

Sandvik
Årsredovisning 2008

Innehåll

Sandvik Aktiebolag; (publ) organisationsnummer 556000-3468

Året i korthet	1
Detta är Sandvik	2
Koncernchefens kommentar	4
Affärsidé, mål och strategier	6
Sandvik-aktien	10
Förvaltningsberättelse	
Marknadsläge	12
Koncernöversikt	13
Resultat, avkastning och finansiell ställning	14
Orderingång och försäljning	16
Affärsområden och förändringar i koncernen	17
Forskning, utveckling och kvalitetssäkring	20
Medarbetare	22
Icke-finansiell information	24
Sandviks risker och riskhantering	25
Redovisning koncernen	
Resultaträkning	33
Balansräkning	34
Förändringar i eget kapital	36
Kassaflödesanalys	37
Redovisning moderbolaget	
Resultaträkning	39
Balansräkning	40
Förändringar i eget kapital	42
Kassaflödesanalys	43
Väsentliga redovisningsprinciper	44
Definitioner	56
Notförteckning	57
Motivering till utdelningsförslag	83
Förslag till vinstdisposition	84
Väsentliga händelser	85
Revisionsberättelse	85
Hållbarhetsredovisning	86
Bolagsstyrningsrapport	98
Styrelse och revisorer	104
Koncernledning och koncernfunktioner	106
Finansiella nyckeltal	107
Årsstämma, utbetalning av utdelning	108

4
Konsolidering för att möta nedgång i efterfrågan och stärka konkurrenskraften. [Läs mer på sidan 4](#)

13
Sandvik-koncernens resultat efter finansiella intäkter och kostnader uppgick till 10 577 MSEK. Vinsten per aktie blev 6,30 SEK och avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 19,9 %. [Läs mer på sidan 13](#)

16
Efterfrågan var blandad för Sandviks produkter och tjänster under 2008 med en stark utveckling under de första tre kvartalen och en synnerligen svår marknadsituation under det fjärde kvartalet. [Läs mer på sidan 16](#)

24
Sandviks arbete med hållbar utveckling utgör en integrerad del av affärsprocessen med inriktning på kontinuerlig förbättring inom sådana områden som miljö, arbetsmiljö, mänskliga rättigheter och affärsetik. [Läs mer på sidan 24](#)

Förutom den finansiella informationen i årsredovisningen presenteras Sandvik-koncernen i trycksaken Sandviks Värld 2008/2009 som distribueras till aktieägarna i april 2009. Utöver verksamhetsbeskrivningar, finansiella nyckeltal, mål, affärsidé, strategi med mera ger Sandviks Värld en fördjupning inom några viktiga områden. Mer information finns på www.sandvik.com och www.sandvik.se

Kalendarium

Årsredovisning 2008	april 2009	Årsredovisning 2009	april 2010
Sandviks Värld 2008/2009	april 2009	Sandviks Värld 2009/2010	april 2010
Rapport 1:a kvartalet	28 april 2009	Rapport 1:a kvartalet	4 maj 2010
Årsstämma	28 april 2009	Årsstämma	4 maj 2010
Rapport 2:a kvartalet	17 juli 2009	Rapport 2:a kvartalet	20 juli 2010
Rapport 3:e kvartalet	30 oktober 2009	Rapport 3:e kvartalet	29 oktober 2010
Rapport 4:e kvartalet	3 februari 2010		

Finansiell information kan beställas från:
Sandvik AB
Koncernstab Information
811 81 Sandviken
Telefon 026-26 10 47
www.sandvik.com

Året i korthet

Finansiellt

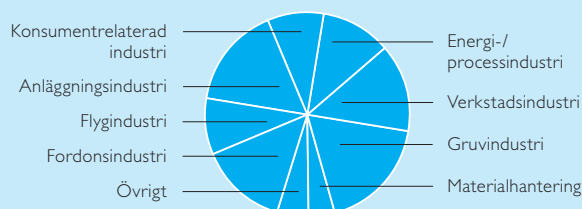
- Ordergång +1 %*, 92 610 MSEK.
- Fakturering +5 %*, 92 654 MSEK.
- Resultat efter finansnetto -19 %*, 10 577 MSEK.
- Vinst per aktie -18 %, 6,30 SEK.
- Förslag till utdelning 3,15 SEK.

*Fast valuta för jämförbara enheter.

Operativt

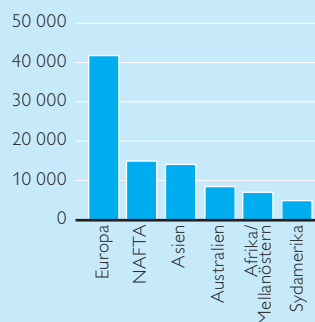
- Fortsatta satsningar på forskning, utveckling och marknadsföring.
- Förbättrat kassaflöde.
- Åtgärder för att anpassa produktionskapacitet och kostnader till lägre efterfrågan, bland annat genom personalneddragningar.

Fakturering per kundområde

Den globala ekonomiska avmattningen under fjärde kvartalet 2008 var en av de mest dramatiska som Sandvik upplevt. Nedgången påverkade alla affärsområden och åtskilliga marknader. Ordergången minskade i pris och volym med 18 % medan faktureringen minskade med 1 %. Avmattningen i efterfrågan varierade mellan kundsegmenten och märktes mest inom fordonsindustrin, anläggnings- och prospekteringsindustrin, delar av verkstadsindustrin och konsumentrelaterad industri.

Fakturering per marknadsområde, MSEK

Efterfrågan på Sandviks produkter försämrades kraftigt mot slutet av året. Marknadens dramatiska fall innebar att ordergången i sista kvartalet var 14 % lägre än faktureringen.

Nyckeltal

MSEK	2008	2007	Förändring
Ordergång	92 610	92 059	+1 %
Fakturering	92 654	86 338	+7 %
Resultat efter finansnetto	10 577	12 997	-19 %
Vinst per aktie, SEK	6,30	7,65	-18 %
Avkastning på sysselsatt kapital, %	19,9	27,0	
Avkastning på eget kapital, %	24,8	34,4	
Operativt kassaflöde	9 671	5 476	
Antal medarbetare, 31/12	50 028	47 123	

Under det sista kvartalet 2008 vidtogs ett flertal åtgärder för att anpassa kostnader och produktionskapacitet till den mindre gynnsamma marknadssituationen. Effekten av dessa åtgärder kommer att inverka gradvis på resultatet under 2009. Sandvik utvärderar fortlöpande hur marknaden utvecklas och agerar i enlighet därmed.

Detta är Sandvik

Sandvik är en högteknologisk verkstadskoncern med avancerade produkter och en världsledande position inom utvalda områden. Koncernen hade 2008 cirka 50 000 anställda, representation i 130 länder och omsättningen uppgick till cirka 93 miljarder kronor.

Sandviks verksamhet baseras på en unik kompetens inom materialteknik och omfattande kunnskap om kundernas processer. Detta har gett en världsledande position inom tre huvudområden:

- Verktyg i hårdmetall och snabbstål för metallbearbetning samt komponenter i hårdmetall och andra hårda material.
- Maskiner och verktyg för gruv- och anläggningsindustrin.
- Produkter i avancerade rostfria material, titan, speciallegeringar, metalliska och keramiska motståndsmaterial samt processanläggningar.

Sandvik är fokuserat på tillväxt. Omsättningen har nästan fördubblats under de senaste fem åren. För att skapa grogrund för en fortsatt lönsam tillväxt är verksamheten indelad i tre affärsområden med världsledande marknadspositioner. Varje affärsområde ansvarar för forskning och utveckling, produktion och försäljning av sina respektive produkter.

Affärsområden	Erbjudande	Marknad
<p>Sandvik Tooling är främst inriktat på verktyg och verktygssystem för metallbearbetning. Produkterna säljs under en rad internationella varumärken som Sandvik, Sandvik Coromant, Walter, Valenite, ValeniteSafety, Dormer, Precision och Diamond Innovations.</p>	<p>Verktyg och verktygssystem för skärande bearbetning samt slitdelar och komponenter i hårdmetall. Högeffektiva produktlösningar i hårdmetall och andra hårda material som syntetisk diaman, kubisk bornitrid, keramer samt snabbstål.</p>	<p>De största kundsegmenten är de globala energi- och flygindustrierna liksom fordons- och verkstadsindustrierna. Världsmarknaden för verktyg inom skärande bearbetning beräknas till cirka 140 miljarder kronor, med en genomsnittlig årlig tillväxt på 3–4 %. Marknadspotentialen för komponenter och slitdelar i hårda material uppgår till omkring 30 miljarder kronor.</p>
<p>Sandvik Mining and Construction är specialiserat på maskiner, verktyg och service för gruv- och anläggningsindustrin. Sandvik Mining and Construction är från 1 april 2009 verksam inom tre kundsegment: Underground Mining, Surface Mining och Construction.</p>	<p>Maskiner, verktyg, service och tekniska lösningar för mineralprospektering, brytning och bearbetning av berg och mineraler inom gruv- och anläggningsindustrin. Ett omfattande produktprogram för borrar, mekanisk brytning, lastning och transport, krossning och sortering samt för demolering, återvinning och hantering av berg och mineraler.</p>	<p>Produkterna används främst i gruvor och vid anläggningsarbeten över hela världen. Världsmarknaden uppskattas till cirka 220 miljarder kronor. Den genomsnittliga, långsiktiga, årliga tillväxten för maskiner, verktyg och reservdelar är omkring 4–6 %, medan den är högre för service.</p>
<p>Sandvik Materials Technology utvecklar produkter i avancerade rostfria material, speciallegeringar, metalliska och keramiska motståndsmaterial samt processanläggningar. Verksamheten är indelad i sex produktområden – Tube, Strip, Wire, Kanthal, Process Systems och MedTech.</p>	<p>Högt förädlade produkter och systemlösningar baserade på avancerade metalliska material. Processutrustning baserad på stålband. Tillverkning av ortopediska implantat och instrument. System för att generera, kontrollera, mäta eller skydda mot värme.</p>	<p>Kunderna återfinns inom de flesta industrisegment där höga krav ställs på säkerhet, produktivitet, kostnadseffektivitet och lång livslängd. Världsmarknaden uppskattas till mer än 150 miljarder kronor. Den underliggande årliga tillväxten uppgår till i genomsnitt 4–6 %, men tillväxten är högre för segment som medicinteknik och energi.</p>

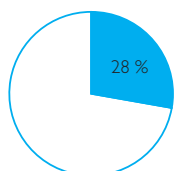
Världen som hemmamarknad

Fakturerings och antal anställda för de 15 största marknaderna 2008.

	MSEK	Förändring, %	Antal anställda		MSEK	Förändring, %	Antal anställda
USA	11 039	-1	5 286	Brasilien	3 567	+7	1 818
Australien	8 152	+9	2 732	Storbritannien	3 307	+1	2 004
Tyskland	7 958	+7	3 881	Ryssland	2 625	+34	768
Sverige	4 753	-6	11 487	Kanada	2 433	-5	947
Italien	4 682	-7	992	Japan	2 121	0	634
Kina	4 311	+26	1 813	Indien	2 044	+16	2 187
Sydafrika	3 955	+12	2 237	Finland	1 657	+31	1 812
Frankrike	3 698	+4	2 223				

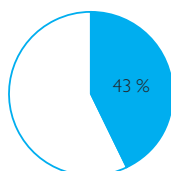
Affärsområdenas andel av koncernen

Fakturerings

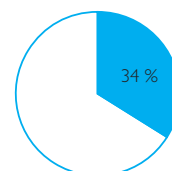
25 975 MSEK

Rörelseresultat

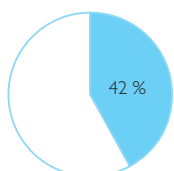

5 461 MSEK

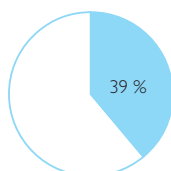
Antal medarbetare

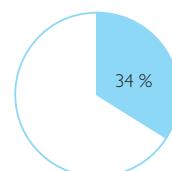
16 988

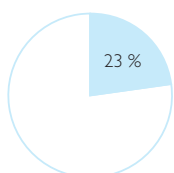
38 651 MSEK

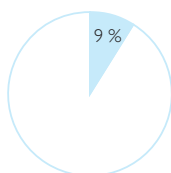
4 996 MSEK

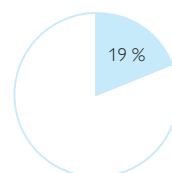
16 796

21 480 MSEK

1 187 MSEK

9 281

Konsolidering för att möta nedgång i efterfrågan och stärka konkurrenskraften

Den senare delen av 2008 innebar en stor utmaning för hela världsekonomin i spåren av den finansiella krisen och den snabbt uppbromsande efterfrågan. För Sandvik vände marknaden kraftigt nedåt under slutet av året efter tre starka kvartal med fortsatt hög efterfrågan inom de flesta kundsegment.

Trots att 2008 utmärktes av nedgången i efterfrågan under fjärde kvartalet så stärkte Sandvik sin ställning på marknaden på flera sätt under året. Lanseringen av nya produkter, expansionen på tillväxtmarknader och inom produktområden liksom integreringen av förvärvade företag fortsatte som planerat. Den starka fokuseringen på att ständigt förbättra kundernas produktivitet och lönsamhet utvecklades vidare. Arbetet med att öka konkurrenskraften inom dessa områden stärktes.

Svagare tillväxt för alla affärsområden

År 2008 var åter ett starkt år för Sandvik avseende fakturering och resultat.

Faktureringen för året uppgick totalt till 92 654 MSEK (86 338) och årets resultat till 7 836 MSEK (9 594). Under de tre första kvartalen ökade ordergång och fakturering mot föregående år. Det var först efter slutet av tredje kvartalet som en minskning av efterfrågan började märkas och denna trend accelererade till följd av den globala finanskrisen. Från november och framåt spred sig nedgången i fordons-, anläggnings- och prospekteringsindustrierna till de flesta andra delar av industrin utom energisektorn.

Fokus på kostnader och produktionskapacitet

Som en konsekvens av den vikande marknaden vidtogs ett antal åtgärder för att anpassa kapacitet och kostnader till en lägre efterfrågenivå. Dessa har inbegripit personalneddragningar gällande mer än 3 000 medarbetare inklusive tillfälligt anställda och konsulter. Ökat fokus på

att reducera bundet kapital i lager, kundfordringar och fasta tillgångar är en viktig del i att ytterligare stärka kassaflödet. Med tanke på rådande osäkra förutsättningar analyseras utvecklingen fortlöpande och ytterligare åtgärder kommer att vidtas om så blir nödvändigt. Samtidigt kommer Sandviks finansiella stabilitet att användas för att så långt som möjligt bibehålla marknadsbearbetningar liksom forskning och utveckling och därigenom öka marknadsandelarna och säkra den långsiktiga utvecklingen.

Sandvik Tooling

En av de viktiga händelserna under året var investeringen i en ny produktionsanläggning i Wuxi, Kina. Sandviks etablering i Kina skapar närhet till kunderna på denna expansiva marknad och ger avsevärda fördelar i kundservice och kundförtroende. Som en följd av förvärvet av det norska företaget Teeness ASA – marknadsledare inom utveckling och tillverkning av vibrationsdämpade verktyg – förstärktes affärsområdets erbjudande till flyg- och energiindustrin. Ordergång, fakturering och lönsamhet försvagades markant för Sandvik Tooling under fjärde kvartalet 2008 och åtgärder vidtogs för anpassning till lägre volymer.

Sandvik Mining and Construction

Affärsområdet konsoliderade sin ställning inom de olika kundsegmenten. I början av året erhöles från Kanada den hittills största ordern för brytning i mjuka bergarter. Sandvik förstärkte positionerna på de flesta marknader, särskilt i östra Europa och Kina. Som en konsekvens av den vikande marknaden noterades en

kraftigt minskad orderingång för affärsområdet under det sista kvartalet. Detta har lett till personalminskningar och en översyn av organisationen. Aktiviteter inom service och underhåll kommer att stå i fokus under den närmaste framtiden.

Sandvik Materials Technology

Affärsläget var fortsatt starkt för Sandvik Materials Technology under årets tre första kvartal. I det fjärde kvartalet avtog marknads efterfrågan kraftigt, särskilt från fordons-, flyg- och verkstadsindustrin. Efterfrågan var däremot fortsatt stabil från energisektorn. Den minskade orderingången nödvändiggjorde en kraftfull anpassning av kapacitet och kostnader vilket resulterade i ett varsel av 1 500 medarbetare, huvudsakligen i Sverige. Ytterligare företagsförvärv inom det medicintekniska området stärkte Sandviks position som en komplett underleverantör av ortopediska implantat och instrument.

Väl positionerade inför framtida utmaningar

Den starka närvaron såväl geografiskt som inom produktmarknaderna fortsätter att vara av största vikt. Samtidigt kommer Sandvik att fortsätta att anpassa kapacitet och kostnader till det aktuella marknadsläget. Ett konkurrenskraftigt kunderbjudande, stabila finanser och en stark balansräkning kommer att tillsammans med en god marknadsnärvaro utnyttjas för att ytterligare förstärka positionerna. Baserat på åtagandet att förbättra kundernas produktivitet och lönsamhet fortsätter utvecklingen av nya produkter, tjänster och tekniska lösningar med högt värde för kunderna.

Därför kommer också forsknings- och utvecklingsprogrammen att ha hög prioritet framöver.

År 2009 kommer att bli utmanande. Osäkerheten om marknads utveckling på kort sikt består. Baserat på den plattform som lagts de senaste åren och de åtgärder som vidtagits under det gångna året är Sandvik väl positionerat för framtiden.

Sandviken i januari 2009

Lars Pettersson
Verkställande direktör och koncernchef

Trots att 2008 utmärktes av nedgången i efterfrågan under fjärde kvartalet så stärkte Sandvik sin ställning på marknaden på flera sätt under året.”

Våra huvuduppgifter

- aggressiv marknadsbearbetning
- intensifierad kostnadsänkning
- lägre investeringar
- reducerat rörelsekapital – fokus på kassaflöde
- anpassning av produktionskapacitet genom personalminskningar och andra åtgärder.

Affärsidé, mål och strategier

För ett ledande och globalt företag som Sandvik räcker det inte att vara finansiellt framgångsrikt. Allt fler intressenter kräver en helhetssyn som omfattar såväl det finansiella som det miljömässiga och sociala ansvaret.

Produktivitet och lönsamhet för kunderna som affärsidé

Alla industriföretag måste effektivisera produktionen för att kompensera för stigande kostnader för exempelvis råvaror, löner och energi. Detta nödvändiggör produktivitetsökningar inom den tillverkande industrin. Sandviks affärsidé är att utveckla, tillverka och marknadsföra högteknologiska produkter och tjänster som bidrar till att förbättra produktiviteten och lönsamheten för kunderna.

En målstyrd verksamhet

Sandvik arbetar decentraliserat med kundorienterade, finansiella, sociala och miljömässiga mål.

De övergripande finansiella målen baseras på koncernens världsledande position inom de olika produktområdena, stark global närvaro, kraftfull satsning på FoU samt effektiv produktion och logistik. Målet för Sandviks organiska tillväxt är 8 % över en konjunkturcykel jämfört med den underliggande genomsnittliga marknadstillväxten, som uppgår till 4–6 % inom Sandviks verksamhetsområden. Målet baseras på:

- Ökade marknadsandelar på nuvarande och nya marknader.
- Nya produkter.
- Nya applikationsområden med stora tillväxtpotentialer.

Som framgår av tabellen skiljer sig de finansiella målen åt mellan de olika affärsområdena beroende på affärsförutsättningarna inom respektive område.

Miljöfrågor är prioriterade inom Sandvik. I koncernens uppförandekod ingår en policy för miljöfrågor som bland annat tar fasta på vikten av målstyrning och ett förebyggande arbete för att uppnå ständiga förbättringar. Koncernledningen fastställde 2008 de nya övergripande miljömålen:

- Effektivare användning av energi och ingångsmaterial.
- Minskade utsläpp till luft och vatten.

- Ökad återvinning av material och biprodukter.
- Minskad miljöpåverkan från användning av farliga kemikalier.
- Ökat antal produkter som stödjer principerna för hållbar tillväxt.

Målen har även preciserats i mer detaljerade miljömål för respektive affärsområde.

Med utgångspunkt i koncernens policy för socialt ansvar, som är en del av uppförandekoden, fastställde koncernledningen 2008 ett antal nya övergripande sociala mål:

- Fortsätt minska frekvensen av arbetsrelaterade olycksfall, sjukdomar och incidenter.
- Förbättra hälsa och välmående bland medarbetare.
- Öka jämställdheten på arbetsplatser.

Även de övergripande sociala målen har preciserats i mer detaljerade sociala mål för respektive affärsområde.

Läs mer om Sandviks hållbarhetsarbete på www.sandvik.com eller i årsredovisningens hållbarhetsredovisning på sidorna 86–97.

Strategi

Sandviks långsiktiga strategi bygger på en samverkan mellan ett flertal styrkefaktorer; en avancerad och bred FoU-verksamhet, långt förädlade produkter, egen tillverkning, direktförsäljning till slutkund, egna marknadskanaler och effektiva logistiksystem, finansiell styrka samt en stark företagskultur.

Specialiserad och decentraliserad organisation

Sandvik är en global industrikoncern med en decentraliserad organisation. Besluten avseende den operativa verksamheten fattas inom koncernens tre affärsområden vilka har specialistkompetens inom materialteknik samt andra kritiska tekniker och djupgående kunskap om kundernas processer.

Stort kundvärde

Sandvik skapar kundvärde genom att erbjuda produkter som ger sänkta kostnader samt tillförlitligare och kostnads-effektivare processer. Genom en stark global närvaro erbjuds kunder över hela världen optimala lösningar som omfattar produkter, service och teknisk support. Sandvik strävar efter att vara en uppskattad partner och kundernas självklara förstahandsval.

Långsiktighet och aktieägarvärde

Koncernen har en ständig strävan att skapa värde för sina aktieägare. Sandvik har uppnått cirka 10 % årlig tillväxt räknat över de senaste 20 åren – till lika delar från organisk tillväxt och genom förvärv. Den senaste femårsperioden har totalavkastningen för en investering i Sandvik-aktier i genomsnitt varit 11,6 % per år.

Forskning och utveckling

Omfattande och målinriktad forskning och utveckling är en förutsättning för fortsatt lönsam tillväxt. FoU-insatserna är kundorienterade och många projekt drivs ofta i nära samverkan med kund.

Sandvik satsar årligen nära 3 miljarder kronor inom FoU och drygt 2 400 medarbetare är verksamma inom området. Koncernen har omkring 5 000 aktiva patent och andra immateriella tillgångar som ägs och förvaltas i ett separat bolag för maximalt värdeskapande.

Avancerad logistik

Effektiv lagerhållning och avancerad logistik ökar leveranssäkerheten och säkerställer god kundservice. Sandviks distributionssystem baseras på ett fåtal stora och strategiskt placerade lager inom de största marknadsområdena, vilket innebär såväl snabba leveranser som ett brett produkterbjudande.

Tillverkning i världsklass

Sandviks produktionsorganisation är integrerad med forskning och utveckling och kan uppvisa en effektivitet som ligger i världsklass. Detta skapar goda förutsättningar för kontinuerlig lansering av nya produkter och är en stor konkurrensfördel för koncernen.

Tydlig bolagsstyrning

En effektiv och öppen bolagsstyrning ger ökat förtroende för Sandvik hos olika intressenter samt skapar ett tydligt fokus på kund- och aktieägarvärde. Bolagsstyrningen tydliggör rollerna och ansvaret för ägare, styrelse och verkställande ledning. Den innefattar också koncernens kontroll- och ledningssystem.

Hållbar utveckling

Sandvik har en stark företagskultur och hållbarhetsfrågorna är en del av koncernens affärsverksamhet. Koncernen arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån miljömässiga och sociala mål för den egna verksamheten. Det finns en tydlig uppförandekod som vägleder medarbetarna i deras affärsverksamhet och koncernen arbetar målmedvetet med de tre grundläggande kärnvärdena: *Open Mind, Fair Play* och *Team Spirit*.

Mål och måloppfyllelse

Sandvik-koncernen	Långsiktiga mål	Utfall 2008	Genomsnitt 2007–2008
Organisk tillväxt	8 %	5 %	8 %
Avkastning på sysselsatt kapital för befintlig verksamhet	25 %	20 %	24 %
Nettoskuldssättningsgrad	0,7–1,0	0,9	1,0
Utdelning, % av vinst/aktie	≥50 %	50 %	51 %
Sandvik Tooling			
Organisk tillväxt	7 %	3 %	6 %
Avkastning på sysselsatt kapital för befintlig verksamhet	30 %	27 %	30 %
Sandvik Mining and Construction			
Organisk tillväxt	9 %	15 %	21 %
Avkastning på sysselsatt kapital för befintlig verksamhet	25 %	24 %	28 %
Sandvik Materials Technology			
Organisk tillväxt	8 %	–5 %	7,5 %
Avkastning på sysselsatt kapital för befintlig verksamhet	20 %	6 %	10 %

Förvävsstrategi

Företagsförvärv är en del av Sandviks offensiva tillväxtstrategi: att stärka och flytta fram positionerna inom koncernens prioriterade områden. De förvärvade verksamheterna tillför nya produkter och ett nytt kunnande, stärker existerande affärer, ger insteg på nya marknader och öppnar möjligheter till en starkare närvaro inom områden med hög tillväxt och god lönsamhet.

Sandvik analyserar fortlöpande tänkbara förvävsobjekt inom de olika verksamhetsområdena. Samtidigt görs också bedömningar avseende tänkbara avyttringar av verksamheter som inte tillhör kärnkompetenserna.

Illustrationen nedan visar ett antal av de företagsförvärv och avyttringar som gjorts de senaste tio åren.

Uppförandekod

Sandvik strävar efter att ge ökat värde för sina kunder, medarbetare, aktieägare och andra intressenter genom att med god lönsamhet erbjuda varor och tjänster på den internationella marknaden. Samtidigt ska Sandvik upprätthålla en hög etisk nivå och vara en god samhällsmedborgare på de olika marknaderna runt om i världen.

För att säkerställa att företaget agerar på ett ansvarsfullt och korrekt sätt har Sandvik etablerat en uppförandekod

(Code of Conduct) som gäller för alla enheter och samtliga medarbetare. Uppförandekoden innehåller bland annat regler och riktlinjer för redovisning och ekonomi, affärsetik, arbetsförhållanden, miljö- och samhällsengagemang.

Uppförandekoden ligger till grund för Sandviks ledningssystem och fortlöpande förbättringar samt ekonomiska, miljömässiga och sociala prestanda. Varje chef inom koncernen ansvarar för att se till att uppförandekoden efterlevs. Koncernen ställer krav på sina leverantörer att också arbeta i enlighet med uppförandekoden.

Läs mer om Sandviks uppförandekod på www.sandvik.se

Förvävs- och avyttringshistorik

	1998	1999	2000	2001	2002
Förvärv	Poppe & Potthoff, Tyskland Suh Jun Trading (70 %), Korea MRL Industries, USA	Bröyt, Norge	BPI, Österrike Hindrichs Auffermann, Tyskland Beltreco, Australien	Hurth-Infer (80 %), Brasilien Bafco, Chile Sandvik Smith (50 %), Sverige/USA/Italien Del av Svedala Industri, Sverige Walter AG, Tyskland	Valenite, USA Mazda Earth Technologies, Japan
Avyttringar		Affärsområde Sandvik Saws and Tools	Guldsmedshytte Bruk, Sverige		Procera-Sandvik (50 %), Sverige

Kärnvärden

Sandvik har en nästan 150-årig historia – koncernen grundades 1862. I takt med att verksamheten växt och företaget internationaliserats har det varit viktigt att satsa resurser på att vidmakthålla och utveckla det gemensamma förhållnings-sättet och värdegrunden.

Koncernen arbetar målmedvetet med tre grundläggande kärnvärden:

Open Mind – att i alla delar av verksamheten ständigt söka nya, innovativa lösningar och vägar till förbättringar.

Fair Play – som beskriver Sandviks sätt att göra affärer på ett hållbart sätt.

Team Spirit – att alla inom Sandvik ska agera som ett lag genom samverkan över gränser, geografiska såväl som kulturella.

Företagsförvärv under 2008

Tyska systemteknologileverantören, **Aubema Beteiligungs GmbH** och dess dotterbolag i Tyskland och Kina. Företaget är specialiserat på avancerade utrustningar för krossning av kol, kalksten och andra typer av mjukare mineraler och material.

Sydafrikanska företaget **Corstor International (Pty) Ltd.** som är ledande inom tillverkning och försäljning av system för lagring och hantering av borrhållningar för gruv- och prospekteringsindustrin.

Norska företaget **Teeness ASA** som är en marknadsledande tillverkare av vibrationsdämpade verktyg som används inom flygindustrin och energisegmenten.

Brittiska medicintekniska företaget **Eurocut Ltd.** som tillverkar medicinska instrument och implantat till den ortopediska sektorn.

Amerikanska verktygstillverkaren **Precorp Inc.** (49 %) som utvecklar, producerar och distribuerar verktyg i polykristallin diamant och hårdmetall för bland annat flyg- och bilindustrin.

Brittiska **BTA Heller Drilling Systems** som tillverkar verktyg för långhålsborrning. Konsolideras från och med 2009.

2007

JKB Medical Technologies,
USA

Del av Medtronic,
USA

Rexam EMD,
USA

Diamond Innovations,
USA

Shark Abrasion Systems,
Australien

Hydramatic Engineering,
Australien

Extex Screens and Crushers,
Storbritannien

Fintec Crushing and Screening,
Storbritannien

Doncasters Medical Technologies,
Storbritannien

2006

SDS Corporation,
Australien

UDR Group,
Australien

Hagby-Asahi,
Sverige/Japan

Implementos Mineros,
Chile

Metso Powdermet,
Sverige

2004

Del av MGS (51 %),
Brasilien

Technical Tooling,
USA

2005

Gesac (10 %),
Kina

2003

Eurotungstène (49 %),
Frankrike

Del av Eimco,
USA

Enhet inom Sandvik MGT,
USA

2004

Maskindivisionen i Walter,
Tyskland

2007

Sandvik Sorting Systems

Outokumpu Stainless
Tubular Products (11,6 %),
Finland

2008

Sandvik Tobler,
Frankrike

Sandvik Calamo,
Sverige

Byggdivisionen i Sandvik Nora,
Sverige

Sandvik-aktien

Sandviks aktiekurs minskade under 2008 med 56 % jämfört med Stockholmsbörsens nedgång på 37 % mätt som OMX Stockholm All-Share-index (OMXS).

Kursen på Sandvik-aktien noterades till 49,00 kronor vid årets slut, vilket motsvarar ett börsvärde på 58 miljarder kronor (132). Sandvik var värdemässigt det 8:e (6) största företaget på den nordiska börsen i Stockholm. Under året omsattes Sandvik-aktier till ett värde av 198 miljarder kronor (275), vilket gjorde aktien till den 7:e (7) mest omsatta.

Långsiktigt aktieägarvärde

Det överordnade ekonomiska målet för Sandvik-koncernen är att skapa en attraktiv avkastning och värdetillväxt för dem som investerar i Sandvik-aktien. Målet är att utdelningen ska uppgå till minst 50 % av vinsten per aktie över en längre period.

Totalavkastning

Totalavkastning visar den verkliga utvecklingen på en aktieplacering och består av kursförändring inklusive återinvesterad utdelning. Den kraftiga kursnedgången under 2008 medförde att totalavkastningen på en placering i Sandvik-aktier blev -52 % under året. Under den senaste femårsperioden har totalavkastningen varit i genomsnitt 11,6 % per år. Vid utgången av 2008 värderades Sandviks aktie till 7,8 gånger resultatet per aktie jämfört med 14,5 gånger ett år tidigare.

Mer än 100 000 aktieägare

Sandvik är listat på den nordiska börsen i Stockholm och är ett av Stockholmsbörsens äldsta bolag efter att ha noterats redan 1901.

I USA kan Sandvik-aktien handlas genom amerikanska depåbevis (American Depositary Receipts, ADR).

Intresset för Sandvik-aktien fortsatte att öka under 2008 såväl inom som utom Sverige och antalet aktieägare steg med omkring 15 000 till cirka 104 000. Sandviks aktieägare finns i omkring 90 länder.

Capital Group Inc., som är världens största fondförvaltare med säte i USA, blev under året en av de största ägarna i Sandvik med omkring 10 % av aktiekapitalet. Det institutionella ägandet uppvisade i övrigt inga större förändringar.

Medlemmarna i Sandviks koncernledning ägde den 31 december 2008 sammanlagt 216 828 aktier i Sandvik, vilket motsvarar 0,02 % av kapital och röster. Sandviks styrelseledamöter ägde 4 683 154 aktier, motsvarande 0,4 % av kapital och röster.

Förslag till utdelning

Styrelsen har för 2008 beslutat att föreslå årsstämman en utdelning på 3,15 (4,00) kronor per aktie motsvarande 50 % av vinsten per aktie och en direktavkastning på 6,4 % baserat på aktiekursen vid årets slut. Totalt motsvarar den föreslagna utdelningen cirka 3,7 miljarder kronor. Sandviks utdelning har i genomsnitt ökat med 8,4 % per år de senaste fem åren. I genomsnitt har cirka 53 % av vinsten per aktie delats ut under samma period.

Täta kontakter med investerare och analytiker

Det är av stor vikt att Sandvik som företag alltid värderas utifrån relevant och korrekt information. För att uppnå detta krävs en tydlig strategi för finansiell kommunikation samt att företaget har regelbundna kontakter med finansmarknadens olika aktörer. Detta sker främst via presentationer i samband med de fyra kvartalsrapporterna men även via möten med analytiker och investerare, kapitalmarknadsdagar, besök vid olika Sandvik-enheter samt deltagande i konferenser och seminarier. Ökad osäkerhet kring den finansiella och marknadsmässiga utvecklingen har accentuerat behovet från finansiella aktörer att träffa representanter för företagen.

Kontakterna med finansmarknaden koordineras via Sandviks koncernstab Investor Relations. Under året genomfördes cirka 300 möten med investerare och analytiker runt om i världen. Den årliga kapitalmarknadsdagen hölls i Sandviken i september. Vidare anordnades investerarbesök vid Sandviks enheter i bland annat Sverige, USA, Indien, Kina och Ryssland.

Sandvik belönades under året av Institutional Investor baserat på en undersökning bland analytiker och investerare för bästa bolag och bästa IR-avdelning inom europeisk verkstadsindustri.

För mer information om IR-arbetet och vilka analytiker som följer Sandvik hänvisas till www.sandvik.se/ir

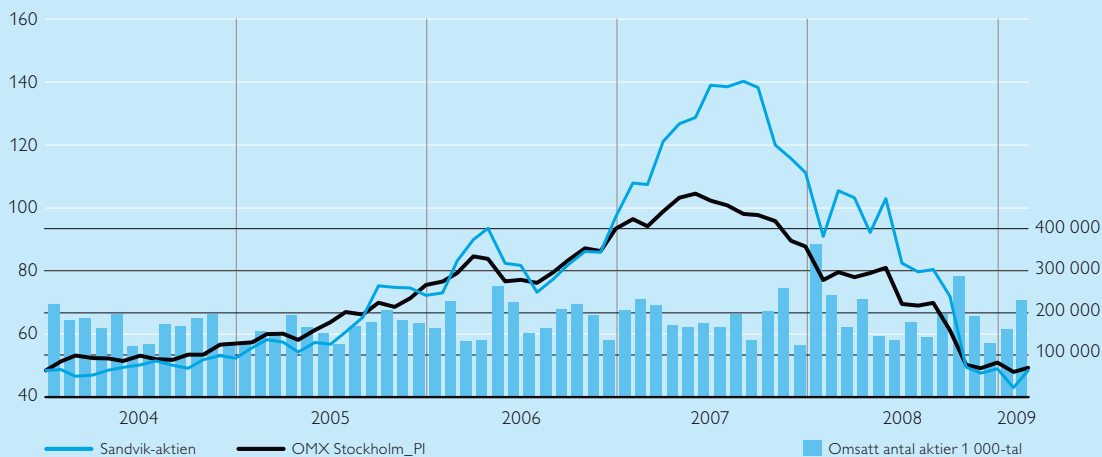
Dow Jones Sustainability Index

Hösten 2008 inkluderades Sandvik för första gången både i Dow Jones Sustainability Index World (DJSI World) och i det europeiska Dow Jones STOXX Sustainability Index (DJSI STOXX). För att kvalificera till DJSI World krävs att man är bland de 10 % bäst rankade företagen sett ur tre perspektiv: ekonomisk framgång, miljömässiga prestationer och socialt ansvarstagande. Urvalet sker bland de 2 500 största bolagen i Dow Jones världsindeks.

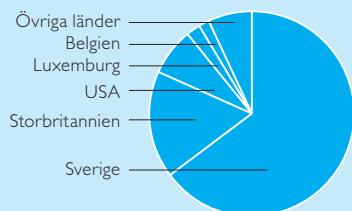
I den årliga processen att granska alla bolag inför uttagningen till hållbarhetsindexen görs en djup analys av bland annat företagets bolagsstyrning, riskhanteringsprocess, hantering av klimatfrågor, rutiner gentemot underleverantörer och arbetsmiljöfrågor.

Sandvik ingår även i FTSE4Good Series, som är ett annat internationellt index inriktat på samhällsansvar.

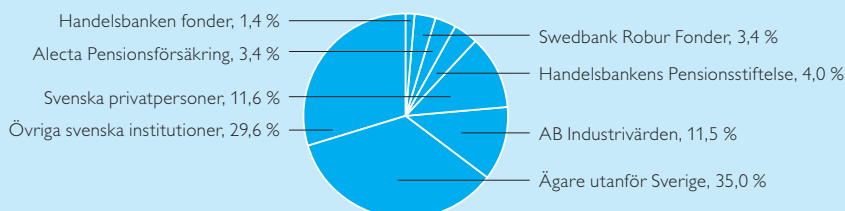
Sandvik-aktiens utveckling, fem år

Ägarfördelning per land

Ägare i Sandvik AB 31/12 2008

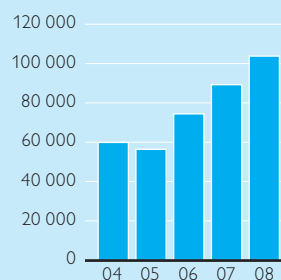

Nyckeltal

	2008	2007	2006	2005	2004
Antal aktier vid årets slut (miljoner)	1 186	1 186	1 186	237	247
Antal aktier vid årets slut, omräknat efter split (miljoner)	1 186	1 186	1 186	1 186	1 235
Börsvärde vid årets slut (miljarder)	58	132	118	87,8	70,6
Antal aktieägare	104 299	88 950	74 124	55 966	59 382
Aktiekurs vid årets slut	49,00	111,25	99,50	74,00	54,00
Vinst per aktie	6,30	7,65	6,45	4,95	3,85
P/e-tal vid årets slut	7,8	14,5	15,4	15,0	13,9
Kursförändring under året, %	-56	+12	+34	+37	+8
Ordinarie utdelning, kr/aktie	3,15*	4,00	3,25	2,70	2,20
Utdelning i % av vinst per aktie	50	52	50	55	57
Total avkastning (värdeökning + utdelning), %	-52	18	38	42	12
Andel aktier i Sverige, %	65	63	63	61	62
Andel aktier ägda av de 10 största ägargrupperna, %	36	38	35	45	41

*Förslag till utdelning.

Antal aktieägare

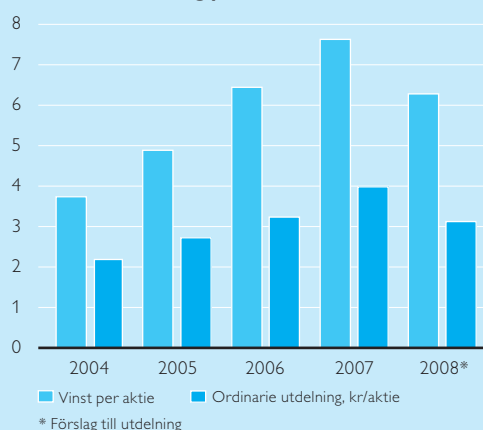

De tio största ägargrupperna, innehav 31/12, %

	2008	2007	2006	2005	2004
AB Industrivärden	11,5	11,5	11,0	11,0	10,4
JP Morgan Chase Bank*	10,5	8,7	5,6	10,9	9,8
Handelsbankens Pensionsstiftelse	4,0	4,0	3,8	3,8	3,4
Alecta Pensionsförsäkring	3,4	3,1	2,9	1,1	0,6
Swedbank Robur Fonder	3,4	2,3	2,4	2,6	2,4
SEB Investment Management	1,9	1,5	1,7	1,6	1,4
Handelsbanken fonder	1,4	2,1	2,0	2,2	1,9
AMF Pensionsförsäkrings AB	1,3	1,5	1,8	3,8	2,4
Fjärde AP-fonden	1,3	1,4	1,5	—	—
Afa försäkring	1,3	1,0	1,1	1,0	1,3

* Administrerar förvaltarregistrerade aktier. Capital Groups aktieinnehav är förvaltarregistrerade.

Vinst och utdelning per aktie, SEK

* Förslag till utdelning

Marknadsläge

Den globala tillverkningsindustrin visade en god tillväxt under första halvåret 2008, varefter tillväxten bromsade in avsevärt. Försvagningen påverkade samtliga regioner och de flesta av Sandviks kundsegment. Ryssland, Kina, Indien och Brasilien tillhör de marknader som fortsatte utvecklas med en god tillväxt för helåret men med en försvagning under det fjärde kvartalet. De kundsegment som uppvisade en fortsatt god tillväxt var bland annat olja/gas, kärnkraft samt medicinteknik.

Industriproduktionen i OECD-länderna minskade med 0,2 % jämfört med föregående år. Inom tillverkningsindustrin i EU var tillväxten svagt negativ, ned 0,9 %. Tysklands tillverkningsindustri utvecklades svagt positivt och ökade med 0,2 %. Tillverkningsindustrin i Frankrike minskade med 2,5 % och i Italien sjönk den med 3,8 %. Även Englands tillverkningsindustri utvecklades negativt, ned 2,9 % jämfört med året innan. I östra Europa var utvecklingen för helåret fortsatt positiv, dock med en kraftig försvagning i det sista kvartalet. I Ryssland ökade tillverkningsindustrin med 3,9 % och i Polen ökade den med 4,1 %.

I USA minskade tillväxten inom tillverkningsindustrin med 2,4 %, vilket var första gången på sex år som utvecklingen var negativ i jämförelse med föregående år. Brasiliens tillverkningsindustri ökade med 3,0 % och Mexikos utveckling var fortsatt svagt positiv, 0,6 %.

Tillväxten under året var fortsatt stark i delar av Asien, i bland annat Kina, Indien och Sydkorea. I Kina ökade industriproduktionen med 12,6 % och i Indien var ökningen inom tillverkningsindustrin 4,4 %. I Sydkorea fortsatte tillväxten inom tillverkningsindustrin och uppgick till 2,9 %. I Japan var tillväxten negativ, ned 3,3 %. Tillväxten bromsade kraftigt på samtliga marknader under fjärde kvartalet.

Efterfrågan från Sandviks kundmarknader

Efterfrågan från verkstadsindustrin försvagades på de flesta marknaderna. Aktiviteten i den globala fordonsindustrin minskade med några undantag som Sydamerika och Kina. Nedgången förstärktes under fjärde kvartalet. Inom flygindustrin var aktiviteten fortsatt hög under första halvåret men minskade under årets senare del, delvis beroende på strejker inom flygindustrin.

Gruvindustrin utvecklades starkt under årets tio första månader för att därefter bromsa in avsevärt. Metallpriserna var på fortsatt höga nivåer under de sex första månaderna men föll kraftigt under resten av året. Efterfrågan på bas- och ädelmetaller utvecklades starkt under större delen av året men avmattades under senare delen. Däremot var aktivitetsnivån i kolindustrin hög under hela året och ett skifte mot energi var tydlig medan efterfrågan för metallurgiskt kol minskade.

I anläggningsindustrin var aktiviteten hög under första halvåret, främst i östra Europa och Asien medan mogna marknader såsom västra Europa och USA försvagades. Därefter började en snabb avmattning som fortsatt under resterande delen av året.

Affärsläget var fortsatt bra för högfördädlade nischprodukter till investeringsrelaterade kundsegment som energi, olja/gas, kärnkraft, processindustri samt medicinteknik. Den allmänna efterfrågan var något svagare från elektronikindustrin samt konsumentrelaterade produkter.

Koncernöversikt

Orderingången uppgick till 92 610 MSEK (92 059), vilket var en ökning med 1 % i värde men en minskning med 1 % för jämförbara enheter vid fast valuta. Koncernens fakturering uppgick till 92 654 MSEK (86 338), vilket var en ökning med 7 % i värde och med 5 % för jämförbara enheter vid fast valuta. Av faktureringen hänförde sig 95 % (94) till marknader utanför Sverige.

Koncernens resultat efter finansiella intäkter och kostnader uppgick till 10 577 MSEK (12 997). Vinst per aktie blev 6,30 SEK (7,65). Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 19,9 % (27,0).

Styrelsen föreslår en utdelning om 3,15 SEK per aktie (4,00), vilket utgör 50 % (52) av vinsten per aktie och innebär en minskning med 21 % från föregående år.

Framtidsutsikter

Trots att 2008 utmärktes av nedgången i efterfrågan under fjärde kvartalet stärkte Sandvik sin ställning på marknaden under året. Den starka närvaron på geografiska marknader och inom produktsegment fortsätter. Samtidigt kommer Sandvik att fortsätta att anpassa kapacitet och kostnader till det verkliga marknadsläget. Ett konkurrenskraftigt kunderbjudande, stabila finanser och stark balansräkning kommer att utnyttjas tillsammans med marknadsnärvaron för att ytterligare stärka positionerna. Baserat på åtagandet att förbättra kundernas produktivitet och lönsamhet fortsätter utvecklingen av nya produkter, tjänster och tekniska lösningar med högt värde för kunderna. Därför kommer också forsknings- och utvecklingsprogrammen att ha hög prioritet framöver.

Finansiella mål

Nya finansiella mål offentliggjordes 2006. Målen baseras på Sandviks starka utveckling de senaste åren och bedömningar om bolagets styrka och positionering inför framtiden. Nedan visas koncern- respektive affärsområdesmålen.

Måluppfyllelse

Utfallet sedan 1998 har varit en organisk tillväxt med 6 % i genomsnitt per år och en avkastning på sysselsatt kapital med 20 %. Härtill har tillväxten genom förvärv med avdrag för avyttringar varit 1 % i genomsnitt per år. Under 2008 var den organiska tillväxten 5 % och avkastningen 20 %. Nettoskuld­sättningsgraden var 0,9 vid utgången av 2008. Föreslagen utdelning utgör 50 % av vinsten per aktie.

Koncernens finansiella mål

Organisk tillväxt	+8 % + förvärv
Avkastning på sysselsatt kapital	25 % för befintlig verksamhet
Nettoskuld­sättningsgrad	0,7–1,0
Utdelning som andel av vinst per aktie	≥50 %

Affärsområde

	Organisk tillväxt	Avkastning på sysselsatt kapital*
Sandvik Tooling	+7 %	30 %
Sandvik Mining and Construction	+9 %	25 %
Sandvik Materials Technology	+8 %	20 %

*Avser befintlig verksamhet.

Resultat, avkastning och finansiell ställning

Resultat och avkastning

Rörelseresultatet uppgick till 12 794 MSEK (14 394). Resultatet minskade med 11 % jämfört med föregående år. Förändringen förklaras främst av det kraftigt försämrade affärsläget under det fjärde kvartalet vilket resulterade i lägre produktionsvolymerna inom samtliga affärsområden med lägre bruttomarginal som följd. Strategiska investeringar inom FoU och försäljningsorganisationerna i kombination med integrationskostnader påverkade resultatet negativt. Rörelseresultatet påverkades även negativt med cirka 1 100 MSEK av förändrade metallpriser inom Sandvik Materials Technology. Rörelseresultatet påverkades positivt av förändrade valutakurser gentemot 2007 med cirka 700 MSEK. Finansnettot uppgick till -2 217 MSEK (-1 397). Försämringen av finansnettot jämfört med föregående år orsakades huvudsakligen av ökad genomsnittlig skuldsättning och högre räntor. Resultatet efter finansnetto uppgick till

10 577 MSEK (12 997). Skatten uppgick till totalt 2 741 MSEK (3 403) eller 26 % (26) av resultatet före skatt. Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare uppgick till 7 472 MSEK (9 116). Vinsten per aktie blev 6,30 SEK (7,65). Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 19,9 % (27,0) och avkastningen på eget kapital till 24,8 % (34,4).

Finansiell ställning

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 9 671 MSEK (5 476). Kassaflödet efter investeringar, förvärv och avyttringar blev 2 040 MSEK (-5 007). Likvida medel uppgick vid årets slut till 4 998 MSEK (2 006). Räntebärande skulder inklusive nettoavsättningar för pensioner minskat med likvida medel gav en nettoskuld på 33 323 MSEK (28 905).

Sandvik har en kreditfacilitet på 500 MEUR som förfaller 2012 och en på 1 000 MEUR som förfaller 2013. Dessa faciliteter, som är koncernens primära

likviditetsreserv, var vid årsskiftet outnyttjade. Under svenska obligationsprogram på 15 000 MSEK var obligationer för 13 200 MSEK utestående per årsskiftet. Det finns också obligationer på 740 MUSD emitterade i USA. Dessa har kvarvarande löptider om 9 respektive 14 år.

Det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poors har betygen A för Sandviks långa upplåning och A-1 för den korta upplåningen.

Rörelsekapital

Rörelsekapitalet uppgick vid årets slut till 32 571 MSEK (28 804). Den relativa kapitalbindningen under fjärde kvartalet 2008 var 32 % (31) av faktureringen. Ökningen av den relativa kapitalbindningen förklaras främst av ökade varulager inom samtliga affärsområden.

Lagervärdet var vid årets slut 28 614 MSEK (25 302). Den relativa lagerbindningen var 29 % (27) av faktureringen.

Investeringar	2008	2007
Investeringar i anläggningar, MSEK	7 169	5 399
% av fakturering	7,7	6,3

Av investeringar i anläggningar avsåg 535 MSEK (588) Sandvik Mining and Constructions maskiner för uthyrning.

Resultat och avkastning	2008	2007
Rörelseresultat, MSEK	12 794	14 394
% av fakturering	13,8	16,7
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, MSEK	10 577	12 997
% av fakturering	11,4	15,1
Avkastning på sysselsatt kapital, %	19,9	27,0
Avkastning på eget kapital, %	24,8	34,4
Vinst per aktie, SEK	6,30	7,65
Vinst per aktie efter utspädning, SEK	6,29	7,65

Definitioner, sid 56.

Kundfordringarna var vid årets slut 15 930 MSEK (15 228). Den relativa kapitalbindningen var 16 % (16) av faktureringen.

Eget kapital

Eget kapital uppgick vid årets slut till 36 725 MSEK (29 823), vilket motsvarar 30,00 SEK per aktie (24,10). Soliditeten var 36 % (35).

Investeringar

Utbetald köpeskilling avseende företagsförvärv under året (med avdrag för förvärvade likvida medel) utgjorde 954 MSEK (5 856). Erhållen köpeskilling avseende avyttring av företag och aktier utgjorde 111 MSEK (363).

Investeringar avseende internt utarbetade immateriella tillgångar uppgick till 460 MSEK (431).

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 7 169 MSEK (5 399).

Moderbolaget inklusive kommissionärsbolag

Moderbolagets fakturering var 20 427 MSEK (20 682) och rörelseresultatet uppgick till -395 MSEK (521). Rörelseresultatet påverkades negativt av förändrade metallpriser inom Sandvik Materials Technology samt underutnyttjande av produktionskapacitet. Den totala effekten på rörelseresultatet relaterad till förändrade metallpriser uppgick till cirka -900 MSEK.

Räntebärande skulder och avsättningar minus likvida medel och räntebärande tillgångar uppgick den 31 december 2008 till 12 362 MSEK (10 240). Investeringar i anläggningar uppgick till 1 537 MSEK (1 128).

Moderbolagets balansomslutning minskade med 3 284 MSEK (från 45 183 MSEK till 41 899 MSEK). Under året har koncernbidrag relaterat till 2007 utbetalats med 3 004 MSEK till Sandvik

Intellectual Property AB. Moderbolaget erhöll 2008 utdelningar uppgående till totalt 6 757 MSEK varav från Sandvik Finance B.V. 2 015 MSEK, Sandvik Mining and Construction Logistics Limited 1 234 MSEK samt från AB Sandvik Bruket 3 000 MSEK.

Antalet anställda i moderbolaget och kommissionärsbolagen uppgick den 31 december 2008 till 8 151 personer (7 999).

Moderbolagets verksamhet bedrivs förutom i Sverige i ett antal länder via huvudsakligen representationskontor.

Utveckling av fakturering och resultat efter finansnetto per kvartal

		Fakturering, MSEK	Resultat efter finansnetto, MSEK	Vinst- marginal, %
2007	1:a kvartalet	20 409	3 365	16
	2:a kvartalet	22 002	3 795	17
	3:a kvartalet	21 216	3 104	15
	4:e kvartalet	22 711	2 733	12
2008	1:a kvartalet	21 990	2 715	12
	2:a kvartalet	24 016	3 302	14
	3:a kvartalet	22 478	3 335	14
	4:e kvartalet	24 171	1 524	6

Finansiell ställning

	2008	2007
Kassaflöde från den löpande verksamheten, MSEK	9 671	5 476
Kassaflöde efter investeringar, förvärv och avyttringar, MSEK	2 040	-5 007
Likvida medel och kortfristiga placeringar 31/12, MSEK	4 998	2 006
Nettoskuld 31/12, MSEK	33 323	28 905
Finansnetto, MSEK	-2 217	-1 397
Soliditet, %	36	35
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,9	1,0
Eget kapital 31/12, MSEK	36 725	29 823
Eget kapital per aktie 31/12, SEK	30,00	24,10

Definitioner, sid 56.

Orderingång och försäljning

Efterfrågan var blandad för Sandviks produkter och tjänster under 2008 med en stark utveckling under de första tre kvartalen och en synnerligen svår marknadssituation under det fjärde kvartalet. För helåret 2008 minskade tillväxten i EU där aktiviteten avtog kraftigt i bland annat Tyskland och Italien. Efterfrågan i östra Europa saktade ner avsevärt under det sista kvartalet 2008. Orderingången i NAFTA utvecklades negativt. Affärsklimatet i Sydamerika var mer gynnsamt under året och Brasilien visade fortsatt god tillväxt, dock med en betydande försvagning under det fjärde kvartalet. Efterfrågan var också stark i Afrika och Mellanöstern, dock med en försvagning i sista kvartalet då investeringarna avtog inom gruvsektorn. Efterfrågan i Asien visade fortsatt tillväxt under de första tre kvartalen, men försvagades kraftigt i det fjärde kvartalet. Asien stod för 16 % av koncernens totala orderingång. Efterfrågan i Australien försvagades avsevärt.

Sandvik Tooling

Sandvik Tooling utvecklades positivt på samtliga marknader fram till den senare delen av tredje kvartalet. Därefter påverkades efterfrågan negativt av nedgången i världsekonomin. Avmattningen inleddes i NAFTA och Europa och spreds under kvartal fyra till resten av världen. Olja- och gassektorn utvecklades positivt. Aktivitetsnivån inom flygindustrin avtog men låg ändå på en hög nivå. Efterfrågan från bil- och allmän verkstadsindustri minskade gradvis under året.

Sandvik Mining and Construction

Sandvik Mining and Construction utvecklades starkt under årets tio första månader för att därefter bromsa in avsevärt. Metallpriserna var på fortsatt höga nivåer under de sex första månaderna, men föll kraftigt under resten av året. Efterfrågan på bas- och ädelmetaller

utvecklades starkt under större delen av året men avmattades under senare delen.

Aktivitetsnivån i kolindustrin ökade under året och ett skifte mot kol för energiframställning var tydlig, medan efterfrågan för metallurgiskt kol minskade till följd av en svagare efterfrågan på stål. Sammantaget ökade dock efterfrågan inom kolindustrin under hela året.

Inom anläggningsindustrin var aktiviteten hög under första halvan av året, främst i östra Europa och Asien medan mogna marknader såsom västra Europa och USA försvagades. Därefter började en snabb avmattning som fortsatte under resterande delen av året och resulterade i en kraftigt minskad orderingång inom anläggningsområdet.

Sandvik Materials Technology

Efterfrågan på högförädlade nischprodukter från Sandvik Materials Technology var fortsatt god under de första tre

kvartalen, främst från kunder inom segmenten energi, olja/gas, medicinteknik, kärnkraft och processindustri. För produkter till konsumentnära applikationer var efterfrågan något svagare, liksom för vissa standardprodukter.

Affärsläget var starkt i samtliga regioner under årets tre första kvartal – och aktiviteten var särskilt hög i Asien och Australien. På grund av den globala finanskrisen och lågkonjunkturen, försvagades marknadsutvecklingen kraftigt inom ett flertal segment i början av det fjärde kvartalet, särskilt inom fordons- och konsumentrelaterad industri. Som en konsekvens av detta identifierades en överkapacitet motsvarande 1 500 personer. Inom segmenten för energi och medicinteknik var dock aktiviteten fortfarande hög.

Orderingång per marknadsområde

MSEK	2008	Andel, %	2007	Förändring, %	Förändring, *
Europa	40 945	44	42 262	-3	-8
NAFTA	15 071	16	15 449	-2	-3
Sydamerika	5 839	6	5 143	+14	+13
Afrika, Mellanöstern	7 743	9	6 757	+15	+23
Asien	14 701	16	12 694	+16	+13
Australien	8 311	9	9 754	-15	-14
Koncernen totalt	92 610	100	92 059	+1	-1

*Förändring mot föregående år exklusive valutaeffekt och företagsförvärv.

Fakturering per marknadsområde

MSEK	2008	Andel, %	2007	Förändring, %	Förändring, *
Europa	41 851	45	39 704	+5	+1
NAFTA	14 827	16	14 901	0	0
Sydamerika	5 982	7	5 445	+10	+7
Afrika, Mellanöstern	7 811	8	6 716	+16	+26
Asien	13 653	15	11 671	+17	+13
Australien	8 530	9	7 901	+8	+10
Koncernen totalt	92 654	100	86 338	+7	+5

*Förändring mot föregående år exklusive valutaeffekt och företagsförvärv.

Fakturering för de tio största marknaderna

MSEK	2008	2007	Förändring, %
USA	11 039	11 187	-1
Australien	8 152	7 498	+9
Tyskland	7 958	7 467	+7
Sverige	4 753	5 082	-6
Italien	4 682	5 023	-7
Kina	4 311	3 434	+26
Sydafrika	3 955	3 547	+12
Frankrike	3 698	3 560	+4
Brasilien	3 567	3 333	+7
Storbritannien	3 307	3 267	+1

Affärsområden och förändringar i koncernen

Sandviks verksamhet är indelad i de tre affärsområdena Sandvik Tooling, Sandvik Mining and Construction samt Sandvik Materials Technology.

Koncernens orderingång och fakturering per affärsområde visas i separata tabeller. Det börsnoterade företaget Seco Tools, i vilket Sandvik äger 60 % av aktierna och 89 % av rösterna, avger en egen årsredovisning i vilken verksamheten kommenteras.

Sandvik Tooling

Sandvik Toolings orderingång uppgick till 25 798 MSEK (25 134), vilket var oförändrat från föregående år i fast valuta för jämförbara enheter. Faktureringen uppgick till 25 975 MSEK (24 732), vilket var en ökning med 3 % från föregående år i fast valuta för jämförbara enheter. Ändrade valutakurser påverkade både orderingång och fakturering positivt med 2 %.

Faktureringsökningen kan hänföras till ökade marknadsandelar och en positiv prisutveckling. Tillväxten var högre för hårdmetallverktyg än för snabbstålsverktyg.

Rörelseresultatet uppgick till 5 461 MSEK (5 989), vilket gav en rörelsemarginal på 21,0 %. Minskningen berodde främst på den kraftiga volymnedgången under årets sista kvartal samt därav följande undertäckning av fasta kostnader. Resultatet påverkades positivt av affärsområdets effektiviseringsåtgärder inom tillverkning och distribution samt av de förändringar som genomförts i kundbas och produktprogram för högre lönsamhet.

Antalet anställda var den 31 december 16 988 (16 440).

Sandvik Mining and Construction

Sandvik Mining and Construction orderingång utvecklades starkt under de tre första kvartalen av året, men försvagades under det sista kvartalet och uppgick till 38 634 MSEK (37 986) för året. Denna nivå var oförändrad från föregående år i fast valuta för jämförbara enheter.

Tidigt under året tecknade Sandvik Mining and Construction en överenskommelse med Potash Corp i Kanada om leverans av en flotta Sandvik MF420 för kontinuerlig gruvbrytning. Det är Sandviks hittills enskilt största order inom verksamheten för gruvdrift i mjuka mineraler. Affärsområdet fortsatte utvecklas framgångsrikt under året med leverans av fyra Road Header Systems till Tjeckien och ytterligare fyra till Polen. Därutöver mottogs ett antal större projektorder för materialhanteringssystem under året från Australien, Brasilien, Polen och Mauretanien till ett värde av cirka 2 000 MSEK.

Sandvik Mining and Construction lanserade en komplett produktserie av primärkrossar under föregående år. Under 2008 kunde affärsområdet presentera de första strategiska order för dessa krossar till ett värde av cirka 100 MSEK. Sandviks nya produktserie av krossar har flera unika fördelar som väsentligt förbättrar deras driftförmåga vad gäller underhåll, produktivitet och tillgänglighet. De nya krossarna kommer att stödja krossprocessen för järnmalm, kopparmalm och andra mineraler såväl som primärkrossning i större stenbrott.

Under året utvecklades affärsområdet starkt inom gruv- och anläggningsindustrin i östra Europa och etablerade flera försäljningskontor i regionen. Positionen som en ledande leverantör av avancerad gruvutrustning till kolindustrin förstärktes ytterligare, främst i Kina där orderingången från kolindustrin fördubblades.

Faktureringen uppgick till 38 651 MSEK (33 073), vilket var en ökning med 15 % från föregående år i fast valuta för jämförbara enheter. Förändrade valutakurser påverkade faktureringen negativt med cirka 500 MSEK.

Rörelseresultatet uppgick till 4 996 MSEK (4 979), vilket gav en rörelsemarginal på 13 %.

Antalet anställda var den 31 december 16 796 (15 173).

Sandvik Materials Technology

Sandvik Materials Technologys orderingång uppgick till 21 581 MSEK (22 733), vilket var en försämring med 6 % jämfört med föregående år i fast valuta för jämförbara enheter. Under året erhöles flera stora projektorder på ånggeneratorrör till energisektorn, bland annat bokades två order till ett sammanlagt värde av 900 MSEK under fjärde kvartalet. Stora order erhöles även på precisionstråd till emissionsfilter inom energisektorn, bland annat två order i Indien vardera värda cirka 100 MSEK.

Faktureringen uppgick till 21 480 MSEK (22 486), vilket var en försämring med 5 % från föregående år i fast valuta för jämförbara enheter. Fakturerings-tillägg för högre råvarupriser påverkade faktureringen negativt med cirka 13 %. Rörelseresultatet uppgick till 1 187 MSEK (2 435), vilket gav en rörelsemarginal på 5,5 %.

Under året har priset för metaller varierat. Lager av metaller har löpande omvärderats till det lägsta av anskaffningsvärde eller nettoförsäljningsvärde. Den totala negativa resultateffekten av metallpriserförändringar har beräknats till cirka 1 100 MSEK för 2008.

Rörelseresultatet under året påverkades negativt av metallpriserffekter samt undertäckning av fasta kostnader till följd av lägre produktionsvolym.

Antalet anställda var den 31 december 9 281 (9 098).

Förändringar i koncernen

Sandvik Tooling

Sandvik Tooling förvärvade i början av året det norska företaget Teeness, som utvecklar och tillverkar vibrationsdämpade verktyg för fräsning, svarvning och borring. Teeness inkluderades i Sandvik Coromant. Sandvik Tooling blir genom förvärvet marknadsledande inom vibrationsdämpade verktyg, där kunder främst finns inom de snabbväxande flyg- och

energisegmenten. Sandvik Tooling förvärvade även 49 % av aktierna i USA-företaget Precorp, en tillverkare av verktyg i polykristallin diaman (PCD) och hårdmetall. Verktygen används för bearbetning av avancerade kompositmaterial, i huvudsak inom flyg- och bilindustrin. Sandvik Tooling träffade i december en överenskommelse om att förvärva brittiska BTA Heller Drilling Systems Ltd, en tillverkare av verktyg och verktygssystem för långhålsborrnig. Företaget integreras i Sandvik Coromant och stärker kunderbjudandet inom långhålsborrnig. Sandvik Tobler avyttrades i början av året.

Sandvik Coromant stärkte sin varumärkesprofil genom att ytterligare fokusera på kundnytta. Produktområdet Walter Titex Prototyp bytte namn till Walter och introducerade en enhetlig varumärkespositionering omfattande varumär-

kena, Walter, Walter Titex och Walter Prototyp. Det nya Walter har en omfattande produktportfölj och ett brett applikationskunnande, vilket ytterligare stärker produktområdets attraktionsförmåga och tillväxtpotential. Produktområdena Dormer och Precision integrerades till ett produktområde under namnet Dormer och profilerade framgångsrikt sina varumärken i Nafta. Integrationen av Diamond Innovations slutfördes under 2008. Resurserna för forskning och utveckling av verktyg i kubisk bornitrid och polykristallin diaman förstärktes.

Forskning och utveckling är oavsett konjunkturläge prioriterat inom Sandvik Tooling. En hög andel nya produkter är en förutsättning för lönsam tillväxt. Sandvik Tooling etablerade ett forskningscenter i Olofström, Sverige, för att stärka utvecklingen av verktyg och appli-

kationskunnande inom formverktygstillverkning. Affärsområdet öppnade även ett teknologicenter inriktat på verktyg och applikationskunskap inom bearbetning av kompositmaterial i Sheffield, Storbritannien.

Arbetet med att konsolidera, effektivisera och öka kapaciteten inom produktionen fortsatte under året. Produktionen minskades dock till följd av lägre efterfrågan under fjärde kvartalet. Utnyttjande av tidsbanker och liknande lösningar bidrog till ökad flexibilitet. Produktionen av volframkarbidpulver vid Sandvik Hard Materials enhet i Coventry, Storbritannien, lades ner. Produktionen av specialverktyg vid Sandvik Coromants enhet i Australien upphörde.

Sandvik Tooling fortsatte att utveckla verksamheten på tillväxtmarknader och inom starkt växande produktsegment. Walter och Sandvik Hard Materials investerade i nya fabriker i Wuxi, Kina. Efterfrågan på det modulära verktygshållande systemet Coromant Capto fortsatte att öka och investeringar i produktionen genomfördes i Sandviken, Sverige och Semine, Japan. En enhet för tillverkning av medicinska produkter etablerades i Zell, Tyskland. En produktionsenhet för gängtappar i snabbstål invigdes i Pune, Indien.

Sandvik Mining and Construction

I januari förvärvade affärsområdet Corstor International (Pty) Ltd i Sydafrika. Corstor är ett ledande företag inom tillverkning och leverans av system för förvaring och hantering av borrhärnor inom gruv- och prospekteringsindustrin. Corstor distribuerar även analys- och mätutrustning samt tillbehör till gruv- och prospekteringsindustrin i Afrika. Det nya produktsortimentet är ett bra komplement inom Sandviks erbjudande för prospekteringsindustrin.

Sandvik Mining and Construction förvärvade den tyska leverantören av systemteknologi Aubema Beteiligungs GmbH, samt dotterbolagen Aubema GmbH och Beijing Aubema Technology Co. Ltd i mars. Aubema, med huvudkontor i Bergneustadt i Tyskland, erbjuder

Orderingång per affärsområde

MSEK	2008	2007	Förändring, %	Förändring*
Sandvik Tooling	25 798	25 134	3	0
Sandvik Mining and Construction	38 634	37 986	2	0
Sandvik Materials Technology	21 581	22 733	-5	-6
Seco Tools	6 594	6 176	7	4
Koncerngemensamt	3	30	—	—
Koncernen totalt	92 610	92 059	1	-1

*Förändring mot föregående år exklusive valutaeffekt och företagsförvärv.

Fakturering per affärsområde

MSEK	2008	2007	Förändring, %	Förändring*
Sandvik Tooling	25 975	24 732	5	3
Sandvik Mining and Construction	38 651	33 073	17	15
Sandvik Materials Technology	21 480	22 486	-4	-5
Seco Tools	6 513	6 011	8	5
Koncerngemensamt	35	36	—	—
Koncernen totalt	92 654	86 338	7	5

*Förändring mot föregående år exklusive valutaeffekt och företagsförvärv.

Rörelseresultat per affärsområde

MSEK	2008	Marginal i % av faktureringen	2007	Marginal i % av faktureringen
Sandvik Tooling	5 461	21	5 989	24
Sandvik Mining and Construction	4 996	13	4 979	15
Sandvik Materials Technology	1 187	6	2 435	11
Seco Tools	1 332	20	1 491	25
Koncerngemensamt	-184	—	-500	—
Koncernen totalt	12 794	14	14 394	17

systemteknologi inom nischen krossning. Företagets främsta inriktning är distribution av skräddarsydda lösningar för krossning av kol, koks, kalksten och andra mjuka mineraler och material. Förvärvet är i linje med Sandviks målsättning att vara en ledande leverantör inom krossar för mjuka material.

I april avyttrade affärsområdet en mindre del av Hagby-Asahi AB i Nora, Sverige som förvärvades under 2006. Hagby-Asahi, ledande leverantör och tillverkare av verktyg och utrustning för mineralutvinning, inkluderade även en byggverksamhet som utvecklar och säljer utrustning för borrar och slipning av betong med diamanterverktyg. Byggverksamheten har en fokusering och en marknad inom ett område som Sandvik inte har verksamhet på i övrigt och betraktas därför inte som en kärnverksamhet inom Sandvik.

För att säkerställa att affärsområdets kundsegment för anläggningsindustrin har en global orientering och uppnår en stark marknadsposition inom utvalda nischer togs beslut att flytta på delar av huvudkontoret till Singapore. Den största tillväxtpotentialen för segmentets utvalda nischer ligger i Asien och det är därför en naturlig utveckling att stärka närvaron i den regionen.

Under året har affärsområdet fortsatt arbetet med att implementera infrastrukturen inom logistik, vilket är det viktigaste området för att säkra tillgången av produkter och reservdelar till kunderna. Sandvik Mining and Construction tecknade ett strategiskt femårskontrakt med logistikföretaget DHL Global Forwarding, som ska vara leverantör av flyg- och sjöfrakt, samt vägtransporter åt affärsområdet.

Affärsområdet fortsatte även att följa kunderna och etablera produktion och montering av utrustning i deras närhet. Detta ger förutom närheten till kunderna en mycket flexibel produktion, kostnadsfördelar och kortare ledtider. Samtliga anläggningar styrs och samordnas av Sandvik Mining and Constructions globala produktionsorganisation vilket medför att produktsortimentet och kvaliteten

är densamma vid affärsområdets alla anläggningar. En av de nya produktionsenheterna som byggdes färdigt och invigdes under året är belägen i Santiago i Chile. Här ligger även huvudkontoret för hela Latinamerika och är i dagsläget affärsområdets största fabrik i regionen.

Sandvik Materials Technology

Under det första kvartalet 2008 slutförde Sandvik Materials Technology två förvärv inom det strategiskt viktiga och snabbt växande medicinska segmentet: JKB Medical Technologies samt Medtronics enhet i Memphis Tennessee i USA. JKB Medical Technologies är en ledande tillverkare och underleverantör av rygg-radsimplantat och medicinska instrument. Produkterna tillverkas i titanlegeringar samt i höglegerade rostfria material. Medtronics enhet i Memphis är specialiserad på medicinska instrument för rygg-radskirurgi. I maj förvärvades det medicintekniska företaget Eurocut Ltd, som tillverkar medicinska instrument och implantat i titanlegeringar samt i höglegerade rostfria material. Kunderna är ledande medicintekniska företag som säljer direkt till sjukvårdsinrättningar och läkarkliniker.

Genom dessa tre förvärv, som ligger i linje med Sandviks långsiktiga ambition att bli en strategisk partner och en komplett underleverantör till de globalt ledande medicintekniska företagen, stärktes Sandviks position ytterligare inom det medicintekniska segmentet. Kombinationen av förvärvens kärnkompetens som tillverkare av medicinska implantat och instrument samt Sandvik Materials Technologys kärnkompetens inom material- och ytteknologi, pulverteknologi, bearbetning samt produktion skapar en unik aktör på den medicintekniska marknaden. Samtliga produkter marknadsförs idag under varumärket Sandvik.

För att möta den ökande efterfrågan på medicintekniska material togs en ny anläggning för vakuummölmätning av höglegerade rostfria material och titanlegeringar i drift i Sandviken. Anläggningen smälter även titanlegeringar till

sömlösa rör som används inom kärnkrafts- och flygin-dustrin.

För att stärka närvaron ytterligare i Asien, inleddes ett arbete med att uppföra en ny produktionsenhet för kallvalsning och färdigställning av höglegerade, sömlösa rör i Zhenjiang i Kina. Investeringen, som planeras att tas i drift under första halvåret 2009, kommer att innebära en ökad kapacitet för höglegerade, sömlösa rör i Asien samt en stärkt marknadsposition i detta viktiga tillväxtområde. Parallellt med denna kapacitetsuppbyggnad pågår ett arbete med att utöka och förstärka försäljningsorganisationen i Asien. Ett nytt forskningscenter för avancerade material har även uppförts i Pune, Indien.

Vid forskningsenheten i Sandviken uppfördes en pilotanläggning för pulvermetallurgi.

Omfattande investeringar genomfördes även för att utöka kapaciteten för bergbörstål i Sandviken.

Som ett led i arbetet med att fasa ut verksamheter som ligger utanför den definierade kärnverksamheten för Sandvik Materials Technology avyttrades Sandvik Calamo, som är en leverantör av elektrolytpolerade rörprodukter till framförallt elektronikindustrin.

Som en konsekvens av den globala finanskrisen och lågkonjunkturen, försvagades marknadsutvecklingen kraftigt inom ett flertal segment i början av det fjärde kvartalet. Den kraftigt vikande efterfrågan för Sandvik Materials Technology innebar att åtgärder måste vidtas för att anpassa kapaciteten. En global överkapacitet motsvarande 1 500 personer identifierades, varav cirka 1 000 personer i Sverige. Bemanningsminskningen beräknas vara genomförd under andra halvåret 2009.

Forskning, utveckling och kvalitetssäkring

Avancerad forskning inom utvalda nischer är en förutsättning för Sandviks tillväxt och lönsamhet. Forskningsutgifterna uppgick under 2008 till 2 811 MSEK (2 739) vilket motsvarade 3 % av faktureringen. Av dessa utgifter aktiverades 333 MSEK (377) i balansräkningen. Mer än 2 400 personer arbetar inom forskning, utveckling och kvalitetssäkring. Många är specialister med hög utbildning och kompetens.

Sandvik Tooling bedriver affärsområdesgemensam forskning och utveckling (FoU) vid kompetenscentra på flera platser i världen. Produkt- och applikationsutveckling utförs av respektive produktområde i nära samarbete med kunderna.

De största utvecklingsenheterna för **Sandvik Mining and Construction** finns i Finland, Sverige, Österrike och USA, där affärsområdet genom nära samarbete med kunderna utvecklar behovsanpassade produkter och helhetslösningar för gruv- och anläggningsindustrin.

Sandvik Materials Technology har ett av Europas största FoU-centrum för avancerade metalliska material och speciallegeringar i Sandviken. I Hallstahammar har affärsområdet även en FoU-enhet för keramiska och metalliska motståndsmaterial.

Sandvik Tooling

Sandvik Toolings forskning och utveckling inriktas mot nya verktygsmaterial och produkter samt förbättrade produktionsmetoder och produktionsutrustning. Syftet är att förbättra verktygens prestanda och kvalitet samt att effektivisera både kundens och affärsområdets produktion. Nya metoder utvecklas kontinuerligt för tillverkning av hårdmetallpulver, keramiska material, kubisk bornitrid och syntetisk diamant. Utveckling av metoder för precisionspressning samt ytbeläggning inom produktionen av vändskär har hög prioritet.

Under 2008 introducerade Sandvik Coromant mer än 2 500 nya artiklar. Två verktygskoncept för fräsning lanserades – CoroMill®490 och CoroMill®690. CoroMill®490 förbättrar kundernas produktivitet vid plan- och hörnfräsning i stål och gjutjärn. Valsfräsen CoroMill®690 möjliggör mer effektiv bearbetning av titan. Inom svarvapplikationer introducerades CoroThread®266 – ett gängverktyg med hög precision och stabilitet.

Produktområdet Walter, med de tre varumärkena Walter, Walter Titex och Walter Prototyp, erbjuder ett komplett

sortiment för all skärande bearbetning – svarvning, fräsning och borrar. Under 2008 introducerade Walter en hörnfräs för flygindustrin, Walter Xtra-tec®, och vidareutvecklade XD-Technology-borrarna. Walter utvecklade även hårdmetall-sorten WSM30 för svarvning i rostfritt stål och andra svårbearbetade material.

Diamond Innovations introducerade ett flertal produkter under 2008 bland annat en komposit inom produktfamiljen Ver-simax™, som kombinerar slitstyrka med hög kemisk och termisk stabilitet.

Compax 1200 är en polykristallin diamantprodukt med finkornig mikrostruktur som gör den idealisk för applikationer med höga krav på ytfinhet. Compax 1200 är väl lämpad för bearbetning av titan. Inom olja- och gasapplikationer introducerades två Stratapax®PCD-skärverktyg.

Under 2008 lanserade ValeniteSafety förbättrade svarvsorter för stålbearbetning, utökade frässortimentet och inkluderade den innovativa SideLok™-teknologin i ett flertal produkterbjudanden. Produktområdet stärkte sin position som leverantör av tekniskt avancerade lösningar för bilindustrin, såsom tryckluftsaktiverade uppborrningsverktyg.

Dormer utökade sin produktportfölj av verktyg i solid hårdmetall. Ett nytt sortiment av högpresterande borrar i solid hårdmetall för bearbetning av kompositmaterial mottogs väl av marknaden.

Under året stärkte Sandvik Hard Materials sitt produkterbjudande. En serie slitstarka och korrosionsbeständiga verktyg för tillverkning av aluminiumburkar introducerades. Sandvik Hard Materials introducerade en produkt för muddringsverk. DURACORE®-tänder ger bättre slitstyrka genom en hårdmetallkärna i tandspetsen.

Sandvik Mining and Construction

Genom nära samarbete med kunderna kan Sandvik Mining and Construction ständigt anpassa produkter och helhetslösningar till kundens behov. Fokus på miljö, säkerhet och hälsofrågor är en

viktig drivkraft i utvecklingsarbetet. Kundernas kostnadsutveckling, framförallt inom energiområdet, samt deras svårigheter att rekrytera kunniga medarbetare är viktiga drivkrafter inom produktutvecklingen.

Sandviks nya produktserie av lastare transporterar malm från underjordiska gruvor för metallbrytning på ett produktivt, säkert och lönsamt sätt. Fokus ligger på maximal kapacitet optimerat för det givna utrymmet, för att säkerställa effektiva processer överallt i gruvan. Sandviklastarna ger bättre tillförlitlighet och hållbarhet, såväl som förbättrad service, säkerhet och komfort.

Den nya elektronikstyrda lastarserien är den första på marknaden som till fullo utnyttjar den så kallade CAN-bussteknologin. Med 400 levererade enheter och 1,4 miljoner ackumulerade drifttimmar har den visat sig mer pålitlig än konventionella system. Det elektroniska kontrollsystemet erbjuder inbyggd diagnostik, felsökning och ett förenklat användargränssnitt på en interaktiv skärm. Hytten är lättare att kliva in i och erbjuder bättre sikt med förbättrad ljudisolering, effektivare luftkonditionering och en lågfrekvensfjädring i sätet för ökad komfort för operatören.

Sandviks lastarserie är utvecklad för att erbjuda lastning med säkerhet som högsta prioritet. För att reducera halk- eller fallolyckor är allt dagligt underhåll möjligt att utföra från marken. Det finns ett system för förebyggande underhåll runt hela enheten med en säker tillgång till maskinens överdel. Dessutom finns ett certifierat brandbekämpningssystem installerat för att ytterligare skydda personal och egendom.

Under 2008 introducerade Sandvik en ny generation intelligenta tunnelborriggar för borrar av språnghål i hårda berggrunder. Dessa tunnelriggar i DTi-serien är samtliga utrustade med den nya mjukvaran iSURE för att hantera tunneldrivning. Den viktigaste fördelen med den intelligenta DTi-riggen är att den producerar resultat med högsta kvalitet till läg-

sta kostnad. Den erbjuder en kombination av precision och styrka med ett flertal användarvänliga funktioner.

För så kallad pull-down borring introducerades borrarigen DR 460 med bättre produktivitet och ergonomi för operatören.

Sandvik introducerade även borrarigen DI 150, med fokus på driftsäkerhet, säkerhet och ett miljövänligt system för dammkontroll, samt en funktion för bränsleekonomi som riktar sig till applikationer på utvecklingsmarknader.

Fokus på miljöpåverkan har även resulterat i att en ny modell av krossar lanserades med lägre ljudnivå och mobila krossar med högre produktivitet för anläggningsapplikationer. Inom området gruvkrossar introducerades en ny primärkross för att komplettera Sandviks tidigare erbjudande. Utrustningen ger en effektiv energilösning för krossning och transport, vilket minimerar trucktransport i gruvan.

I energisektorn har Sandvik Mining and Construction introducerat en produktserie för höga volymer av så kallad board and pillar mining av kol och andra mjuka bergarter. Produktserien inkluderar en högproduktiv maskin för kontinuerlig brytning, en dieseldriven lastare och en mobil takbultningsmaskin.

Sandvik Materials Technology

Inom Sandvik Materials Technology utvecklas avancerade material, produkter och systemlösningar i nära samarbete med kunderna för att öka produktiviteten samt minska energiåtgången och reducera miljöbelastningen.

Affärsområdet har ett av Europas största FoU-centrum för avancerade metalliska material och speciallegeringar i Sandviken. I Hallstahammar finns även en FoU-enhet för keramiska och metalliska motståndsmaterial. I början av 2008 utökades affärsområdets forskningsverksamhet med ytterligare ett forskningscenter i Pune, Indien.

Under 2008 inleddes ett flertal viktiga FoU-satsningar inom strategiskt viktiga områden för Sandvik Materials Technology. Detta gällde bland annat medicinteknik, pulverteknologi samt produkter för användning vid energiframställning.

Genom de senaste två årens förvärv av medicintekniska företag har Sandviks

produktprogram till det medicintekniska segmentet breddats till att även omfatta implantat och kirurgiska instrument. Produkterna tillverkas i höglegerade rostfria material, titan- samt koboltbaserade legeringar. Kombinationen av förvärvens och Sandvik Materials Technology's kompetenser inom material- och ytteknologi, pulverteknologi, bearbetning samt produktion skapar goda förutsättningar för en fortsatt utveckling av det medicintekniska produktprogrammet. De förvärvade enheternas applikationskunnskap ger dessutom Sandvik möjlighet att ytterligare utveckla sitt materialerbjudande till det medicintekniska segmentet. För att kunna ta tillvara alla utvecklingsmöjligheter har därför FoU-resurserna inom det medicintekniska området utökats kraftigt.

Affärsområdets ökade fokus inom det växande området pulverteknologi understöds också av större FoU-resurser. Under 2008 uppfördes bland annat en pilotanläggning för pulvermetallurgi i Sandviken.

Sandvik SAF 3207 HD är ett nytt material till olje- och gasindustrin. Oljeutvinning sker idag på allt större djup. Ju större djup desto högre krav på den utrustning och de material som används för att klara det högre trycket och andra påkänningar. Sandvik är sedan länge världsledande när det gäller rör för umbilicals, det vill säga navelsträngsrör som förbinder olika produktionsenheter på havsbotten. De används för fjärrstyrning av oljekällorna ner till ett djup på mer än 2,5 kilometer, där de olika enheterna kan ligga flera mil från varandra. Det nya materialet Sandvik SAF 3207 HD gör det möjligt att tillverka umbilicalsrör med tunnare väggar och därmed lägre vikt, samtidigt som materialet har bättre utmattnings- och korrosionsegenskaper. För extremt stora havsdjup är ett höghållfast material en nödvändighet, vilket innebär att Sandvik SAF 3207 HD möjliggör utvinning av olja och gas från källor som tidigare inte kunnat exploateras. Genom den höga korrosionsbeständigheten kan Sandvik SAF 3207 HD också användas för de nyupptäckta oljerika områdena utanför Afrikas och Brasiliens kuster, där temperaturen är högre än i källorna i exempelvis Nordsjön.

Sandvik Sanergy® HT är en produkt utvecklad med hjälp av avancerad ytteknologi och är avsedd för högtemperatur-

bränsleceller, så kallade solid oxide fuel cells. Genom att belägga precisionsband med tunna metallskikt styrs ytans egenskaper så att god elektrisk ledningsförmåga kan kombineras med ett effektivt korrosionsskydd. Detta innebär att produktens livslängd ökar samtidigt som den bidrar till att minska kostnaden för kunderna eftersom de bland annat kan reducera antalet processteg i den egna produktionen.

Effektivare energiomvandling och ökad användning av förnyelsebara energikällor driver i hög grad produktområde Kanthals produkt- och applikationsutveckling. Nya och modifierade produkter introduceras kontinuerligt inom energiområdet. Lanseringen av högeffektiva industriella gas- och elbaserade värmesystem under varumärkena Ecothal® och Superthal® fortsatte under året. Kanthal stärkte även sin ställning som ledande leverantör av värmebehandlingsugnar för tillverkning av kiselbaserade solceller.

Produktområde Kanthal lanserade en ny typ av kiselkarbid-baserade värmeelement, Kanthal Global® AS och Kanthal Global® Type B. Dessa värmeelement erbjuder högre prestanda och ökad flexibilitet för värmeprocesser inom glas-, keramik-, elektronik- samt aluminiumindustrin.

Sandvik Finemac® är ett nytt material som är specialutvecklat för tillverkning av små urdetaljer. I årtionden har det varit känt att bly i stål har en skärbarhetshöjande effekt, men i takt med den globala fokuseringen på miljövänligare alternativ har utvecklingen av nya blyfria produkter startat. Sandvik Materials Technology har, i nära samarbete med viktiga kunder, utvecklat den blyfria stålsorten Sandvik Finemac™ som har samma eller bättre egenskaper än de material som idag finns tillgängliga för urindustrin.

Produktområde Process Systems har vidareutvecklat och lanserat breda stålband till nya användningsområden inom pappersmassaindustrin, där stålbandet är en kritisk komponent i processen. Stålbanden klarar bandhastigheter upp till 80 meter per sekund och bidrar därmed till att öka kundernas produktivitet samt förbättrar även slutproduktens kvalitet. Potentialen inom pappersmassaindustrin bedöms vara stor.

Medarbetare

Medarbetarfrågor har hög prioritet inom Sandvik och utgör en strategiskt viktig och integrerad del av verksamheten. Det under året omfattande och globala förändringsarbetet inom personalområdet fortsatte med införande av gemensamma processer och IT-stöd.

Leveransmodell genom globala processer

Sandviks organisation för Human Resources (HR) är utformad för att förse Sandvik med bra HR-stöd till alla chefer och anställda i koncernen oavsett geografisk placering eller organisatorisk tillhörighet. Målet är att utveckla alla medarbetare till sin fulla potential och se till att rätt kompetens finns tillgänglig på varje befattning i organisationen, för att säkerställa att Sandvik når sina strategiska mål och fortsätter att vara världsledande inom utvalda segment.

För att ge högkvalitativt HR-stöd till alla enheter inom koncernen samt för att kunna mäta prestationen av Sandviks HR-arbete, finns sex globala processer som styr personalarbetet inom koncernen (engelska begrepp inom parentes):

- Förändringsarbete och organisationsutveckling (Change Management): en systematisk ansats för att stödja ett framgångsrikt förändringsarbete inom organisationen där rätt resultat uppnås i rätt tid, till rätt kostnad.
- Kompetensutveckling och målstyrning (Competence Development & Performance Management): att skapa en lärande organisation genom kompetensutveckling och förutsättningar för hög prestation på samtliga organisationsnivåer och inom alla affärsområden.
- Arbetsrätt och arbetsmarknadsrelationer (Industrial Relations): rutiner och policies som organisationen strävar efter att tillämpa inom alla affärsområden för att uppmuntra hög kvalitet i arbetsrelationer, ömsesidig tillit och förståelse mellan alla anställda.
- Personalförsörjning (Resourcing): att attrahera de rätta personerna genom bemannings- och successionsplanering,

identifiering och hantering av talanger samt en proaktiv rekryteringsprocess direkt knuten till verksamhetens behov.

- Löner och förmåner (Reward & Recognition): att bygga den struktur för löner och ersättningar som attraherar och motiverar de rätta personerna, ser till att de stannar kvar samt säkerställer att alla anställda får korrekt ersättning.
- HR-administration och personaldata (Workforce Administration): att ge de globala HR-processerna tillgång till korrekt och organiserad information så att varje process kan utföras på ett effektivt sätt.

Sandvik har definierat en leveransmodell för HR-funktionen som är baserad på affärskrav och ledande praxis. Connect är namnet på det globala förändringsprogram som implementerar denna modell. Aktiviteter bedrivs inom följande områden; HR Advisor, de globala HR-processerna, IT-stöd och HR shared service center. Fler än 25 000 anställda i sju länder omfattas idag av programmet och utbyggnaden fortsätter.

Koncernen anser att mål och mätningar är viktiga verktyg för att säkra en kontinuerlig förbättring inom HR. Alla verksamheter inom Sandvik omfattas av målen som beslutats på koncernnivå. De fem globala nyckeltalen, Key Performance Indicators (KPI) är: mångfald, rörlighet, personalomsättning, kompetensutvecklingsdagar och utvecklingssamtal.

Hållbarhetsarbete

Hållbarhetsfrågorna är en integrerad del av Sandviks verksamhet. Som en del i hållbarhetsarbetet arbetar koncernen aktivt med Sandviks uppförandekod (Code of Conduct). Sandviks uppförande-

kod ingår i ”The Power of Sandvik”, som utgör den gemensamma plattformen för Sandviks sätt att göra affärer och som innehåller företagets värderingar: *Open Mind, Fair Play* och *Team Spirit*. Över 81 % av Sandviks medarbetare har genomgått utbildning i Sandviks Code of Conduct.

Ett av koncernens övergripande sociala mål är att öka jämställdheten på arbetsplatser. Samtliga enheter ska påbörja ett program för att förbättra balansen mellan män och kvinnor före slutet av år 2010. För övriga mål och mer information kring hållbarhetsarbetet, se avsnittet Hållbarhetsredovisning på sidorna 86–97.

Antalet medarbetare

Antalet medarbetare vid slutet av året var 50 028 (47 123), en ökning för jämförbara verksamheter med 2 307 personer (3 815) under året. Antalet medarbetare i Sverige uppgick den 31 december 2008 till 11 487 personer (11 342). Uppgifter om personalkostnader samt medelantalet anställda återfinns på sidan 59, Not 3.

Resultatandelar

Sandvik har sedan 1986 ett resultatandelssystem för alla anställda vid helägda bolag i Sverige. Systemet modifierades under 2007 för att åstadkomma ökad tydlighet och få bättre koppling till företagets mål. Koncernens resultat och avkastning under 2008 innebar att 67 MSEK (238) avsattes till resultatandelstiftelsen.

Policy för löner och ersättningar

Lönebildningen inom Sandvik baseras på en lönepolicy som stödjer Sandviks affärs mål, bidrar till att Sandvik förblir ett attraktivt företag att arbeta och utvecklas i, stimulerar intern rörlighet

samt ger en ökad effektivitet. Lönepolitiken baseras på fyra hörnstenar: 1) befattningens komplexitet och svårighetsgrad 2) individuell prestation 3) marknadsläget samt 4) stimulans till egen utveckling.

Under år 2000 infördes som en del i det totala kompensationspaketet ett aktierelaterat program för långsiktig variabel lön för cirka 350 högre chefer och specialister internationellt i koncernen. Programmet baserades på en årlig tilldelning av personaloptioner på Sandvik-aktier med en löptid av fem år och rätt till utnyttjande efter tre år, förutsatt att anställningen då kvarstod. Tilldelningen baserades på Sandviks avkastning på selsatt kapital under föregående år. Tilldelningen skedde i sig vederlagsfritt, men optionsinnehavaren måste erlägga fastställt lösenpris för aktien. Programmet baserades på befintliga aktier och medförde därför ingen nyemission av aktier.

Optionerna säkras finansiellt så att effekten på företagets kostnader för framtida kursökningar i Sandvik-aktien begränsas. Tilldelning under programmet skedde under åren 2000–2004. Under 2008 har optioner tilldelade under 2003 och 2004 års program kunnat utnyttjas och per den 31 december 2008 kvarstod 131 000 ej utnyttjade optioner, varav 20 000 till ledande befattningshavare. För ytterligare upplysningar se sidorna 59–61, not 3.5 Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare.

Efter ett års uppehåll med långsiktig variabel lön (LVL) beslutade styrelsen att under 2006 införa ett kontantbaserat program för LVL för vart och ett av åren 2006, 2007 och 2008. Programmen omfattar cirka 400 högre chefer och specialister internationellt i koncernen och spänner över en treårsperiod med en möj-

lig utbetalning efter det tredje året. Den eventuella utbetalningen för 2006 års program betalas således ut under 2009, 2007 års program betalas ut 2010 och 2008 års program 2011. Programmen har en direkt koppling mellan prestation, mervärde och ersättning med ett årligt tak i förhållande till deltagarens årliga fasta lön i december år tre. Utfallet av LVL förutsätter uppfyllelse av mätbara mål, upprättade av styrelsen, avseende vissa nyckeltal som skapar aktieägarvärde kopplat till bolagets tillväxt, lönsamhet och kapitaleffektivitet under en period om tre år.

Beslut om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

De riktlinjer för ersättning till styrelse och ledande befattningshavare som gällt under 2008 framgår av not 3.5 på sidorna 59–61. Efterlevnaden gentemot riktlinjerna har granskats av företagets revisorer.

Styrelsens föreslår årsstämman den 28 april 2009 att besluta om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare i enlighet med vad som beskrivs i not 3.5. Styrelsens förslag är utformade för att säkerställa att Sandvik-koncernen ur ett globalt perspektiv kan erbjuda en marknadsmässig och konkurrenskraftig kompensation som förmår attrahera och

behålla kvalificerade medarbetare till Sandviks koncernledning. Koncernledningens ersättning omfattar fast lön, årlig variabel lön, långsiktig variabel lön och pension. Delarna avses skapa ett välbalanserat ersättnings- och förmånsprogram som återspeglar individens prestationer, ansvar och koncernens resultatutveckling. Den fasta lönen, som är individuell och differentierad utifrån individens ansvar och prestationer, fastställs utifrån marknadsmässiga principer och revideras årligen. Styrelsen ska äga rätt att frånga de av årsstämman beslutade riktlinjerna, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det. Kretsen av befattningshavare som omfattas av förslaget är verkställande direktören och övriga medlemmar i koncernledningen. För ytterligare detaljer, se not 3.5 på sidorna 59–61.

Nyckeltal	2008	2007
Antal anställda 31/12	50 028	47 123
Medelantal anställda		
Kvinnor	8 819	7 875
Män	39 752	36 548
Totalt	48 571	44 423

Icke-finansiell information

Sandviks arbete med hållbar utveckling utgör en integrerad del av affärsprocessen med inriktning på kontinuerlig förbättring inom sådana områden som miljö, arbetsmiljö, mänskliga rättigheter och affärsetik.

Sandvik har en tydlig uppförandekod (Code of Conduct) som utgör basen för förbättringsarbetet.

Vid sidan av de finansiella resultaten av Sandviks verksamhet, redovisas miljömässiga och sociala resultat i Sandviks hållbarhetsredovisning som återfinns på sidorna 86–97.

Miljömål

Sandvik har under 2008 fastställt nya koncernövergripande miljömål (se sidan 6).

Exempel på aktiviteter som under året genomförts i arbetet med att uppfylla målen är certifiering mot ISO 14001 för bolag som nyligen förvärvats, införande av energisparprogram (två enheter har infört certifierade energiledningssystem), avveckling av kloretrade lösningsmedel och minskning av vattenförbrukningen genom recirkulation. Relevanta nyckeltal som följs upp kvartalsvis är elanvändning, förbrukning av fossila bränslen, koldioxidutsläpp och vattenförbrukning. Utfallet för 2008 redovisas i Sandviks hållbarhetsredovisning.

Tillståndspliktiga verksamheter

Sandvik följer tillämpliga lagar och förordningar på miljöområdet i de länder där Sandvik har verksamhet och utöver detta tillämpas ännu striktare krav när det är ekologiskt berättigat, tekniskt möjligt och ekonomiskt försvarbart. Sandviks svenska enheter bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt den svenska miljölagstiftningen vid anläggningarna i Sandviken, Gimo, Stockholm, Hallstahammar, Surahammar, Svedala, Arbrå, Haparanda och Köping. Tillstånden vid dessa anläggningar avser till exempel tillverkning av valsbara ämnen, stång-, rör-, band-, tråd- och bergborrprodukter, metallpulver, hårdmetallprodukter, gjutgods och diverse utrustning och verktyg. Alla tillståndspliktiga enheter har de tillstånd som behövs för att driva verksamheten. Den huvudsakliga miljöpåverkan från dessa anläggningar är utsläpp till luft och vatten, förorening av mark samt buller. Sandviks beroende av att tillstånd finns på dessa anläggningar är stort.

Under året har inga nya tillstånd tillkommit. En ny ansökan har lämnats in för att producera vätgas i Stockholm. Inga överskridanden av gränsvärden eller tillåtna tillverkningsvolymmer inom ramen för tillståndsvillkor har inträffat under året. Ett antal riktvärden har överskridits för buller och utsläpp till luft och vatten vid några enheter. Åtgärder vidtas för att innehålla dessa riktvärden, ofta i samråd med respektive tillsynsmyndighet.

För de tillståndspliktiga enheterna lämnas varje år offentliga rapporter till tillsynsmyndigheterna med bland annat redogörelse för tillståndsbeslut och hur villkoren uppfyllts, årsvärden på utsläpp samt åtgärder som vidtagits för att minska miljöpåverkan eller förbrukningen av resurser. Ingen av enheterna har fått några signifikanta förelägganden relaterade till dessa krav av tillståndsmyndigheterna under året.

Vid 22 enheter inom hela Sandvikskoncernen förekommer kända eller förmodade markföroreningar. Av dessa har 12 legala krav på sanering av marken till en uppskattad total kostnad av cirka 60 MSEK. Därtill har saneringsåtgärder beslutats vid ytterligare två anläggningar.

Vid förvärv av nya företag med produktion görs alltid en omfattande miljöundersökning för att upptäcka eventuella miljöskulder kopplade till den aktuella verksamheten.

Utsläppsrätter

Två av koncernens anläggningar omfattas av handelssystemet för utsläppsrätter avseende koldioxid inom EU. Under 2008 har koncernen tilldelats 109 727 utsläppsrätter motsvarande 109 727 ton koldioxid. Under året har verksamheten för dessa båda anläggningar deklarerat utsläpp som motsvarar omkring 110 000 utsläppsrätter, det vill säga ett litet överskott som ska täckas under början av 2009 genom kompletterande inköp.

Lagstiftningen och därmed också betydelsen av ”metallurgisk process” förändrades från och med 2008 till att definieras som ”fysikalisk förändring av materialet”.

Förändringen innebär att i stort sett all användning av fossila bränslen inom industriområdet i Sandviken omfattas av handeln med utsläppsrätter.

Handeln med utsläppsrätter påverkar Sandvik genom att priserna på all el, även den som inte påverkas av utsläppsrätter, har stigit kraftigt.

I övrigt känner inte Sandvik till några förändringar i miljörelaterade lag- eller omvärldskrav som kan få väsentliga operativa eller finansiella konsekvenser för verksamheten.

Sociala mål

Sandvik har under 2008 fastställt nya koncernövergripande sociala mål (se sidan 6).

Exempel på aktiviteter som under året genomförts för att uppnå målen är certifiering av arbetsmiljöledningssystem enligt OHSAS 18001 för bolag som nyligen förvärvats, utbildning, riskutvärderingar på arbetsplatsen, ökat fokus på tillbudsrapportering, effektivisering av skyddskommittéer och att främja chefer att anställa kvinnor speciellt i regioner där andelen kvinnor är mycket låg. Relevanta nyckeltal som följs upp kvartalsvis är antal dödsfall, antal olyckor, antal tillbud, frånvaro på grund av olyckor, samt antal kvinnor och män i olika positioner.

Sandviks policies när det gäller mänskliga rättigheter, arbetsrättsfrågor och affärsetik är samlade i en uppförandekod. För att markera vikten av efterlevnad genomförs regelbundet utbildning i denna. Vid utgången av 2008 hade mer än 81 % av koncernens medarbetare genomgått denna utbildning.

Sandvik ökade sitt fokus på risker relaterade till leverantörer under 2008. En ny uppförandekod för leverantörer håller på att tas fram och speciella funktioner för revision av leverantörer inrättades i Kina och Indien.

Inga incidenter när det gäller brott mot mänskliga rättigheter har inrapporterats under 2008. Några enstaka fall av misstänkt bedrägeri och korruption har inrapporterats. Samtliga dessa fall har genomgått en utredning och korrigerande åtgärder har vidtagits där så varit påkallat.

Sandviks risker och riskhantering

Sandvik är en global koncern med representation i 130 länder och är som sådan exponerad för affärsmässiga och finansiella risker. Riskhantering är därför en viktig process för Sandvik i syfte att nå uppsatta mål. En effektiv riskhantering är en kontinuerlig process som bedrivs inom ramen för den operativa styrningen och utgör ett naturligt led i den löpande uppföljningen av verksamheten.

Integrerad riskhantering

Sandvik arbetar sedan flera år med ett heltäckande program för riskhantering, Enterprise Risk Management (ERM). Programmet omfattar alla delar av verksamheten såväl affärsområden som koncernfunktioner. Genom att ERM utgör en integrerad del i styrningen av Sandviks verksamhet, hjälper ERM Sandvik att agera även på dramatiska förändringar i omvärld och marknadsförutsättningar. Ett exempel härpå är de riktade beslut om kapacitetsanpassningar som fattades under hösten 2008 som ett resultat av den globala nedgången i efterfrågan.

Fullständig rapportering i form av en konsoliderad ERM-rapport sker två gånger per år till koncernledningen.

Styrelsen behandlar ERM-rapporten en gång per år.

Syftet med det integrerade riskarbetet är att:

- skapa en ökad riskmedvetenhet i organisationen, från operativa beslutsfattare till styrelse. Genom en transparent och konsistent riskrapportering skapas en bas för ett gemensamt synsätt för vad som ska prioriteras och åtgärdas,
- vara ett stöd i det strategiska beslutsfattandet för styrelse och ledning genom att kontinuerligt identifiera och utvärdera strategiska risker som påverkar företaget,

- medverka till förbättrat operativt beslutsfattande för ledningen på olika nivåer genom att säkerställa att risker i verksamheten kontinuerligt utvärderas och hanteras,
- säkerställa kontroll över företagets riskexponering genom en gemensam modell och metodik för att konsolidera risker,
- koppla riskarbetet till företagets Performance Management, det vill säga att bland medarbetarens personliga mål ska även inkluderas arbete med riskhantering.

Koncernen har etablerat en koncerngemensam riskhanteringsmodell med gemensamma definitioner, rapportformat och processer som samtidigt skapar utrymme för varje affärsområde att identifiera och hantera sina respektive risker.

Huvudkomponenterna i riskarbetet är identifiering, värdering, hantering, rapportering, uppföljning och kontroll. För varje risk etableras en åtgärdsplan i syfte att antingen acceptera, reducera, eliminera eller öka risken. Rapportering, uppföljning och kontroll sker genom formellt etablerade rutiner och processer.

Verksamhetsrisker

Befattningshavare med ett operativt ansvar ska säkerställa att de risker som är förknippade med verksamheten identifie-

ras, värderas och hanteras på ett ändamålsenligt sätt. Här ingår riskområden som marknad och länder, forskning och utveckling, produkt, produktion, hälsa och säkerhet samt miljö. Regelbundet sammanställs respektive enhets risker i en rapport i vilken också framgår de åtgärder som vidtas för att hantera riskerna. Varje risk värderas och tilldelas en åtgärdsplan. På koncernnivå konsolideras denna information.

Efterlevnadsrisker

Sandvik verkar globalt inom många olika områden och bedriver sin verksamhet inom ramen för de regelverk som gäller för olika länder, marknader och sakområden. Sandvik ska följa lagar avseende miljö, arbetsförhållanden, drivande av bolag, beskattning, anställningsförhållanden, marknadsföringsregler med mera. Sandvik har internt etablerade regelverk och instruktioner som stöd för ledning och medarbetare i företaget.

Risker i finansiell rapportering

Verksamhetsdrivande bolag i Sandvik rapporterar sin ekonomiska situation löpande, i enlighet med interna rapporteringsregler och de internationella redovisningsregler som Sandvik följer (IFRS). Koncernens controllerfunktion validerar och analyserar den ekonomiska informationen som ett led

Syfte med integrerad riskmodell

ERM-process – Översikt

i kvalitetssäkringen av den finansiella rapporteringen. Se även Bolagsstyrningsrapporten på sidorna 98–103.

Legala risker

Rättstvister

Sandvik är från tid till annan part i juridiska processer och administrativa förfaranden relaterade till sin verksamhet, inklusive ansvar för produkter, miljö, hälsa och säkerhet. Enligt Sandviks uppfattning kommer dock inga av dessa pågående processer och förfaranden att märkbart påverka Sandvik-koncernen. I USA är företaget som säljer svetselektroder, inklusive Sandviks amerikanska dotterbolag Sandvik Inc., föremål för processer avseende skadeståndsanspråk där man hävdar att exponering för svetsrök orsakar neurologiska skador. Samtliga dessa processer har flera svaranden förutom Sandvik Inc. Käranden måste för att vinna dessa processer mot Sandvik Inc. visa att de eventuella neurologiska skadorna orsakats av svetselektroder från Sandvik Inc. Sandvik Inc's marknadsandel av svetselektroder i USA är mindre än 1 % och i många fall har talan mot Sandvik Inc. avvisats då käranden ej kunnat visa att de använt svetselektroder från Sandvik Inc. Sandvik är vidare av uppfattningen att det inte finns tillförlitliga vetenskapliga bevis som stöder skadeståndsanspråken. Trots frånvaron av sådana bevis och utan hinder av Sandviks minimala marknadsandel, förväntar sig Sandvik att det även fortsättningsvis kommer att vara tvunget att försvara sig

i denna typ av rättegångar. Till dags dato har Sandvik inte förlorat någon process eller träffat förlikning angående något svetselektroder-skadestånd och de enda kostnader som uppstått är rättegångskostnader. En betydande andel av dessa kostnader har täckts av försäkringar.

Skydd av immateriella rättigheter

För att säkra avkastningen på de resurser Sandvik satsar på forskning och utveckling har koncernen en strategi för att aktivt skydda de tekniska innovationerna mot patentintrång och kopiering. Sandvik skyddar sina immateriella rättigheter genom juridiska processer om så krävs.

Skatteärenden

Skatteverket genomförde 2007 en taxeringsrevision av Sandvik AB respektive Sandvik Intellectual Property AB (IP-bolaget) och granskade därvid den omorganisation av ägande och hantering av immateriella rättigheter som gjordes 2005.

Omorganisationen innebar att svenskägda patent och varumärken överfördes till IP-bolaget. Omorganisationen motiverades av behovet att renodla verksamheten med immateriella rättigheter i ett eget bolag vilket synliggör de stora värdena av immateriella rättigheter och ger operativa fördelar.

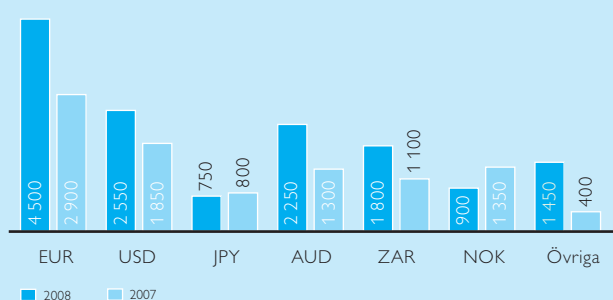
Skatteverket underkände IP-bolagets deklarationer för 2005 och 2006 med avseende på de skattemässiga avdragen för avskrivningar av överförda IP-rättigheter. Skatteverket underkände i november 2008 IP-bolagets deklaration för 2007 på motsvarande sätt.

Skatteverket godkände Sandvik ABs deklaration för 2005. Därefter har Skatteverket genom Allmänna ombudet överklagat sitt eget beslut avseende effekterna av ovan nämnda omorganisation. Allmänna ombudet yrkar också att Skatteverkets underkännande av avdrag för avskrivningar i IP-bolaget ska undanröjas för det fall att Allmänna ombudets överklagande beträffande Sandvik AB skulle bifallas. Om överklagandet godkänns skulle den då tillkommande skattekostnaden om cirka 5 050 MSEK inte påverka Sandviks resultat eftersom beloppet motsvarar skattevärdet av ökade skattemässiga avskrivningar i IP-bolaget. Genom sänkningen av den svenska bolagsskatten från 28,0 % till 26,3 % från och med 2009 påverkas dock skattevärdet av de skattemässiga avskrivningarna negativt med cirka 200 MSEK.

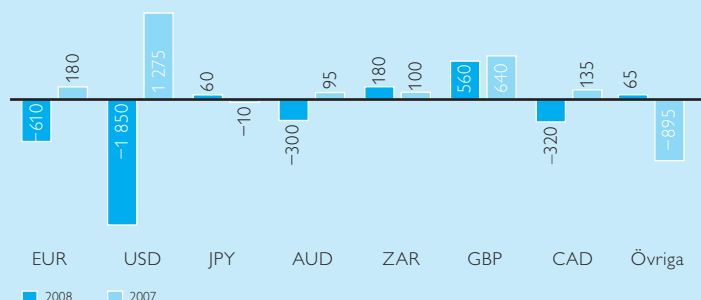
Om Sandviks uppfattning accepteras av domstolen skulle detta medföra en minskad skattekostnad om cirka 4 850 MSEK som intäktsförs i koncernen då domstolsbeslutet vunnit laga kraft.

Sandvik anser att Skatteverkets upptaxering av IP-bolaget är felaktig samt att Allmänna ombudets yrkande i Länsrätten beträffande Sandvik AB är felaktigt. Alla transaktioner följer de civilrättsliga avtal som träffats mellan berörda koncernbolag och är genomförda helt enligt de avtal som ingåtts. Beskattning enligt Sandviks deklaration följer, enligt Sandvik och anlitate experter, gällande lagstiftning. Skatteverkets upptaxering av IP-bolaget respektive Allmänna ombudets yrkade

Nettoflöden i utländsk valuta, MSEK

Säkrad nominell volym i utländsk valuta, MSEK

upptaxering av Sandvik AB baseras endast på att den genomförda omläggningen medfört en enligt Skatteverket oacceptabel skattefördel för Sandvik.

IP-bolaget överklagade i januari respektive december 2008 Skatteverkets taxeringsbeslut avseende 2005 och 2006 respektive 2007. I avvaktan på att rättsprocessen ska avslutas har Sandvik reserverat för skatteeffekten av gjorda avskrivningar i IP-bolaget och för upplupen ränta för den skatt som Allmänna ombudets överklagande beträffande Sandvik AB skulle medföra om det skulle bifallas.

Försäkringsbara risker

Sandvik har sedvanliga försäkringsprogram avseende egendoms- och ansvarsrisker för koncernen.

Som ett naturligt led i Sandviks olika verksamheter genomförs kontinuerligt skadebegränsande åtgärder, bland annat tillsammans med Sandviks externa försäkringsrådgivare.

I detta arbete fastställs standarder för önskvärda skyddsnivåer i syfte att begränsa sannolikheten för stora skador och för att garantera leveranssäkerhet till kund.

Pensionsåtaganden

Sandvik har omfattande pensionsförpliktelser för sina anställda i alla länder där Sandvik verkar. Pensionslösningarna varierar beroende på lagstiftning och lokala avtal. De mest omfattande åtagandena finns i Sverige, Finland, Tyskland, Storbritannien och USA. För att tillför-

säkra en effektiv administration av de stora pensionsplanerna i dessa länder och en tillika effektiv förvaltning av avsatta pensionsmedel har Sandvik inrättat ett särskilt organ för detta ändamål, Sandvik Pensions Supervisory Board. Därtill finns lokala pensionsstyrelser utsedda i respektive land som ansvarar för efterlevnad av lagstiftning och lokala avtal.

Hållbarhetsrisker

Med hållbarhetsrisker avses risker för icke önskvärda konsekvenser rörande miljö, hälsa och säkerhet, mänskliga rättigheter och affärsetik från den affärsmässiga verksamhet Sandvik bedriver. För att minimera dessa risker genomför Sandvik ett omfattande arbete på olika plan i företaget. Kontinuerligt genomförs så kallade Fair Play och Code of Conduct seminarier över hela koncernen. Dessa områden utgör också nyckelområden för Sandviks interna granskningsfunktion Group Assurance. Vidare utarbetar Sandvik sedan ett antal år en särskild hållbarhetsredovisning, vilket dels ställer krav på en systematisk genomlysning av företagets verksamhet utifrån ett hållbarhetsperspektiv, dels ger möjlighet att identifiera risker inom detta område. Se även Sandviks hållbarhetsredovisning på sidorna 86–97.

Finansiella risker

Styrelsen ansvarar för att fastställa koncernens finanspolicy, som omfattar riktlinjer, mål och ramar för finansförvaltning samt hantering av finansiella risker

inom koncernen. Sandvik Financial Services är etablerad som den funktionella organisation där huvuddelen av koncernens finansiella risker hanteras.

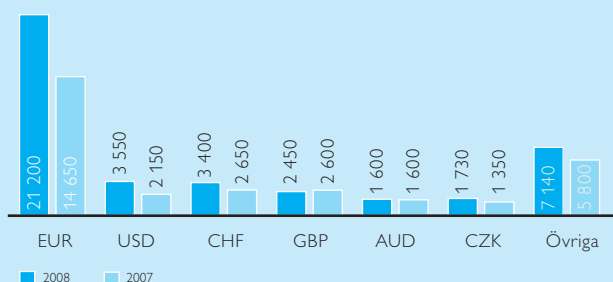
Följande redogörelse följer de redovisningskrav som uppställs enligt IFRS (IFRS 7 och IAS 39).

Sandvik Financial Services

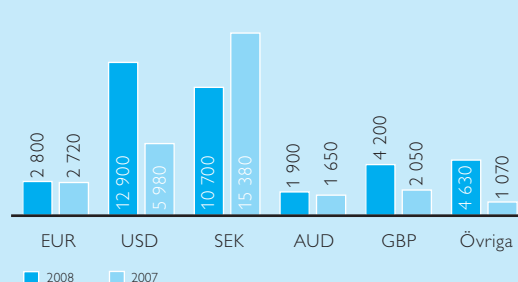
Sandvik är genom sin stora internationella verksamhet exponerat för valuta-, ränte-, likviditets- och finansieringsrisker. Det är för Sandviks verksamhet fördelaktigt med en central handläggning av frågor gällande finansiering och finansiell exponering. Sandvik bedriver därför inom Sandvik Financial Services en internbanksverksamhet med placering vid huvudkontoret i Sverige och i Singapore. Sandvik Financial Services bedriver också verksamhet för betalningsrådgivning, kundfinansiering och trade finance. Denna verksamhet sker främst via huvudkontoret i Sverige samt via finansbolag i USA, Tyskland och Chile.

Internbanken ger service till koncernens bolag och har till uppgift att stödja dotterbolagen med lån, placeringsmöjligheter och valutaaffärer samt att verka som rådgivare i finansiella frågor. Den svenska enheten övertar större delen av de fordringar som skapas genom intern försäljning inom koncernen. Då intern försäljning i huvudsak sker i köpande bolags lokala valuta uppnår internbanken en god kontroll över koncernens transaktionsexponering. Internbanken driver även företagets nettingsystem och svarar för den internationella kassahanteringen.

Nettotillgångar i utländsk valuta, MSEK

Upplåning per valuta, MSEK

Sandvik Financial Services har som främsta uppgift att bidra till värdeskapande genom att minimera de finansiella riskerna som företaget exponeras för i den normala affärsverksamheten och att optimera koncernens finansnetto. Som motpart till Sandvik i finansiella transaktioner accepteras endast banker med en solid ställning och med en god kreditrating. En ny avdelning inom Sandvik Financial Services, kallad Sandvik Credit har etablerats under året. Avdelningen har till syfte att agera som rådgivare i betalningsfrågor, arrangera olika former av kundfinansieringar samt att ge ut en global kreditpolicy för Sandviks del.

Valutarisk

Med valutarisk avses valutakursernas förändring som påverkar företagets resultat, eget kapital och konkurrenssituation på olika sätt:

- Resultatet påverkas när försäljning och inköp är i olika valutor (transaktions-exponering).
- Resultatet påverkas när tillgångar och skulder är i olika valutor (omräkningsexponering).
- Resultatet påverkas när dotterbolagens resultat i olika valutor räknas om till svenska kronor (omräkningsexponering).
- Det egna kapitalet påverkas när dotterbolagens nettotillgångar i olika valutor räknas om till svenska kronor (omräkningsexponering).

Transaktionsexponering

I den internationella verksamhet Sandvik bedriver erbjuds kunderna regelmässigt betalningsmöjligheter i deras egen valuta via den globala försäljningsorganisationen. Detta innebär att koncernen kontinuerligt tar valutarisker både i kundfordringar i utländsk valuta och i den kommande försäljningen till utländska kunder.

Eftersom en stor del av produktionen är koncentrerad till ett fåtal länder men försäljning sker till ett flertal länder får Sandvik ett stort nettoinflöde av utländsk valuta, vilket är utsatt för transaktionsrisker.

Koncernens nettoinflöde av valutor var 2008 cirka 14 200 MSEK (9 700). Se diagram sidan 26.

För att minska exponeringen i utländsk valuta nyttjar man inkommande valuta till betalningar i samma valuta. Vidare valutasäkras större projektorder vid ordertillfället för att säkerställa bruttomarginalen. Därutöver säkras viss del av det förväntade nettoflödet av försäljning och inköp genom finansiella instrument enligt de riktlinjer som är fastlagda enligt koncernens finanspolicy. Sammantaget för koncernen är säkringshorisonten, beroende på de olika affärsområdenas mix av valutaflöden, normalt mellan en och fyra månader, men kan förändras med maximalt sex månader genom strategiska valutasäkringar beslutade av CFO. Vid årsskiftet var den genomsnittliga löptiden på de säkrade valutakontrakten i utländsk valuta cirka åtta månader.

Den totala utestående säkrade volymen av utländsk valuta vid årsskiftet framgår av diagrammet Säkrad nominell utländsk valuta, på sidan 26, som visar utestående kontrakt för de viktigaste valutorna värderade till valutakurs på balansdagen. Orealiserade förluster av utestående valutakontrakt för säkring av framtida nettoflöden var vid årsskiftet -235 (+34). Av dessa avser -88 MSEK kontrakt som förfaller under 2009 och -147 MSEK kontrakt som förfaller under 2010 eller senare. Säkringsredovisning enligt IAS 39

tillämpas för den väsentligaste delen av säkringstransaktionerna. För en mer detaljerad uppdelning av kassaflödeseffekterna per kvartal, se sidan 32.

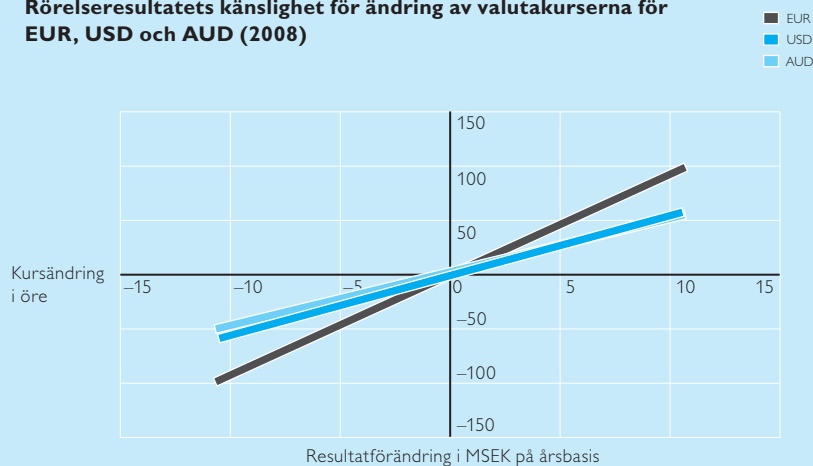
Omräkningsexponering

Ett enskilt dotterbolag har normalt inte någon omräkningsrisk i sin egen balansräkning. Sandviks mål är att ett dotterbolags fordringar och skulder i utländsk valuta ska vara balanserade (valutasäkrade).

Den 31 december 2008 var koncernens nettotillgångar i dotterbolagen i utländsk valuta cirka 41 065 MSEK (30 800). Ett dotterbolag gör som regel sin upplåning inom koncernen i egen valuta. Nettotillgången, det vill säga vanligtvis dotterbolagens egna kapital, räknas om till svenska kronor med bokslutsdagens kurs. Ingen valutasäkring görs utan de differenser som uppstår på grund av att valutakurserna ändrats sedan föregående bokslut förs direkt mot eget kapital.

En stor andel av Sandvik-koncernens upplåning sker för att finansiera de utländska dotterbolagens investeringar. Upplåning sker då ofta i en särskild valuta varefter internbanken lånar ut till dotterbolagen i lokala valutor. Inlåning sker dessutom från dotterbolag med överskott. I dessa fall säkras internbankens in- och utlåning genom valutaterminskontrakt. Koncernens upplåning i olika valutor framgår på sidan 27.

Rörelseresultatets känslighet för ändring av valutakurserna för EUR, USD och AUD (2008)

Omräkningsexponering i dotterbolagens resultat

Resultatet i ett utländskt dotterbolag räknas om till svenska kronor baserat på genomsnittskursen för den period då resultatet uppstår.

Valutakurskänslighet

Som en uppskattning kan anges att en förändring av USD-kursen med plus eller minus 10 öre beräknas ändra Sandviks rörelseresultat med plus eller minus 55 MSEK (50) på årsbasis vid de förhållanden som gällde vid slutet av 2008. En ändring av EUR- och AUD-kurserna med 10 öre ger effekter om 90 MSEK (80) respektive 50 MSEK (35). Därutöver finns effekter av övriga valutor i den korg av valutor som koncernens verksamhet ger upphov till.

Resultateffekten inträffar med fördröjning eftersom valutakursförändringen inte får genomslag förrän säkringshorisonten har passerats.

Uppskattningen ska användas med försiktighet för ett företag som Sandvik med global tillverkning och försäljning. Se diagram på föregående sida.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken att förändringar i marknadsräntan påverkar koncernens räntenetto negativt. Hur snabbt en ränteförändring får genomslag i räntenetto beror på lånens räntebindningstid.

Företagets exponering för räntefluktuationer (ränterisk) är betydligt mindre än valutarisken. Ränterisken uppstår på två sätt:

- Företaget kan ha placerat i räntebärande tillgångar vars värde förändras när räntan ändras.
- Kostnaden för företagets upplåning förändras när ränteläget ändras.

Sandvik har ingen långfristig överskottslikviditet och placerar normalt inte medel i annat än kortfristig bankinlåning/kortfristiga penningmarknadsinstrument med förfall kortare än 90 dagar. Det finns således ingen nämnvärd ränterisk i koncernens kortfristiga placeringar.

Förändringar i ränteläget påverkar därmed främst företagets upplåningskostnad.

Koncernens förfalloprofil och räntesatser på utestående lån per den 31 december 2008 framgår av nedanstående diagram och tabell.

Sandvik har ingått ett antal ränteswapavtal för att påverka räntebindningen. Nominella värden på ingångna ränteswapavtal och slutgiltigt förfall framgår av nedanstående tabell.

Beräknat marknadsvärde, netto, av ingångna ränteswapavtal var vid årsskiftet 1 298 MSEK (196), varav säkringsredovisning enligt IAS 39 tillämpas för ränteswapavtal om 1 337 MSEK då de är direkt kopplade till specifika lån.

Koncernens genomsnittliga räntesats inklusive övriga lån och effekter av ränteswapavtal var cirka 4,8 % (4,8).

Sandviks genomsnittliga räntebindningstid på lån ska enligt koncernens riktlinjer vara 12 månader men kan efter beslut av CFO variera mellan 6 och 30 månader och var vid årsskiftet 13 månader (13) – med hänsyn taget till ingångna räntederivat. För att minska refinansieringsrisken eftersträvas en god spridning av lånens förfallotidpunkter. Vid årsskiftet var den genomsnittliga återbetalningstiden 3,9 år.

Lånevillkoren följer i huvudsak sedvanlig marknadsstandard. Endast i undantagsfall har säkerheter ställts i samband med upptagande av lån. De fall där detta har gjorts framgår i not 29.

Låneportföljens verkliga värde inklusive derivat avseende upplåning, skulle förändras med cirka 230 MSEK (195) vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet över hela räntekurvan, givet samma volym och räntebindningstid som per den 31 december 2008.

Likviditets- och finansieringsrisk

Med likviditets- och finansieringsrisk avses risken att kostnaden blir högre och finansieringsmöjligheterna begränsade när lån ska omsättas samt att betalningsförpliktelser inte kan uppfyllas som en följd av otillräcklig likviditet.

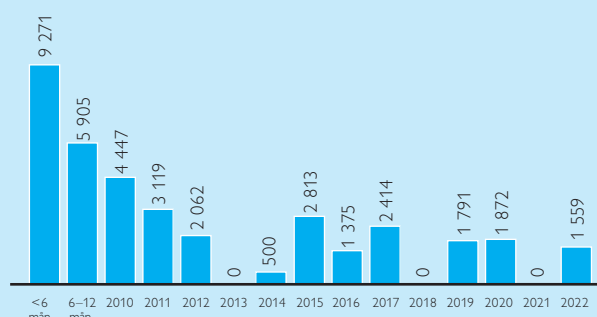
Koncernens räntesatser på utestående lån

MSEK	Effektiv ränta, %	Totalt
Obligationslån	4,5	13 369
Företagscertifikat	5,5	7 698
Private Placement	3,7	6 937
Övriga lån från banker	5,5	9 124
Totalt	4,8	37 128

Nominella värden på ingångna ränteswapavtal och slutligt förfall

MSEK	2010	2011	2012	2016	2017	2018	2019	2020	2022	Totalt
EUR						274				274
SEK	840	450	1 300	100						2 690
USD				1 235	386	772	1 853	618	4 864	
GBP						280				280
Totalt	840	450	1 300	100	1 235	940	772	1 853	618	8 108

Koncernens förfalloprofil på utestående lån, MSEK

I Sandviks finanspolicy regleras likviditets- och finansieringsrisken genom att garanterade kreditfaciliteter och likvida medel måste överstiga summan av alla låneförfall de närmaste sex månaderna. Vid årsskiftet var summan av likvida medel och kreditfaciliteter 21 415 MSEK (16 192) jämfört med 9 271 MSEK (9 954) i låneförfall de närmaste sex månaderna.

Sandvik har kreditfaciliteter på 500 MEUR med förfall 2012 och på 1 000 MEUR med förfall 2013. Kreditfaciliteterna har ställts till företagets förfogande av en grupp banker. De banker som ingår i denna har även andra relationer till Sandvik. Kreditfaciliteterna, som är koncernens primära likviditetsreserv, var vid årsskiftet outnyttjade. Storleken på kreditfaciliteter omprövas successivt för att anpassas till koncernens behov av likviditetsreserv.

Företaget har svenska obligationslåneprogram med rambelopp på 15 000 MSEK (15 472). Vid årsskiftet var det nominella värdet 13 200 MSEK (10 697) utestående med en genomsnittlig kredittid på 2,8 år (3,9). Sandvik har gett ut obligationer till ett värde av 740 MUSD (740) på den amerikanska marknaden, så kallade "private placement" med kvarvarande löptider på mellan 9 och 14 år.

Sandvik har ett svenskt företagscertifikatprogram med ett rambelopp på 10 000 MSEK (10 000). Vid årsskiftet var 7 172 MSEK (5 971) utestående. Företagscertifikaten hade en återstående genomsnittlig löptid på drygt fem månader.

Sandvik har även ett europeiskt certifikatprogram med ett rambelopp på 750 MEUR (750). Vid årsskiftet var motsvarande 526 MSEK (910) utestående. Certifikaten hade en återstående genomsnittlig löptid på cirka fem månader.

Vid årsskiftet hade det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poors åsatt betyget A för Sandviks långa upplåning och A-1 för den korta upplåningen. För fortlöpande uppdatering av Sandviks rating, se Sandviks hemsida.

Kreditrisk

Koncernens finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisk gentemot finansiella och kommersiella motparter. Med kreditrisk eller motpartsrisk avses risken för förlust om motparten inte fullgör sina förpliktelser.

Sandvik har ingått avtal med de för företaget viktigaste bankerna om bland annat rätt till kvittning av fordringar och skulder uppkomna till följd av finansiella transaktioner, så kallat ISDA-avtal. Detta innebär att företaget har begränsat exponeringen gentemot den finansiella sektorn. Företaget har däremot en kreditrisk i de utestående kundfordringarna. Fördelningen av respektive affärsområdes fakturering per industrisegment innebär god riskspridning.

Per den 31 december 2008 uppgick det totala nominella beloppet för derivatinstrument till 49 924 MSEK (43 375). Dessa derivat ingår i koncernens hantering av valutarisker för transaktionsflöden och finansiering.

Sandviks kunder önskar ofta finansiera sina investeringar i ny utrustning med löptider som motsvarar produkternas förväntade ekonomiska livslängd. Sandvik Financial Services arbetar därför i nära kontakt med finansiella institutioner, till exempel banker och exportkreditnämnder, för att kunna erbjuda för kunden konkurrenskraftiga lösningar. I vissa fall måste Sandvik lämna återköpsgarantier, det vill säga återköpa en maskin till ett på förhand angivet värde. Utestående återköpsgarantier var vid årsskiftet 111 MSEK (25).

Sandvik erbjuder krediter till företagets distributörer och slutkunder, speciellt inom affärsområdet Sandvik Mining and Construction, i Nord- och Sydamerika och i Europa genom egna finansbolag. Värdet på utestående krediter i dessa bolag var vid årsskiftet 534 MSEK (487).

Utöver traditionell finansiering av utrustning som kunden köper förekommer även uthyrning av maskiner till kunder som endast har behov av en maskin för en kortare period. Värdet i balansräkningen för dessa maskiner uppgick vid årsskiftet till 468 MSEK (569).

Totala bruttovärdet på utestående kundfordringar per den 31 december var 16 624 MSEK (15 719). Dessa var nedskrivna med totalt -694 MSEK (-491).

Utestående kundfordringar samt åldersanalys per den 31 december framgår av tabellen nedan.

Råvaruprisrisk

Sandviks verksamhet ger upphov till risker för förändringar av priser på mark-

Åldersanalys, kundfordringar

MSEK	2008			2007		
	Brutto	Nedskrivning	Redovisat värde	Brutto	Nedskrivning	Redovisat värde
Ej förfallna kundfordringar	11 878	-74	11 804	11 577	-64	11 513
Förfallna kundfordringar 0-3 månader	3 390	-82	3 308	3 139	-53	3 086
Förfallna kundfordringar 3 månader-12 månader	1 005	-238	767	765	-160	605
Förfallna kundfordringar >12 månader	351	-300	51	238	-214	24
Summa	16 624	-694	15 930	15 719	-491	15 228

Total kreditrisk – Finansiella instrument

MSEK	2008	2007
Kundfordringar	15 930	15 228
Likvida medel	4 998	2 006
Orealiserade vinster på derivat	3 420	982
Övriga fordringar	710	487
Totalt	25 058	18 703

nadsnoterade råvaror, främst i nickel, volfram, kobolt och el. Nickelpriserna varierade kraftigt under året med ett ingående pris på 26 000 USD per ton, högsta noteringen på 33 000 USD per ton, för att sedan sluta på cirka 11 000 USD per ton vid årsskiftet.

Total årsförbrukning av nickel uppgår till cirka 24 000 ton. I samband med erhållande av större order inom Sandvik Materials Technology säkras priset på marknadsnoterade råvaror ingående i ordern genom terminssäkring. Vid årsskiftet uppgick nickellagret till knappt 10 000 ton varav volymen säkrad nickel uppgick till cirka 1 526 ton. Marknadsvärdet av ingångna derivat för råvaror var -120 MSEK (-7). En sänkning av nickelpriset med 1 000 USD per ton på inneliggande lager beräknas ändra Sandviks

resultat negativt med cirka 80 MSEK på årsbasis vid de förhållanden som gällde vid slutet av 2008.

För el sker en löpande säkring av priset genom derivat för de stora tillverkningsenheterna i Sverige. Total årsförbrukning av el för dessa enheter uppgår till cirka 900 GWh. Vid årsskiftet uppgick säkringarna till cirka 18 månaders förväntad förbrukning. Marknadsvärdet av ingångna elderivat var -67 MSEK (103). En förändring av elpriset med cirka 10 öre per kWh beräknas ändra Sandviks rörelseresultat med plus eller minus 90 MSEK på årsbasis vid de förhållanden som gällde vid slutet av 2008.

Säkringsredovisning enligt IAS 39 tillämpas för större delen av derivaten för säkring av råvaror och el.

Verkligt värde av finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde baseras på marknadspriser och beräknas enligt allmänt vedertagna metoder. Vid värdering har officiella marknadsnoteringar på balansdagen använts om sådana finns tillgängliga. Omräkning till SEK har skett till noterad valutakurs på balansdagen.

Finansiella tillgångar och skulder samt finansiella derivat är upptagna till verkliga värden utom kortfristiga och långfristiga lån som är upptagna till upplupna anskaffningsvärden. En beräkning till verkligt värde skulle öka koncernens långfristiga lån med 2 475 MSEK (-373) varav 1 384 MSEK är redan beaktade i redovisningen som verkligt värdesäkringar. Vid värdering av räntebärande skulder har företagens svenska obligat

Verkligt värde av finansiella tillgångar och skulder per värderingskategori

Balansposter, MSEK	Derivat för säkringsredovisning ²⁾		Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾		Finansiella tillgångar som kan säljas		Låne- och kundfordringar		Totalt redovisat värde		Verkligt värde	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Finansiella tillgångar												
Finansiella placeringar	—	—	—	—	78	79	—	—	78	79	78	79
Andelar i intresseföretag	—	—	—	—	485	348	—	—	485	348	485	348
Kundfordringar	—	—	—	—	—	—	15 930	15 228	15 930	15 228	15 930	15 228
Övriga fordringar ⁴⁾	—	—	—	—	—	—	1 258	1 043	1 258	1 043	1 258	1 043
Derivat ⁵⁾	1 663	407	1 757	575	—	—	—	—	3 420	982	3 420	982
Likvida medel	—	—	—	—	—	—	4 998	2 006	4 998	2 006	4 998	2 006
Summa finansiella tillgångar	1 663	407	1 757	575	563	427	22 186	18 277	26 169	19 686	26 169	19 686
Finansiella skulder												
Låneskulder ⁶⁾	—	—	—	—	37 128	28 846	—	—	37 128	28 846	38 219	28 473
Derivat ⁷⁾	790	—	727	303	—	—	—	—	1 517	303	1 517	303
Leverantörsskulder	—	—	—	—	—	—	7 000	6 777	7 000	6 777	7 000	6 777
Skulder till intresseföretag	—	—	—	—	—	—	80	103	80	103	80	103
Övriga skulder ⁸⁾	—	—	—	—	—	—	657	539	657	539	657	539
Summa finansiella skulder	790	—	727	303	37 128	28 846	7 737	7 419	46 382	36 568	47 473	36 195

1) Fair Value Option tillämpas ej.

2) Varav -511 MSEK (+111) avser kassaflödessäkringar som redovisas mot säkringsreserven i eget kapital och 1 384 MSEK (+296) som avser verkligt värdesäkringar som resultatförs i resultaträkningen. För mer detaljerad information, se vidare under säkringsredovisningsavsnittet.

3) Varav +1 084 MSEK (+226) avser ekonomiska säkringar för vilka säkringsredovisning ej tillämpas.

4) Är en del av koncernens långfristiga fordringar, upplupna intäkter och övriga fordringar redovisade i balansräkningen.

5) Derivat är en del av övriga fordringar redovisade i balansräkningen.

6) Redovisas i balansräkningen som kort- och långfristiga skulder till kreditinstitut och övriga skulder.

7) Derivat är en del av övriga skulder redovisade i balansräkningen.

8) Är en del av koncernens långfristiga skulder, upplupna kostnader och övriga skulder redovisade i balansräkningen.

tionslån omräknats till noterade marknadskurser där sådana förekommer.

Övriga långfristiga skulder har omvärderats baserat på skillnaden mellan nominell ränta och aktuell marknadsränta. Kortfristiga lån, innefattande bland annat utestående företagscertifikat med en räntebindingstid understigande 12 månader, har ej omvärderats.

Säkringsredovisning

Vid utgången av 2008 tillämpas säkringsredovisning i enlighet med IAS 39 enligt nedanstående:

- Kassaflödessäkringsredovisning av valutaderivat (säkringsinstrument) som används för säkring av framtida kommersiella betalningar i utländsk valuta (säkrad post). Detta medför att alla derivat upptas i balansräkningen till verkligt värde och värdeförändringar i valutaterminkontrakt redovisas i säkringsreserven inom eget kapital. Belopp som har redovisats i säkringsreserven inom eget kapital redovisas i resultat-

räkningen samtidigt som den externa försäljningen eller inköpet intäkts- eller kostnadsförs, det vill säga när leverans till extern kund eller inköp från extern leverantör sker.

- Kassaflödessäkringsredovisning av råvaruderivat som används för säkring av framtida erhållna order.
- Kassaflödessäkringsredovisning av elderivat som används för säkring av framtida elförbrukning i de svenska fabrikena.
- Säkringsredovisning till verkligt värde av ett fåtal stora lån och ränteswapavtal som används för att uppnå önskad räntebinding. Sandviks externa finansiering sker främst via olika upplåningsprogram och för att konvertera upplåningen till önskad räntebindningsstruktur används räntederivat. Dessa säkringsrelationer utgörs av verkliga värdesäkringar där Sandvik genom räntederivat (säkringsinstrument) eliminerar risken för att förändringar i marknadsräntan ska påverka

värdet på skulderna (säkrad post). I dessa säkringsrelationer värderas säkringsinstrumentet, derivatet, till verkligt värde och den säkrade posten, låneskulden, till verkligt värde med avseende på den risk som säkrats. Detta innebär att värdeförändringen på derivatinstrumentet och på den säkrade posten möts i finansnettot.

Sandvik har inga derivatinstrument som används för säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter.

Sandvik tillämpar inte säkringsredovisning för samtliga säkringstransaktioner. I de fall säkringsredovisning inte tillämpas medför den skilda hanteringen av derivat, som marknadsvärderas, och skulder, som värderas till upplupet anskaffningsvärde, att en redovisningsmässig volatilitet uppstår i finansnettot.

Ekonomiskt sett anser sig Sandvik vara säkrat och riskhanteringen följer den av styrelsen godkända finanspolicyn.

Nettovinst/nettoförlust per värderingskategori för finansiella tillgångar och skulder

MSEK	2008	2007
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde		
Derivat	100	244
Låne- och kundfordringar	645	-114
Finansiella tillgångar som kan säljas	3	1
Finansiella skulder	-2 253	-1 516

Tabellen visar de justeringar till verkligt värde som ingår i nettoresultatet. Utöver verkligt värde justeringar ingår även räntor och valutaomvärderingseffekter.

Tidpunkt då säkrade kassaflöden beräknas inträffa och påverka resultatet

MSEK	Kv1 2009	Kv2 2009	Kv3 2009	Kv4 2009	Kv1 2010	Kv2 2010	Kv3 2010	Kv4 2010	2011	Summa
Valutaderivat	-64	-92	-16	27	-1	-26	-33	-11	-105	-321
Råvaru- och elderivat	-15	-28	-23	-21	-20	-23	-26	-7	-27	-190
Totalt	-79	-120	-39	6	-21	-49	-59	-18	-132	-511

För ytterligare information om Sandviks riskområden hänvisas till företagets bolagsstyrningsrapport, sidorna 98–103 och hållbarhetsredovisning, sidorna 86–97.

Koncernens resultaträkning

MSEK	Not	2008	2007
Intäkter	1, 2	92 654	86 338
Kostnad för sålda varor		-61 562	-55 976
Bruttoresultat		31 092	30 362
Försäljningskostnader		-11 524	-10 334
Administrationskostnader		-5 287	-4 142
Forsknings- och utvecklingskostnader	4	-2 014	-1 818
Andelar i intresseföretags resultat		46	119
Övriga rörelseintäkter	5	661	386
Övriga rörelsekostnader	6	-180	-179
Rörelseresultat	1, 3, 7, 8	12 794	14 394
Finansiella intäkter		375	377
Finansiella kostnader		-2 592	-1 774
Finansnetto	9	-2 217	-1 397
Resultat efter finansiella poster		10 577	12 997
Skatt	11	-2 741	-3 403
Årets koncernresultat		7 836	9 594
<i>Hänförligt till</i>			
Moderbolagets aktieägare		7 472	9 116
Minoritetsintresse		364	478
Resultat per aktie, SEK	12	6,30	7,65
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	12	6,29	7,65

Koncernens balansräkning

MSEK	Not	2008	2007
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Patent och andra immateriella tillgångar	13	2 641	2 492
Goodwill	13	9 831	8 933
Totalt		12 472	11 425
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	13	6 974	5 719
Maskiner och andra tekniska anläggningar	13	13 229	10 925
Inventarier, verktyg och installationer	13	1 874	1 548
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	13	4 046	2 703
Totalt		26 123	20 895
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag	1, 16	485	348
Finansiella placeringar	17	78	79
Uppskjutna skattefordringar	11	1 277	1 323
Långfristiga fordringar	18	2 512	2 029
Totalt		4 352	3 779
Summa anläggningstillgångar		42 947	36 099
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>	19	28 614	25 301
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		15 930	15 228
Fordringar hos intresseföretag		180	186
Skattefordringar	11	1 699	1 429
Övriga fordringar	18	7 759	4 179
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 100	1 007
Totalt		26 668	22 029
<i>Likvida medel</i>		4 998	2 006
Summa omsättningstillgångar		60 280	49 336
SUMMA TILLGÅNGAR	1	103 227	85 435

MSEK	Not	2008	2007
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital		1 424	1 424
Övrigt tillskjutet kapital		1 057	1 057
Reserver		4 651	368
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		28 456	25 765
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		35 588	28 614
Minoritetsintresse		1 137	1 209
Summa eget kapital	20	36 725	29 823
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder			
Avsättningar för pensioner	23	2 735	3 100
Skulder till kreditinstitut		4 691	2 682
Övriga skulder	26	17 888	15 695
Totalt		25 314	21 477
Icke räntebärande skulder			
Uppskjutna skatteskulder	11	1 514	1 786
Avsättningar för skatter	11	3 201	2 760
Övriga avsättningar	24	806	701
Övriga långfristiga skulder	27	398	129
Totalt		5 919	5 376
Summa långfristiga skulder		31 233	26 853
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder			
Skulder till kreditinstitut		11 324	9 158
Övriga skulder	26	3 225	1 311
Totalt		14 549	10 469
Icke räntebärande skulder			
Förskott från kunder		2 368	1 795
Leverantörsskulder		7 000	6 777
Skulder till intresseföretag		80	103
Skatteskulder	11	1 301	1 334
Övriga skulder	27	3 312	2 168
Avsättningar	24	734	569
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		5 925	5 544
Totalt		20 720	18 290
Summa kortfristiga skulder		35 269	28 759
SUMMA SKULDER		66 502	55 612
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		103 227	85 435

Upplysningar om eventualförpliktelser och ställda säkerheter finns i Not 29.

Koncernens förändringar i eget kapital

MSEK	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare						Totalt eget kapital
	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balans- rade vinst- medel inkl. årets resultat	Summa	Minoritets- intresse	
Ingående eget kapital 1 januari 2007	1 424	1 057	-512	24 177	26 146	1 052	27 198
Årets förändring av omräkningsreserv	—	—	800	—	800	31	831
Årets förändring av säkringsreserv	—	—	111	—	111	—	111
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital	—	—	-31	—	-31	—	-31
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exklusive transaktioner med bolagets ägare	—	—	880	—	880	31	911
Årets resultat	—	—	—	9 116	9 116	478	9 594
Summa förmögenhetsförändringar, exklusive transaktioner med bolagets ägare	—	—	880	9 116	9 996	509	10 505
Utdelningar	—	—	—	-3 855	-3 855	-352	-4 207
Av personal inlösta aktieoptioner som regleras med egetkapitalinstrument	—	—	—	-136	-136	—	-136
Återförd skatteavsättning avseende aktieoptioner	—	—	—	22	22	—	22
Inlösen av egna aktier	-712	—	—	-2 847	-3 559	—	-3 559
Fondemission	712	—	—	-712	0	—	0
Utgående eget kapital 31 december 2007	1 424	1 057	368	25 765	28 614	1 209	29 823
Ingående eget kapital 1 januari 2008	1 424	1 057	368	25 765	28 614	1 209	29 823
Årets förändring av omräkningsreserv	—	—	4 740	—	4 740	92	4 832
Årets förändring av säkringsreserv	—	—	-621	—	-621	—	-621
Köp av minoritetsägda aktier i dotterföretag	—	—	—	—	—	-162	-162
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital	—	—	164	—	164	—	164
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exklusive transaktioner med bolagets ägare	—	—	4 283	—	4 283	-70	4 213
Årets resultat	—	—	—	7 472	7 472	364	7 836
Summa förmögenhetsförändringar, exklusive transaktioner med bolagets ägare	—	—	4 283	7 472	11 755	294	12 049
Utdelningar	—	—	—	-4 745	-4 745	-366	-5 111
Av personal inlösta aktieoptioner som regleras med egetkapitalinstrument	—	—	—	-36	-36	—	-36
Utgående eget kapital 31 december 2008	1 424	1 057	4 651	28 456	35 588	1 137	36 725

Koncernens kassaflödesanalys

MSEK	2008	2007
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	10 577	12 997
Återläggning av avskrivningar och nedskrivningar	3 481	3 077
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, med mera	-142	-627
Betald skatt	-2 897	-3 404
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	11 019	12 043
Förändringar i rörelsekapital		
Förändring av lager	-1 001	-5 528
Förändring av rörelsefordringar	-640	-2 505
Förändring av rörelseskulder	293	1 466
Kassaflöde från den löpande verksamheten	9 671	5 476
Investeringsverksamheten		
Förvärv av verksamheter och aktier exklusive likvida medel	-954	-5 856
Investeringar i anläggningar	-7 169	-5 399
Försäljning av verksamheter och aktier exklusive likvida medel	111	363
Försäljning av anläggningar	381	409
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-7 631	-10 483
Kassaflöde efter investeringar	2 040	-5 007
Finansieringsverksamheten		
Upptagna externa lån	16 026	16 671
Amortering av externa lån	-9 484	-3 619
Inlösenprogram egna aktier	—	-3 559
Personaloptionsprogram	-44	-100
Betalning till ny pensionsstiftelse	-663	—
Utbetald utdelning	-5 111	-4 207
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	724	5 186
Årets kassaflöde	2 764	179
Likvida medel vid årets början	2 006	1 745
Kursdifferens i likvida medel	228	82
Likvida medel vid årets slut	4 998	2 006

Kompletterande upplysningar Not 31.

Moderbolagets resultaträkning

MSEK	Not	2008	2007
Nettoomsättning	2	20 427	20 682
Kostnad för sålda varor		-17 007	-16 111
Bruttoresultat		3 420	4 571
Försäljningskostnader		-662	-621
Administrationskostnader		-2 191	-1 982
Forsknings- och utvecklingskostnader	4	-920	-1 019
Övriga rörelseintäkter	5	788	488
Övriga rörelsekostnader	6	-830	-916
Rörelseresultat	3, 7, 8	-395	521
Resultat från andelar i koncernföretag	9	6 774	5 997
Resultat från andelar i intresseföretag	9	5	5
Ränteintäkter och liknande resultatposter	9	613	638
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-1 655	-1 165
Resultat efter finansiella poster		5 342	5 996
Bokslutsdispositioner	10	7	3 063
Skatt	11	401	-745
Årets resultat		5 750	8 314

Moderbolagets balansräkning

MSEK	Not	2008	2007
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Patent och andra immateriella tillgångar	14	31	26
Totalt		31	26
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	14	491	484
Maskiner och andra tekniska anläggningar	14	4 088	3 624
Inventarier, verktyg och installationer	14	312	305
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	14	1 727	1 352
Totalt		6 618	5 765
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	15	14 435	13 762
Fordringar hos koncernföretag		61	48
Andelar i intresseföretag	16	4	4
Finansiella placeringar		1	1
Långfristiga fordringar	18	26	20
Uppskjuten skattefordran	11	292	22
Totalt		14 819	13 857
Summa anläggningstillgångar		21 468	19 648
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
	19	5 123	6 242
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		861	1 255
Fordringar hos koncernföretag		12 800	16 311
Fordringar hos intresseföretag		116	131
Skattefordringar	11	166	393
Övriga fordringar	18	233	518
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 129	679
Totalt		15 305	19 287
<i>Likvida medel</i>		3	6
Summa omsättningstillgångar		20 431	25 535
SUMMA TILLGÅNGAR		41 899	45 183

MSEK	Not	2008	2007
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		1 424	1 424
Reservfond		1 611	1 611
Totalt		3 035	3 035
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		5 304	1 552
Årets vinst		5 750	8 314
Totalt		11 054	9 866
Summa eget kapital	20	14 089	12 901
<i>Obeskattade reserver</i>			
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	21	—	—
Övriga obeskattade reserver	22	12	19
Totalt		12	19
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner	23	128	108
Avsättningar för skatter	11	55	55
Övriga avsättningar	24	188	154
Totalt		371	317
<i>Långfristiga räntebärande skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	25	1 653	1 718
Skulder till koncernföretag	25	122	30
Övriga skulder	25	10 591	10 131
Totalt		12 366	11 879
<i>Långfristiga icke räntebärande skulder</i>			
Övriga skulder		108	—
Totalt		108	—
<i>Kortfristiga räntebärande skulder</i>			
Skulder till koncernföretag		7 074	10 902
Övriga skulder		2 799	1 080
Totalt		9 873	11 982
<i>Kortfristiga icke räntebärande skulder</i>			
Förskott från kunder		443	159
Leverantörsskulder		1 532	1 721
Skulder till koncernföretag		638	3 655
Skulder till intresseföretag		68	82
Övriga skulder		219	136
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	2 180	2 332
Totalt		5 080	8 085
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		41 899	45 183
Ställda säkerheter	29	—	—
Eventualförpliktelser	29	17 316	16 068

Moderbolagets förändringar i eget kapital

MSEK	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 1 januari 2007	1 424	1 611	11 260	14 295
Årets resultat	—	—	8 314	8 314
Utdelning till aktieägare	—	—	-3 855	-3 855
Inlösen av egna aktier	-712	—	-2 847	-3 559
Fondemission	712	—	-712	0
Koncernbidrag	—	—	-3 012	-3 012
Skatteeffekt på koncernbidrag	—	—	843	843
Återförd skatteavsättning avseende aktieoptioner	—	—	11	11
Av personal inlösta aktieoptioner som regleras med egetkapitalinstrument	—	—	-136	-136
Utgående eget kapital 31 december 2007	1 424	1 611	9 866	12 901
Årets resultat	—	—	5 750	5 750
Utdelning till aktieägare	—	—	-4 745	-4 745
Koncernbidrag	—	—	304	304
Skatteeffekt på koncernbidrag	—	—	-85	-85
Av personal inlösta aktieoptioner som regleras med egetkapitalinstrument	—	—	-36	-36
Utgående eget kapital 31 december 2008	1 424	1 611	11 054	14 089

Moderbolagets kassaflödesanalys

MSEK	2008	2007
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt	5 349	9 059
Återläggning av avskrivningar	635	592
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, med mera	-237	-3 130
Betald skatt	269	-282
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	6 016	6 239
Förändringar i rörelsekapital		
Förändring av lager	1 119	-1 643
Förändring av rörelsefordringar	819	-441
Förändring av rörelseskulder	-4 052	3 967
Kassaflöde från den löpande verksamheten	3 902	8 122
Investeringsverksamheten		
Förvärv av verksamheter och aktier exklusive likvida medel	-678	-2 036
Investeringar i anläggningar	-1 537	-1 128
Försäljning av verksamheter och aktier exklusive likvida medel	28	3
Försäljning av anläggningar	14	38
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 173	-3 123
Kassaflöde efter investeringar	1 729	4 999
Finansieringsverksamheten		
Förändring av lämnade/erhållna koncerninterna lån, netto	-42	-1 841
Upptagna externa lån	3 350	8 679
Amortering av externa lån	-564	-1 288
Inlösenprogram egna aktier	—	-3 559
Lösen av optioner	-36	-136
Utbetald utdelning	-4 745	-3 855
Koncernbidrag	305	-3 012
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 732	-5 012
Årets kassaflöde	-3	-13
Likvida medel vid årets början	6	19
Likvida medel vid årets slut	3	6

Kompletterande upplysningar Not 31.

Väsentliga redovisningsprinciper

samt viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) sådana de antagits av EU. Vidare har rekommendationen RFR 1.1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner utgiven av Rådet för finansiell rapportering tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet ”Moderbolagets redovisningsprinciper”.

De finansiella rapporterna omfattar sidorna 12–85. Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 3 februari 2009. Koncernens och moderbolagets resultat- och balansräkningar blir föremål för fastställelse på årsstämman den 28 april 2009.

Grunder tillämpade vid upprättandet av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar som kan säljas.

Kvittning av fordringar och skulder och av intäkter och kostnader görs endast om detta krävs eller uttryckligen tillåts i en redovisningsrekommendation.

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp anges i miljoner kronor om inte annat anges.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare nedan.

Med händelser efter balansdagen avses både gynnsamma och ogynnsamma händelser som inträffar mellan balansdagen och den dag i början på nästkommande år då de finansiella rapporterna under-tecknas av styrelsens ledamöter. Upplysningar lämnas i årsredovisningen om väsentliga händelser efter balansdagen som ej beaktats när balans- och resultaträkningarna fastställs. Endast sådana händelser som bekräftar förhållanden som förelåg på balansdagen beaktas vid räkningarnas fastställande.

De nedan angivna för koncernen väsentligaste redovisningsprinciperna har, med de undantag som närmare beskrivs, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Koncernens redovisningsprinciper har vidare konsekvent tillämpats av koncernens företag, vad avser intresseföretag vid behov genom anpassning till koncernens principer.

Ändrade redovisningsprinciper

Sandvik har från 2008 ändrat kostnadsfördelningen mellan kostnad för sålda varor och administrationskostnader för att öka precision och tydlighet och därigenom spegla affären på ett bättre sätt. Motsvarande omklassificeringar har gjorts i jämförelsetalen vilket medfört att såväl bruttovinstmarginalen som administrationskostnaderna ökat med cirka 1,4 procentenheter (1 246 MSEK) för helåret 2007. Omklassificeringarna har inte påverkat det redovisade rörelseresultatet.

Nedanstående nya tolkningar har tillämpats vid upprättandet av 2008 års finansiella rapporter:

IFRIC 11 IFRS 2 – Transaktioner med egna aktier, även koncerninterna klargör två frågor, dels hur aktierelaterade ersättningar ska klassificeras när företaget vid reglering köper in egetkapitalinstrumenten från annan part eller där ägare till företaget överför instrumenten, dels hur klassificering ska göras av transaktioner i vilka företagens anställda får eller har rätt till egetkapitalinstrument i företagens moderföretag. Tolkningsuttalandet tillämpas från och med räkenskapsår 2008 och övergången redovisas i enlighet med kraven i IAS 8.

IFRIC 14 IAS 19 – The Limit on a Defined Benefit Asset, Minimum Funding Requirements and their Interaction förklarar hur det tak som finns i IAS 19 avseende förmånsbestämd tillgång ska tolkas och anger därtill hur detta tak påverkas av eventuella krav i pensionsplanen på minsta fondering. Tolkningsuttalandet anger också när krav på minsta fondering kan ge upphov till en skuld. Tolkningsuttalandet tillämpas från och med räkenskapsår 2008. Tillämpningen sker retroaktivt från och med ingången av 2007.

Ovanstående uttalanden från IFRIC som trätt ikraft 2008 har iakttagits vid upprättandet av koncernens finansiella rapporter för år 2008. Inget uttalande har dock haft någon inverkan på koncernens finansiella resultat och ställning.

Nya eller reviderade IFRS och tolkningar som kommer att tillämpas under kommande perioder

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. I den mån förväntade effekter på de finansiella rapporterna av tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden inte beskrivs nedan, har Sandvik ännu inte gjort en bedömning av dessa effekter.

Ändrad IFRS 2 Share-based payment: Vesting conditions and cancellations klarar bland annat vilka villkor som utgör 'vesting conditions', att alla andra villkor utgör 'non-vesting conditions' och hur 'non-vesting conditions' ska redovisas. Ändringen ska med retroaktiv verkan tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare.

Omarbetad IFRS 3 Rörelseförvärv och ändrad IAS 27 Koncernredovisning och separata finansiella rapporter medför ändringar avseende koncernredovisning och redovisning av förvärv. De omarbetade standarderna ska tillämpas på räkenskapsår som påbörjas den 1 juli 2009 eller senare. De har dock ännu ej godkänts av EU.

IFRS 8 Rörelsesegment anger vad ett operativt segment är och vilken information som ska lämnas om dessa i de finansiella rapporterna. Standarden, som är antagen av EU, ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare. Standarden kommer inte att förändra Sandviks identifiering av koncernens segment.

Omarbetad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter medför att presentationen av de finansiella rapporterna förändras i några avseenden samt att nya, icke-obligatoriska, benämningar för rapporterna föreslås. Ändringen påverkar inte bestämningen av de belopp som rapporteras. Den ändrade IAS 1 ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare.

Ändringar i IAS 23 Lånekostnader anger att aktivering måste ske av lånekostnader som är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av tillgångar som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare. Standarden beräknas inte att få några väsentliga effekter på Sandviks finansiella rapporter för 2009.

Ändringar i IAS 27 Cost of an Investment in a subsidiary, jointly controlled entity or associate tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare. Ändringarna berör bland annat redovisning av utdelningar som erhålls från dotterföretag, intresseföretag och joint venture företag samt hur bildandet av ett nytt moderbolag ska redovisas.

Ändringar i IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering och IAS 1 Utformning av finansiella rapporter som har gjorts under benämningen "Puttable Financial Instruments and Obligations Arising on Liquidation", medför att vissa mycket avgränsade finansiella instrument som har karaktären av eget kapitalinstrument men som förr behövt redovisas som skuld istället ska redovisas som eget kapital. Tolkningsuttalandet tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare och bedöms inte få någon inverkan på Sandviks finansiella rapporter.

IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement: Eligible Hedged Items. Ändringen består i ett klargörande avseende hur reglerna i IAS 39 ska tillämpas i två säkringsfall. Dessa fall berör en ensidig risk i en säkrad post och inflation i en finansiellt säkrad post. Tillämpas räkenskapsår som inleds den 1 juli 2009 eller senare med retroaktiv verkan. Ändringen är ännu ej godkänd av EU.

IFRIC 12 Service Concession Arrangements behandlar frågeställningen hur privat aktör ska redovisa anläggning samt de rättigheter och skyldigheter som följer av avtal med stat, landsting eller kom-

mun om till exempel finansiering, drift och utveckling av anläggningen. Tolkningsuttalandet tillämpas retroaktivt från och med räkenskapsår 2008. Tolkningsuttalandet är ännu ej godkänt av EU.

IFRIC 13 Kundlojalitetsprogram behandlar redovisning och värdering av ett företags förpliktelse att leverera kostnadsfria eller rabatterade varor eller tjänster till kunder som kvalificerat sig till detta genom tidigare köp. Tolkningsuttalandet tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 juli 2008 eller senare och bedöms inte få någon väsentlig inverkan på Sandviks finansiella rapporter.

IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate behandlar frågan om avtal avseende konstruktion av fastighet omfattas av IAS 11 Entreprenadavtal eller IAS 18 Intäkter och när intäkter från konstruktion av fastigheter ska redovisas. Tolkningsuttalandet tillämpas med retroaktiv verkan på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare. Tolkningsuttalandet är ännu ej godkänt av EU.

IFRIC 16 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation anger bland annat att det är endast risken i de funktionella valutorna i moderbolaget och respektive utländsk verksamhet som kan säkras. Vidare omfattar tolkningsuttalandet svar på frågan var i koncernen säkringsinstrumentet kan finnas om säkringsredovisning tillämpas och om konsolideringsmetoden påverkar det belopp som omklassificeras från eget kapital till resultatet det vill säga konsolidering steg för steg eller konsolidering på lina. Tolkningsuttalandet tillämpas framåttrikt på räkenskapsår som inleds den 1 oktober 2008 eller senare. Tolkningsuttalandet är ännu ej godkänt av EU.

IFRIC 17 Distribution of Non-cash Assets to Owners behandlar frågeställningar i samband med att utdelning lämnas med andra tillgångar än kontanter. I sådant fall utgör utdelningsbeloppet av tillgångarnas verkliga värde och skillnaden mellan detta verkliga värdet och det bokförda värdet ska belasta resultatet.

Tolkningsuttalandet tillämpas framåtriktat på räkenskapsår som inleds den 1 juli 2009 eller senare. Tolkningsuttalandet är ännu ej godkänt av EU.

Klassificering

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen. Koncernens verksamhetscykel bedöms understiga ett år.

Segmentsrapportering

Koncernens verksamhet är organisatoriskt uppdelad i ett antal affärsområden baserat på produkter och tjänster. Även marknadsorganisationen avspeglar denna struktur. Affärsområdena utgör därför koncernens primära segment medan marknadsområdena utgör sekundära segment. Segmentsinformation lämnas i enlighet med IAS 14 endast för koncernen.

I segmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. Ej fördelade poster består av ränte- och utdelningsintäkter, vinster vid avyttring av finansiella placeringar, räntekostnader, förluster vid avyttring av finansiella placeringar, skattekostnader och vissa administrationskostnader. Tillgångar och skulder som inte har fördelats ut på segment är skattefordringar och skatteskulder, finansiella placeringar och finansiella skulder.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier

i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventualförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventualförpliktelser. Anskaffningsvärdet utgörs av summan av de verkliga värdena per förvärvsdagen för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder och för emitterade egetkapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna, samt transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet. När anskaffningsvärdet överstiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventualförpliktelser, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, redovisas denna direkt i resultaträkningen.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande, över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 % av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapital-

andelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på nedskrivningsbehov.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den

valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där de i koncernen ingående bolagen bedriver sin verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktionstidpunkt.

Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas direkt mot eget kapital som en omräkningsreserv. Omräkningsreserven innehåller omräkningsdifferenser ackumulerade från och med den 1 januari 2004, tidpunkten för övergång till IFRS. Ackumulerade omräkningsdifferenser före den 1 januari 2004 är fördelade på andra eget kapitalkategorier och särredovisas inte.

Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiseras de till verksamheten sålunda hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna i koncernens resultaträkning.

Intäkter

Försäljning av varor och utförande av tjänsteuppdrag

Intäkter för försäljning av varor redovisas i resultaträkningen när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen, det vill säga normalt i samband med leverans. Om produkten kräver installation hos köparen och installationen utgör en väsentlig del av leveransen redovisas intäkten när installationen slutförts. Återköpsåtaganden kan innebära att någon försäljningsintäkt inte kan redovisas om innebörden av avtalet är att kunden i realiteten förhyrt produkten under viss tid.

Intäkter från tjänsteuppdrag redovisas normalt i samband med att tjänsten utförs. Intäkter från tjänsteuppdrag av typen service- och underhållsavtal redovisas enligt principerna för så kallad successiv vinstavräkning. Färdigställandegraden fastställs normalt utifrån förhållandet mellan nedlagda utgifter på balansdagen och beräknade totala uppdragsutgifter. Endast utgifter som motsvarar arbete som utförts eller kommer att utföras räknas i beräknade totala utgifter.

Anläggningskontrakt

Anläggningsuppdrag förekommer i viss utsträckning, främst inom affärsområdet Sandvik Mining and Construction och Sandvik Materials Technologys produktområde Process Systems. När utfallet av anläggningskontrakt kan beräknas på ett tillförlitligt sätt redovisas uppdragsintkomsterna och uppdragsutgifterna vilka är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i koncernens resultaträkning i förhållande till uppdragets färdigställandegrad, successiv vinstavräkning. Färdigställandegraden fastställs genom att beräkna förhållandet mellan nedlagda uppdragsutgifter för utfört arbete på balansdagen och beräknade totala uppdragsutgifter. En befarad för-

lust på ett anläggningskontrakt redovisas omedelbart i koncernens resultaträkning.

Övriga intäkter

Royalty periodiseras i enlighet med överenskommelsens ekonomiska innebörd.

Statliga stöd

Statliga bidrag redovisas i balansräkningen som förutbetalda intäkt när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Bidrag periodiseras systematiskt i resultaträkningen på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Statliga bidrag relaterade till tillgångar redovisas som en reduktion av tillgångens redovisade värde.

Rörelsekostnader och finansiella intäkter och kostnader

Operationella leasingavtal

Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas som en del av den totala leasingkostnaden i resultaträkningen. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Finansiella leasingavtal

Minimileaseavgifterna fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteintäkter på investerade medel (inklusive finansiella tillgångar som kan säljas), utdelningsintäkter, vinst vid avyttring av

finansiella tillgångar som kan säljas, samt sådana vinster på säkringsinstrument som redovisas i resultaträkningen.

Ränteintäkter på finansiella instrument redovisas enligt effektivräntemetoden (se nedan). Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning fastställs. Resultatet från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförs till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Finansiella kostnader består av räntekostnader på lån, effekten av upplösning av nuvärdeberäkning av avsättningar, nedskrivning av finansiella tillgångar samt sådana förluster på säkringsinstrument som redovisas i resultaträkningen. Alla lånekostnader redovisas i resultatet med tillämpning av effektivräntemetoden oavsett hur de upplånade medlen använts (se nedan).

Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under ett finansiellt avtals förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnaderna och alla andra över- och underkurser.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill och inte heller vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatte regler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, lånefordringar, kundfordringar, finansiella placeringar och derivat. På skuldsidan återfinns låneskulder, operativa skulder till leverantörer och andra samt derivat.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget

blir part till instrumentets avtalsvillkor. Kundfordringar tas upp när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget för binder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde. Koncernen klassificerar sina finansiella instrument utifrån i vilket syfte instrumenten förvärvades. Företagsledningen bestämmer klassificering vid den första redovisningen. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället som beskrivs nedan.

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Finansiella tillgångar och skulder klassificeras i följande kategorier:

a) Finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen består av två undergrupper;

i) Finansiella tillgångar och finansiella skulder som innehas för handel vilket innefattar Sandviks alla derivat. Derivat-handel bedrivs i huvudsak för att säkra koncernens valuta- och ränterisker. Derivat med positiva värden redovisas som andra kortfristiga eller långfristiga fordringar (orealiserade vinster) medan derivat med negativa värden redovisas som andra kortfristiga eller långfristiga skulder (orealiserade förluster).

ii) Finansiella tillgångar och finansiella skulder som redan från början bestäms tillhöra denna kategori (fair value option). Sandvik har inga finansiella instrument klassificerade i denna undergrupp.

b) Lånefordringar och kundfordringar
Långfristiga fordringar bland anläggningstillgångar och kundfordringar bland omsättningstillgångar är icke-derivata finansiella tillgångar med fasta eller fastställbara betalningar som inte är noterade på en aktiv marknad. Efter anskaffningstidpunkten redovisas dessa till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

c) Finansiella skulder

Finansiella skulder, det vill säga Sandviks upplåning, redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan upplåningsbeloppet (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden med tillämpning av effektivräntemetoden.

Upplåning klassificeras som kortfristiga skulder om företaget inte har en ovillkorlig

rätt att skjuta upp betalningen i åtminstone tolv månader efter balansdagen.

d) Finansiella tillgångar som kan säljas
Aktier och andelar bland finansiella anläggningstillgångar avser innehav som inte är noterade på en aktiv marknad och är klassificerade som tillgångar som kan säljas. Enligt huvudregeln värderas dessa tillgångar efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde med värdeförändringar redovisade mot eget kapital. Om det föreligger objektiva belägg för att det finns ett nedskrivningsbehov överförs en ackumulerad förlust bokförd i eget kapital till resultaträkningen. Innehav som inte är noterade och vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt redovisas dock till anskaffningsvärde, eventuellt justerat om nedskrivningsbehov konstaterats.

Ovanstående utgör de redovisningsprinciper som Sandvik i huvudsak tillämpar för redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder. De undantag som tillämpas från ovanstående principer gäller för finansiella instrument som ingår i säkringsrelationer.

En mer genomgående beskrivning ges för undantag från ovanstående principer i avsnittet säkringsredovisning i riskavsnittet.

Derivat och säkringsredovisning

Koncernens derivatinstrument har anskaffats för att ekonomiskt säkra de risker för ränte- och valutakursexponeringar som koncernen är utsatt för, även risker för förändringar i verkliga värdet av vissa tillgångar, skulder och kontrakterade transaktioner. Derivatinstrument redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnaderna belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen värderas derivatinstrument till verkligt värde och värdeförändringar redovisas på sätt som beskrivs nedan.

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning krävs att det finns en entydig

koppling till den säkrade posten, att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas. Vinster och förluster avseende säkringar redovisas i resultaträkningen vid samma tidpunkt som vinster och förluster redovisas för de poster som säkrats.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

För säkring av fordran eller skuld mot valutarisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs och valutakursförändringarna redovisas över resultaträkningen.

Kassaflödessäkringar

Sandvik använder valutaterminer och valutaoptioner för säkring av framtida kassaflöden och prognostiserad försäljning i utländsk valuta inklusive koncern-interna transaktioner i enlighet med den ändring i IAS 39 som IASB fastställde i april 2005. Dessa instrument redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde redovisas direkt mot eget kapital i säkringsreserven. Vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen. Sandvik har i begränsad omfattning ingått valutakontrakt som inte innehas för säkring. Värdeförändringar på dessa kontrakt redovisas direkt i resultaträkningen.

Akkumulerade belopp i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (till exempel när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum). Om den prognostiserade transaktionen som är säkrad resulterar i redovisning av en icke-finansiell tillgång (till exempel varulager eller materiell anlägg-

ningstillgång) eller en icke-finansiell skuld upplöses säkringsreserven i eget kapital och inkluderas i det första redovisade värdet på tillgången eller skulden.

För säkring av osäkerheten i framtida ränteflöden avseende lån till rörlig ränta används ränteswappar. Ränteswaparna värderas till verkligt värde i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas räntekupongdelen löpande som räntektäkt eller räntekostnad. Övrig värdeförändring av ränteswapen redovisas direkt mot säkringsreserven i eget kapital till dess att den säkrade posten påverkar resultaträkningen och så länge som kriterierna för säkringsredovisning och effektivitet är uppfyllda. Vissa av Sandviks ränteswapavtal uppfyller inte kriterierna för säkringsredovisning och värdeförändringar på dessa derivatinstrument redovisas därför i resultaträkningen. Även de avtal som Sandvik med anledning av optionsprogram för anställda ingått för att skydda företaget mot framtida uppgångar i Sandvik-aktiens värde redovisas på detta sätt.

Säkring av verkligt värde

När ett säkringsinstrument används för säkring av ett verkligt värde redovisas värdeförändring i resultaträkningen och den vinst eller förlust på den säkrade posten, som är hänförlig till den säkrade risken, justerar det redovisade värdet av den säkrade tillgången/skulden.

Säkring av verkliga värden används för säkring av värdet på tillgångar och skulder som finns upptagna i balansräkningen, förutsatt att den säkrade posten annars redovisas till anskaffningsvärde, samt av kontrakterade flöden. De använda derivatinstrumenten innefattar råvaru- och elderivat för säkring av med leverantörer ingångna leveranskontrakt.

Säkring av nettoinvesteringar

Sandvik har inga derivatinstrument som används för säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärv och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventualityförpliktelser.

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och testas årligen för nedskrivningsbehov. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Beträffande goodwill i förvärv som ägt rum före den 1 januari 2004 har koncernen vid övergången till IFRS inte tillämpat IFRS retroaktivt utan det per denna dag redovisade värdet utgör fortsättningsvis koncernens anskaffningsvärde efter nedskrivningsprövning.

Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden understiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventualityförpliktelser, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer. Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar direkt hänförliga utgifter, till exempel för material och tjänster, ersättningar till anställda, registrering av juridisk rättighet och avskrivningar på patent och licenser. Övriga utgifter för utveckling, redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräk-

ningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förvärvats av företaget är redovisade till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Här ingår aktiverade utgifter för utveckling och köp av programvaror för koncernens IT-verksamhet. Utgifter för internt genererad goodwill och varumärken redovisas i resultaträkningen som kostnad då de uppkommer.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för en immateriell tillgång läggs till anskaffningsvärdet endast om de ökar de framtida ekonomiska fördelarna. Alla andra utgifter för kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivning av immateriella tillgångar

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Goodwill och immateriella tillgångar med en obestämbar nyttjandeperiod prövas för nedskrivningsbehov årligen eller så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. De beräknade nyttjandeperioderna är för:

- Patent och varumärken 10–20 år.
- Aktiverade utvecklingsprojekt 3–7 år.
- Programvaror för IT-verksamheten 3 år.

Materiella anläggningstillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår inte några lånekostnader utan dessa belastar resultatet i den period till vilken de hänförs, oavsett hur de upplånade medlen har använts.

Leasade tillgångar

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Om så ej är fallet föreligger operationell leasing.

Tillgångar som förhyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som tillgång i koncernens balansräkning och värderas initialt till det lägsta av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna vid ingången av avtalet. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. De leasade tillgångarna avskrivs enligt plan medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Tillgångar som hyrs ut enligt finansiella leasingavtal redovisas ej som materiella anläggningstillgångar då riskerna förenade med ägandet förts över på leasetagaren. I stället bokförs en finansiell fordran avseende de framtida minimileasingavgifterna.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för en materiell anläggningstillgång läggs till anskaffningsvärdet endast om de ökar de framtida ekonomiska fördelarna. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivning sker över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Maskiner och inventarier skrivs i allmänhet av linjärt på 5–10 år, uthyrda anläggningar på 3 år, byggnader på 10–50 år och markanläggningar på 20 år. Mark skrivs inte av. För datautrustning tillämpas en degressiv avskrivning över 3–5 år.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar.

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

Nedskrivningar och återföring av nedskrivningar

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av utan eventuellt nedskrivningsbehov prövas årligen. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdeminskning närhelst händelser eller ändrade förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och nyttjandevärdet.

Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsränta som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den speciella tillgången. För en tillgång som inte genererar kassaflöden som är väsentligen oberoende av andra tillgångar beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör.

Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivningar av goodwill återförs inte.

En nedskrivning återförs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts, med beaktande av de avskrivningar som då skulle ha gjorts.

Nedskrivningar och eventuell återföring av nedskrivningar av vissa andra tillgångar som finansiella tillgångar som omfattas av IAS 39, varulager, förvaltningstillgångar som används för finansiering av ersättningar till anställda och uppskjutna skattefordringar prövas enligt respektive standard.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Därvid har inkurans beaktats. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För egentillverkade varor och pågående arbete inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på en normal kapacitet.

Eget kapital

Vid återköp av egna aktier reducerar köpeskillingen i sin helhet eget kapital. Om de återköpta aktierna annulleras minskas aktiekapitalet med dessa aktiers kvotvärde. Om återköpta aktier utfärdas

på nytt eller säljs redovisas likviden direkt mot eget kapital.

Utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman godkänt utdelningen.

Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av utspädande potentiella stamaktier, vilka under rapporterade perioder hänför sig till optioner utgivna till anställda. Utspädning uppstår endast när lösenkursen är lägre än börskursen och är större ju större skillnaden är.

Ersättningar till anställda

Koncernens pensionsplaner

Inom koncernen finns ett flertal såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner, varav vissa med tillgångar i särskilda stiftelser eller motsvarande. Ett antal koncernföretag tillhandahåller dessutom sjukförmåner efter avslutad anställning. När så är möjligt söker Sandvik numera pensionslösningar som är avgiftsbestämda och har under senare år även stängt förmånsbestämda planer för nyanställda i samband med att man förhandlat fram avgiftsbestämda pensionslösningar. I koncernens svenska del gäller från och med oktober 2007 att alla nyanställda, oavsett ålder, erbjuds den nya premiebestämda pensionslösning (ITP 1) som framförhandlats mellan Svenskt Näringsliv och PTK.

Avgiftsbestämda planer

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Förpliktelser avseende avgifter till avgifts-

bestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget under en period.

Förmånsbestämda planer

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning under innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan motsvarar räntan på förstklassiga företagsobligationer, alternativt statsobligationer i de fall en aktiv marknad för företagsobligationer saknas, med en återstående löptid som ungefär motsvarar de aktuella åtagandena. Beräkningen görs årligen av oberoende aktuarie. Vidare beräknas det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar per rapportdagen. Denna redovisning tillämpas beträffande de väsentligaste förmånsbestämda planerna i koncernen. Ett antal pensionsplaner som varken var för sig eller aggregerat är väsentliga i förhållande till koncernens totala pensionsåtaganden redovisas dock fortsatt enligt lokala regler.

Vid fastställandet av förpliktelsens nuvärde och verkligt värde på förvaltningstillgångar kan det uppstå aktuariella vinster och förluster. Dessa uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda antagandet (så kallad erfarenhetsbaserade justeringar) eller genom att antagandena ändras. Korridorregeln tillämpas vilket innebär att den del av de ackumulerade aktuariella vinsterna och förlusterna som överstiger 10 % av det största av förpliktelsernas nuvärde och förvaltningstillgångarnas verkliga värde redovisas i resultatet över den förväntade genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. I övrigt beaktas inte aktuariella vinster och förluster.

När ersättningarna i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade

ersättningen som hänför sig till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i resultaträkningen linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills ersättningarna helt är intjänade. Om ersättningen är fullt ut intjänad redovisas en kostnad i resultaträkningen direkt.

I balansräkningen redovisat värde för pensioner och liknande förpliktelser motsvarar förpliktelsernas nuvärde vid bokslutstidpunkten, med avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångar, oredovisade aktuariella vinster och förluster samt oredovisade kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder.

När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till nettot av oredovisade aktuariella förluster och oredovisade kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder samt nuvärdet av framtida återbetalningar från planen eller minskade framtida inbetalningar till planen.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej.

Ersättningar vid uppsägning

En avsättning redovisas i samband med uppsägningar av personal endast om företaget är förpliktigt att antingen avsluta en anställds eller en grupp av anställdas anställning före den normala tidpunkten eller lämna ersättning vid uppsägning genom erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. I det senare fallet redovisas en skuld och en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Aktierelaterade ersättningar

Ett optionsprogram möjliggör för de anställda att förvärva aktier i företaget. Det verkliga värdet på tilldelade optioner redovisas som en personalkostnad med en

motsvarande ökning av eget kapital. Det verkliga värdet beräknas vid tilldelningstidpunkten och fördelas över intjänandeperioden. Det verkliga värdet på de tilldelade optionerna beräknas enligt Black & Scholes-modellen och hänsyn tas till de villkor och förutsättningar som gällde vid tilldelningstidpunkten. Sandviks optionsprogram innehåller inga andra villkor än att mottagaren fortfarande ska vara anställd då den treåriga intjänandeperioden uppnåtts. Det belopp som redovisas som en kostnad justeras för att återspegla det verkliga antalet intjänade optioner.

Kontantreglerade optioner ger upphov till ett åtagande gentemot de anställda vilket värderas till verkligt värde och redovisas som en kostnad med en motsvarande ökning av skulder. Verkligt värde beräknas initialt vid tilldelningstidpunkten och fördelas över intjänandeperioden. Det verkliga värdet på de kontantreglerade optionerna beräknas enligt Black & Scholes-modellen och hänsyn tas till de tilldelade instrumentens villkor och förutsättningar. Skulden omvärderas varje balansdag samt när den regleras. Alla förändringar i verkligt värde på skulden redovisas i resultaträkningen som en personalkostnad.

Sociala avgifter hänförliga till aktierelaterade instrument till anställda som ersättning för köpta tjänster kostnadsfördelat på de perioder under vilka tjänsterna utförs. Avsättningen för sociala avgifter baseras på optionernas verkliga värde vid rapporttillfället. Verkligt värde beräknas med samma värderingsmodell som användes när optionerna ställdes ut.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom

diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

Garantier

En avsättning för garantier redovisas när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs. Avsättningen baseras på historiska data om garantier och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

Omstrukturering

En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen antingen har påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Återställning av förorenad mark

I enlighet med koncernens offentliggjorda miljöprinciper och tillämpliga legala krav, redovisas en avsättning för återställande av förorenad mark när marken har blivit förorenad.

Förlustkontrakt

En avsättning för förlustkontrakt redovisas när de förväntade fördelarna som koncernen väntas erhålla från ett kontrakt är lägre än de oundvikliga kostnaderna att uppfylla förpliktelserna enligt kontraktet.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas alternativt det inte kan göras en tillräckligt tillförlitlig beloppsberäkning.

Kassaflödesanalys

In- och utbetalningar har delats upp i kategorier: löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. Den indirekta metoden tillämpas vid flöden från den löpande verksamheten.

Årets ändringar av rörelsetillgångar och rörelseskulder har justerats för effekter av valutakursförändringar. Förvärv och avyttringar redovisas inom investeringsverksamheten. De tillgångar och skulder som de förvärvade och avyttrade företagen hade vid ändringstidpunkten ingår ej i analysen av rörelsekapitalförändringar och ej heller i förändringar av balansposter redovisade inom investerings- och finansieringsverksamheterna.

Förutom kassa- och bankflöden gäller att till likvida medel hänförs kortfristiga placeringar vilkas omvandlande till bankmedel kan ske till ett i huvudsak i förväg känt belopp. Som likvida medel anses kortfristiga placeringar med en kortare löptid än tre månader.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2.1 Redovisning för juridiska personer. Även av Rådet för finansiell rapportering utgivna uttalanden gällande för noterade företag tillämpas. RFR 2.1 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras. Sammantaget innebär detta skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper inom de områden som anges nedan.

Klassificering och uppställningsformer

Moderbolagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagens scheman. Skillnaderna mot IAS 1 Utformning av finansiella rap-

porter som tillämpas vid utformningen av koncernens finansiella rapporter avser främst redovisning av finansiella intäkter och kostnader, anläggningstillgångar, eget kapital samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

Andelar i koncernföretag och intresseföretag

Andelar i koncernföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar i moderbolaget redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuell nedskrivning på samma sätt som för koncernen men med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

Immateriella anläggningstillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga utgifter för utveckling som en kostnad i resultaträkningen.

Ersättningar till anställda

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning

av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Skatter

I moderbolaget redovisas obesattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obesattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Moderbolaget redovisar koncernbidrag och aktieägartillskott i enlighet med uttalandet från Rådet för finansiell rapportering (UFR 2). Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren i den mån nedskrivning ej erfordras. Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

Anteciperade utdelningar

Anteciperad utdelning från dotterföretag redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderföretaget publicerat sina finansiella rapporter.

Finansiella instrument

I moderbolaget tillämpas inte säkringsredovisning.

Finansiella garantiavtal

Sandvik har valt att i överensstämmelse med RFR 2.1 inte tillämpa bestämmelserna i IAS 39 om finansiella garantiavtal gällande garantiavtal till förmån för dotter- och intresseföretag.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar För att upprätta de finansiella rapporterna måste företagsledningen och styrelsen göra bedömningar och antaganden som påverkar i bokslutet redovisade tillgångs- och skuldposter respektive intäcks- och kostnadposter samt lämnad information i övrigt, bland annat i fråga om ansvarsförbindelser. De uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål som behandlas i detta avsnitt är de som bedöms vara de viktigaste för en förståelse av de finansiella rapporterna med hänsyn till graden av betydande bedömningar och osäkerhet. Förutsättningarna för Sandviks verksamhet ändras successivt vilket medför att dessa bedömningar förändras.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Nedskrivning av goodwill prövas årligen och dessutom närhelst händelser eller ändrade omständigheter indikerar att värdet på förvärvsgoodwillen kan ha minskat, till exempel på grund av ändrat affärsklimat eller beslut att avyttra eller lägga ner viss verksamhet. För att bestämma om värdet på goodwill minskat måste den kassagenererande enhet till vilken goodwill hänförts värderas, vilket sker genom en diskontering av enhetens kassaflöden. Vid tillämpningen av denna metod förlitar sig bolaget på ett antal faktorer inklusive uppnådda resultat, affärsplaner, ekonomiska prognoser och marknadsdata. Detta beskrivs ytterligare i not 13 och som förstås av beskrivningen skulle ändringar under 2009 av förutsättningarna för dessa antaganden och uppskattningar kunna ha en väsentlig effekt på värdet på goodwill.

Nedskrivningsprövning av andra anläggningstillgångar

Sandviks materiella och immateriella anläggningstillgångar exklusive goodwill upptas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och

eventuella nedskrivningar. Sandvik redovisar utöver goodwill inga immateriella anläggningstillgångar med obegränsad nyttjandeperiod. Avskrivningar görs över beräknad nyttjandeperiod till ett bedömt restvärde. Såväl nyttjandeperiod som restvärde omprövas minst i slutet av varje räkenskapsperiod.

Det redovisade värdet på koncernens anläggningstillgångar prövas närhelst händelser eller ändrade förutsättningar indikerar att det redovisade värdet inte kan återvinnas. Det redovisade värdet av immateriella tillgångar som ännu inte är färdiga för användning prövas varje år. Om en sådan analys indikerar ett för högt upptaget värde fastställs tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högsta av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Nyttjandevärdet mäts som förväntat framtida diskonterat kassaflöde från tillgången alternativt den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör. Särskild uppmärksamhet riktas på Sandvik Mining and Constructions hyresflotta med hänsyn till beroendet av konjunkturen i gruvbranschen och risken för att hyresavtalen kan komma att sägas upp. Det redovisade värdet på dessa uthyrda maskiner uppgick vid 2008 års utgång till 468 MSEK (569).

En prövning av det redovisade värdet aktualiseras även i samband med att en anläggningstillgång klassificeras som att den innehas för försäljning, då den upp-tas till det lägsta av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar exklusive goodwill utgör cirka 30 % av koncernens tillgångar (se not 13). Nedskrivningar uppgick under åren 2007 och 2008 inte till några väsentliga belopp, men nedskrivningar kan aktualiseras om prognoser för framtida kassaflöden förändras till följd av ändringar i affärsmodell och strategi, konkurrenssituation eller lagliga förutsättningar för verksamheten.

Pensionsantaganden

Pensionsantaganden är viktiga inslag i de aktuariella metoder som används för att mäta pensionsåtaganden och de kan ha en väsentlig inverkan på redovisad nettoskuld och den årliga pensionskostnaden. Två kritiska antaganden, diskonteringsräntan och den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar, är väsentliga för mätningen av såväl årets pensionskostnad som nuvärdet av de förmånsbaserade pensionsförpliktelseerna. Dessa antaganden bedöms åtminstone varje år för varje plan i varje land. Andra antaganden som kan gälla demografiska faktorer som pensionsålder, dödlighet och personalomsättning omprövas inte lika ofta. Det verkliga utfallet avviker ofta från de aktuariella antagandena av ekonomiska och andra orsaker.

Diskonteringsräntan gör det möjligt att mäta framtida kassautflöden till nuvärde vid måttidpunkten. Denna ränta ska motsvara avkastningen på förstklassiga företagsobligationslån eller, om en fungerade marknad för sådana inte finns, statsobligationer. En sänkt diskonteringsränta ökar nuvärdet av pensionskulden och den årliga kostnaden.

För att bestämma den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar tar bolaget i beaktande tillgångarnas nuvarande och förväntade kategorifördelning och historisk såväl som förväntad avkastning på de olika kategorierna av tillgångar.

Jämfört mot föregående år har den genomsnittliga diskonteringsräntan ändrats från 5,3 %, till 5,7 %. Den viktade genomsnittliga förväntade avkastningen på förvaltningstillgångarna var 6,2 % 2008 jämfört med 6,5 % år 2007.

Skatter

Betydande bedömningar görs för att bestämma såväl aktuella som uppskjutna skatteskulder och -tillgångar, inte minst vad gäller värdet av uppskjutna skattetillgångar. Bolaget måste därvid bedöma

sannolikheten för att de uppskjutna skattefordringarna kommer att utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Det verkliga resultatet kan avvika från dessa bedömningar bland annat på grund av ändrat framtida affärsklimat, ändrade skatteregler eller utfallet av myndigheters eller skattedomstolarnas ännu ej slutförda granskning av avgivna deklarationer. Sandvik redovisar uppskjutna skattefordringar uppgående till 1 277 MSEK (1 323) vid utgången av 2008. I koncernen fanns vid utgången av 2008 dessutom ytterligare underskottsavdrag på cirka 570 MSEK (570) som inte värderats utifrån bedömningsgrunden att utnyttjande måste vara troligt. Ändrade bedömningar av sannolikhet för utnyttjande kan således påverka resultatet såväl negativt som positivt. Avsättningar för pågående tvister redovisas enligt ledningens bästa bedömning och uppgår vid utgången av år 2008 till 3 201 MSEK (2 760).

Tvister

Sandvik är, förutom ovan nämnda skatte-tvister, involverat i ett antal tvister och rättsliga förfaranden inom ramen för den löpande verksamheten. Ledningen rådgör med juridisk expertis i frågor rörande rättstvister och med andra experter såväl inom som utanför bolaget i frågor rörande den löpande affärsverksamheten. Enligt bästa bedömning är varken moderbolaget eller något dotterbolag för närvarande involverat i något rättsligt förfarande eller skiljeförfarande som bedöms komma att ha någon väsentlig negativ effekt på verksamheten, den finansiella ställningen eller resultatet av verksamheten.

För ytterligare information avseende risker kring rättstvister, se sidan 26.

Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper

Bolaget refererar till tidigare skrivningar avseende Redovisningsprinciper där bolaget redogör för vilka redovisningsprinciper, bland flera möjliga alternativ, som företaget valt att tillämpa. Ledningen vill särskilt uppmärksamma följande:

Redovisning av varulager

Redovisningen av Sandviks varulager följer reglerna enligt IAS 2 om varulager. Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. En följd av reglerna enligt IAS 2 är att i det fall marknadsvärdet sjunkit på material och komponenter som ingår i Sandviks färdiga produkter, någon nedskrivning av lagrets värde till dessa lägre värden inte får ske om den färdiga produktens pris till kund, efter avdrag för försäljningskostnader, fortfarande överstiger Sandviks anskaffningsvärde för produkten. De lägre marknadsvärdena på i lagret ingående material och komponenter kommer istället till uttryck i form av lägre försäljningsmarginaler i kommande redovisningsperioder i den mån Sandvik måste anpassa sina priser till kund nedåt

till följd av marknadsvärdeförändringar. I tider med stor prisvolatilitet i råmaterial och komponenter bör detta förhållande beaktas vid bedömningen av framtida resultat.

Redovisning av aktuariella vinster och förluster

IAS 19 medger att aktuariella vinster och förluster som uppstår i förmånsbestämda pensionsplaner inte omedelbart resultatförs utan blott den del av dessa vinster och förluster som ligger utanför en "korridor" om plus eller minus 10 % av det högre av nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen eller det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar. Även annan systematisk metod som leder till snabbare redovisning av dessa vinster och förluster är möjlig, inklusive omedelbar redovisning i resultatet. Sandvik har valt att tillämpa korridorregeln och att vinster och förluster resultatförs över den förväntade genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. De oredovisade aktuariella förlusterna uppgick vid 2007 och 2008 års utgång till 932 MSEK respektive 2 353 MSEK.

Definitioner

Avkastning på eget kapital

Årets koncernresultat i procent av genomsnittligt eget kapital under året.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med tillägg för räntekostnader i procent av genomsnittligt totalt kapital med avdrag för icke räntebärande skulder.

Avkastning på totalt kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med tillägg för räntekostnader i procent av genomsnittligt totalt kapital.

Kapitalomsättningshastighet

Fakturering dividerad med genomsnittligt totalt kapital.

Nettoskudsättningsgrad

Räntebärande kort och långfristiga skulder (inklusive nettoavsättningar för pensioner) med avdrag för likvida medel dividerat med summan av eget kapital.

Relativt rörelsekapital

Genomsnittligt rörelsekapital dividerat med faktureringen i det senaste kvartalet uppräknat till årstakt.

Rörelsekapital

Summan av lager, kundfordringar och leverantörskrediter.

Soliditet

Eget kapital i relation till totalt kapital.

Vinst per aktie

Aktieägarnas andel av årets koncernresultat dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier under året.

Notförteckning

NOT

1. Segmentsrapportering	58	16. Andelar i intresseföretag	73
2. Intäkternas fördelning	58	17. Finansiella placeringar	73
3. Personaluppgifter samt ersättningar till företagsledning och revisorer	59	18. Långfristiga fordringar och övriga fordringar	74
3.1 Medelantal anställda	59	19. Varulager	74
3.2 Sjukfrånvaro moderbolaget	59	20. Särskilda upplysningar om eget kapital	74
3.3 Löner, ersättningar och sociala kostnader	59	21. Moderbolagets ackumulerade avskrivningar utöver plan	75
3.4 Löner och ersättningar per marknadsområde	59	22. Moderbolagets övriga obeskattade reserver	75
3.5 Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare	59	23. Avsättningar för pensioner och andra långfristiga ersättningar	75
3.6 Könsfördelning i företagsledningen	62	24. Övriga avsättningar	78
3.7 Revisionsarvoden	62	25. Långfristiga räntebärande skulder	78
4. Forskning, utveckling och kvalitetssäkring	62	26. Övriga räntebärande skulder	78
5. Övriga rörelseintäkter	62	27. Övriga icke räntebärande skulder	78
6. Övriga rörelsekostnader	62	28. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	78
7. Rörelsens kostnader	62	29. Eventualförpliktelser och ställda säkerheter	79
8. Leasingavgifter avseende finansiell och operationell leasing	63	30. Närstående	79
9. Finansnetto	63	31. Kompletterande upplysningar kassaflödesanalys	79
10. Bokslutsdispositioner	63	32. Förvärv av rörelse	80
11. Skatter	64	33. Uppgifter om moderbolaget	83
12. Vinst per aktie	65	34. Upplysningar om aktier, ägarförhållanden och rättigheter	83
13. Koncernens immateriella och materiella anläggningstillgångar	66		
14. Moderbolagets immateriella och materiella anläggningstillgångar	68		
15. Andelar i koncernföretag	69		

Noter

KONCERNENS OCH MODERBOLAGETS BOKSLUT

(Belopp i tabellerna redovisas i MSEK, där ej annat anges)

NOT 1. SEGMENTSRAPPORTERING

1.1 Uppgifter per rörelsegren/affärsområde

	Sandvik Tooling		Sandvik Mining and Construction		Sandvik Materials Technology		Seco Tools		Koncern-gemensamt		Eliminering		Koncernen totalt	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Intäkter														
Externa intäkter	25 795	24 732	38 651	33 073	21 480	22 486	6 513	6 011	35	36	—	—	92 654	86 338
Interna intäkter	146	338	21	6	326	351	23	23	112	131	-628	-849		
Koncernen totalt	26 121	25 070	38 672	33 079	21 806	22 837	6 536	6 034	147	167	-628	-849	92 654	86 338
Andelar i intresse-företags resultat	11	5	29	63	5	49	1	2	—	—			46	119
Rörelseresultat per affärsområde	5 461	5 989	4 996	4 979	1 187	2 435	1 332	1 491	-182	-500			12 794	14 394
Finansnetto													-2 217	-1 397
Årets skattekostnad													-2 741	-3 403
Årets resultat													7 836	9 594
Övriga upplysningar														
Tillgångar	27 115	22 375	32 740	26 678	21 832	22 440	5 812	4 795	2 413	1 931			89 912	78 219
Andelar i intresseföretag	143	19	81	57	253	263	8	9	—	—			485	348
Summa tillgångar	27 258	22 394	32 821	26 735	22 085	22 703	5 820	4 804	2 413	1 931			90 397	78 567
Ofördelade tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			12 830	6 868
Koncernen totalt													103 227	85 435
Skulder	5 269	5 034	9 445	8 126	3 467	3 637	1 338	1 295	2 357	2 228			21 876	20 320
Ofördelade skulder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			44 626	35 293
Koncernen totalt													66 502	55 613
Investeringar i anläggningar	2 496	2 024	1 940	1 273	1 770	1 227	725	563	401	312			7 332	5 399
Förvärv av rörelse	337	1 508	320	2 842	89	1 973	106	—	—	—			852	6 323
Avskrivningar	-1 356	-1 161	-929	-916	-722	-563	-351	-309	-86	-90			-3 444	-3 039
Nedskrivningar	-32	-5	—	—	—	—	-5	—	—	—			-37	-5
Övriga icke kassaflödes-påverkande poster	-16	29	25	-73	41	4	-64	0	-128	-587			-142	-627

Samtliga transaktioner mellan affärsområdena sker på marknadsmässiga villkor.

1.2 Uppgifter per marknadsområde

	Europa		NAFTA		Sydamerika		Afrika, Mellanöstern		Asien, Australien		Koncernen totalt	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Externa intäkter	41 851	39 704	14 827	14 901	5 982	5 445	7 811	6 716	22 183	19 572	92 654	86 338
Totala tillgångar	66 717	56 339	14 347	11 952	4 575	3 775	3 293	2 512	14 295	10 857	103 227	85 435
Direkta investeringar i anläggningar	4 483	3 739	954	591	581	352	136	160	1 178	557	7 332	5 399

De externa intäkterna är baserade på var kunderna är lokaliserade. De redovisade värdena på tillgångarna respektive periodens direkta investeringar i anläggningar är baserade på var koncernens tillgångar är lokaliserade.

NOT 2. INTÄKTERNAS FÖRDELNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007 ¹⁾	2008	2007
Varuförsäljning	86 629	80 143	20 392	20 625
Anläggningskontrakt	3 070	2 903	0	—
Tjänsteuppdrag/Serviceuppdrag	2 388	2 613	31	52
Uthyrning av maskiner	567	679	4	5
Totalt	92 654	86 338	20 427	20 682

1) Omklassificering har skett jämfört med föregående års årsredovisning.

NOT 3. PERSONALUPPGIFTER SAMT ERSÄTTNINGAR TILL FÖRETAGSLEDNING OCH REVISORER

3.1 Medelantal anställda

	Koncernen				Moderbolaget			
	2008		2007		2008		2007	
	Varav kvinnor		Varav kvinnor		Varav kvinnor		Varav kvinnor	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Sverige	11 415	21	10 964	20	8 022	20	7 707	19
Övriga Europa	15 727	19	14 645	19	—	—	—	—
Europa totalt	27 142	20	25 609	20	8 022	20	7 707	19
NAFTA-området	6 534	19	5 782	19	—	—	—	—
Sydamerika	3 292	15	3 074	12	1	—	1	—
Afrika, Mellanöstern	3 134	12	2 694	11	—	—	—	—
Asien, Australien	8 469	15	7 264	14	—	—	—	—
Totalt	48 571	18	44 423	18	8 023	20	7 708	19

3.2 Sjukfrånvaro moderbolaget

%	2008	2007
Total sjukfrånvaro som en andel av ordinarie arbetstid	3,9	4,5
Andel av den totala sjukfrånvaron som avser sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer	39,9	45,5

Sjukfrånvaro som en andel av varje grupps ordinarie arbetstid

Sjukfrånvaron fördelad efter kön	2008	2007
Män	3,5	4,0
Kvinnor	5,2	6,3

Sjukfrånvaron fördelad efter ålderskategori

Ålderskategori	2008	2007
29 år eller yngre	3,3	3,5
30–49 år	3,5	4,0
50 år eller äldre	4,8	5,7

3.3 Löner, ersättningar och sociala kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Löner och ersättningar	18 181	16 080	3 515	3 222
Sociala kostnader	4 881	4 244	1 647	1 495
Resultatandel till anställda	67	238	53	197
Totalt	23 129	20 562	5 215	4 914
Varav pensionskostnader ingående i sociala kostnader	1 424	1 392	495	416

Av koncernens pensionskostnader avsåg 56 MSEK (46) gruppen styrelser och verkställande direktörer. Koncernens pensionsskuld för denna grupp uppgick till 205 MSEK (189). På motsvarande sätt avsåg 21 MSEK (7) av moderbolagets pensionskostnader gruppen styrelse och verkställande direktörer. Moderbolagets pensionsskuld för denna grupp uppgick till 92 MSEK (75).

Ersättningar och övriga förmåner under året¹⁾

SEK	Lön/ Styrelsearvode	Årlig variabel lön ²⁾	Långsiktig variabel lön ³⁾	Övriga förmåner ⁴⁾	Pensions- kostnader	Aktierelaterad ersättning ⁵⁾
Styrelsens ordförande Clas Åke Hedström	1 450 000 ⁶⁾	—	—	—	7 741 000 ⁷⁾	—
Verkställande direktören Lars Pettersson	8 805 712 ⁸⁾	575 000	1 688 709	263 420	9 783 000 ⁹⁾	—
Andra ledande befattningshavare ¹⁰⁾	18 043 579	2 997 643	3 562 363	1 375 333	14 301 000 ⁹⁾	1 594 658
Summa	28 299 291	3 572 643	5 251 072	1 638 753	31 825 000	1 594 658

1) Avser kostnadsfört under 2008.

2) Belopp hänförligt till 2008 och som bedöms komma att utbetalas 2009. Under 2008 har ÄVL som kostnadsförts 2007 utbetalats med 11 432 125 SEK varav 3 333 000 SEK till verkställande direktören.

3) Beloppet avser reserverat belopp för LVL-programmen 2006–2008.

4) Avser huvudsakligen bil- och bostadsförmåner.

5) Värdet avser under året inlösta personaloptioner. Beloppet har beräknats som skillnaden mellan inlösenpris och verkligt värde för aktien vid lösentillfället.

6) Kostnadsfört under 2008 och kommer att utbetalas 2009. Av beloppet avser 1 350 000 SEK styrelsearvode och 100 000 SEK i arvode för ersättningsutskottet.

7) Pension till styrelsens ordförande utgår enligt tidigare anställningsavtal. Pensionsskulden, och därmed pensionskostnaden, har påverkats av Finansinspektionens nya beräkningsgrunder FFFS 2007:31 med bland annat ökade livslängdsantaganden och sänkta diskonteringsräntor vilket innebär att den ackumulerade pensionsskulden och därmed årets reservering har ökat till 7 741 000 SEK.

De nya beräkningsgrunderna trädde i kraft 1 januari 2008.

8) Lars Petterssons fasta lön uppgår till 7 200 000 per 2008-01-01. Till detta kommer semestertillägg och kontantuttag av sparad semester.

9) Årets ökning av verkställande direktörens och övriga ledande befattningshavares pensionskostnad beror till relativt stor del (i verkställande direktörens fall cirka 25 %) av Finansinspektionens nya beräkningsgrunder FFFS 2007:31 med bland annat ökade livslängdsantaganden och sänkta diskonteringsräntor. De nya grunderna trädde i kraft 1 januari 2008.

10) Avser följande personer under 2008: Peter Larson, Peter Gossas, Anders Thelin, Lars Josefsson och Per Nordberg.

3.4 Löner och ersättningar per marknadsområde

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Sverige	4 842	4 443	3 515	3 222
Övriga Europa	6 728	6 219	0	0
Europa totalt	11 570	10 662	3 515	3 222
NAFTA-området	2 919	2 476	—	—
Sydamerika	682	572	0	0
Afrika, Mellanöstern	663	661	—	—
Asien, Australien	2 347	1 709	—	—
Totalt	18 181	16 080	3 515	3 222

Varav till styrelser och verkställande direktörer

	2008	2007	2008	2007
Löner och ersättningar	377	366	27	28
varav rörlig lön	61	63	8	8

3.5 Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

Riktlinjer

Riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare antogs av årsstämman 2008. Dessa är utformade för att säkerställa att Sandvik ur ett globalt perspektiv kan erbjuda en marknadsmässig kompensation som förmår attrahera och behålla kvalificerade medarbetare.

Ersättningskomponenter

Det totala ersättningspaketet omfattar fast lön, årlig variabel lön (ÄVL), långsiktig variabel lön (LVL), pension samt övriga förmåner som bil, bostad, sjukvårdsförsäkring samt avgångsvederlag. Delarna avses skapa ett välbalanserat ersättnings- och förmånsprogram som återspeglar individens prestationer, ansvar och koncernens resultatutveckling.

Berednings- och beslutsprocess

Frågor om ersättning till koncernledningen bereds av styrelsens ersättningsutskott vilket har sammanträtt vid sex tillfällen under året. Frågor som har beretts har innefattat fördelningen mellan fast och rörlig ersättning, storleken på eventuella löneökningar samt långsiktig variabel lön. Styrelsen har diskuterat ersättningsutskottets förslag och fattat beslut med ledning av utskottets förslag.

Ersättningar till verkställande direktören för verksamhetsåret 2008 har beslutats av styrelsen utifrån ersättningsutskottets förslag. Ersättningar till

NOT 3 3.5 ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSE OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE (FORTS.)

andra ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören efter samråd med ersättningsutskottet. Ersättningsutskottets arbete har utförts med stöd av expertis i fråga om ersättningsnivåer och strukturer. För upplysning om ersättningsutskottets sammansättning se sidan 100.

Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare**Styrelsen**

Till styrelsens ordförande och övriga externa ledamöter utgår arvode enligt årsstämans beslut. Verkställande direktör och arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode.

Verkställande direktören och andra ledande befattningshavare

För 2008 har följande, av årsstämman beslutade, riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare tillämpats:

Sandviks riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare är utformade för att säkerställa att Sandvik-koncernen ur ett globalt perspektiv kan erbjuda en marknadsmässig och konkurrenskraftig kompensation som förmår attrahera och behålla kvalificerade medarbetare till Sandviks koncernledning.

Koncernledningens ersättning omfattar fast lön, årlig variabel lön och långsiktig variabel lön. Delarna avses skapa ett välbalanserat ersättnings- och förmånsprogram som återspeglar individens prestationer, ansvar och koncernens resultatutveckling.

Den fasta lönen, som är individuell och differentierad utifrån individens ansvar och prestationer, fastställs utifrån marknadsmässiga principer och revisderas årligen.

För erhållande av årlig variabel lön förutsätts uppfyllelse av årligen fastställda mål. Målen är relaterade till företagets resultat och till mätbara mål inom individens ansvarsområde. För koncernledningen kan den årliga variabla delen uppgå till maximalt 50–75 % av den fasta lönen.

Den långsiktiga variabla lönen förutsätter uppfyllelse av mätbara mål, satta av styrelsen, avseende vissa nyckeltal som skapar aktieägarvärde kopplat till bolagets tillväxt, lönsamhet och kapitaleffektivitet under en period om tre år. För koncernledningen är maximal utbetalning av långsiktig variabel lön 45–50 % av årlig fast lön.

Tidigare år har den långsiktiga variabla lönen utgjorts av personaloptioner. Endast personaloptionerna från 2004 är alljämt utnyttjningsbara. Programmet baserades på en årlig tilldelning av personaloptioner av Sandvik-aktier. Antalet utestående optioner per 29 februari 2008 uppgick till 20 000 optioner. Bolagets kostnad för dessa optioner beräknas uppgå till cirka 2,5 MSEK.

Koncernledningens övriga förmåner ska motsvara vad som kan anses rimligt i förhållande till praxis i marknaden. Förmånerna utgörs av pension, bil, bostad, sjukvårdsförsäkring och avgångsvederlag.

Pensionsförmåner för koncernledningen baseras endast på den fasta lönen och ska vara förmåns- eller avgiftsbestämda. Normalt infaller pensionsåldern vid 62 års ålder. För verkställande direktören infaller pensionsåldern vid 60 år.

Avgångsvederlag utgår, normalt sett, vid uppsägning från Sandviks sida. Från avgångsvederlaget, som är mellan 12 till 18 månadslöner för personer under 55 år och mellan 18 till 24 månadslöner för personer över 55 år, avräknas eventuell annan inkomst av tjänst. Inget avgångsvederlag utgår vid uppsägning från anställdas sida.

Styrelsen ska äga rätt att frågå de av årsstämman beslutade riktlinjerna, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Kretsen av befattningshavare som omfattas av förslaget är verkställande direktören och övriga medlemmar i koncernledningen.

Styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare att tillämpas för år 2009

Styrelsen föreslår att årsstämman fattar beslut om att för 2009 tillämpa samma riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som för 2008, med undantag för pensionsförmåner som från och med 2009 baseras på antingen fast lön eller kontant utbetald bruttolön.

Ersättningar och övriga förmåner under året

Enligt årsstämans beslut uppgår arvodet till de stämvalda externa styrelseledamöterna till sammanlagt 4 500 000 SEK. Av detta utgår till styrelsens ordförande (Clas Åke Hedström) 1 350 000 SEK på årsbasis, till styrelsens vice ordförande (Anders Nyrén) 900 000 SEK och 450 000 SEK till varje övrig extern styrelseledamot (Georg Ehrnrooth, Simon Thompson, Egil Myklebust, Fredrik Lundberg och Hanne de Mora).

Utöver dessa belopp utgår enligt bolagsstämmobeslut ett arvode om 400 000 SEK till ledamöter som inte är anställda i bolaget för utskottsarbete i styrelsens revisionsutskott (Anders Nyrén 150 000 SEK, Fredrik Lundberg 125 000 SEK och Hanne de Mora 125 000 SEK) och 250 000 SEK till ledamöter i styrelsens ersättningsutskott (Clas Åke Hedström 100 000 SEK, Egil Myklebust 75 000 SEK och Georg Ehrnrooth 75 000 SEK).

Förutom pensionslöften till styrelsens ordförande och verkställande direktören finns inga pensionsutfästelser avseende övriga styrelsemedlemmar. Pensionsförpliktelsen till ordföranden utgörs per 2008-12-31, 56 355 685 SEK och

avser ett förmånsbestämt pensionslöfte, där pensionsförsäkring ej tecknats, vilket är hänförligt till dennes tid som verkställande direktör för Sandvik AB.

För koncernchefen och verkställande direktören Lars Pettersson utgår från och med 1 januari 2008 årlig fast lön med 7 200 000 SEK samt förmånsvärde av tjänstebostad och tjänstebil. Till detta kommer rörlig lön som kan uppgå till maximalt 75 % av den fasta lönen. Den årliga rörliga lönen för 2008 uppgår till 575 000 SEK.

Lars Petterssons pensionsålder är 60 år. Pensionens storlek mellan 60 och 65 års ålder, uppgår till 65 % av fast lön upp till 30 prisbasbelopp och 50 % av fast lön över 30 prisbasbelopp. Vad avser pensionen före 65 år har pensionsförsäkring ej tecknats och pensionsförpliktelsen utgör 19 985 374 SEK till den del den är intjänad per 2008-12-31. Pensionen från och med 65 år byggs upp genom ITP-planen samt en premiebaserad tilläggsplan till vilken avsättning sker varje år med 40 % av de delar av den fasta lönen som överstiger 20 prisbasbelopp. Avtal har vidare träffats om att avgångsvederlag utgår vid eventuell uppsägning från företagets sida. Vederlaget motsvarar fast lön i 18 månader utöver uppsägningstiden, vilken är sex månader.

För övriga ledande befattningshavare i koncernledningen är pensionsåldern 62 år. Pensionens storlek mellan 62 och 65 års ålder uppgår till 65 % av fast lön upp till 30 prisbasbelopp, 50 % av fast lön mellan 30–50 prisbasbelopp och 25 % av fast lön i löneintervallet 50–100 prisbasbelopp. Avseende pensionen före 65 års ålder har pensionsförsäkring ej tecknats och pensionsförpliktelsen utgör 22 971 902 SEK till den del den är intjänad per 2008-12-31.

Vad avser pensionen efter 65 år för övriga befattningshavare i koncernledningen byggs denna upp genom ITP-planen samt en premiebaserad tilläggsplan till vilken avsättning sker varje år med 20–30 % (beroende på ålder) av de delar av den fasta lönen som överstiger 20 prisbasbelopp. Avtal har vidare träffats om att avgångsvederlag utgår vid eventuell uppsägning från företagets sida. Vederlaget motsvarar fast lön i 12–18 månader utöver uppsägningstiden, vilken är sex månader. För verkställande direktören och övriga medlemmar i koncernledningen avräknas eventuell annan inkomst av tjänst från avgångsvederlaget.

Resultatandelar

För att premiera ett agerande som tar sikte på koncernens långsiktiga utveckling och samtidigt stimulera fortsatt företagslojalitet hos medarbetarna har Sandvik sedan 1986 ett resultatandelssystem för alla anställda vid helägda bolag i Sverige. Från och med 2007 har systemet modifierats där utgångspunkterna varit förbättrad transparens och ökad elasticitet med bättre koppling till företagets mål. Det modifierade systemet innebär möjlighet till ett högre maximalt värde, begränsat till 250 MSEK, men också väsentligt ökade krav för full utdelning. Koncernens avkastning under år 2008 innebar att 66,8 MSEK avsattes till resultatandelsstiftelsen.

Aktierelaterade ersättningar

Under år 2000 infördes som en del i det totala kompensationspaketet ett aktierelaterat program för långsiktig variabel lön för cirka 350 högre chefer och specialister internationellt i koncernen. Programmet baserades på en årlig tilldelning av personaloptioner på Sandvik-aktier med en löptid av fem år och rätt till utnyttjande efter tre år, förutsatt att anställningen då kvarstår. Tilldelningen baserades på Sandviks avkastning på sysselsatt kapital under föregående år. Tilldelningen skedde i sig vederlagsfritt men optionsinnehavaren måste erlagga fastställt lösenpris för aktien. Programmet baseras på befintliga aktier och medför därför ingen nyemission av aktier.

Tilldelning under programmet skedde under åren 2000–2004. Under 2008 har optioner tilldelade under 2003 och 2004 års program kunnat utnyttjas.

Årets rörelseresultat har påverkat positivt med 28 211 889 SEK för aktierelaterade ersättningar inklusive sociala kostnader. Den positiva påverkan är hänförlig till den under året försvagade aktiekursen vilken inneburit lägre värdering av utestående optioner.

Bolaget har genom ett avtal med en bank tillförsäkrat sig en möjlighet att banken levererar 9 000 000 aktier efter genomförd split (5:1 enligt stämmobeslut 2006) till en kurs av 46,80 kronor såsom en finansiell säkring. Av avtalet har 624 936 aktier utnyttjats under år 2008. Motsvarande utnyttjande var år 2007 1 842 605 aktier. Totalt har 8 537 163 aktier utnyttjats. Före split säkrades 270 000 aktier genom köpoptioner med ett genomsnittligt pris på 267,50 kronor. Köpoptionen hade utnyttjats fullt år 2006. Effekten på företagets kostnader av framtida kursuppgångar i Sandvik-aktien har genom dessa åtgärder begränsats. De finansiella säkringarna har belastat årets resultat med 36 265 000 SEK. Programmet och därtill hörande finansiella säkringar har således i årets bokslut inneburit en nettokostnad på 8 053 111 SEK.

Långsiktig variabel lön

Styrelsen beslutade att från och med 2006 införa ett kontantbaserat program för långsiktig variabel lön (LVL). Syftet med LVL är att med en gemensam målbild för ledande befattningshavare och aktieägare skapa en koppling till framtida prestationsmål för att långsiktigt öka företagets värde. Detta sker genom ett gemensamt koncern- och affärsområdesövergripande fokus och styrning mot lönsam tillväxt. Vidare är syftet att öka möjligheterna att rekrytera och behålla nyckelpersoner i koncernen.

Ett LVL-program har beslutats för vart och ett av åren 2006, 2007 och 2008. Programmen omfattar cirka 400 anställda i Sandvik-koncernen globalt och löper över en treårsperiod där eventuell utbetalning sker året efter det tredje året för respektive program. För 2006 års program sker sålunda utbetalning 2009, för 2007 års program under 2010 samt för 2008 års program under 2011. Programmen har en direkt koppling mellan prestation, mervärde och ersättning med ett årligt tak i förhållande till deltagarens årliga fasta lön i december år tre. Utfall av LVL förutsätter uppfyllelse av mätbara mål, upprättade av styrelsen,

avseende vissa nyckeltal som skapar aktieägarvärde kopplat till bolagets tillväxt, lönsamhet och kapitaleffektivitet under en period om tre år. För koncernledningen är maximal utbetalning av LVL-programmet 45–50 % av fast årslön.

Kostnadsföring och reservering sker löpande för de tre programmen utifrån antaganden om verklig måluppfyllelse. Kostnaden för de tre programmen har beräknats till 206 MSEK. I bokslutet 2008 har sammanlagt 185 MSEK reserverats för LVL-programmen.

Specifikation av aktierelaterade ersättningar (optionsprogram)

Koncernen

Tilldelade samt vid årsskiftet utestående optioner framgår av nedanstående tabell:

Optionsprogram	Datum för tilldelning	Lösenperiod	Lösenpris SEK	Lösenpris efter split SEK	Tilldelade optioner	Utestående optioner	Antal utestående underliggande aktier ¹⁾	Regleringsmetod
2004 års	2004-02-18	2007-02-19 – 2009-02-20	262,70	51,34	312 000	131 057	681 496	Fysisk leverans

Moderbolaget

Tilldelade samt vid årsskiftet utestående optioner för anställda i moderbolaget framgår av nedanstående tabell:

Optionsprogram	Datum för tilldelning	Lösenperiod	Lösenpris SEK	Lösenpris efter split SEK	Tilldelade optioner	Utestående optioner	Antal utestående underliggande aktier ¹⁾	Regleringsmetod
2004 års	2004-02-18	2007-02-19 – 2009-02-20	262,70	51,34	155 500	74 570	387 764	Fysisk leverans

1) Efter inlösningsförfarande 2005 och 2007 samt aktiesplit den 8 juni 2006 berättigar varje option tilldelning av 5,2 aktier.

Utestående optioner för ledande befattningshavare

Optionsprogram	Övriga ledande befattningshavare
2001 års	—
2002 års	—
2003 års	—
2004 års	20 000

Antal och vägda genomsnittliga lösenpriser avseende aktieoptioner

Koncernen

Optioner i tusental	Vägt genomsnittligt lösenpris 2008, SEK	Antal optioner 2008	Vägt genomsnittligt lösenpris 2007, SEK	Antal optioner 2007
Utestående vid periodens början	45,16	324	46,67	757
Förverkade under perioden	39,62	-73	51,34	-49
Inlösta under perioden	41,52	-120	45,32	-384
Utestående vid periodens utgång	51,34	131	45,16	324
Inlösningsbara vid periodens slut	51,34	131	45,16	324

Moderbolaget

Optioner i tusental	Vägt genomsnittligt lösenpris 2008, SEK	Antal optioner 2008	Vägt genomsnittligt lösenpris 2007, SEK	Antal optioner 2007
Utestående vid periodens början	46,38	151	46,96	396
Förverkade under perioden	39,62	-11	51,34	-45
Inlösta under perioden	42,11	-65	45,55	-200
Utestående vid periodens utgång	51,34	75	46,38	151
Inlösningsbara vid periodens slut	51,34	75	46,38	151

För aktieoptioner som lösts in under perioden var den vägda genomsnittliga aktiekursen under perioden 97,94 kronor. Utestående optioner per den 31 december 2008 har ett lösenpris på 51,34 kronor och en avtalsenlig löptid på 1,5 månader.

Det uppskattade värdet av tilldelade optioner beräknas enligt Black&Scholes-modellen. Den avtalsenliga löptiden på optionen (5 år) används som indata i modellen. I Black&Scholes-modellen har hänsyn tagits till förväntad tidig inlösen.

Kostnad för kontantreglerade aktierelaterade ersättningar exklusive sociala avgifter

Koncernen och moderbolaget, SEK	2008	2007
Kostnad hänförlig till kontantreglerade optioner tilldelade 2002	—	1 170 809
Kostnad hänförlig till kontantreglerade optioner tilldelade 2004	—	3 348 419
Sammanlagd kostnad till följd av aktierelaterade ersättningar	—	4 519 228

3.6 Könsfördelning i företagsledning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Andel kvinnor, %				
Styrelser och verkställande direktörer	8	8	15	23
Övriga ledande befattningshavare	13	13	—	—

3.7 Revisionsarvoden

Arvoden till koncernens revisorer har uppgått till:

	KPMG		Övriga revisorer vid koncernens bolag		Totalt	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Revision						
Moderbolaget	7,5	5,9	—	—	7,5	5,9
Dotterbolagen (exklusive Seco Tools)	50,2	38,9	3,2	3,1	53,3	42,0
Seco Tools	0,3	0,3	6,8	7,2	7,1	7,5
Koncernen	58,0	45,1	9,9	10,3	67,9	55,4
Övriga tjänster						
Moderbolaget	8,5	4,2				
Dotterbolagen (exklusive Seco Tools)	10,2	11,4				
Seco Tools	0,5	0,6				
Koncernen	19,2	16,2				

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Övriga tjänster avser i allt väsentligt rådgivning inom revisionsnära områden som redovisning och skatt samt biträde med granskning i samband med förvärv.

NOT 4. FORSKNING, UTVECKLING OCH KVALITETSSÄKRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Utgifter för				
forskning och utveckling	2 347	2 195	920	1 019
kvalitetssäkring	464	544	207	236
Totalt	2 811	2 739	1 127	1 255
varav kostnadsfört totalt	2 478	2 362	1 127	1 255
varav kostnadsfört avseende forskning och utveckling	2 014	1 818	920	1 019

Utgifter för forskning kostnadsförs när de uppkommer, liksom utgifter för kvalitetssäkring. Utgifter för utveckling tas upp som en immateriell tillgång om de uppfyller kriterierna för redovisning som tillgång i balansräkningen.

NOT 5. ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Koncernen	2008	2007
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	—	118
Resultat vid försäljning av verksamheter och aktier	56	26
Försäkringsersättningar	15	144
Valutakursvinster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär	497	—
Övrigt	93	98
Totalt	661	386

Moderbolaget

Övriga rörelseintäkter består i huvudsak av koncerngemensamma tjänster samt valutavinster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär.

NOT 6. ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

Koncernen	2008	2007
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	-28	—
Valutakursförluster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär	—	-157
Nedskrivning långfristig fordran	-104	—
Övrigt	-48	-22
Totalt	-180	-179

Moderbolaget

Övriga rörelsekostnader består i huvudsak av royalties mellan koncernbolag samt av realisationsförluster vid försäljning av anläggningstillgångar.

NOT 7. RÖRELSENS KOSTNADER

Koncernen	2008	2007
Personalkostnader	-23 129	-20 562
Avskrivningar	-3 444	-3 039
Nedskrivningar av lager	-460	-281
Nedskrivningar av anläggningstillgångar	-37	-5
Nedskrivningar av osäkra kundfordringar	-228	-80

I moderbolaget uppgick nedskrivningar av osäkra kundfordringar till 29 MSEK (25). Inga väsentliga återföringar av tidigare gjorda nedskrivningar har gjorts under 2008 eller 2007.

NOT 8. LEASINGAVGIFTER AVSEENDE FINANSIELL OCH OPERATIONELL LEASING

FINANSIELL LEASING

Leasingavtal där företaget är leasetagare

Koncernen innehar anläggningar under finansiella leasingavtal med ett planenligt restvärde vid årets utgång uppgående till 221 MSEK (145).

Variabla avgifter i resultatet är 0 MSEK (0).

Framtida minimileaseavgifter för ej annullerbara leasingkontrakt förfaller enligt följande:

Koncernen	Nominellt värde		Nuvärde	
	2008	2007	2008	2007
Inom ett år	36	25	35	25
Mellan ett år och fem år	116	52	94	45
Längre än fem år	118	102	68	60
Totalt	270	179	197	130

Leasingavtal där företaget är leasegivare

Koncernen innehar finansiella avtal som vid årets utgång uppgår till 642 MSEK (572). Variabla avgifter i resultatet samt ej garanterade restvärden som tillfaller leasegivare är av mindre värde.

Den totala bruttoinvesteringen och nuvärdet av fordran avseende framtida minimileaseavgifter fördelas enligt följande:

Koncernen	Nominellt värde		Nuvärde	
	2008	2007	2008	2007
Inom ett år	338	246	310	156
Mellan ett år och fem år	304	326	265	200
Längre än fem år	0	0	0	0
Totalt	642	572	575	356

OPERATIONELL LEASING

Leasingavtal där företaget är leasetagare

Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationell leasing som förhyrda lokaler, maskiner och större dator- och kontorsutrustningar redovisas bland rörelsekostnader. I bokslutet 2008 redovisas en kostnad för koncernen på 509 MSEK (451) och för moderbolaget på 122 MSEK (110). Här ingår minimileaseavgifter på 477 MSEK (442), variabla avgifter på 35 MSEK (15) och intäkter från vidareuthyrning på 4 MSEK (6).

Framtida minimileaseavgifter för ej annullerbara leasingkontrakt förfaller enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Inom ett år	603	477	162	150
Mellan ett år och fem år	1 122	1 031	320	293
Längre än fem år	483	368	165	127
Totalt	2 208	1 876	647	570

Framtida minimileaseavgifter för ej uppsägningsbara avtal som avser objekt som vidaruthyrs uppgår till 4 MSEK (7).

Leasingavtal där företaget är leasegivare

Maskiner för uthyrning ingår i koncernens anläggningstillgångar med ett planenligt restvärde om 468 MSEK (569). I årets avskrivningar ingår 395 MSEK (445). Avtalade framtida minimileaseavgifter för ej annullerbara leasingkontrakt uppgår till 250 MSEK (262). Variabla avgifter uppgår till 62 MSEK (57).

Framtida minimileaseavgifter för ej annullerbara operationella leasingkontrakt förfaller enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Inom ett år	124	148	9	11
Mellan ett år och fem år	125	113	9	1
Längre än fem år	1	1	0	0
Totalt	250	262	18	12

NOT 9. FINANSNETTO

Koncernen	2008	2007
Ränteintäkter	352	197
Utdelningar	3	1

Andra placeringar inklusive derivat

Nettovinst vid avyttring av finansiella tillgångar	0	36
Netto värdeförändringar vid omvärdering av finansiella tillgångar/skulder	16	143
Andra finansiella intäkter	4	0
Finansiella intäkter	375	377
Räntekostnader	-2 256	-1 541

Andra placeringar inklusive derivat

Nettoförlust vid avyttring av finansiella tillgångar	-8	-107
Netto värdeförändringar vid omvärdering av finansiella tillgångar/skulder	-260	-89
Netto valutakursförändringar	-54	-34
Andra finansiella kostnader	-14	-3
Finansiella kostnader	-2 592	-1 774
Finansnetto	-2 217	-1 397

Värdering av ränteswapar har påverkat finansnettot negativt med -40 MSEK (4). Vid värdering görs interpolering i en beräknad räntekurva baserad på aktuella marknadsräntor för olika löptider. Värdering av aktierelaterade derivat har påverkat resultatet negativt med -70 MSEK (85). Värderingen görs med hjälp av noterade aktiekurser per bokslutsdagen.

Ränteintäkter/räntekostnader för de finansiella tillgångar och skulder som inte värderats till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till -1 929 MSEK (-1 486). Resultateffekten under 2008 från säkrad post och säkringsinstrument för verkligt värdesäkringar uppgick till -8 MSEK (-0,4).

	Resultat från andelar i koncernföretag		Resultat från andelar i intresseföretag	
	2008	2007	2008	2007
Moderbolaget				
Utdelning, netto efter skatt	6 754	6 003	5	5
Realisationsresultat vid avyttringar av andelar	20	-17	—	—
Nedskrivningar	0	—	—	—
Återföring av tidigare gjorda nedskrivningar	—	11	—	—
Totalt	6 774	5 997	5	5

Moderbolaget	Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		Ränteintäkter och liknande resultatposter	
	2008	2007	2008	2007
Ränteintäkter, koncernföretag	—	—	601	619
Ränteintäkter, övriga	—	—	12	19
Totalt	—	—	613	638

Moderbolaget	Räntekostnader och liknande resultatposter	
	2008	2007
Räntekostnader, koncernföretag	-672	-607
Räntekostnader, övriga	-723	-476
Derivat, koncernföretag	-247	-65
Övrigt	-13	-17
Totalt	-1 655	-1 165

NOT 10. BOKSLUTSDISPOSITIONER

Moderbolaget	2008	2007
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan	—	2 429
Periodiseringsfond, årets förändring	—	638
Övriga obeskattade reserver, förändring	7	-4
Totalt	7	3 063

NOT 11. SKATTER**Redovisat i resultaträkningen**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Årets skattekostnad				
Periodens aktuella skatt	-2 942	-4 395	112	-829
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	66	229	15	67
Total aktuell skattekostnad	-2 876	-4 166	127	-762
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader och underskottsavdrag	135	763	274	17
Total redovisad skattekostnad	-2 741	-3 403	401	-745

Koncernens skattekostnad för året uppgick till 2 741 MSEK (3 403) eller 25,9 % (26,2) av resultatet efter finansnetto.

Avstämning av verklig skatt, koncernen

Koncernens vägda genomsnittliga skattesats, baserad på skattesatserna i respektive land, är 26,5 % (29,6). Skattesatsen i Sverige är 28,0 % (28,0).

Avstämning mellan koncernens vägda genomsnittsskatt, baserad på respektive lands skattesats, och koncernens verkliga skatt:

	2008		2007	
	MSEK	%	MSEK	%
Koncernen				
Resultat efter finansiella poster	10 577		12 997	
Vägd genomsnittsskatt baserad på respektive lands skattesats	-2 805	-26,5	-3 849	-29,6
Skatteeffekter av				
Ej avdragsgilla kostnader	-216	-2,0	-195	-1,5
Ej skattepliktiga intäkter	145	1,4	199	1,5
Ändringar avseende tidigare år	66	0,6	229	1,8
Effekter av underskottsavdrag, netto	30	0,3	75	0,6
Övrigt	39	0,4	138	1,1
Total redovisad verklig skatt	-2 741	-25,9	-3 403	-26,2

Redovisat i balansräkningen**Uppskjuten skattefordran/avsättning för uppskjuten skatt**

Den i balansräkningen angivna fordran och avsättningen för uppskjuten skatt kommer från följande tillgångar och skulder, där skulder angivits med negativt tecken.

	2008			2007		
	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Koncernen						
Immateriella anläggningstillgångar	43	-771	-728	34	-666	-632
Materiella anläggningstillgångar	98	-1 114	-1 016	96	-965	-869
Finansiella anläggningstillgångar	93	-2	91	58	-2	56
Lager	1 572	-64	1 508	1 445	-62	1 383
Fordringar	204	-536	-332	66	-335	-269
Räntebärande skulder	367	-442	-75	325	-263	62
Icke räntebärande skulder	724	-670	54	513	-761	-248
Övrigt	29	-50	-21	19	-49	-30
Underskottsavdrag	282	—	282	84	—	84
Summa	3 412	-3 649	-237	2 640	-3 103	-463
Kvittning inom bolag	-2 135	2 135	—	-1 317	1 317	—
Total uppskjuten skattefordran/avsättning för uppskjuten skatt	1 277	-1 514	-237	1 323	-1 786	-463

	2008			2007		
	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Moderbolaget						
Materiella anläggningstillgångar	—	-34	-34	—	-37	-37
Avsättningar	31	—	31	27	—	27
Icke räntebärande skulder	295	—	295	32	—	32
Summa	326	-34	292	59	-37	22
Kvittning inom bolag	-34	34	—	-37	37	—
Total uppskjuten skattefordran/avsättning för uppskjuten skatt	292	—	292	22	—	22

Avstämning av verklig skatt, moderbolaget

Moderbolagets verkliga skattesats understiger nominell skattesats i Sverige, vilket huvudsakligen är en effekt av skattefria utdelningsintäkter från dotterbolag och intressebolag.

Avstämning mellan moderbolagets nominella skattesats och moderbolagets verkliga skatt:

	2008		2007	
	MSEK	%	MSEK	%
Moderbolaget				
Resultat före skatt	5 349		9 059	
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	-1 498	-28,0	-2 537	-28,0
Skatteeffekter av				
Ej avdragsgilla kostnader	-22	-0,4	-33	-0,4
Ej skattepliktiga intäkter	1 946	36,4	1 758	19,4
Effekt av ändrad skattesats	-19	-0,4	—	—
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	2	0,0	—	—
Ändringar avseende tidigare år	-8	-0,1	67	0,7
Total redovisad verklig skatt	401	7,5	-745	-8,2

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital

	2008	2007
	Koncernen	
Uppskjuten skatt till följd av säkringsredovisning	-164	31
Totalt	-164	31
Moderbolaget		
Aktuell skatt i erhållna/lämnade koncernbidrag	85	-843
Totalt	85	-843

NOT 11. SKATTER (FORTS.)

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar

Koncernen har ytterligare underskottsavdrag på cirka 570 MSEK (570). Skattefordringar har ej värderats för dessa poster eftersom det bedöms osannolikt att avdragen kommer att kunna utnyttjas under överskådlig framtid.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Ingående balans, netto	-463	-691	22	17
Förändring över resultaträkningen	135	763	270	5
Förvärv/avyttring av dotterföretag	-10	-489	—	—
Redovisat mot eget kapital	164	-31	—	—
Statligt stöd	—	32	—	—
Omräkningsdifferens	-63	-47	—	—
Utgående balans, netto	-237	-463	292	22

Förutom uppskjuten skattefordran/avsättning har Sandvik följande skulder och fordringar vad avser skatt:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Avsättningar för skatter	-3 201	-2 760	-55	-55
Skatteskulder	-1 301	-1 334	—	—
Skattefordran	1 699	1 429	166	393
Netto skatteskuld/skattefordran	398	95	166	393

Avsättningar för skatter -3 201 MSEK (-2 760) avser avsättningar för pågående tvister och bedömda risker. Ökningen under 2008 (441 MSEK) förklaras huvudsakligen av reserveringar relaterade till skatteärendena avseende Sandvik Intellectual Property AB och Sandvik AB beträffande den omorganisation av ägande och hantering av patent och varumärken som gjordes 2005. För kompletterande beskrivning se avsnittet "Sandviks risker och riskhantering".

NOT 12. VINST PER AKTIE

Resultat per aktie före och efter utspädning

SEK	Före utspädning		Efter utspädning	
	2008	2007	2008	2007
Resultat per aktie	6,30	7,65	6,29	7,65

Beräkningen av de täljare och nämnare som använts i ovanstående beräkningar av resultat per aktie anges nedan.

Resultat per aktie före utspädning

Beräkningen av resultat per aktie för 2008 har baserats på årets resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare uppgående till 7 472 MSEK (9 116) och på ett vägt genomsnittligt antal utestående aktier (tusental) under 2008 uppgående till 1 186 287 (1 186 287). De två komponenterna har beräknats på följande sätt:

Årets resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare, före utspädning

	2008	2007
Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare	7 472	9 116

Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier, före utspädning

I tusental aktier	2008	2007
Totalt antal stamaktier 1 januari	1 186 287	1 186 287
Effekt av innehav av egna aktier och inlösen	—	—
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under året, före utspädning	1 186 287	1 186 287

Resultat per aktie efter utspädning

Beräkningen av resultat per aktie efter utspädning för 2008 har baserats på ett resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare uppgående till 7 472 MSEK (9 116) och på ett vägt genomsnittligt antal utestående aktier (tusental) under 2008 uppgående till 1 187 058 (1 188 397). De två komponenterna har beräknats på följande sätt:

Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare, efter utspädning

	2008	2007
Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare	7 472	9 116

Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier, efter utspädning

I tusental aktier	2008	2007
Vägt genomsnittligt antal stamaktier under året, före utspädning	1 186 287	1 186 287
Effekt av utestående aktieoptioner	771	2 110
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under året, efter utspädning	1 187 058	1 188 397

NOT 13. KONCERNENS IMMATERIELLA OCH MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**Immateriella anläggningstillgångar**

	Internt utvecklad immateriella tillgångar					Förvärvade immateriella tillgångar						Totalt
	Aktiverade utgifter för FoU	Programvaror	Patent, licenser, varumärken etc.	Övrigt	Summa	Aktiverade utgifter för FoU	Programvaror	Patent, licenser, varumärken etc.	Goodwill	Övrigt	Summa	
Akkumulerade anskaffningsvärden												
Ingående balans 1 januari 2007	633	450	69	72	1 224	15	251	205	5 156	225	5 852	7 076
Nyanskaffningar	377	37	15	2	431	—	13	38	—	11	62	493
Förvärv av rörelse	—	—	—	—	—	—	—	552	3 886	839	5 277	5 277
Avyttringar och utrangeringar	-9	-13	—	—	-22	—	-4	-16	—	-15	-35	-57
Omklassificeringar	-37	-4	28	-29	-42	—	7	4	-58	36	-11	-53
Årets omräkningsdifferenser	7	1	6	1	15	—	11	-11	-51	-35	-86	-71
Utgående balans 31 december 2007	971	471	118	46	1 606	15	278	772	8 933	1 061	11 059	12 665
Ingående balans 1 januari 2008	971	471	118	46	1 606	15	278	772	8 933	1 061	11 059	12 665
Nyanskaffningar	333	99	25	3	460	—	20	5	—	32	57	517
Förvärv av rörelse	—	—	—	—	—	—	2	120	474	6	602	602
Köp av minoritetsägda aktier i dotterföretag	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	16	16
Avyttringar och utrangeringar	-17	-10	—	—	-27	—	-8	-10	—	18	0	-27
Omklassificeringar	-100	116	54	—	70	—	14	-89	—	1	-74	-4
Årets omräkningsdifferenser	40	5	23	5	73	—	37	-52	408	-17	376	449
Utgående balans 31 december 2008	1 227	681	220	54	2 182	15	343	746	9 831	1 101	12 036	14 218
Akkumulerade av- och nedskrivningar												
Ingående balans 1 januari 2007	139	263	39	30	471	15	167	99	—	72	353	824
Avyttringar och utrangeringar	-4	-6	—	—	-10	—	-4	-1	—	—	-5	-15
Omklassificeringar	—	-1	5	-6	-2	—	-2	-11	—	48	35	33
Årets avskrivningar på anskaffningsvärden	60	107	13	8	188	—	40	46	—	134	220	408
Årets omräkningsdifferenser	1	-2	-12	—	-13	—	8	3	—	-8	3	-10
Utgående balans 31 december 2007	196	361	45	32	634	15	209	136	—	246	606	1 240
Ingående balans 1 januari 2008	196	361	45	32	634	15	209	136	—	246	606	1 240
Förvärv av rörelse	—	—	—	—	—	—	2	10	—	11	23	23
Avyttringar och utrangeringar	-16	-12	—	—	-28	—	-12	-2	—	-1	-15	-43
Omklassificeringar	—	3	10	—	13	—	1	—	—	1	2	15
Årets avskrivningar på anskaffningsvärden	91	77	7	6	181	—	51	102	—	112	265	446
Årets omräkningsdifferenser	5	3	9	3	20	—	27	0	—	18	45	65
Utgående balans 31 december 2008	276	432	71	41	820	15	278	246	—	387	926	1 746
Redovisade värden												
1 januari 2007	494	187	30	42	753	0	84	106	5 156	153	5 499	6 252
31 december 2007	775	110	73	14	972	0	69	636	8 933	815	10 454	11 425
1 januari 2008	775	110	73	14	972	0	69	636	8 933	815	10 454	11 425
31 december 2008	951	249	149	13	1 362	0	65	500	9 831	714	11 110	12 472
Årets avskrivning redovisas i resultaträkningen enligt följande 2007												
Kostnad för sålda varor	—	-11	—	—	-11	—	-1	-1	—	-44	-46	-57
Försäljningskostnader	—	-10	—	-3	-13	—	-27	—	—	-48	-75	-88
Administrationskostnader	-60	-86	-13	-5	-164	—	-12	-45	—	-42	-99	-263
Totalt	-60	-107	-13	-8	-188	—	-40	-46	—	-134	-220	-408
Årets avskrivning redovisas i resultaträkningen enligt följande 2008												
Kostnad för sålda varor	—	-8	-2	—	-10	—	-1	-59	—	-74	-134	-144
Försäljningskostnader	-6	-16	-2	-3	-27	—	-33	-44	—	-15	-92	-119
Administrationskostnader	-85	-53	-3	-3	-144	0	-17	1	—	-23	-39	-183
Totalt	-91	-77	-7	-6	-181	0	-51	-102	—	-112	-265	-446

NOT 13. KONCERNENS IMMATERIELLA OCH MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (FORTS.)**Materiella anläggningstillgångar**

	Byggnader och mark	Maskiner	Inventarier	Pågående nyanläggningar	Totalt
Akkumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans 1 januari 2007	8 358	24 995	4 342	2 169	39 864
Nyanskaffningar	500	1 882	424	2 102	4 908
Förvärv av rörelse	419	704	117	15	1 255
Avyttringar och utrangeringar	-238	-1 502	-364	-17	-2 121
Omklassificeringar	365	1 228	124	-1 591	126
Årets omräkningsdifferenser	94	297	75	25	491
Utgående balans 31 december 2007	9 498	27 604	4 718	2 703	44 523
Ingående balans 1 januari 2008	9 498	27 604	4 718	2 703	44 523
Nyanskaffningar	661	2 271	535	3 348	6 815
Förvärv av rörelse	23	318	46	1	388
Avyttringar och utrangeringar	-129	-1 544	-343	-9	-2 025
Omklassificeringar	448	1 695	159	-2 256	46
Årets omräkningsdifferenser	904	1 850	377	259	3 390
Utgående balans 31 december 2008	11 405	32 194	5 492	4 046	53 137
Av- och nedskrivningar					
Ingående balans 1 januari 2007	3 560	15 651	2 976		22 187
Förvärv av rörelse	53	113	43		209
Avyttringar och utrangeringar	-148	-1 193	-357		-1 698
Omklassificeringar	-1	13	31		43
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	275	1 926	430		2 631
Årets nedskrivningar	2	3	—		5
Årets omräkningsdifferenser	38	166	47		251
Utgående balans 31 december 2007	3 779	16 679	3 170		23 628
Ingående balans 1 januari 2008	3 779	16 679	3 170		23 628
Förvärv av rörelse	1	93	21		115
Avyttringar och utrangeringar	-64	-1 168	-287		-1 519
Omklassificeringar	-2	65	10		73
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	334	2 211	453		2 998
Årets nedskrivningar	5	32	—		37
Årets omräkningsdifferenser	378	1 053	251		1 682
Utgående balans 31 december 2008	4 431	18 965	3 618		27 014
Redovisade värden					
1 januari 2007	4 798	9 344	1 366	2 169	17 677
31 december 2007	5 719	10 925	1 548	2 703	20 895
1 januari 2008	5 719	10 925	1 548	2 703	20 895
31 december 2008	6 974	13 229	1 874	4 046	26 123
Nedskrivningar/återläggning av nedskrivning per resultatrad	Byggnader och mark	Maskiner	Inventarier		Totalt
Nedskrivningar					
Administrationskostnader	-5	—	—		-5
Kostnad sålda varor	—	-32	—		-32
Taxeringsvärden	2008	2007			
Byggnader (i Sverige)	1 287	1 059			
Mark (i Sverige)	421	253			

Övriga upplysningar

Materiella tillgångar som ställts som säkerhet uppgår till 250 MSEK (217).

Under 2008 har koncernen slutit avtal om att förvärva materiella anläggningstillgångar för 150 MSEK (110).

Upplysningar om statliga stöd i koncernen

Periodens sammanlagda anskaffningsvärde på de tillgångar som stödet avser att täcka uppgår till totalt 63 MSEK (6). Detta anskaffningsvärde har reducerats med 63 MSEK (2) avseende erhållna statliga stöd.

NOT 13. KONCERNENS IMMATERIELLA OCH MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (FORTS.)**Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill**

Prövning av redovisade goodwillvärden har skett inför bokslutet 31 december 2008. Som framgår nedan redovisas i Sandviks koncernbalansräkning goodwill med totalt 9 831 MSEK (8 933), i allt väsentligt hänförligt till ett antal större företagsförvärv:

	Bokfört värde	
Goodwill per kassagenererande enhet	2008	2007
Sandvik Tooling		
Waltergruppen	1 209	1 056
Diamond Innovations	816	674
Affärsområdesnivå	1 023	719
Totalt	3 048	2 449
Sandvik Mining and Construction		
Exploration	402	424
Extec/Fintec	1 086	1 372
Affärsområdesnivå	2 370	1 834
Totalt	3 858	3 630
Sandvik Materials Technology		
Kanthalgruppen	1 139	1 041
MedTech	1 407	1 498
Affärsområdesnivå	85	81
Totalt	2 631	2 620
Seco Tools och koncerngemensamt	294	234
Koncernen totalt	9 831	8 933

Goodwill fördelas på kassagenererande enheter. Återvinningsvärdet för en kassagenererande enhet fastställs baserat på beräkningar av nyttjandevärde. Dessa beräkningar utgår från det uppskattade framtida kassaflödet baserat på prognoser som täcker en femårsperiod. Kassaflöden bortom denna tidsperiod har extrapolerats baserat på inflationen i inget fall överstigande 2 %. Rörelsekapitalbehovet bortom femårsperioden har bedömts kvarstå på nivån år 5. Diskonteringsräntan har normalt antagits uppgå till 10 % före skatt.

Mot bakgrund av att förvärvade verksamheters produktion, försäljning med mera oftast integrerats med annan Sandvikverksamhet i så stor omfattning att det inte längre är möjligt att särskilja den ursprungligen förvärvade enhetens kassaflöde och tillgångar har prövningen av goodwillvärden i stor utsträckning fått göras på en högre nivå, dock högst segmentsnivå. Verksamheterna inom Walter, Diamond Innovations, Kanthal, MedTech, Exploration och Extec/Fintec bedrivs för närvarande på ett sådant sätt att goodwill hänförligt till dessa förvärv har kunnat prövas separat.

Ju högre organisatorisk (kassagenererande) nivå prövningen görs på, desto mindre är sannolikheten för identifiering av ett nedskrivningsbehov och dessa prövningar har – med stor marginal – motiverat redovisade goodwillvärden. Prövningen av goodwillvärden hänförliga till de separat prövade verksamheterna har inte heller påvisat något nedskrivningsbehov. Känsligheten i beräkningarna innebär att goodwillvärdet fortsatt försvaras även om diskonteringsräntan skulle höjas med 1 procentenhet eller att den långsiktiga tillväxten skulle sänkas med 1 procentenhet.

Övrig nedskrivningsprövning

Aktiverade utvecklingsprojekt som ännu inte är färdiga för användning har prövats utan att något nedskrivningsbehov identifierats.

NOT 14. MODERBOLAGETS IMMATERIELLA OCH MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**Immateriella anläggningstillgångar**

	Patent och liknande rättigheter	
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans 1 januari 2007		102
Nyanskaffningar		7
Avyttringar och utrangeringar		-10
Utgående balans 31 december 2007		99
Ingående balans 1 januari 2008		99
Nyanskaffningar		23
Avyttringar och utrangeringar		-1
Utgående balans 31 december 2008		121
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Ingående balans 1 januari 2007		51
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden		22
Utgående balans 31 december 2007		73
Ingående balans 1 januari 2008		73
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden		17
Utgående balans 31 december 2008		90
Planenligt restvärde vid årets slut		31
Årets avskrivning redovisas i resultaträkningen enligt följande	2008	2007
Försäljningskostnader	-14	-14
Administrationskostnader	-4	-8
Totalt	-18	-22

NOT 14. MODERBOLAGETS IMMATERIELLA OCH MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (FORTS.)**Materiella anläggningstillgångar**

	Byggnader och mark	Maskiner	Inventarier	Pågående nyanläggningar	Totalt
Akkumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans 1 januari 2007	811	8 361	993	974	11 139
Nyanskaffningar	6	149	24	942	1 121
Avyttringar och utrangeringar	-2	-126	-38	—	-166
Omklassificeringar	30	486	48	-564	0
Utgående balans 31 december 2007	845	8 870	1 027	1 352	12 094
Ingående balans 1 januari 2008	845	8 870	1 027	1 352	12 094
Nyanskaffningar	9	211	30	1 264	1 514
Avyttringar och utrangeringar	—	-155	-65	-3	-223
Omklassificeringar	25	804	57	-886	0
Utgående balans 31 december 2008	879	9 730	1 049	1 727	13 385
Uppskrivningar					
Ingående balans 1 januari 2007	41	—	—	—	41
Utgående balans 31 december 2007	41	—	—	—	41
Ingående balans 1 januari 2008	41	—	—	—	41
Utgående balans 31 december 2008	41	—	—	—	41
Avskrivningar					
Ingående balans 1 januari 2007	379	4 869	684	—	5 932
Avyttringar och utrangeringar	-1	-104	-34	—	-139
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	24	481	72	—	577
Utgående balans 31 december 2007	402	5 246	722	—	6 370
Ingående balans 1 januari 2008	402	5 246	722	—	6 370
Avyttringar och utrangeringar	—	-136	-55	—	-191
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	27	532	70	—	629
Utgående balans 31 december 2008	429	5 642	737	—	6 808
Redovisade värden					
1 januari 2007	473	3 492	309	974	5 248
31 december 2007	484	3 624	305	1 352	5 765
1 januari 2008	484	3 624	305	1 352	5 765
31 december 2008	491	4 088	312	1 727	6 618

Taxeringsvärden – moderbolaget	2008	2007
Byggnader (i Sverige)	281	280
Mark (i Sverige)	82	82

NOT 15. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Andelar i koncernföretag	Moderbolaget	
	2008	2007
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	14 151	12 123
Förvärv	294	1 888
Kapitaltillskott	2 477	148
Nyemissioner	1	—
Avyttringar	-2 099	-8
	14 824	14 151
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-389	-400
Under året återförda nedskrivningar	0	11
	-389	-389
Redovisat värde vid årets slut	14 435	13 762

NOT 15. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG (FORTS.)**Sandvik ABs innehav av aktier och andelar i dotterföretag
Direkta innehav**

Enligt balansräkning 31/12; bolag, säte	2008				2007			
	Organisations-nummer	Antal andelar	Andel i % ²⁾	Bokfört värde kSEK	Antal andelar	Andel i % ²⁾	Bokfört värde kSEK	
SVERIGE								
C.O. Öberg & Co:s AB, Sandviken	556112-1186	2 000	100	0	2 000	100	0	
Dropler High Tech AB, Sandviken	556332-0380	1 000	100	119	1 000	100	119	
Elasis Svenska AB, Sandviken	556307-8947	100 000	100	110	100 000	100	110	
Förvaltningsbolaget Predio 4 KB, Sandviken	916624-2181	—	0 ³⁾	0	—	0 ³⁾	0	
Gimo Utbildningsaktiebolag, Gimo	556061-4041	1 000	91	2 591	1 000	91	2 591	
Gusab Holding AB, Sandviken	556001-9290	1 831 319	100	53 474	1 831 319	100	53 474	
Gusab Stainless AB, Mjölby	556012-1138	200 000	100	33 172	200 000	100	33 212	
Industri AB Skomab, Sandviken	556008-8345	2 000	100	100 050	2 000	100	100 050	
Malcus AB, Sandviken	556350-7903	1 000	100	100	1 000	100	100	
Rammer Svenska AB, Sandviken	556249-4004	3 000	100	851	3 000	100	851	
Tamrock Svenska AB, Sandviken	556189-1085	100	100	123	100	100	123	
AB Sandvik Antenn, Sandviken	556350-7895	1 000	100	100	1 000	100	100	
AB Sandvik Automation, Sandviken	556052-4315	1 000	100	50	1 000	100	50	
AB Sandvik Belts, Sandviken	556041-9680	25 000	100	2 500	25 000	100	2 500	
AB Sandvik Bruket, Sandviken	556028-5784	13 500	100	1 698	13 500	100	1 698	
AB Sandvik Calamo, Molkom	556190-2569	—	—	—	50 000	100	5 000	
AB Sandvik Communication, Sandviken	556257-5752	1 000	100	120	1 000	100	120	
AB Sandvik Construction Segment, Malmö ¹⁾	556659-6952	1 000	100	100	1 000	100	100	
AB Sandvik Coromant, Sandviken ¹⁾	556234-6865	1 000	100	50	1 000	100	50	
Sandvik Coromant Sverige AB, Stockholm ¹⁾	556350-7846	1 000	100	100	1 000	100	100	
Sandvik Export Assistance AB, Sandviken	556061-3746	80 000	100	0	80 000	100	0	
AB Sandvik Falken, Sandviken	556330-7791	1 000	100	120	1 000	100	120	
Sandvik Far East Ltd. AB, Sandviken	556043-7781	10 000	100	10 000	10 000	100	10 000	
Sandvik Försäkrings AB, Sandviken	516401-6742	15 000	100	15 000	15 000	100	15 000	
AB Sandvik Hard Materials, Stockholm ¹⁾	556234-6857	1 000	100	50	1 000	100	50	
Sandvik Hard Materials Norden AB, Stockholm	556069-1619	1 000	100	50	1 000	100	50	
Sandvik Information Technology AB, Sandviken ¹⁾	556235-3838	1 000	100	50	1 000	100	50	
Sandvik Intellectual Property AB, Sandviken	556288-9401	1 000 000	100	3 499 950	1 000 000	100	3 499 950	
AB Sandvik International, Sandviken ¹⁾	556147-2977	1 000	100	50	1 000	100	50	
AB Sandvik Klangberget, Sandviken	556135-6857	1 000	100	100	1 000	100	100	
Sandvik Materials Technology EMEA AB, Stockholm	556734-2026	1 000	100	100	1 000	100	100	
AB Sandvik Materials Technology, Sandviken ¹⁾	556234-6832	1 000	100	50	1 000	100	50	
Sandvik Mining and Construction AB, Sandviken ¹⁾	556664-9983	1 000	100	100	1 000	100	100	
Sandvik Mining and Construction Sverige AB, Sandviken ¹⁾	556288-9443	1 000	100	50	1 000	100	50	
Sandvik Mining and Construction Tools AB, Sandviken ¹⁾	556234-7343	1 000	100	50	1 000	100	50	
Sandvik Nora AB, Nora	556075-0506	80 000	100	135 000	80 000	100	135 000	
Sandvik Powdermet AB, Surahammar	556032-6760	600	100	119 554	600	100	119 554	
AB Sandvik Process Systems, Sandviken ¹⁾	556312-2992	1 000	100	100	1 000	100	100	
AB Sandvik Rock Tools, Sandviken	556081-4328	1 000	100	50	1 000	100	50	
Sandvik Rotary Tools AB, Köping	556191-8920	101 000	100	150 177	101 000	100	150 177	
AB Sandvik Service, Sandviken	556234-8010	1 000	100	50	1 000	100	50	
AB Sandvik Skogsfastigheter, Sandviken	556579-5464	1 000	100	26	1 000	100	100	
AB Sandvik Steel Investment, Sandviken	556350-7853	1 000	100	100	1 000	100	100	
Sandvik Stål Försäljnings AB, Stockholm ¹⁾	556251-5386	1 000	100	50	1 000	100	50	
Sandvik Systems Development AB, Sandviken ¹⁾	556407-4184	1 000	100	100	1 000	100	100	
Sandvik Tooling AB, Sandviken ¹⁾	556692-0038	1 000	100	100	1 000	100	100	
Sandvik Tooling Sverige AB, Sandviken ¹⁾	556692-0053	1 000	100	100	1 000	100	100	
AB Sandvik Tranan, Sandviken	556330-7817	1 000	100	9 088	1 000	100	9 088	
Sandvik Utbildnings AB, Sandviken	556304-8791	910	91	91	910	91	91	
AB Sandvik Vallhoven, Sandviken	556272-9680	6 840	100	1 800	6 840	100	1 800	
Sandvik Västanby AB, Sandviken	556590-8075	1 000	100	100	1 000	100	100	
AB Sandvik Västberga Service, Stockholm	556356-6933	1 000	100	100	1 000	100	100	
Sandvik Örebro AB, Sandviken	556232-7949	10 000	100	167	10 000	100	167	
AB Sandvik Örnen, Sandviken	556330-7783	1 000	100	120	1 000	100	120	
Sandvikens Brukspersonals Byggnadsförening upa, Sandviken	785500-1686	—	100	0	—	100	0	
Scandinavian Handtools AB, Sandviken	556093-5875	1 000	100	50	1 000	100	50	
Steebide International AB, Sandviken	556048-3405	15 000	100	1 000	15 000	100	1 000	
Tooling Support Halmstad AB, Halmstad	556240-8210	80 000	100	25 145	80 000	100	25 145	
AB Trelbo, Sandviken	556251-6780	1 000	100	120	1 000	100	120	
Walter Norden AB, under bildande, Halmstad	556752-4698	15 000	100	1 500	—	—	100	

NOT 15. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG (FORTS.)**Sandvik ABs innehav av aktier och andelar i dotterföretag
Direkta innehav**

Enligt balansräkning 31/12, bolag		2008			2007		
		Antal andelar	Andel i % ²⁾	Bokfört värde kSEK	Antal andelar	Andel i % ²⁾	Bokfört värde kSEK
AUSTRALIEN	Sandvik Australia Pty. Ltd.	—	6 ^{3,4)}	1 202 442	—	6 ^{3,4)}	1 202 442
	Sandvik Australian Ltd. Partnership	—	99	—	—	99	—
BRASILIE	Dormer Tools S.A.	2 137 623 140	100	200 000	2 137 623 140	100	200 000
	Sandvik do Brasil S.A.	1 894 797 190	100	46 072	1 894 797 190	100	46 072
BULGARIEN	Sandvik Bulgaria Ltd.	—	100	0	—	100	0
ENGLAND	Inhoco 3367 Ltd.	—	—	—	97 001	100	861 486
	Sandvik Medical Solutions Ltd.	—	—	—	1 320 714	100	938 385
GREKLAND	Sandvik A.E. Tools and Materials	5 529	100	1 567	5 529	100	1 567
INDIEN	Sandvik Asia Ltd.	16 030 246	27 ⁵⁾	277 028	16 030 246	27 ⁵⁾	277 028
IRLAND	Sandvik Mining and Construction Logistics Ltd.	100	100	5 508	100	100	5 508
JAPAN	Sandvik K.K.	2 600 000	100	224 701	2 600 000	100	224 701
KENYA	Sandvik Kenya Ltd.	35 000	96	0	35 000	96	0
KINA	Sandvik China Holding Co Ltd.	—	100	668 890	—	100	327 915
	Sandvik China Ltd.	—	100	190 666	—	100	190 666
	Sandvik International Trading (Shanghai) Co. Ltd.	—	100	17 466	—	100	17 466
	Sandvik Mining and Construction (China) Ltd.	—	100	44 468	—	100	44 468
	Sandvik Materials Technology (China) Ltd.	—	44 ³⁾	109 053	—	44 ³⁾	66 870
	Sandvik Process Systems (Shanghai) Ltd.	—	100	6 809	—	100	6 809
KOREA	Sandvik Korea Ltd.	752 730	100	46 856	752 730	100	46 856
MALI	Sandvik Mining and Construction Mali	25 000	100	3 462	25 000	100	3 462
MAROCKO	Sandvik Maroc SARL	940	94	0	940	94	0
MEXIKO	Sandvik Mexicana S.A. de C.V.	406 642 873	90 ³⁾	71 000	406 642 873	90 ³⁾	71 000
MONGOLIET	Sandvik Mongolia LLC.	400 000	100	2 682	400 000	100	2 682
NEDERLÄNDERNA	Sandvik Finance B.V.	18 786	100	7 017 620	18 786	100	4 923 930
PERU	Sandvik del Perú S.A.	6 562 795	100	26 025	6 562 795	100	26 025
POLEN	Sandvik Baildonit S.A.	—	100	—	—	100	—
	Sandvik Polska Sp. z o.o.	3 211	100	93 197	3 211	100	93 197
SCHWEIZ	Sanfinanz AG	1 000	100	735	1 000	100	735
SLOVAKIEN	Sandvik Slovakia s.r.o.	—	100	1 238	—	100	1 238
TJECKIEN	Sandvik CZ s.r.o.	—	100	0	—	100	0
TURKIET	Sandvik Endüstriyel Mamüller Sanayi ve Ticaret A.S.	125 154 588	100	3 200	125 154 588	100	3 200
TYSKLAND	Sandvik Materials Technology GmbH	—	1 ³⁾	1 486	—	1 ³⁾	1 486
	Sandvik Holding GmbH	—	1 ³⁾	367	—	1 ³⁾	367
UNGERN	Sandvik Magyarorszag Kft.	—	100	3 258	—	100	3 258
ZIMBABWE	Sandvik Mining and Construction Zimbabwe (Pty) Ltd.	233 677	100	3 269	233 677	100	3 269
				14 434 781	13 761 518		

1) Kommissionärsbolag.

2) Andelen av rösterna avses, vilket även överensstämmer med andelen av kapitalet, där ej annat anges.

3) Resterande andelar innehas av andra företag inom koncernen.

4) Andel av kapitalet 33 %.

5) Aktier upp till en ägarandel på 97 % innehas av företag inom koncernen.

**Sandvik ABs innehav av aktier och andelar i dotterföretag
Indirekta aktieinnehav i rörelsedrivande koncernföretag**

Koncernens innehav i %			2008 ¹⁾	2007 ¹⁾	Koncernens innehav i %			2008 ¹⁾	2007 ¹⁾
SVERIGE	Kanthal AB		100	100					
	Sandvik Mining and Construction Haparanda AB		100	100					
	Sandvik Invest AB		100	100					
	Sandvik SRP AB		100	100					
	Sandvik SRP (Arbrå) AB		100	100					
	Sandvik Treasury AB		100	100					
	Seco Tools AB		60 ²⁾	60 ²⁾					
ALGERIET	Sandvik Mining and Construction Algeria SpA		100	100					
ARGENTINA	Sandvik Argentina S.A.		100	100					
	Walter Argentina S.A.		100	100					
AUSTRALIEN	Hydramatic Engineering Pty. Ltd.		100	100					
	Sandvik Australia Pty. Ltd.		100	100					
	Sandvik Shark Pty. Ltd.		100	100					
	Sandvik Mining and Construction Perth Pty. Ltd.		100	100					
	Sandvik Mining and Construction Adelaide Pty. Ltd.		100	100					
	Sandvik Mining and Construction Pty. Ltd. Australia		100	100					
	Sandvik Mining and Construction Tomago Pty. Ltd.		100	100					
	Sandvik RC Tools Australia Pty. Ltd.		100	100					
	Sandvik Rotary Tools Australia Pty. Ltd.		100	100					
	Walter Australia Pty. Ltd.		100	100					
BELGIEN	Walter Benelux N.V./S.A.		100	100					
BRASILIE	Diamond Innovations Brasil Comércio E Importação Ltda.		100	100					
	Sandvik MGS S.A.		100	51					
	Sandvik Mining and Construction do Brasil S.A.		100	100					
	Walter do Brasil Ltda.		100	100					
CHILE	Sandvik Chile S.A.		100	100					
	Sandvik Exploration Equipment		100	100					
DANMARK	Sandvik A/S		100	100					

NOT 15. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG (FORTS.)**Sandvik ABs innehav av aktier och andelar i dotterföretag
Indirekta aktieinnehav i rörelsedrivande koncernföretag**

Koncernens innehav i %		2008 ¹⁾	2007 ¹⁾	Koncernens innehav i %		2008 ¹⁾	2007 ¹⁾
FILIPPINERNA	Sandvik Philippines Inc.	100	100	SERBIEN-			
	Sandvik Tamrock (Philippines) Inc.	100	100	MONTE-			
FINLAND	Sandvik Mining and Construction Finland Corp.	100	100	NEGRO	Sandvik Serbia/Montenegro d.o.o.	100	100
	Sandvik Mining and Construction Oy	100	100	SINGAPORE	Kanthal Electroheat (SEA) Pte. Ltd.	100	100
FRANKRIKE	Safety S.A.S.	100	100		Sandvik Mining and Construction		
	Sandvik CFBK S.A.S.	100	100		S.E. Asia Pte. Ltd.	100	100
	Sandvik Hard Materials France	100	100		Sandvik South East Asia Pte. Ltd.	100	100
	Sandvik Materials Technology France S.A.S.	100	—		Walter AG Singapore Pte. Ltd.	100	100
	Sandvik Mining and Construction Lyon S.A.S.	100	100	SLOVENIEN	Sandvik d.o.o.	100	100
	Sandvik Mining and Construction France S.A.S.	100	100	SPANIEN	Sandvik Española S.A.	100	100
	Sandvik S.A.S.	100	100		Walter Tools Iberica S.A.U.	100	100
	Sandvik Tooling France S.A.S.	100	—	STOR-			
GHANA	Sandvik Mining and Construction Ghana Ltd.	100	100	BRITANNIEN	Dormer Tools Ltd.	100	100
HONGKONG	Sandvik Hong Kong Ltd.	100	100		Extec Screens and Crushers Ltd.	100	100
INDIEN	Sandvik Mining and Construction Tools India Ltd.	97	97		Fintec Crushing and Screening Ltd.	100	100
	Walter Tools India Pvt. Ltd.	100	100		Kanthal Ltd.	100	100
INDONESIEN	PT Sandvik Indonesia	100	100		Prototyp UK Ltd.	100	100
	PT Sandvik Mining and Construction Indonesia	100	100		Safety Cutting Tools UK Ltd.	100	100
	PT Sandvik SMC	100	100		Sandvik Ltd.	100	100
IRLAND	Diamond Innovations International Sales	100	100		Sandvik Medical Solutions Ltd.	100	100
	Sandvik Ireland Ltd.	100	100		Sandvik Mining and Construction Ltd.	100	100
ITALIEN	Dormer Italia S.p.A.	100	100		Sandvik Osprey Ltd.	100	100
	Impero S.p.A.	100	100		Walter GB Ltd.	100	100
	Sandvik Italia S.R.L.	100	100	SYDAFRIKA	ARO Mining (Pty) Ltd.	100	100
	SSC Holding Italia S.R.L.	100	100		Sandvik Mining and Construction RSA (Pty) Ltd.	100	100
	Walter Italia S.R.L.	100	100		Sandvik (Pty) Ltd.	100	100
JAPAN	Sandvik Mining and Construction Japan K.K.	100	100		Sandvik Mining and Construction		
	Sandvik Tooling Supply Japan K.K.	100	100		Delmas (Pty) Ltd.	100	100
	Walter Tooling Japan K.K.	100	—		SDS Mining Supplies (Africa) (Pty) Ltd.	100	100
KANADA	Dormer Tools Inc.	100	100	TAIWAN	Sandvik Hard Materials Taiwan Pty. Ltd.	100	100
	Sandvik Canada Inc.	100	100		Sandvik Taiwan Ltd.	100	100
	Sandvik Mining and Construction Canada Inc.	100	100		Walter Taiwan Ltd.	100	100
	Valenite-Modco Ltd.	100	100	TANZANIA	Sandvik Mining and Construction Tanzania Ltd.	100	100
KAZAKH-				THAILAND	Sandvik Thailand Ltd.	100	100
STAN	Sandvik Mining and Construction Kazakhstan	100	100		Walter (Thailand) Co. Ltd.	100	100
KINA	Beijing Aubema Technology Company Ltd.	100	—	TJECKIEN	Sandvik Chomutov Precision Tubes s.r.o.	100	100
	Sandvik Hard Materials (Wuxi) Co. Ltd.	100	100		Walter CZ s.r.o.	100	100
	Sandvik Round Tools Production Co. Ltd.	100	100	TYSKLAND	ARO Hydramatic Europe GmbH	100	100
	Sandvik Tooling Sales and Trade (Shanghai) Ltd.	100	100		Aubema Crushing Technology GmbH	100	—
	Sandvik (Qingdao) Ltd.	100	100		J&M Mining Supply GmbH	100	100
	Walter Wuxi Co. Ltd.	100	100		Prototyp-Werke GmbH	100	100
KOREA	Sandvik Suhjun Ltd.	100	70		Safety Deutschland GmbH	100	100
	Walter Korea Ltd.	100	100		Sandvik Customer Financing Europe GmbH	100	100
KROATIEN	Sandvik, za trgovinu d.o.o.	100	100		Sandvik Materials Technology Deutschland GmbH	100	100
MALAYSIA	Sandvik Malaysia Sdn. Bhd.	100	100		Sandvik Mining and Construction		
	Sandvik Malaysia Wood Technology Sdn. Bhd.	100	100		Central Europe GmbH	100	100
	Sandvik Mining and Construction				Sandvik Mining and Construction Supply GmbH	100	100
	(Malaysia) Sdn. Bhd.	100	100		Sandvik Tooling Deutschland GmbH	100	100
	Walter Malaysia Sdn. Bhd.	100	100		TDM Systems GmbH	75	75
MEXIKO	Sandvik de México S.A. de C.V.	100	100		Walter AG	100	100
	Valenite de México S.A. de C.V.	100	100		Walter Deutschland GmbH	100	100
	Sandvik Mining and Construction				Werner Schmitt PKD-Werkzeug GmbH	100	100
	de México S.A. de C.V.	100	100	UKRAINA	Sandvik Ukraine	100	100
	Walter Tools S.A. de C.V.	100	100	UNGERN	Walter Hungaria Kft.	100	100
NEDER-				USA	Diamond Innovations Inc.	100	100
LÄNDERNA	Sandvik Benelux B.V.	100	100		Diamond Innovations International Inc.	100	100
	Sandvik DC Venlo B.V.	100	100		Extec Inc.	100	100
	Sandvik Intellectual Property B.V.	100	100		Kanthal Corp.	100	100
NIGERIA	Sandvik Mining and Construction Nigeria Ltd.	100	100		MRL Industries Inc.	100	100
NORGE	Sandvik Norge A/S	100	100		Pennsylvania Extruded Tube Co.	70	70
	Sandvik Riser Technology A/S	100	100		Precision Twist Drill Co.	100	100
	Teeness ASA	100	—		Sandvik Customer Finance LLC	100	100
	Sandvik Tamrock A/S	100	100		Sandvik Inc.	100	100
NYA					Sandvik Medical Solutions Alabama LLC	100	100
ZEELAND	Sandvik New Zealand Ltd.	100	100		Sandvik Medical Solutions Oregon Inc.	100	100
	Walter New Zealand Ltd.	100	100		Sandvik Mining and Construction USA LLC	100	100
PERU	Sandvik del Peru S.A.	100	100		Sandvik Process Systems LLC	100	100
POLEN	Walter Polska Sp. z o.o.	100	100		Sandvik Special Metals LLC	100	100
	Sandvik Mining and Construction Sp. z o.o.	100	100		TDM Systems Inc.	100	100
RUMÄNIEN	Sandvik SRL	100	100		Valenite LLC	100	100
RYSSLAND	LLC Sandvik	100	100		Walter USA Inc.	100	100
	OOO Walter	100	100	ZAMBIA	Sandvik Mining and Construction Zambia Ltd.	100	100
	Sandvik Mining and Construction CIS LLC	100	100	ÖSTERRIKE	Walter Austria GmbH	100	100
	Sandvik-MKTC OAO	100	98		Sandvik BPI Bohrtechnik GmbH & Co. KG	100	100
SCHWEIZ	Sandvik AG	100	100		Sandvik in Austria Ges.m.b.H.	100	100
	Sansafe AG	100	100		Sandvik Mining and Construction GmbH	100	100
	Santrade Ltd.	100	100		Sandvik Mining and Construction		
	Walter (Schweiz) AG	100	100		Materials Handling GmbH & Co. KG	100	100

1) Ägarandelen av kapitalet avses, vilken även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier, där ej annat anges.

2) Andel av rösterna 89 % (89).

NOT 16. ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Koncernen	2008	2007
Akkumulerade kapitalandelar		
Redovisat värde vid årets början	348	543
Förvärv av intresseföretag	91	6
Avyttring av intresseföretag	—	-234
Årets andel i intresseföretags resultat	46	119
Mottagna utdelningar	-21	-85
Årets omräkningsdifferens	21	-1
Redovisat värde vid årets slut	485	348

Specifikation av värden och ägd andel

2008	Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Ägd andel i %
Direkt ägda av Sandvik AB							
Balzer Sandvik Coating AB	Sverige	111	23	77	24	53	49,0
Indirekt ägda av Sandvik AB							
Bellataire LLC	USA	69	7	126	14	112	50,0
Caterpillar Impact Products Ltd.	Storbritannien	405	56	177	79	98	40,0
Eimco Elecon	Indien	175	20	213	43	170	25,1
Fagersta Stainless AB	Sverige	1 964	5	991	480	511	50,0
Precorp Inc.	USA	54	1	107	17	90	49,0
Intressebolag ägda av Seco Tools		46	4	45	26	19	
2007							
Direkt ägda av Sandvik AB							
Balzer Sandvik Coating AB	Sverige	102	20	59	20	39	49,0
Indirekt ägda av Sandvik AB							
Bellataire LLC	USA	62	-8	68	18	50	50,0
Caterpillar Impact Products Ltd.	Storbritannien	479	91	123	75	48	40,0
Eimco Elecon	Indien	157	14	223	71	152	25,1
Fagersta Stainless AB	Sverige	2 540	52	1 050	528	522	50,0
Intressebolag ägda av Seco Tools		78	4	48	30	18	

Övriga upplysningar

Balansdagen för intressebolaget Eimco Elecon är 31 mars 2008. Utdelning utbetald 2008 är medtagen i beräkningen av kapitalandelen. Rapport med senare datum har ej kunnat erhållas.

Övriga intressebolag redovisas med en månads eftersläpning.

Moderbolagets andelar i intresseföretag	2008	2007
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Redovisat värde vid årets början	4	4
Redovisat värde vid årets slut	4	4

	Organisationsnummer	Röst och kapitalandel i %	Bokfört värde, MSEK
2008			
Balzer Sandvik Coating AB, Stockholm	556098-1333	49	4
2007			
Balzer Sandvik Coating AB, Stockholm	556098-1333	49	4

NOT 17. FINANSIELLA PLACERINGAR

Koncernen	2008	2007
Finansiella placeringar som är anläggningstillgångar		
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Aktier och andelar	78	79
Totalt	78	79

Övriga upplysningar

Verkligt värde på aktier och andelar har ej kunnat fastställas på ett tillförlitligt sätt vilket lett till att de värderats till anskaffningsvärde.

**NOT 18. LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR
OCH ÖVRIGA FORDRINGAR**

Koncernen	2008	2007
Långfristiga fordringar som är anläggningstillgångar		
Fonderade pensionsplaner	1 542	1 035
Övriga icke räntebärande fordringar	438	525
Övriga räntebärande fordringar	532	469
Totalt	2 512	2 029

Övriga fordringar som är omsättningstillgångar

Derivat som innehas för placering	4	29
Derivat som innehas för säkring	3 204	571
Fordran på beställare	1 138	1 129
Övriga icke räntebärande fordringar	2 533	1 919
Övriga räntebärande fordringar	439	280
Övriga förskott till leverantörer	441	251
Totalt	7 759	4 179

Moderbolaget	2008	2007
--------------	------	------

Långfristiga fordringar

Derivat	6	—
Övriga icke räntebärande fordringar	20	20
Totalt	26	20

Övriga kortfristiga fordringar

Derivat	19	103
Övriga icke räntebärande fordringar	200	407
Övriga räntebärande fordringar	14	8
Totalt	233	518

	Koncernen	
	2008	2007
Anläggningskontrakt		
Akkumulerade uppdragsutgifter och redovisad vinst (efter avdrag för redovisad förlust)	6 691	6 622
Erhållna förskott	885	770
Av beställaren innehållna belopp	0	0
Bruttobelopp fordran på beställare	1 138	1 129
Bruttobelopp skuld till beställare	207	414

NOT 19. VARULAGER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Råvaror och förnödenheter	6 315	6 964	1 815	3 639
Varor under tillverkning	5 274	5 157	2 074	1 873
Färdiga varor	17 025	13 180	1 234	730
Totalt	28 614	25 301	5 123	6 242

I kostnad för sålda varor för koncernen ingår nedskrivning av varulager med 460 MSEK (281) och för moderbolaget med 154 MSEK (113). Inga väsentliga återföringar av tidigare gjorda nedskrivningar har gjorts under 2008 och 2007.

NOT 20. SÄRSKILDA UPPLYSNINGAR OM EGET KAPITAL

Koncernen	2008	2007
Specifikation av egetkapitalposten reserver		
Omräkningsreserv		

Ingående omräkningsreserv	288	-512
Årets omräkningsdifferenser	4 740	800
Utgående omräkningsreserv	5 028	288

Säkringsreserv

Ingående säkringsreserv	80	0
Kassaflödessäkringar redovisade direkt mot eget kapital	-457	80
Utgående säkringsreserv	-377	80

Summa reserver

Ingående reserver	368	-512
-------------------	-----	------

Årets förändring av reserver:

Omräkningsreserv	4 740	800
Säkringsreserv	-457	80
Utgående reserver	4 651	368

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eget kapital som är tillskjutet från ägarna. Här ingår överkursfonder som förts över till reservfond per den 31 december 2005. Avsättningar till överkursfond från den 1 januari 2006 och framöver redovisas också som tillskjutet kapital.

Reserver**Omräkningsreserv**

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta i vilken koncernens finansiella rapporter presenteras. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag.

Återköpta aktier

Återköpta aktier innefattar anskaffningskostnaden för egna aktier som innehas av moderbolaget.

Kapitalhantering**Sandviks långsiktiga mål**

	2008	2007
Organisk tillväxt	8 %	8 %
Avkastning på sysselsatt kapital	25 %	25 %
Utdelning, % av vinst per aktie	≥50 %	≥50 %
Nettoskuldsettingsgrad	0,7-1,0	0,7-1,0

Nya finansiella mål offentliggjordes 2006. Målen baseras på Sandviks starka utveckling de senaste åren och bedömningar om bolagets styrka och positionering inför framtiden. De övergripande finansiella målen är offensiva och baseras på koncernens världsledande position inom de olika produktområdena, stark global närvaro, kraftfull satsning på FoU samt effektiv produktion och logistik.

Målet för Sandviks organiska tillväxt är 8 % per år i genomsnitt över en konjunkturcykel. Det är högt med tanke på att den underliggande genomsnittliga marknadstillväxten uppgår till 3-5 % inom Sandviks verksamhetsområden. Det högre satta målet baseras på:

- Ökade marknadsandelar på nuvarande och nya marknader.
- Nya produkter.
- Nya applikationsområden med stora tillväxtpotentialer.

Kapital

Kapital definieras som totalt eget kapital inklusive minoritetsintressen.

	2008	2007
Eget kapital		
Aktiekapital	1 424	1 424
Övrigt tillskjutet kapital	1 057	1 057
Reserver	4 651	368
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	28 456	25 765
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare	35 588	28 614
Minoritetsintresse	1 137	1 209
Summa eget kapital	36 725	29 823

Styrelsen har föreslagit en utdelning om 3,15 SEK per aktie till årsstämman 2009. Under de senaste fem åren har den ordinarie utdelningen uppgått till drygt 50 % av vinst per aktie. Det har inneburit att drygt hälften av vinsten per aktie per år har delats ut i form av ordinarie utdelningar.

Under året har ingen förändring skett i koncernens kapitalhantering. Varken moderbolaget eller något av dotterbolagen står under externa kapitalkrav.

NOT 20. SÄRSKILDA UPPLYSNINGAR OM EGET KAPITAL (FORTS.)

Moderbolaget

Aktiekapital

Enligt bolagsordningen för Sandvik AB ska aktiekapitalet uppgå till lägst 700 000 000 SEK och till högst 2 800 000 000 SEK. Samtliga aktier är fullt betalda och berättigar till lika röstvärde och lika andel i bolagets tillgångar.

Aktiekapitalet har under de två senaste åren förändrats på följande sätt:

	Antal aktier	Kvotvärde SEK/aktie	Aktiekapital SEK
Aktiekapital 31 december 2006	1 186 287 175	1,20	1 423 544 610
Aktiesplit 2:1, 22 maj 2007	1 186 287 175	—	—
Fondemission 14 juni 2007	—	0,60	711 772 305
Indragning av inlösenaktier 20 juni 2007	-1 186 287 175	-0,60	-711 772 305
Aktiekapital 31 december 2007	1 186 287 175	1,20	1 423 544 610
Aktiekapital 31 december 2008	1 186 287 175	1,20	1 423 544 610

Utdelning föreslås av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen och fastställs av årsstämman. Föreslagen men ännu ej beslutad utdelning för 2008 beräknas uppgå till 3 737 MSEK (3,15 SEK per aktie). Beloppet har ej redovisats som skuld.

Inga aktier finns reserverade för överlåtelse enligt optioner eller andra avtal.

Sandvik-aktien är officiellt noterad endast på Stockholmsbörsen. Aktier kan även handlas i USA i form av ADRs (American Depositary Receipts).

Bundna fonder

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust. I reservfonden ingår även belopp som före 1 januari 2006 tillförts överkursfonden.

Fritt eget kapital

Balanserad vinst

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter att en eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

NOT 21. MODERBOLAGETS ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR UTÖVER PLAN

	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Patent och liknande rättigheter	Totalt
Ingående balans 1 januari 2007	1	2 202	195	32	2 430
Skillnad mellan årets bokföringsmässiga och planenliga avskrivningar	-1	-2 202	-195	-32	-2 430
Utgående balans 31 december 2007	—	—	—	—	—
Ingående balans 1 januari 2008	—	—	—	—	—
Utgående balans 31 december 2008	—	—	—	—	—

NOT 22. MODERBOLAGETS ÖVRIGA OBESKATTADE RESERVER

Periodiseringsfonder	2008	2007
Övriga obeskattade reserver	12	19
Summa obeskattade reserver	12	19

NOT 23. AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH ANDRA LÅNGFRISTIGA ERSÄTTNINGAR

Sandvik tillhandahåller pensionslösningar i egen regi samt deltar på annat sätt i ett antal förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner och andra planer avseende långfristiga ersättningar till anställda runt om i världen. Planerna är strukturerade i enlighet med lokala regler och lokal praxis. Under senare år har koncernen sökt styra över till pensionslösningar som är avgiftsbestämda och kostnaden för sådana planer utgör en allt större del av den totala pensionskostnaden. Planerna täcker i princip alla anställda. De för koncernen väsentligaste arrangemangen beskrivs nedan.

Sverige

Arbetare omfattas av SAF/LO-planen som är en avgiftsbestämd pensionsplan baserad på kollektivavtal och som omfattar flera arbetsgivare inom flera olika branscher. Tjänstemän omfattas av ITP-planen, vilken även den är kollektivavtalsbaserad och omfattar flera arbetsgivare inom flera olika branscher. ITP-planen har omförhandlats och från oktober 2007 gäller att nyanställda tjänste-

män erbjuds den premiebaserade lösning som Svenskt Näringsliv och PTK framförhandlade (ITP 1). Tidigare anställda kvarstår i den äldre ITP-planen. Ålderspensionsdelen i den planen, ett förmånsbestämt åtagande, hanteras av Sandvik huvudsakligen inom det så kallade FPG/PRI-systemet, det vill säga i egen regi. Åtaganden för familjepension tryggas dock genom försäkring i Alecta. Även dessa åtaganden är förmånsbestämda. Bolaget har dock inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa dessa åtaganden som en förmånsbestämd plan utan dessa genom försäkring i Alecta tryggade pensioner redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Vid utgången av 2008 uppgick Alectas överskott i form av den så kallade kollektiva konsolideringsnivån till 112 % (152). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtaganden beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, som inte överensstämmer med IAS 19. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade.

NOT 23. AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH ANDRA LÅNGFRISTIGA ERSÄTTNINGAR (FORTS.)

Härutöver finns i moderbolaget kompletterande förmånsbestämda åtaganden till ett begränsat antal personer i företagsledningen.

De förmånsbestämda pensionsförpliktelseernas nuvärde uppgick vid utgången av 2008 till 2 106 MSEK (1 900). Förvaltningstillgångarna i Sandviks Pensionsstiftelse i Sverige uppgick till 1 665 MSEK (1 895).

USA

Huvuddelen av de anställda i koncernens amerikanska bolag har varit berättigade att delta i respektive arbetsgivares förmånsbestämda pensionsplaner. Dessa åtaganden har från och med föregående år omförhandlats i så motto att nyanställda fortsättningsvis erbjuds en avgiftsbestämd lösning och att de förmånsbestämda planerna därvid stängts för nya medlemmar.

I den amerikanska delen av koncernen finns även åtaganden avseende sjukförmåner efter pension. Kvarvarande förmånsbestämda pensionsförpliktelseernas nuvärde uppgick vid utgången av 2008 till 3 293 MSEK (2 448). Förvaltningstillgångarnas värde uppgick till 2 059 MSEK (2 028).

Storbritannien

Sandvik står som garant för ett antal förmånsbestämda planer i Storbritannien. Dessa planer är fonderade i stiftelser och tillhandahåller pensionsförmåner baserat på förmånstagarnas slutlöner och tjänstgöringstider. Samtliga förmånsbestämda planer stängdes för nya medlemmar i september 2006. Anställda erbjuds sedan dess möjligheten att ansluta till en avgiftsbestämd plan.

Nuvärdet av de återstående förmånsbestämda förpliktelseerna uppgick vid utgången av 2008 till 3 732 MSEK (4 441). Motsvarande förvaltningstillgångar uppgick till 3 234 MSEK (3 776).

Finland

I Finland har Sandvik en förmånsbestämd pensionsplan som är fonderad i en stiftelse. Förmånerna som omfattas är ålderspension och invaliditetspension. Utöver de förmåner som företaget garanterar, finns även en komponent i pensionen som är avgiftsbestämd.

Nuvärdet för de förmånsbestämda pensionsförpliktelseerna uppgick vid utgången av 2008 till 2 101 MSEK (2 077). Förvaltningstillgångarna i den finska stiftelsen uppgick till 2 455 MSEK (2 466).

Tyskland

I Tyskland har Sandvik förmånsbestämda pensionsplaner. Fram till 2008 har dessa planer varit ofonderade. Under 2008 har Sandvik bildat en stiftelse, en så kallad Contractual Trust Agreement (CTA), som omfattar nuvarande anställda inom merparten av Sandviks tyska bolag. Pensionsåtaganden för pensionärer och fribrevshavare är fortfarande ofonderade. Nuvärdet av de förmånsbestämda förpliktelseerna uppgick vid utgången av 2008 till 1 709 MSEK (1 578). Förvaltningstillgångarna i den tyska stiftelsen uppgick till 778 MSEK (0).

Övriga

Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelse i övriga länder uppgick till 1 882 MSEK (1 645). Värdet för förvaltningstillgångar uppgick till 1 230 MSEK (1 066). De totala kostnaderna för de viktigaste förmånsbaserade pensionsplanerna framgår nedan:

Pensionskostnad	2008	2007
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande år	-414	-407
Räntekostnad	-734	-658
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	734	638
Amortering av oredovisade aktuariella vinster och förluster	-10	-5
Kostnad avseende tjänstgöring under tidigare år	-5	-1
Inbetalningar från anställda	55	47
Resultat vid reglering av pensionsplaner	15	23
Total kostnad	-359	-363

Den totala pensionskostnaden, fördelad på avgiftsbestämda och förmånsbestämda planer, uppgår till:

Avgiftsbestämda och förmånsbestämda planer	2008	2007
Avgiftsbestämda planer	-1 065	-1 029
Förmånsbestämda planer	-359	-363
Total pensionskostnad	-1 424	-1 392

Uppgiften avseende avgiftsbestämda planer innefattar även de planer som redovisas enligt lokala regler samt de avgifter för förmånsbestämda åtaganden tryggnad genom försäkring hos Alecta som beskrivits på föregående sida.

Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångar under 2008 var -1 353 MSEK (607).

Pensionskostnaden redovisas i resultaträkningen i posterna kostnad för sålda varor, försäljningskostnader, administrationskostnader, FoU-kostnader och finansiella kostnader. I finansiella kostnader redovisas den del av räntekostnaden i pensionskostnaden ovan som avser planer med underskott med 206 MSEK (170).

En tillgång redovisas om för viss plan förvaltningstillgångarna överstiger den beräknade skulden med beaktande av de begränsningsregler för vilka redogörs under avsnittet redovisningsprinciper. Värdet av samtliga pensionsplaner är fördelat på lång finansiell fordran respektive avsättning enligt nedan:

Avsättning för pensioner	2008	2007
Fonderade pensionsplaner redovisade som lång finansiell fordran	1 542	1 035
Pensionsplaner redovisade som avsättning för pensioner	-2 735	-3 100
Avsättning för pensioner, netto	-1 193	-2 065

Vinster och förluster av ändrade aktuariella åtaganden resultatförs jämnt fördelat över de anställdas återstående anställningstid i den utsträckning som för viss pensionsplan den totala vinsten eller förlusten faller utanför en korridor motsvarande 10 % av det högsta av antingen pensionsåtagandet eller verkliga värdet av förvaltningstillgångarna.

I sammanställningen nedan specificeras nettovärdet av de viktigaste förmånsbaserade åtagandena avseende pensioner och sjukförmåner:

Åtaganden	2008	2007
Helt eller delvis fonderade planer		
Nuvärdet av förmånsbaserade förpliktelse	-12 940	-11 758
Verkligt värde av förvaltningstillgångar	11 421	11 231
Nettoskuld fonderade planer	-1 519	-527

Ej fonderade planer

Nuvärdet av förmånsbaserade förpliktelse	-1 883	-2 331
Oredovisade kostnader avseende tjänstgöring tidigare år	34	32
Oredovisade aktuariella förluster (+) och vinster (-), netto	2 353	932
Pensionskuld för planer redovisade enligt IAS 19	-1 015	-1 894
Pensionskuld för planer som redovisas enligt lokala regler	-178	-171
Avsättning för pensioner/sjukförmåner, netto	-1 193	-2 065

Konsolideringsgraden, det vill säga värdet av förvaltningstillgångarna i relation till nuvärdet av motsvarande förpliktelse, uppgick vid utgången av 2008 till 88 % (96).

Förvaltningstillgångarna består av följande, %	2008	2007
Aktier och aktierelaterade placeringar	26	38
Räntebärande placeringar	56	48
Övrigt	18	14
Totalt	100	100

I det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna per 2008-12-31 (och 2007-12-31) ingår lån till Sandvik-företag med 153 MSEK (154) och värde i fastigheter som hyrs ut till Sandvik med 255 MSEK (200).

Följande tabeller förklarar utvecklingen av de redovisade förpliktelseerna avseende pensioner och sjukförmåner, respektive utvecklingen av förvaltningstillgångarna.

Förpliktelseernas utveckling	2008	2007
Förpliktelse för förmånsbestämda planer vid årets ingång	-14 089	-13 417
Kostnad för tjänstgöring innevarande period samt räntekostnad	-1 149	-1 065
Utbetalda ersättningar	554	548
Effekter av rörelseförvärv/regleringar	-161	-253
Aktuariella vinster (+)/förluster (-)	775	-83
Valutakursdifferenser	-753	181
Förpliktelse för förmånsbestämda planer vid årets utgång	-14 823	-14 089

NOT 23. AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH ANDRA LÅNGFRISTIGA ERSÄTTNINGAR (FORTS.)

Förvaltningstillgångarnas utveckling	2008	2007
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde vid årets ingång	11 231	10 417
Förväntad avkastning	734	638
Skillnad mellan förväntad och verklig avkastning	-2 087	-31
Utbetalda ersättningar, netto	-503	-501
Avgifter från arbetsgivaren	1 380	625
Effekter av rörelseförvärv/regleringar	195	250
Valutakursdifferenser	471	-167
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde vid årets utgång	11 421	11 231

Sandvik uppskattar att cirka 700 MSEK blir betalda under 2009 till befintliga förmånsbestämda pensionsplaner.

Följande tabell förklarar utvecklingen av nettoskulden avseende pensioner och sjukförmåner:

	2008	2007
Nettoskuld vid årets ingång	-2 065	-2 286
Nyttillkomna planer, inklusive tillkomna genom företagsförvärv	-7	-44
Årets pensionskostnad för förmånsbestämda planer	-359	-363
Inbetalda avgifter eller liknande från företagen till planer	1 380	625
Ändring av nettoskuld på grund av valutakursändringar	-135	32
Ändring av nettoskulden för förmånsbaserade planer redovisade enligt IAS 19	879	250
Förändring av pensionsplaner vilka redovisas enligt lokala regler	-7	-29
Avsättning för pensioner, netto	-1 193	-2 065

Väsentliga aktuariella antaganden (viktade genomsnitt, %)	2008	2007
Diskonteringsränta	5,7	5,3
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	6,2	6,5
Förväntad löneökningstakt	3,5	3,6
Förväntad inflation	2,7	2,5
Förändring av sjukvårdskostnader	9,0	9,0

Oredovisade aktuariella vinster (-) och förluster (+)	2008	2007	2006
Oredovisade aktuariella vinster och förluster vid årets ingång	932	856	778
Förändrade antaganden för förpliktelseerna	-746	-137	318
Erfarenhetsbaserade förändringar för förpliktelseerna	-30	167	82
Skillnad mellan förväntad och verklig avkastning på förvaltningstillgångarna	2 087	31	-232
Årets amortering	-10	-5	-15
Årets omräkningsdifferens	120	20	-75
Oredovisade aktuariella vinster och förluster vid årets utgång	2 353	932	856

Moderbolaget

Moderbolagets redovisade pensionskostnad uppgick till 128 MSEK (108). Moderbolagets PRI-pensioner säkerställs genom en egen pensionsstiftelse, Sandviks Pensionsstiftelse i Sverige, vari Sandvik AB och ett flertal svenska dotterbolag inklusive Seco Tools ingår. De totala tillgångarna i denna stiftelse uppgick till 1 665 MSEK (1 895) vilket var 72 MSEK (366 högre) lägre än kapitalvärdet av de motsvarande pensionsåtagandena.

Moderbolagets fonderade förpliktelser utgörs främst av ITP-planen, där man under året tillämpade ökade livslängdsantaganden samtidigt som den så kallade konsolideringsreserven reducerades. Sammantaget har förändringarna endast en begränsad effekt på den redovisade skulden.

Finansinspektionens nya beräkningsgrunder, FFFS 2007:31, som träffar moderbolagets ofonderade förpliktelser trädde i kraft 1 januari 2008 och innebär ökade livslängdsantaganden och sänkta diskonteringsräntor.

Utvecklingen av kapitalvärdet av pensionsförpliktelser i företagets egen regi:

2008	Fonderade förpliktelser	Ofonderade förpliktelser	Totalt
Kapitalvärde vid årets ingång	-1 247	-95	-1 342
Kostnad exklusive räntekostnad	-63	-12	-75
Räntekostnad	-52	-1	-53
Utbetalning av pensioner	32	5	37
+/- effekter av inlösen samt förvärvade/avyttrade verksamheter	0	—	0
Annan ökning av kapitalvärdet	-18	-14	-32
Kapitalvärde vid årets utgång	-1 348	-117	-1 465
Härav kreditförsäkrat via FPG/PRI	-1 337	-46	-1 383

2007	Fonderade förpliktelser	Ofonderade förpliktelser	Totalt
Kapitalvärde vid årets ingång	-1 163	-93	-1 256
Kostnad exklusive räntekostnad	-53	-6	-59
Räntekostnad	-41	-2	-43
Utbetalning av pensioner	34	6	40
+/- effekter av inlösen samt förvärvade/avyttrade verksamheter	-6	—	-6
Annan ökning av kapitalvärdet	-18	—	-18
Kapitalvärde vid årets utgång	-1 247	-95	-1 342
Härav kreditförsäkrat via FPG/PRI	-1 234	-28	-1 262

Utvecklingen av verkligt värde av stiftelsestillgångar	2008	2007
Verkligt värde vid årets ingång	1 475	1 452
Avkastning	-202	23
Avgifter från/gottgörelser till arbetsgivaren	24	—
Verkligt värde vid årets utgång	1 297	1 475

Avstämning av den redovisade pensionskostnaden	2008	2007
Kapitalvärdet vid årets utgång	-1 465	-1 342
Verkligt värde av stiftelsestillgångar	1 297	1 475
Överskott/underskott i stiftelsestillgångar	40	-241
Netto redovisat avseende pensionsförpliktelser	-128	-108

Årets pensionskostnad utgörs av följande poster:	2008	2007
Kostnad exklusive räntekostnad	-75	-59
Räntekostnad	-53	-43
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar	-202	23
Resultateffekt av inlösen av förpliktelser med mera	—	—
Kostnad för pensionering i egen regi	-330	-79
Pensionering genom försäkring		
Försäkringspremier	-397	-320
Delsumma	-727	-399
Särskild löneskatt på pensionskostnader	-91	-79
Kostnad för kreditförsäkring	2	-1
Årets pensionskostnad	-816	-479

Kostnader som täcks av överskott i särskilt avskiljda tillgångar/ökning av överskott i särskilt avskiljda tillgångar	330	79
Årets nettokostnad hänförlig till pensioner	-486	-400

Förvaltningstillgångarna består av följande, %	2008	2007
Aktier och aktierelaterade placeringar	13	20
Räntebärande placeringar	77	76
Övrigt	10	4
Totalt	100	100

Väsentliga aktuariella antaganden, %	2008	2007
Diskonteringsränta för ITP-planen	3,84	3,64

NOT 24. ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Koncernen	Avsättningar för garantiåtaganden	Avsättningar för omstruktureringsåtgärder	Personalrelaterade avsättningar	Övriga avsättningar	Totalt
Redovisat vid föregående års slut	379	190	370	331	1 270
Avsättningar som gjorts under året	220	64	189	481	954
Avsättningar som tagits i anspråk under året	-206	-104	-142	-279	-731
Outnyttjade avsättningar som återförts under året	-12	-1	-1	-6	-20
Årets omräkningsdifferenser	33	11	5	18	67
Redovisat vid årets slut	414	160	421	545	1 540
varav kortfristig del	211	31	136	356	734
varav långfristig del	203	129	285	189	806
Moderbolaget					
Redovisat vid föregående års slut	27	0	114	13	154
Avsättningar som gjorts under året	2	—	50	25	77
Avsättningar som tagits i anspråk under året	-4	—	-34	—	-38
Outnyttjade avsättningar som återförts under året	—	—	-5	—	-5
Redovisat vid årets slut	25	0	125	38	188

Garantiåtaganden

En avsättning för garantier redovisas när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs. Avsättningen baseras på historiska data om garantier och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

Omstruktureringsåtgärder

En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Personalrelaterade avsättningar

I beloppet ingår bland annat avsättningar för långsiktig variabel lön, sociala avgifter, utestående personaloptioner och särskild löneskatt för ej tryggade pensioner.

Övriga avsättningar

Under rubriken ingår de övriga avsättningar som inte har klassificerats som garantiåtgärder, avsättningar i samband med omstrukturering eller personalrelaterade avsättningar. Exempel är avsättningar för affärsmässiga förlustkontrakt, ingångna hyreskontrakt avseende lokaler där ingen verksamhet bedrivs eller för miljörelaterade förhållanden.

De avsättningar som är klassificerade som kortfristiga avsättningar beräknas leda till ett utflöde av resurser inom tolv månader efter balansdagen.

Bland de förvärvade bolagen under året fanns avsättningar vid förvärvstillfället uppgående till cirka 12 MSEK (35).

NOT 25. LÅNGFRISTIGA RÄNTEBÄRANDE SKULDER**Moderbolaget**

Långfristiga räntebärande skulder har förfallotidpunkt som följer:

	2008			2007		
	Inom ett till fem år	Senare än fem år	Totalt	Inom ett till fem år	Senare än fem år	Totalt
Skulder till kreditinstitut	1 190	463	1 653	1 255	463	1 718
Skulder till koncernföretag	122	—	122	30	—	30
Övriga skulder	8 168	2 423	10 591	7 707	2 424	10 131
Totalt	9 480	2 886	12 366	8 992	2 887	11 879

NOT 26. ÖVRIGA RÄNTEBÄRANDE SKULDER

Koncernen	2008	2007
Långfristiga skulder		
Obligationer	17 528	15 203
Övrigt	360	492
Totalt	17 888	15 695
Kortfristiga skulder		
Obligationer	2 776	1 025
Övrigt	449	286
Totalt	3 225	1 311

För information om villkor och återbetalningstider samt företagets exponering för ränterisk och risk för valutakursförändringar hänvisas till avsnittet om finansiella risker.

NOT 27. ÖVRIGA ICKE RÄNTEBÄRANDE SKULDER

Koncernen	2008	2007
Övriga långfristiga skulder		
Derivat som innehas för placering	38	1
Derivat som innehas för säkring	296	54
Övrigt	64	74
Totalt	398	129
Övriga kortfristiga skulder		
Derivat som innehas för placering	20	3
Derivat som innehas för säkring	1 109	224
Växelskulder	185	131
Skuld till beställare	207	414
Övrigt	1 791	1 396
Totalt	3 312	2 168

NOT 28. UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Moderbolaget	2008	2007
Personalrelaterade	1 159	1 344
Finansrelaterade	386	404
Övriga	635	584
Totalt	2 180	2 332

NOT 29. EVENTUALFÖRPLIKTELSER OCH STÄLLDA SÄKERHETER

Sandvik är från tid till annan part i rättstvister avseende affärsverksamheten av större eller mindre omfattning. Som en följd av den löpande verksamheten är Sandvik också part i juridiska processer och administrativa förfaranden relaterade till ansvar för produkter, miljö, hälsa och säkerhet. Inga av dessa är av materiell natur.

I likhet med ett stort antal andra företag som säljer svetselektroder i USA är Sandviks amerikanska dotterbolag Sandvik Inc. föremål för rättegångar avseende skadeståndsanspråk där man hävdar att exponering för svetsrök orsakar neurologiska skador. I dessa rättegångar finns flera svaranden förutom Sandvik Inc. Bolaget har inte förlorat någon process eller träffat förlikning angående något skadeståndskrav. De enda kostnader som uppstått är rättegångskostnader vilka täckts av försäkringar.

Käranden måste för att vinna dessa processer mot Sandvik Inc. visa att de eventuella neurologiska skadorna orsakats av svetselektroder från Sandvik Inc. Bolaget har en låg marknadsandel av svetselektroder i USA, mindre än 1 %.

I många fall har Sandvik Inc. avförts då käranden ej kunnat visa att de använt svetselektroder från Sandvik Inc. Sandvik är av uppfattningen att det inte finns tillförlitliga vetenskapliga bevis som stöder skadeståndsanspråken men förväntar sig – trots frånvaron av sådana bevis och med beaktande av den minimala marknadsandelen – att Sandvik Inc. kommer att vara tvunget att försvara sig mot denna typ av krav i rättegångar och att det inte kan uteslutas att Sandvik Inc. i framtiden kan komma att få vidkännas kostnader för denna typ av rättegångar.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Eventualförpliktelser				
Diskonterade växlar	22	65	—	—
Övriga borgens- och ansvarsförbindelser	1 838	2 392	17 316	16 068
Totalt	1 860	2 457	17 316	16 068
varav för dotterföretag			17 122	15 762

Moderbolagets borgens- och ansvarsförbindelser uppgick till 17 316 MSEK, varav 13 941 MSEK utgjorde moderbolagets garantier avseende finansiell upplåning i Sandvik Treasury AB. Resterande belopp utgjorde huvudsakligen utställda motförbindelser för koncernbolags åtagande gentemot kunder och leverantörer samt finansiella institut för att täcka exempelvis lokal upplåning, garantier för erhållna förskott eller olika typer av fullgörandegarantier.

Koncernens borgens- och ansvarsförbindelser uppgick till 1 860 MSEK och utgjordes huvudsakligen av garantier utställda av finansiella institut för olika typer av fullgörandeåtaganden huvudsakligen avseende koncernens anläggningskontrakt inom Sandvik Mining and Construction.

Ställda säkerheter

Ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar.

Koncernen	2008	2007
Fastighetsinteckningar	250	217
Företagsinteckningar	166	42
Totalt	416	259

Inga säkerheter har ställts av moderbolaget för 2008 och 2007.

NOT 30. NÄRSTÄENDE

Närståenderelationer

Koncernens försäljning till intresseföretag uppgick till 1 756 MSEK (2 131). Koncernens inköp från intresseföretag uppgick till 564 MSEK (803). Lån till intresseföretag uppgick sammanlagt till 0 MSEK (0). Ränteintäkterna från lån till intresseföretag var 0 MSEK (1). Utställda garantier till förmån för intresseföretag har lämnats om 0 MSEK (0). Samtliga transaktioner sker på marknadsmässiga villkor.

Av moderbolagets fakturerade försäljning utgjorde 15 362 MSEK (14 791), vilket motsvarar 75 % (72), försäljning till koncernföretag. Exportandelen utgjorde 79 % (83). Av moderbolagets inköp kom 2 306 MSEK (2 610) eller 13 % (13) från koncernföretag. Moderbolaget har inga lån till intresseföretag. Utställda garantier till förmån för intresseföretag har lämnats om 0 MSEK (0). Samtliga transaktioner sker på marknadsmässiga villkor.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Utöver vad som angivits i not 3.5 Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare samt i beskrivningen av styrelsen på sidan 99 har inga transaktioner med närstående fysiska personer ägt rum.

NOT 31. KOMPLETTERANDE UPPLYSNINGAR KASSAFLÖDESANALYS

	2008	2007
Likvida medel – koncernen		
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassa och bank	3 112	1 927
Kortfristiga placeringar, jämförbara med likvida medel	1 886	79
Summa enligt balansräkningen	4 998	2 006
Summa enligt kassaflödeanalysen	4 998	2 006
Likvida medel – moderbolaget		
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassa och bank	3	6
Summa enligt balansräkningen	3	6
Summa enligt kassaflödeanalysen	3	6

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2008	2007	2008	2007
Betalda räntor och erhållen utdelning				
Erhållen utdelning	3	1	6 757	6 005
Erhållen ränta	383	257	545	529
Erlagd ränta	-2 169	-1 381	-1 403	-1 029
Totalt	-1 783	-1 123	5 899	5 505

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

	2008	2007	2008	2007
Avskrivningar och nedskrivningar	3 481	3 077	635	581
Förändring i värdet av finansiella instrument	—	—	547	-178
Ej utdelade resultatandelar i intresseföretag	-24	-37	—	—
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-60	-152	-1	15
Avsättningar till pensioner	-299	-253	20	2
Bokslutsdispositioner	—	—	-7	-3 063
Orealiserade kursdifferenser	—	—	-678	30
Övrigt	241	-185	-118	75
Totalt	3 339	2 450	398	-2 538

	2008	2007
Förvärv av dotterföretag och andra affärsenheter – koncernen		
Förvärvade tillgångar och skulder:		
Anläggningstillgångar	865	6 323
Varulager	138	935
Rörelsefordringar	116	641
Likvida medel	10	385
Summa tillgångar	1 129	8 284
Avsättningar	-38	-44
Rörelseskulder	-109	-919
Övriga skulder	-155	-772
Summa avsättningar och skulder	-302	-1 735
Skuldförd köpeskilling	-16	-308
Utbetald köpeskilling	-811	-6 241

**NOT 31. KOMPLETTERANDE UPPLYSNINGAR
KASSAFLÖDESANALYS (FORTS.)**

	2008	2007
Förvärv av minoritetsägda aktier i dotterbolag		
Utbetald köpeskilling	-153	—
Avgår: Likvida medel i den förvärvade verksamheten	10	385
Påverkan på likvida medel	-954	-5 856

	2008	2007
Avyttring av dotterföretag och andra affärsenheter – koncernen		
Avyttrade tillgångar och skulder:		
Anläggningstillgångar	-20	-94
Varulager	-46	-43
Rörelsefordringar	-31	-363
Likvida medel	0	-41
Summa tillgångar	-97	-541
Avsättningar	3	77
Rörelseskulder	29	261
Övriga skulder	—	70
Summa avsättningar och skulder	32	408
Erhållen köpeskilling	111	404
Avgår: Likvida medel i den avyttrade verksamheten	0	-41
Påverkan på likvida medel	111	363

NOT 32. FÖRVÄRV AV RÖRELSE

I nedanstående tabell specificeras de förvärv som gjordes under 2007 och 2008. Årliga intäkter och antal anställda avser tiden för förvärvet.

Årliga intäkter och antal anställda

Affärsområde	Företag	Förvärvsdatum	Årliga intäkter	Antal anställda
Sandvik Mining and Construction	Shark Abrasion Systems, Australien	17 januari 2007	70	10
Sandvik Mining and Construction	Hydramatic Engineering, Australien	28 februari 2007	330	290
Sandvik Tooling	Diamond Innovations, USA	15 mars 2007	>1 000	600
Sandvik Mining and Construction	Extex Screens and Crushers Ltd., Storbritannien	31 maj 2007	1 800	450
Sandvik Mining and Construction	Fintec Crushing and Screening Ltd., Storbritannien	31 maj 2007	560	325
Sandvik Materials Technology	Doncasters Medical Technologies, Storbritannien	13 juli 2007	500	430
Sandvik Materials Technology	JKB Medical Technologies, USA	14 december 2007	90	90
Sandvik Mining and Construction	JN Precise, Kanada	28 januari 2008	100	70
Sandvik Materials Technology	Medtronic Inc., USA (del av)	1 februari 2008	140	110
Sandvik Mining and Construction	Corstor International, Sydafrika	29 februari 2008	70	100
Sandvik Mining and Construction	Aubema, Tyskland	3 april 2008	160	80
Sandvik Mining and Construction	Sanslip, Sverige	7 april 2008	15	9
Sandvik Materials Technology	Eurocut Ltd., Storbritannien	2 maj 2008	60	60
Sandvik Tooling	Teeness ASA, Norge	30 maj 2008	200	105
Seco Tools	ALG, Ryssland	5 maj 2008	100	170
Sandvik Tooling	BTA Heller Drilling Systems Ltd.	16 januari 2009	33	12

I samtliga förvärv under 2008 erhöles 100 % ägarandel. Inga egetkapitalinstrument har givits ut som del i köpeskillingen vid förvärvet.

JN Precise är en underleverantör av verktyg och komponenter för projekteringsborrning. Enheten ligger i Kanada.

Sandvik träffade i slutet av 2007 en överenskommelse med företaget Medtronic Inc. om att förvärva en tillverkningsenhet som är specialiserad på medicinska instrument för ryggradskirurgi. Enheten ligger i Memphis, Tennessee i USA.

Corstor International är ett företag inom tillverkning och försäljning av system för lagring och hantering av borrhävar för gruv- och prospekteringsindustrin.

Aubema erbjuder avancerade lösningar för krossning av kol, kalksten och olika typer av industrimineraler, salt, gödningsmedel och andra typer av mjukare mineraler och material. Huvudkontoret och den största produktionsenheten finns i Bergneustadt i Tyskland.

Sanslip tillverkar maskiner för omslipning av borrhävar. Verksamheten bedrivs från Sandviken i Sverige.

Eurocut Ltd. tillverkar medicinska instrument och implantat till den ortopediska sektorn. Kunderna är ledande medicintekniska företag som säljer direkt till sjukvårdsinrättningar och läarkliniker. Verksamheten bedrivs från Sheffield i Storbritannien.

Teeness ASA är marknadsledande vad gäller utveckling och produktion av vibrationsdämpade verktyg. Förvärvet stärker Sandvik Toolings erbjudande till bland annat flyg- och energiindustri. Enheten ligger i Trondheim i Norge.

Seco Tools förvärvade den 5 maj 2008 100 % av aktierna i den ryska verktygstillverkaren ALG med placering i Moskva. Förvärvet är ett led i Seco Tools målsättning att vara aktivt närvarande på samtliga större industriella marknader i världen. ALG, med inriktning på kunder inom skärande bearbetning och slitdelar, anses ha ett starkt varumärke på den ryska marknaden och är en av de tre ledande tillverkarna i landet.

I december 2008 träffade Sandvik en överenskommelse om förvärv av det brittiska företaget BTA Heller Drilling Systems Ltd. Företaget är specialiserat på avancerade verktygslösningar för långhålsborrning i komplexa material. Årliga intäkter uppgår till cirka 33 MSEK och antalet anställda är 12. Företaget ligger i Cirencester i Storbritannien.

Goodwill har uppstått som ett resultat av synergieffekter i form av exempelvis förbättrade produktionsprocesser, integration av produktionskapacitet, gemensam FoU-verksamhet samt försäljningssynergier genom tillkommande produktprogram.

NOT 32. FÖRVÄRV AV RÖRELSE (FORTS.)

Redovisade värden i förvärvade företag under 2008 i enlighet med IFRS och justering till verkliga värden av tillgångar och skulder i dessa företag visas per affärsområde i nedanstående tabeller:

Sandvik Tooling	2008			2007
	Redovisat värde i förvärvat företag	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	—	28	28	132
Materiella anläggningstillgångar	129	—	129	647
Finansiella anläggningstillgångar	8	—	8	59
Varulager	27	—	27	319
Kortfristiga fordringar	14	—	14	211
Likvida medel	2	—	2	149
Räntebärande skulder	-113	—	-113	-39
Icke räntebärande skulder	-30	-7	-37	-433
Identifierbara nettotillgångar	37	21	58	1 045
Goodwill			177	729
Köpeskillning			235	1 774
Likvida medel i förvärvade verksamheter			-2	-149
Netto erlagd likvid			233	1 625

Sandvik Mining and Construction	2008			2007
	Redovisat värde i förvärvat företag	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	51	—	51	975
Materiella anläggningstillgångar	32	2	34	280
Finansiella anläggningstillgångar	—	—	—	23
Varulager	59	—	59	562
Kortfristiga fordringar	65	—	65	345
Likvida medel	7	—	7	182
Räntebärande skulder	-41	—	-41	-238
Icke räntebärande skulder	-96	—	-96	-902
Identifierbara nettotillgångar	77	2	79	1 227
Bortfall kapitalandel i intresseföretag			—	-61
Goodwill			222	1 587
Köpeskillning			301	2 753
Likvida medel i förvärvade verksamheter			-7	-182
Skuldförd köpeskillning			-2	-308
Netto erlagd likvid			292	2 263

Sandvik Materials Technology	2008			2007
	Redovisat värde i förvärvat företag	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	—	—	—	284
Materiella anläggningstillgångar	71	2	73	119
Finansiella anläggningstillgångar	—	—	—	13
Varulager	39	—	39	58
Kortfristiga fordringar	—	—	—	97
Likvida medel	—	—	—	54
Räntebärande skulder	—	—	—	-1
Icke räntebärande skulder	—	—	—	-172
Identifierbara nettotillgångar	110	2	112	452
Goodwill			16	1 570
Köpeskillning			128	2 022
Likvida medel i förvärvade verksamheter			—	-54
Netto erlagd likvid			128	1 968

NOT 32. FÖRVÄRV AV RÖRELSE (FORTS.)

Seco Tools	2008			2007
	Redovisat värde i förvärvat företag	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	—	10	10	—
Materiella anläggningstillgångar	40	-3	37	—
Varulager	9	1	10	—
Kortfristiga fordringar	32	—	32	—
Likvida medel	1	—	1	—
Räntebärande skulder	-21	—	-21	—
Icke räntebärande skulder	-19	-9	-28	—
Identifierbara nettotillgångar	42	-1	41	—
Goodwill			59	—
Köpeskilling			100	—
Likvida medel i förvärvade verksamheter			-1	—
Skuldförd köpeskilling			-14	—
Netto erlagd likvid			85	—

Summa verkligt värde för tillgångar och skulder i förvärvade verksamheter

	2008			2007
	Redovisat värde i förvärvat företag	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	51	38	89	1 391
Materiella anläggningstillgångar	272	1	273	1 046
Finansiella anläggningstillgångar	8	—	8	95
Varulager	134	1	135	939
Kortfristiga fordringar	111	—	111	653
Likvida medel	10	—	10	385
Räntebärande skulder	-175	—	-175	-278
Icke räntebärande skulder	-145	-16	-161	-1 507
Identifierbara nettotillgångar	266	24	290	2 724
Bortfall kapitalandel i intresseföretag			—	-61
Goodwill			474	3 886
Köpeskilling			764	6 549
Likvida medel i förvärvade verksamheter			-10	-385
Skuldförd köpeskilling			-16	-308
Netto erlagd likvid			738	5 856
varav utgifter direkt hänförliga till förvärven			12	49

Justeringar av värdering till verkligt värde för tillgångar och skulder avseende förvärv som gjordes under 2007 är inte väsentliga.

Bidrag från företag förvärvade under 2008 per affärsområde

	Sandvik Tooling	Sandvik Mining and Construction	Sandvik Materials Technology	Seco Tools	Totalt
	Bidrag från tidpunkten då bestämmande inflytande förelåg				
Intäkter	0	205	100	65	370
Årets resultat	8	-2	-28	5	-17

Bidrag om förvärvet hade gjorts 1 januari 2008

Intäkter	0	269	119	102	490
Årets resultat	14	1	-33	6	-12

Bidrag från företag förvärvade under 2007 per affärsområde

	Sandvik Tooling	Sandvik Mining and Construction	Sandvik Materials Technology	Totalt
	Bidrag från tidpunkten då bestämmande inflytande förelåg			
Intäkter	836	1 673	263	2 772
Årets resultat	-33	40	16	23

Bidrag om förvärvet hade gjorts 1 januari 2007

Intäkter	1 056	2 758	572	4 386
Årets resultat	-31	98	35	102

Förvärv av minoritetsandelar

Den 15 mars 2008 förvärvades ytterligare 49 % i Sandvik MGS S.A., den 23 juli 2,1 % i Sandvik MKTC-OAO och den 31 oktober 30 % i Sandvik Shujun Ltd. Ägarandelen i dessa företag ökade därigenom till 100 %. Koncernen redovisar därmed en minskning av minoritetsintressen med 162 MSEK.

NOT 33. UPPGIFTER OM MODERBOLAGET

Sandvik Aktiebolag, organisationsnummer 556000-3468, är ett svenskregistrerat aktiebolag med säte i Sandviken.

Adressen till huvudkontoret är 811 81, Sandviken.

Moderbolagets aktier är noterade på Stockholmsbörsen. Aktier kan även handlas i USA i form av ADRs (American Depositary Receipts).

Koncernredovisningen för år 2008 består av moderbolaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnd koncernen. I koncernen ingår även ägd andel av innehaven i intresseföretag.

NOT 34. UPPLYSNINGAR OM AKTIER, ÄGARFÖRHÅLLANDEN OCH RÄTTIGHETER

Moderbolagets aktiekapital utges i en serie där en aktie berättigar till en röst. Det totala antalet aktier ska lägst vara 1 000 000 000 och högst 4 000 000 000.

Antalet aktier vid utgången av 2008 uppgick till 1 186 287 175 med ett kvotvärde om 1,20 SEK per aktie. Vid kontant- eller kvittningsemissioner äger aktieägare företrädesrätt till teckning av nya aktier. Några begränsningar avseende aktiers överlåtbarhet föreligger inte.

Aktieinnehav som direkt och indirekt representerar minst 10 % av röstetalet avser AB Industrivärden med 11,50 %. Capital Group Inc. var vid årsskiftet en av de största ägarna i Sandvik med omkring 10 % av aktiekapitalet. Då dessa aktier är förvaltningsregistrerade har inte Sandvik full insyn över deras sammanlagda innehav.

Bolagsordningen i Sandvik AB föreskriver bland annat verksamhetens inriktning, säte och aktiekapital. Bolagsordningen anger att styrelsens ledamöter ska tillsättas vid årsstämma. Arbetstagarrepresentanter utses av de fackliga organisationerna med stöd av lag om styrelserepresentation för de privatanställda.

Sandvik AB har låneavtal med villkor som får verkan om kontrollen över bolaget förändras till följd av ett offentligt uppköpserbjudande.

Det finns inga avtal mellan koncernen och moderbolagets styrelseledamöter eller anställda som föreskriver ersättningar om dessa säger upp sig, sägs upp utan skäl原因 eller om deras anställning upphör som följd av ett offentligt uppköpserbjudande.

Motivering till utdelningsförslag

Styrelsens yttrande enligt 18 kap. 4 § och 20 kap. 8 § aktiebolagslagen.

Verksamhetens art och omfattning framgår av bolagsordningen och avgivna årsredovisningar. Den verksamhet som bedrivs i bolaget medför inte risker utöver vad som förekommer eller kan antas förekomma i branschen eller de risker som i övrigt är förenade med bedrivande av näringsverksamhet. Bolagets konjunkturberoende avviker inte från vad som i övrigt förekommer inom branschen. Beträffande väsentliga händelser hänvisas till vad som framgår av förvaltningsberättelsen.

Bolagets ekonomiska situation per 2008-12-31 framgår av denna årsredovisning. Här framgår att bolagets nettoskuldsättningsgrad uppgår till 0,9 (1,0). Bolagets nettoskuldsättningsgrad motsvarar vad som är förekommande inom branschen. Den föreslagna utdelningen utesluter inte investeringar som

bedömts erforderliga. Företaget har vidare en likviditetsreserv i form av ej utnyttjade kreditfaciliteter som vid årsskiftet uppgick till drygt 1 500 MEUR, vilket medför att bolaget bör klara oväntade händelser och tillfälliga variationer i betalningsströmmarna i rimlig omfattning. Bolagets ekonomiska ställning ger inte upphov till någon annan bedömning än att bolaget kan fortsätta sin verksamhet samt att bolaget kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt.

Med hänvisning till det ovanstående och vad som i övrigt kommit till styrelsens kännedom är styrelsens bedömning att den föreslagna utdelningen är motiverad med hänvisning till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets och koncernens egna kapital samt bolagets och koncernverksamhetens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Sandviken den 3 februari 2009
Sandvik Aktiebolag; (publ)
STYRELSEN

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår, att

till föfogande stående balanserade vinstmedel	5 303 563 706
samt årets vinst	5 749 736 652
Kronor	11 053 300 358

disponeras på följande sätt:

till aktieägarna utdelas 3,15 kronor per aktie	3 736 804 601
i ny räkning överföres	7 316 495 757
Kronor	11 053 300 358

Koncernens och moderbolagets resultat- och balansräkningar blir föremål för fastställelse på årsstämman den 28 april 2009.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed, respektive koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, och ger en rättvisande bild av företagets respektive koncernens ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen respektive koncernförvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets respektive koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget respektive de företag som ingår i koncernen står inför.

Sandviken den 3 februari 2009

Clas Åke Hedström
Ordförande

Georg Ehrnrooth
Styrelseledamot

Jan Kjellgren
Styrelseledamot

Tomas Kärnström
Styrelseledamot

Fredrik Lundberg
Styrelseledamot

Hanne de Mora
Styrelseledamot

Egil Myklebust
Styrelseledamot

Anders Nyrén
Styrelseledamot
Vice ordförande

Simon Thompson
Styrelseledamot

Lars Pettersson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 19 februari 2009

KPMG AB

Caj Nackstad
Auktoriserad revisor

Väsentliga händelser

Efter styrelsens fastställande av årsredovisningen för 2008 har några väsentliga affärshändelser genomförts i Sandvik-koncernen.

I samband med upptagande av lån i form av US Private Placement år 2005 och 2007 slöt Sandvik ränteswapkontrakt för att erhålla rörlig ränta. Genom att stänga swapkontrakten kommer Sandvik i första kvartalet 2009 att rapportera ett kassaflödestillskott om cirka 1 200 MSEK. Motsvarande resultatteffekt fördelas över lånens återstående löptid på cirka 11 år. Efter kontraktsstängningen kommer Sandvik att ha en jämnare fördelning mellan fast och rörlig ränta på upptagna lån.

Den 17 februari 2009 meddelades att Sandvik tecknat avtal om att förvärva det österrikiska bolaget Wolfram Bergbau-und Hütten-GmbH Nfg. (WBH). Förvärvet väntas slutföras under andra kvartalet 2009, efter godkännande från

berörda myndigheter. WBH med huvudkontor i St. Martin, Österrike har varit verksamt sedan 1975 och är producent och leverantör av volframmaterial. Bolaget driver även en gruva med tillhörande anrikningsverk i Mittersill i Österrike. Produkterbjudandet innefattar volframmetall- och volframkarbidpulver. Genom sin forskning och utveckling har WBH uppnått marknadsledande produktkvalitet. Försäljningen 2008 uppgick till cirka 1 800 MSEK och antalet anställda var cirka 300. Förvärvet har stor strategisk betydelse för Sandvik.

I februari tog Sandvik upp ett obligationslån på 600 MEUR, drygt 6 miljarder SEK. Lånet löper över fem år till februari 2014 med en ränta på 6,8 %. Genom lånet både stärker Sandvik sin finansiering och uppnår en bra balans mellan medelfristig och lång upplåning.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Sandvik AB (publ)
Org nr 556000-3468

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Sandvik AB (publ) för år 2008. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 12–85. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade

informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Sandviken den 19 februari 2009

KPMG AB

Caj Nackstad
Auktoriserad revisor

Hållbarhetsredovisning

Hållbarhet är en viktig del i företagets affärsverksamhet. Sandvik bedriver ett omfattande hållbarhetsarbete sedan många år och redovisar resultatet av detta i denna hållbarhetsredovisning. I begreppet hållbar utveckling ingår frågor om miljö, hälsa, säkerhet, affäretik och mänskliga rättigheter. En uppförandekod samt miljö- och arbetsmiljöledningssystem utgör grunden för Sandviks hållbarhetsarbete. Arbetet bedrivs decentraliserat inom affärsområdena med centralt beslutade policies, strategier, mål och indikatorer.

1. Viktiga händelser under året:

- En halvering av olycksfallsfrekvensen uppnåddes jämfört med år 2005.
- Användningen av trikloretylen (TRI) har från och med årsskiftet i huvudsak fasats ut.
- Antalet tillverknings-, service/ombyggnads- och distributionsenheter som certifierats mot ISO 14001 är 147 (82 %) och mot OHSAS 18001 är 159 (89 %).
- Nya övergripande och detaljerade hållbarhetsmål beslutades av koncernledningen i november.
- En ny policy för miljö, hälsa och säkerhet fastslogs av koncernledningen i december.
- En funktion etablerades för att granska leverantörer i Indien och Kina.
- Sandvik inkluderades i Dow Jones båda hållbarhetsindex Dow Jones World Sustainability Index och Dow Jones STOXX Sustainability Index.
- FAR SRS (Branschorganisationen för revisorer och rådgivare) tilldelade Sandvik sitt pris för Sveriges bästa hållbarhetsredovisning, noterade bolag.

2. Hållbarhetsredovisningen

Detta är tredje året som Sandvik publicerar en hållbarhetsredovisning som beskriver koncernens strategi och styrning, ansvarstagande, risker, möjligheter och mål ur ett hållbarhetsperspektiv samt visar koncernens resultat ur både ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Hållbarhetsredovisningen har granskats i enlighet med FAR SRS förslag till rekommendation "RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning" och AccountAbility's "AA1000AS (2008)". AA1000AS (2008) är en internationellt erkänd standard som fastställer hur bestyrkanden av hållbarhetsredovisningar ska genomföras. Den kräver att revisorn bestyrker i vilken utsträckning organisa-

tionen har implementerat AA1000s redovisningsprinciper. Information om AccountAbility finns på organisationens webbplats (www.accountability21.net)

Hållbarhetsredovisningen består av information som återfinns på följande platser:

- Redovisning i förvaltningsberättelsen som täcker kraven på icke-finansiella resultatindikatorer och miljöinformation enligt årsredovisningslagen.
- Redovisning i detta kapitel som sammanfattar strategier och styrning, ansvarstagande, risker, möjligheter samt koncernens mål och resultat ur ett hållbarhetsperspektiv.
- I "Sandviks Värld" ges några exempel på vad som gjorts för att nå koncernens miljö- och sociala mål.
- På Sandviks webbplats www.sandvik.se finns ytterligare information om det hållbarhetsarbete som bedrivs inom respektive affärsområde.
- På Sandviks webbplats återfinns också fullständiga referenser till Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer G3 vilka tillämpas vid upprättandet av hållbarhetsredovisningen.

2.1 Redovisningens omfattning och avgränsning

Hållbarhetsredovisningen avser räkenskapsåret 2008. Om inte annat anges tillämpar hållbarhetsredovisningen samma redovisningsprinciper som årsredovisningen i övrigt och omfattar hela koncernens verksamhet, dock inte Seco Tools, intressebolag och samriskbolag. Specifika mätmetoder och antaganden presenteras i anslutning till respektive indikator. Data från enheter som förvärvats under året är endast inkluderade i 2008 års indikatorer.

2.2 Tillämpning av lagar och rekommendationer

Hållbarhetsredovisningen baseras på årsredovisningslagen, Sveriges Finansanalytikers Förenings rekommendationer om Corporate Responsibility, samt på den tredje generationens riktlinjer (G3) från den internationella organisationen Global Reporting Initiative (GRI). Mer information om GRI finns på organisationens webbplats (www.globalreporting.org). Redovisningen motsvarar nivå B+ enligt GRI, vilket innebär att minst 20 indikatorer redovisas och att redovisningen genomgått en oberoende granskning. På Sandviks webbplats www.sandvik.se återfinns ett fullständigt GRI-index med kommentarer till samtliga indikatorer.

Sandvik har antagit AccountAbility's AA1000APS (2008) principer för redovisningsskyldighet vilka lanserades i oktober 2008. Detta innebär ett arbete med att tydligt erkänna, ta ansvar för och vara transparent med avseende på den hållbarhetsrelaterade påverkan som verksamheten ger upphov till.

Det innebär också att arbete med att involvera intressenter i att identifiera och förstå hållbarhetsrelaterade frågeställningar och att i relation till intressenterna också ta ansvar för, redovisa och förklara beslut, aktiviteter och resultat.

Redovisningsskyldigheten innebär att Sandvik kommer att arbeta med att systematiskt införa AccountAbility's tre principer i relationerna till Sandviks olika intressenter:

- Allomfattande (Inclusivity)
- Väsentlighet (Materiality)
- Lyhördhet (Responsiveness)

Ambitionen är att börja med att kartlägga i vilken utsträckning principerna är införda i koncernen och utifrån resultatet fastställa mål och åtgärder för det fortsatta arbetet med att utveckla hållbarhetsredovisningen.

3. Strategi och styrning av hållbarhetsarbetet

En förutsättning för att Sandvik ska förbli ett framgångsrikt företag och uppnå en hållbar utveckling är att företaget tar sitt miljömässiga och sociala ansvar samt att alla medarbetare utför sitt arbete på ett etiskt ansvarsfullt sätt. Sandviks strategi när det gäller hållbarhetsarbetet är att med utgångspunkt från företagets uppförandekod analysera risker och möjligheter, sätta långsiktiga och kortsiktiga mål för att minimera risker och utnyttja de möjligheter som finns på ett effektivt sätt. Sandvik strävar efter att ha en öppen dialog med alla viktiga intressenter om hur arbetet bedrivs och vilka resultat som uppnås. Detta är en viktig förutsättning för att kunna fokusera på rätt saker i förbättringsarbetet.

Sandviks styrmodell innebär att koncernledningen fastslår Sandviks uppförandekod och mål, och varje affärsområde ansvarar för att koden efterlevs och att målen bryts ner i organisationen. Varje affärsområde ansvarar dessutom för utvärdering av hållbarhetsrelaterade risker (miljö, hälsa och säkerhet, korrupcion, människorättsfrågor med mera) i verksamheten och inom affärsområdena finns specifika organisationer utsedda för att koordinera frågorna och stödja de lokala ledningarna. På koncernnivå finns olika råd (till exempel för miljö, hälsa och säkerhet) för koordinering av arbetet mellan affärsområden samt beredning av gemensamma policies, mål och indikatorer till koncernledningen. För att säkerställa att ledningssystem, internkontroller och riskhantering fungerar finns en oberoende enhet (Group Assurance) som kontinuerligt följer upp organisationens verksamhet och kvartalsvis rapporterar till styrelsens revisionsutskott och koncern-

ledningen. Indikatorer och nyckeltal inrapporteras även kvartalsvis och redovisas till styrelse, ledning och hela organisationen. En ytterligare viktig del i Sandviks hållbarhetsstrategi är utbildning. Ett program finns etablerat för utbildning av samtliga medarbetare inom bolaget i vad miljö- och socialt ansvar samt affärsetik innebär. Utbildningen följs upp kvartalsvis. I slutet av år 2008 var 81 % (90) av de anställda utbildade. Minskningen jämfört med föregående år beror huvudsakligen på personalomsättning.

3.1 Intressenter

Ett antal intressenter påverkar eller påverkas av koncernens verksamhet. Sandvik har identifierat tre särskilt viktiga intressentgrupper: ägare, medarbetare och kunder. Dessa har avgörande betydelse för verksamheten och det förekommer regelbundna kontakter med dessa på olika nivåer inom koncernen. Under året har intressentdialoger genomförts med ett antal Social Responsible Investment (SRI)-analytiker och andra intressentdialoger har genomförts med hjälp av extern part. Dessa dialoger visar bland annat att Sandviks affärsverksamhet upplevs som riskfylld ur ett miljömässigt och socialt perspektiv (till exempel människorättsfrågor) speciellt relaterade till leverantörer och kunder. Exempel på vad som intressenterna förväntar sig av Sandvik är mer information om Sandviks långsiktiga strategi när det gäller klimatförändringar. Vid dialogerna framkom också att Sandvik arbetar med relevanta hållbarhetsaspekter och att redovisningen innehåller relevant information om resultatet av Sandviks arbete. Ett ytterligare bevis för detta är att Sandvik under året belönades med den Svenska branschorganisationen för revisorer och rådgivare (FAR SRS) pris för Sveriges bästa hållbarhetsredovisning, noterade bolag.

3.1.1 Ägarna

Dialogen med ägarna sker framförallt via styrelsen och på bolagsstämman, men även genom en väl utvecklad Investor Relations-funktion, som ofta för dialoger med specifika SRI-analytiker. Dessa dialoger har visat att aktieägarna efterfrågar mer information om vilka risker som Sandvik identifierat och hur dessa hanteras, speciellt med fokus på människorättsfrågor i leverantörsledet.

3.1.2 Medarbetarna

Sandviks medarbetare är representerade i moderbolagets styrelse. Vid behov lämnas information till och diskuteras med medarbetarna. Vidare förs förhandlingar med representanter för medarbetarna på lokal nivå i samband med sådana händelser som till exempel organisationsförändringar. Vid dialoger med de anställdas fackliga organisationer har det framkommit att medarbetarna upplever hälsa och säkerhet, frånvaro från arbetet, diskriminering och miljön som de viktigaste frågorna, liksom den allmänna utbildningen i ansvarstagande och affärsetik. Kompetensutveckling och utvärdering av arbetsprestationer är andra viktiga områden.

3.1.3 Kunderna

Kundkontakter hanteras lokalt genom Sandviks försäljningsorganisationer runt om i världen. Ett ökat krav på Sandviks hållbarhetsarbete från kunder märks allt tydligare. Många av kraven är relaterade till säkerhet på arbetsplatserna och miljön, till exempel kräver kunderna allt oftare att Sandvik ska ha system för att samla in data för koldioxidutsläpp. Dessutom har önskemål framförts att Sandvik ska kunna ange hur mycket koldioxidutsläpp som genereras vid tillverkning av en produkt. Förfrågningar relaterade till den Europeiska kemikalielagstiftningen (REACH) är också vanliga och många kunder, speciellt inom Sandvik Mining and Construction, ställer ökade krav på maskinsäkerhet. Utöver detta kommer krav på försäkring om att Sandvik följer alla internationella konventioner när det gäller mänskliga rättigheter.

3.1.4 Övriga intressenter

Dialog med myndigheter, utbildningsenheter, intresseorganisationer (NGO), samhällsmedborgare med flera sker löpande efter behov.

4. Ansvarstagande

Sandviks ansvarstagande sammanfattas i Koncernens Uppförandekod som fastslogs av styrelsen 2004. Koden innehåller ansvarstaganden inom områdena affäretik, leverantörer, anställdas arbetsförhållanden och utveckling, mänskliga rättigheter, miljö och samhällsengagemang. Koden är översatt till 13 språk och finns tillgänglig på Sandviks webbplats (www.sandvik.se). I ansvarstagandet ingår även en tydlig process för att hantera rapportering av avvikelser från koden. Medarbetare uppmanas att anmäla betenden som avviker mot koden till närmaste chef, eller om det finns anledning att tro att det inte får någon effekt, till en högre chef, företagets personalavdelning eller Sandviks chefsjurist. Centralt inom koncernen finns en speciell grupp utsedd som utreder alla anmälningar. Den som anmäler garanteras att det inte blir någon vedergrällning för anmälan eller för deltagande i företagets utredning av ett klagomål.

4.1 Affäretik

Sandviks uppförandekod innehåller tydliga riktlinjer när det gäller korrekt redovisning, avståndstagande från mutor samt att följa kartell och konkurrenslagstiftningen i de länder Sandvik verkar.

4.2 Leverantörer

Sandvik har ett tydligt ställningstagande när det gäller leverantörer, inklusive entreprenörer, agenter, distributörer och deras underleverantörer. Dessa ska uppfylla samma krav som ställs på Sandviks anställda i enlighet med uppförandekoden.

4.3 Miljö, hälsa och säkerhet

Sandviks vision när det gäller miljö, hälsa och säkerhet är att uppfattas av sina intressenter som ett företag med utmärkt prestationsförmåga när det gäller miljö, hälsa och säkerhet. Visionen ska uppfyllas genom att:

Vid Sandviks enheter minimera:

- all potentiell miljöpåverkan till exempel genom att använda energi och material på det mest effektiva sättet,
- alla risker relaterade till hälsa, säkerhet och välmående hos de anställda.

Produkter, service och tekniska lösningar:

- erbjuder en lång livslängd och bättre resursutnyttjande,
- har minimal miljöpåverkan vid användning av kund,
- är helt återvinningsbara.

4.3.1 Policy

I december fastställde koncernledningen en ny policy för miljö, hälsa och säkerhet som gäller för samtliga enheter inom koncernen.

Miljö, hälsa och säkerhetspolicy:

- Frågor om miljö, hälsa och säkerhet ingår som en integrerad del i Sandviks totala verksamhet och företaget uppnår ständiga förbättringar inom dessa områden med hjälp av målstyrning. Sandvik anser att störst effekt nås genom att agera förebyggande.
- Företaget ansluter sig till ett synsätt som leder mot långsiktig hållbar utveckling i dess verksamhet. Det innebär att Sandvik strävar efter hög effektivitet i användning av energi och naturresurser, gynnar system för återvinning och återanvändning av material samt arbetar med att förhindra föroreningar och alla typer av arbetsrelaterade sjukdomar och skador.

- Sandvik strävar efter att erbjuda hälsosamma och säkra arbetsförhållanden som stimulerar medarbetare att vara effektiva, ta ansvar och fortsätta att utvecklas mot sina personliga och yrkesrelaterade mål.
- Sandvik ska uppfylla eller överträffa tillämpliga miljö- och arbetsmiljölagar eller andra krav. Företaget anser att gemensamma och effektiva miljö-, hälso- och säkerhetskrav och standarder bör etableras på internationell nivå.

4.4 Mänskliga rättigheter och anställdas villkor

Sandvik har tydliga policies när det gäller mänskliga rättigheter, arbetsrättsfrågor som bygger på FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och ILOs förklaring om grundläggande principer och rättigheter på arbetsplatsen.

Sandvik ansvarar för att dessa policies följs inom företagets verksamhet liksom i hela leverantörskedjan där Sandvik har möjlighet till inflytande och kontroll.

5. Risker och möjligheter

Sandviks finansiella risker beskrivs på sidorna 27–32. Utöver dessa finns risker kopplade till att Sandvik verkar på många ställen i världen där risken för miljöförstöring, brott mot de mänskliga rättigheterna och korruption förekommer. Dessutom har Sandvik en stor mängd producerande enheter där miljö-, hälso- och säkerhetsrisker förekommer. Sandvik har en etablerad riskhanteringsprocess, där dessa typer av risker utvärderas tillsammans med finansiella risker. Riskutvärderingen omfattar inte enbart den egna verksamheten utan även risker relaterade till områden Sandvik verkar i och risker hos leverantörer. Riskhanteringsprocessen beskrivs med början på sidan 25 i Sandviks årsredovisning.

5.1 Affärsetik

Affärsetiska risker bedöms som stora, speciellt risk för mutor i samband med marknadsföring och försäljning i länder där korrupsion är allmänt utbredd. Användning av agenter utgör en särskilt stor risk. Utvecklingen av korrupsion i olika länder där Sandvik verkar följs kontinuerligt på till exempel Transparency Internationals webbplats (www.transparency.org). Risk för brott mot lokal kartell- och konkurrenslagstiftning är också hög. För att minimera dessa affärsrisker genomförs kontinuerlig utbildning samt internrevision. Under året har några enstaka fall av misstänkt korrupsion inrapporterats. Samtliga dessa fall har genomgått en utredning och korrigerande åtgärder har vidtagits till exempel direkt avsked.

5.2 Leverantörer

Under år 2008 har Sandvik ökat fokus på risker relaterade till leverantörskedjan genom att etablera vägledningar och intern praxis inför framtiden. Grundläggande arbetssätt för bedömning av leverantörer är under framtagning och beräknas vara införda under år 2009. En särskild uppförandekod för leverantörer är under framtagning och kommer likaså att införas under 2009. Koden innehåller samma grundläggande krav som Sandviks uppförandekod men innehåller också specifik information relaterat till leverantörsledet.

För att minimera riskexponeringen har en funktion etablerats för att öka kontrollen av leverantörer i Kina och Indien, där leverantörsriskerna bedöms som stora och där Sandvik ökar inköpen av material och komponenter.

5.3 Miljö

I slutet av år 2008 hade Sandvik 144 tillverkningsenheter och 35 distributionscentraler, service- och ombyggnadsverkstäder runt om i världen med i många fall potentiell miljöpåverkan.

Vid flertalet av dessa anläggningar har miljöledningssystem införts eller håller på att införas och inom ramen för dessa har koncernens miljörisker sammanfattats enligt nedan:

Övergripande miljörisker inom Sandviks egna verksamheter:

- Användning/förbrukning av energi, råvaror, färskt vatten och farliga kemikalier.
- Generering av utsläpp och avfall från produktionen.
- Gamla industriområden och avfallsdeponier.
- Miljöskulder vid företagsförvärv.

Risker relaterade till utsläpp är huvudsakligen kopplade till utsläpp av koldioxid till atmosfären. Dessa utsläpp orsakas av den egna verksamhetens förbränning av fossila bränslen för energi och transporter och indirekt genom inköp av el som producerats genom förbränning av fossila bränslen. Samtidigt finns en långsiktig affärsmöjlighet för Sandvik i sökandet efter nya koldioxidneutrala energikällor, men även på kort sikt i utvinningen av mer svårutvunna fossila bränslen.

I förvaltningsberättelsen (sidan 24) återfinns information om tillståndspliktig verksamhet och miljöskulder.

5.4 Hälsa och säkerhet

Sandviks olika tillverknings-, service/ombyggnads- och distributionsenheter utgör potentiella risker för arbetsrelaterade sjukdomar samt olyckor. Vid flertalet av dessa enheter har arbetsmiljöledningssystem införts eller håller på att införas. Ledningssystemen kommer dessutom att förbättra såväl arbetsmiljö som de anställdas arbetssituation. Sandviks produkter kan också utgöra en risk vid användning hos kund vilket ställer stora krav på kvalitetskontroll i den egna tillverkningen och hos underleverantörer samt behov av enkla och tydliga användarmanualer och produktspecifikationer.

5.5 Mänskliga rättigheter och anställdas villkor

Överträdelser av Sandviks policier när det gäller mänskliga rättigheter och anställdas villkor skulle få stor negativ påverkan på Sandviks förtroende. Därför genomförs regelbundet basutbildning i företagets grundläggande värderingar, policier och risker när det gäller mänskliga rättigheter och arbetsrätt. Utöver detta genomförs regelbundna internrevisioner på enheter som bedömts vara särskilt exponerade för dessa risker. Resultaten av revisionerna delges lokala ledningen, landschefer, koncernledning och styrelse.

För att öka förståelsen inom organisationen när det gäller risker kopplade till mänskliga rättigheter och arbetsrättsliga risker när Sandvik gör affärer i länder med höga risker, har en analys av ett stort antal länder i Asien, Afrika och Sydamerika genomförts. Dessa analyser finns tillgängliga på Sandviks intranät för dem som på olika sätt verkar i dessa länder. Risker av denna typ uppkommer inte enbart vid direkt verksamhet (till exempel tillverkning och inköp) i länderna utan även indirekt (risker kopplade till kunder).

Inga incidenter när det gäller brott mot mänskliga rättigheter har inrapporterats under år 2008.

6. Mål för hållbarhetsarbetet

Nya eller modifierade hållbarhetsmål fastställdes av Sandviks ledning i november år 2008.

6.1 Miljö

6.1.1 Koncernens övergripande mål:

- Effektivare användning av energi och ingångsmaterial.
- Minskade utsläpp till luft och vatten.
- Ökad återvinning av material och biprodukter.
- Minskad miljöpåverkan från användning av farliga kemikalier.
- Ökat antal produkter som stödjer principerna för hållbar tillväxt.

6.1.2 Koncernens detaljerade mål:

- Minska energianvändningen i förhållande till försäljningsvolymen med 10 % före slutet av 2012 (basår: 2008).
- Minska färskvattenförbrukningen i förhållande till försäljningsvolymen med 10 % före slutet av år 2012 (basår: 2008).
- Påbörja inrapportering av utsläpp av avloppsvatten från enheter före slutet av år 2009.
- Ersätta alla klorerade lösningsmedel, såsom diklormetan, tetrakloreten, tetraklormetan, trikloreten och trikloreten med andra lösningsmedel eller tekniker före slutet av år 2010.
- Minska koldioxidutsläppen från intern användning av fossila bränslen och elektricitet i förhållande till försäljningsvolymen med 10 % före slutet av 2012 (basår: 2008).
- Påbörja inrapportering av koldioxidutsläpp från transporter före slutet av år 2009.
- Samtliga betydande tillverknings-, service- och distributionsenheter ska vara certifierade i enlighet med ISO 14001 inom två år från att de förvärvats eller etablerats.

6.2 Hälsa och säkerhet

6.2.1 Koncernens övergripande mål:

- Fortsätt minska frekvensen av arbetsrelaterade olycksfall, sjukdomar och incidenter.
- Förbättra hälsa och välmående bland medarbetare.

6.2.2 Koncernens detaljerade mål:

- Minska olycksfallsfrekvensen med 50 % före slutet av år 2012 (basår: 2008).
- Samtliga enheter ska introducera ett hälso- och välmäendeprogram före slutet av år 2010.
- Samtliga betydande tillverknings-, service- och distributionsenheter ska vara certifierade i enlighet med OHSAS 18001 (eller jämförbar standard) inom två år från att de förvärvats eller etablerats.

6.3 Anställdas villkor och utveckling

6.3.1 Koncernens övergripande mål:

- Öka jämställdheten på arbetsplatser.

6.3.2 Koncernens detaljerade mål:

- Samtliga enheter ska påbörja ett program för att förbättra balansen mellan män och kvinnor före slutet av år 2010.
- Alla medarbetare ska årligen ha ett personligt utvecklingssamtal.

7. Utfall av hållbarhetsarbetet

I följande avsnitt redovisas utfallet relativt koncernens mål mätt med relevanta indikatorer och nyckeltal. Struktureffekter under året är försumbara, däremot så har Sandviks anpassning av tillverkningsstakten på grund av det rådande marknadsläget haft en tydlig påverkan på flertalet miljö- och arbetsmiljöindikatorer.

7.1 Finansiellt

Sandviks finansiella utveckling framgår av förvaltningsberättelsen och de finansiella rapporterna i årsredovisningen där även koncernens finansiella mål och utfall i förhållande till dessa mål presenteras.

I tabellen till höger åskådliggörs hur det värde som skapas genom koncernens verksamhet har uppstått och distribuerats till olika intressentgrupper.

Förutom tilldelning av utsläppsrätter för koldioxid (se sidan 24) har Sandvik inte mottagit några betydande statliga stöd under året (jämför not 13 i årsredovisningen).

7.2 Miljö

7.2.1 Användning av råvaror

Materialförbrukningen skiljer sig åt mellan de olika affärsområdena. Inom Sandvik Tooling och Sandvik Materials Technology baseras produktionen huvudsakligen på metalliska råvaror medan den inom Sandvik Mining and Construction huvudsakligen baseras på inköpta komponenter. I tabellen till höger redovisas Sandviks förbrukning av metalliska råvaror.

Sandvik Materials Technologys anläggningar i Sandviken och Hallstahammar har den största råvaruförbrukningen inom

koncernen. De viktigaste råvarorna för Sandvik Materials Technology är järn, nickel, krom, mangan och molybden i form av legeringar eller ingående i skrot. Av dessa material kommer 80 % från återvunnet skrot. De viktigaste råvarorna för Sandvik Tooling är olika volframföreningar och kobolt, men även föreningar med mer ovanliga grundämnen som tantal används. Sandvik Mining and Construction förbrukar en del järn och manganråvaror för tillverkningsav gjutgods. Cirka 88 % av detta utgörs av skrot. För koncernen totalt kommer cirka 79 % av de metalliska råvarorna från skrot.

Även om återvinningen är hög redan i dag strävar Sandvik kontinuerligt mot att öka andelen återvunna råvaror för att dels få ett uthålligt materialutnyttjande, dels minska miljöpåverkan. Detta görs genom att återköpa använda produkter och återvinna restprodukter från egna tillverkningsanläggningar.

Sandvik Toolings program för återvinning av hårdmetallskär vid anläggningen i Chiplun, Indien fortsätter. Under 2008 återvanns drygt 40 % av skären sålda av Sandvik Coromant. Andra produktområden inom Sandvik Tooling har under året också påbörjat återvinning. Dessutom har Sandvik Mining and Construction under året invigt en egen ny anläggning i Chiplun för att separera hårdmetall och stål i borkronorna. Hårdmetallen går sedan in i samma återvinningsprocess som Sandvik Toolings hårdmetallskär. Stålet säljs till lokala stålverk för återvinning.

Återvinningen av hårdmetall bygger på en så kallad zinkmetod där uttjänta hårdmetallskär omvandlas till ett hårdmetallpulver som efter anpassning och kontroll kan användas som råvara. Denna metod är ett mycket bra komplement till de mer energikrävande processer som används när man utgår från malm som ursprungsmaterial. Den totala energianvändningen vid tillverkningsav hårdmetallskär reduceras därmed med cirka 75 %, vilket också innebär en minskning av koldioxidutsläpp under produktionsprocessen med cirka

40 % per producerat hårdmetallskär.
Även utsläpp av kväveoxider reduceras.

Miljöfarliga kemikalier används endast i en begränsad och väl övervakad omfattning och dessa omhändertas efter användning på ett miljösäkert sätt. Målet att ersätta trikloretylen med andra mindre miljöfarliga lösningsmedel har i stort sett nåtts. Några enheter med begränsad användning kommer att färdigställa omställningen i början av år 2009. Den sammanlagda förbrukningen under år 2008 var cirka 14 (16) kubikmeter.

7.2.2 Användning av energi

I tabellen och diagrammen till höger visas utvecklingen av energianvändningen inom Sandvik samt fördelningen av energianvändningen inom affärsområdena samt inom olika marknader.

Energianvändningen relaterat till försäljningsvolym visar att koncernen fortsätter sin förbättring i att producera energieffektivt. Den totala energianvändningen relativt försäljningsvolymen minskade med 4,3 % och elanvändningen relativt försäljningsvolymen minskade med 3,4 %. Jämfört med startåret 2004 (index = 100) har elanvändningen relativt försäljningsvolymen minskat med 14 % det vill säga en större minskning än det uppsatta målet på 10 %.

Även om slutdatum för målet (2010) ännu inte inträffat har koncernledningen satt ett nytt mål att från år 2008 till år 2012 sänka den totala energianvändningen (el och fossilt bränsle) med 10 % relativt försäljningsvolymen. Anledningen till detta är dels att värdena för elanvändningen för basåret 2004 var något osäkra, dels för att inkludera även förbrukning av fossilt bränsle i målet.

Exempel på åtgärder för att reducera energianvändningen redovisas i Sandviks Värld.

Ekonomiskt värde, genererat och fördelat*

MSEK	Intressent	2008	2007	2006	2005
Intäkter	Kunder	92 654	86 338	72 289	63 370
Ekonomiskt värde genererat		92 654	86 338	72 289	63 370
Kostnader för tillverkning	Leverantörer	53 287	48 343	38 620**	33 895
Löner och ersättningar	Personal	23 129	20 562	18 825**	17 281
Betalningar till kapitalförsörjare	Kreditgivare	2 217	1 397	955	713
Betalningar till kapitalförsörjare	Aktieägare	5 111	4 207	3 533	6 976
Betalningar till stater **	Offentlig sektor	2 876	4 167	3 151	2 306
Ekonomiskt värde fördelat		86 620	78 676	65 084	61 171
Kvar i företaget		6 034	7 662	7 205	2 199

* Inkluderar Seco Tools.

** Värden justerade sedan förra redovisningen.

Förbrukning av råvaror

	2008	2007	2006	2005
Förbrukning av metalliska råvaror (tusen ton)	350	399	405	372
varav återvunnet material (%)	79	78	78	80

Användning av energi

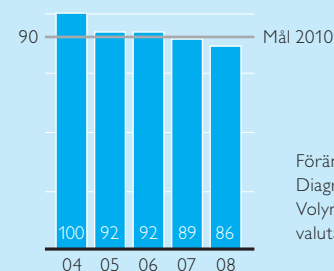
	2008	2007	2006	2005
Total energi (TJ)*	8 800	8 600	8 000	7 400
varav fossilt bränsle (TJ) Direkt energi**	3 300	3 200	2 900	2 700
varav elenergi (TJ) Indirekt energi***	5 500	5 400	5 100	4 700

* Energianvändningen rapporteras i Tera Joule (TJ).

** Värden för 2005–2007 är justerade sedan förra redovisningen.

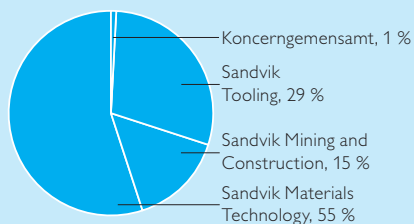
*** Energianvändningen inkluderar inte den energi som elproducenterna använder för att generera elen.

Elanvändning i relation till försäljningsvolym

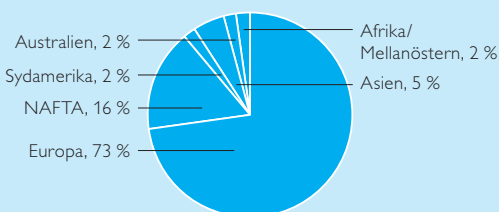

Förändring av elanvändning relativt volym, 2004–2008. Diagrammet visar index jämfört med år 2004. Volym definieras som fakturering justerad för struktur, valuta- och prisseffekter.

Energianvändning per affärsområde

Energianvändning per marknadsområde

7.2.3 Förbrukning av färskvatten

Färskvatten är en värdefull resurs och hus-hållning är därför väsentlig. Koncernledningen har under året satt som mål att minska färskvattenförbrukningen relativ försäljningsvolymen med 10 % från år 2008 till år 2012. I tabellen till höger visas utvecklingen av färskvattenförbrukningen inom Sandvik sedan år 2005.

Av de länder där Sandviks vattenförbrukning är betydande har endast Indien mycket begränsad tillgång till färskvatten. Samtliga tillverkningsenheter i Indien har infört system där allt avloppsvatten renas och tas tillvara i den egna verksamheten. Liknande system finns även vid Sandviks anläggningar i till exempel Sandviken Sverige och Sao Paulo Brasilien.

7.2.4 Biologisk mångfald

13 av Sandviks tillverkningsenheter ligger inom eller nära skyddade områden med högt värde avseende biologisk mångfald. Fem av enheterna ligger i USA, fem i Europa, två i Brasilien och en i Nya Zeeland. Cirka hälften av områdena utgörs av våtmark. Sandvik tar särskild hänsyn till dessa områden och samarbetar i relevanta fall i med myndigheterna.

7.2.5 Utsläpp och avfall

Utsläppen från Sandviks verksamhet är av olika art. De huvudsakliga utsläppen utgörs av koldioxid till atmosfären. Dessa utsläpp står i särskilt fokus inom ramen för Sandviks miljöledningssystem och följs upp noggrant. Tabellen till höger visar utvecklingen av företagets utsläpp av koldioxid och diagrammen till höger visar utsläpp av koldioxid relaterat till försäljningsvolymen samt utsläpp per affärsområde och marknad.

Koldioxidutsläppen från användning av fossila bränslen minskade i relation till försäljningsvolymen med fyra procent, vilket är samma minskning jämfört med startåret 2004 men en bit ifrån målet att minska med 10 % till slutet av 2010.

I syfte att öka kvaliteten på värdena för koldioxidutsläpp relaterade till generering av elenergi har faktorer för beräkning av

koldioxidutsläpp erhållits från leverantörerna av den elenergi som används i de enheter som svarar för 80 % av Sandviks elanvändning. För resten av enheterna har de landsfaktorer (från International Energy Agency Dataservice) använts som tidigare användes för alla enheter. Alla utsläpp från tidigare år har omräknats med antagandet att alla enheter har haft samma leverantör under dessa år. Ambitionen är att från och med 2009 använda leverantörsspecifika faktorer för samtliga enheter för att öka kvaliteten ytterligare.

Även om slutdatum för målet ännu inte har inträffat så har koncernledningen satt ett nytt mål att från år 2008 till år 2012 minska koldioxidutsläppen från intern användning av fossila bränslen och elektricitet i förhållande till försäljningsvolymen med 10 %. Anledningen till detta är dels att värdena för koldioxidutsläpp för basåret 2004 är något osäkra, dels för att även inkludera koldioxidutsläpp från generering av elenergi.

Sandviks ledning har under året även satt ett nytt mål att påbörja inrapportering av koldioxidutsläpp från transporter (person och godstransport) före slutet av år 2009. Därmed kommer Sandvik att kunna ge en mer fullständig redovisning enligt The Greenhouse gas Protocol (www.ghgprotocol.org).

I tabellen till höger visas producerade avfallsmängder 2008. Inga större ändringar jämfört med tidigare har noterats.

7.2.6 Miljöledningssystem

Sandviks mål är att samtliga betydande tillverknings-, service- och distributionsenheter ska vara certifierade i enlighet med den internationella standarden för miljöledningssystem ISO 14001 inom två år från att de förvärvats eller etablerats. Med betydande avses fler än 25 medarbetare. I slutet av år 2008 var 147 (82 %) tillverknings-, service/ombyggnads- och distributionsenheter certifierade. Dessa enheter ligger fysiskt inom Sandviks egna anläggningar. Utöver dessa finns cirka 25 underhållsverkstäder som Sandvik driver inom kunders verksamhet (mestadels gruvor).

Förbrukning av färskvatten	2008	2007	2006	2005
Förbrukning av färskvatten (tusen m ³)	4 500	4 500	4 600	3 800
varav inköpt (tusen m ³)	3 600	3 500	3 300	3 300
varav från egna brunnar (tusen m ³)	500	500	500	400
varav insamlat regnvatten (tusen m ³)	400	500	800	100

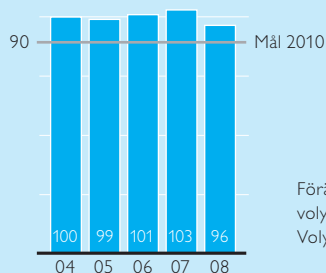
Utsläpp av koldioxid	2008	2007	2006	2005
Totalt utsläpp av koldioxid (tusen ton CO ₂)*	534	511	439	391
varav från förbränning av fossilt bränsle (tusen ton CO ₂). Direkt	218	221***	198	180
varav från användning av elenergi (tusen ton CO ₂). Indirekt**	316	290	241	211

* Exklusive utsläpp från transporter av råvaror och färdiga produkter samt resor.

** Utsläppen är beräknade med faktorer (Från elleverantörer eller International Energy Agency Dataservice, se text) som tar hänsyn till vilken typ av primär energi som använts vid elgenereringen vilket innebär att tidigare års värden räknats om. Utsläppen inkluderar alltså även utsläpp för generering av elen.

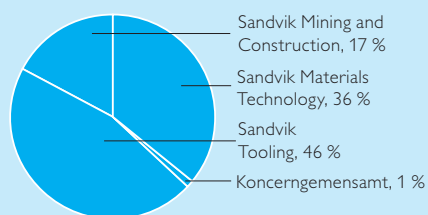
*** Justerad sedan förra redovisningen.

Koldioxidutsläpp i relation till försäljningsvolym

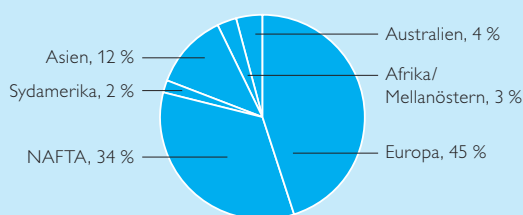

Förändring av koldioxid genererat från förbränning av fossila bränslen relativt volym, åren 2004–2008. Diagrammet visar index jämfört med år 2004. Volym definieras som fakturering justerad för struktur, valuta- och priset effekter.

Koldioxidutsläpp per affärsområde

Koldioxidutsläpp per marknadsområde

Producerat avfall	2008	2007	2006	2005
Mängd avfall (tusen ton)*	166	171	150	140
varav farligt avfall (tusen ton)	32	28	35	24
varav avfall till deponi (tusen ton)	109	105	95	90

* Exklusive uppkommet metallskrot som återvinnas internt eller externt

Dessa enheter ingår i kundernas miljöledningssystem. Av Sandviks 144 tillverkningsanläggningar är 92 % certifierade. Alla enheter som inte är certifierade utgörs av nya förvärv under 2007–2008.

7.3 Hälsa och säkerhet

Tabellen till höger ger en översikt över Sandviks resultat vad gäller hälsa och säkerhet.

Beklagligt nog inträffade två dödsfall under året. Ett dödsfall orsakades av en trafikolycka i Zimbabwe medan det andra inträffade i samband med service och underhåll i en underjordsgruva i Sydafrika.

Antalet olyckor och olycksfallsfrekvensen har sedan år 2005 minskat med 30 respektive 50 % och antalet förlorade arbetsdagar på grund av olyckor har minskat med 10 %. Målet att minska olycksfallsfrekvensen med 50 % innan slutet av år 2008 har därmed uppnåtts.

Sjukfrånvaron har minskat med 44 % sedan år 2005. Målet är en minskning med 50 % innan slutet av år 2010. Eftersom begreppet sjukfrånvaro tolkas olika i olika länder har det varit svårt att åstadkomma en bra uppföljning. Koncernledningen har därför beslutat att ändra målet att sänka sjukfrånvaron med 50 % till slutet av 2010 till att ” Samtliga enheter ska introducera ett hälso- och välmåendeprogram före slutet av år 2010”. Målet kommer att följas upp med att mäta total frånvaro liksom uppföljning av implementeringen av programmen.

Diagrammen till höger visar olycksfallsfrekvensen för de olika affärsområdena samt olycksfallsfrekvensen för olika marknader. Alla affärsområden har under 2008 sänkt olycksfallsfrekvensen. Sandvik Mining and Construction och Sandvik Materials Technology har sänkt med cirka 25 % och Sandvik Tooling med 11 % från en redan låg nivå. En viktig anledning till den minskade olycksfallsfrekvensen är det pågående införandet av arbetsmiljöledningssystem som innebär ökad fokus på ledarskap och ansvar i säkerhetsfrågor, strukturerad uppföljning och utredningar av tillbud och olyckor. Andra viktiga

anledningar är kommunikation med, och engagemang hos medarbetarna genom till exempel lokala skyddskommittéer liksom systematiska riskbedömningar och interna revisioner som grund för förebyggande åtgärder.

Sandvik stimulerar rapportering av tillbud, till exempel genom att sätta mål att anmäla ett specificerat antal tillbud i förhållande till ett olycksfall. Från och med år 2007 har antal tillbud införts som en koncerngemensam indikator (se tabell till höger). Under 2008 har antalet inrapporterade tillbud ökat kraftigt vilket inte är en faktisk ökning av tillbud utan ett bevis på en effektivare inrapportering. Antalet inrapporterade tillbud per olycksfall var 8,9.

I en del länder präglas samhället och arbetslivet av förekomsten av allvarliga smittsamma sjukdomar, exempelvis är HIV/AIDS ett extremt allvarligt problem i framförallt södra Afrika. Sandvik har omfattande HIV/AIDS-program i Sydafrika, Zimbabwe, Tanzania, Zambia och Malawi och i viss utsträckning i Ghana och i Demokratiska republiken Kongo. En sammanfattning av HIV/AIDS-programmen i dessa länder återges i tabellen till höger.

Sandvik har infört program med utbildning och råd om HIV/AIDS till medarbetare och deras familjer och i vissa fall även till andra invånare i närheten av Sandviks verksamhet. Utbildning ges dagligen oftast i samband med säkerhetsmöten som hålls innan arbetet börjar. Rådgivning ges av privata organisationer som Sandvik samarbetar med samt egna rådgivare. Vid rådgivningsmöten tas inte enbart HIV/AIDS frågor upp utan ett holistiskt synsätt används för att utvärdera andra system som eventuellt påverkar en individ till exempel stigma. Förebyggande arbeten och riskkontroller ges i samband med utbildning och rådgivning. Huvudfokus ligger på att ändra inställningen till partners och användning av kondomer. Åtgärder och support erbjuds till alla medarbetare som testats positivt. Antiretrovirala läkemedel erbjuds till alla inom ramen för programmet liksom testmöjligheter samt gratis kondomer.

7.3.1 Ledningssystem för hälsa och säkerhet

Sandviks mål är att samtliga betydande tillverknings-, service- och distributionsenheter ska vara certifierade i enlighet med den internationella specifikationen för arbetsmiljöledningssystem OHSAS 18001 (eller jämförbar standard) inom två år från att de förvärvats eller etablerats. Med betydande avses fler än 25 medarbetare. I slutet av 2008 var 159 (89 %) tillverknings-, service/ombyggnads- och distributionsenheter certifierade. Dessa enheter ligger fysiskt inom Sandviks egna anläggningar. Utöver dessa finns cirka 25 underhållsverkstäder som Sandvik driver inom kunders verksamhet (mestadels gruvor). 70 % av dessa enheter har också certifierats. Av Sandviks 144 tillverkningsanläggningar är 90 % certifierade. Alla utom en av de enheter som ej är certifierade utgörs av nya förvärv under 2007–2008.

7.4 Anställdas villkor och utveckling

För att säkerställa en kontinuerlig förbättring av medarbetarnas utveckling har koncernledningen beslutat att följa fem indikatorer; mångfald (balansen män och kvinnor), rörlighet (internt inom företaget), personalomsättning, kompetensutvecklingsdagar och utvecklingssamtal. För två av dessa indikatorer finns konkreta koncernmål – att alla medarbetare ska ha ett årligt utvecklingssamtal samt att förbättra balansen mellan män och kvinnor i företaget.

7.4.1 Anställning

Antalet anställda i Sandvik-koncernen och fördelningen av dessa på geografiska områden och kön återges i not 3 i årsredovisningen. Under året har 4 503 medarbetare lämnat Sandvik, vilket ger en personalomsättning på 10,2 % (9,7). Rörligheten internt inom företaget, (andelen internt tillsatta tjänster i förhållande till totalt tillsatta tjänster) var 14,8% (14,1). Medelantalet anställda i de bolag som omfattas av hållbarhetsredovisningen var vid årets slut 44 330 (40 291).

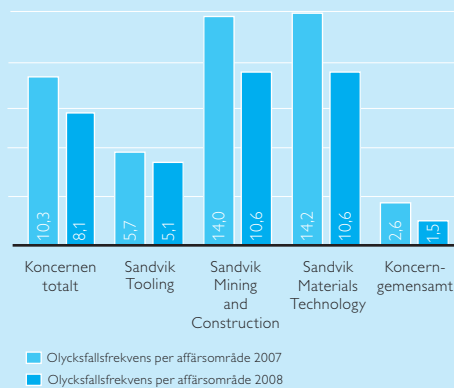

Hälsa och säkerhet	2008	2007	2006	2005
Antal dödsfall på grund av olycka i arbetet	2	1	2	0
Antal olycksfall*	717	827	980	1 030
Olycksfallsfrekvens**	8,1	10,3	13,2	16,1
Antal inrapporterade tillbud	6 346	3 179	—	—
Förlorade arbetsdagar på grund av olycksfall	11 286	12 603	14 897	12 715
Förlorade arbetsdagar per anställd på grund av olycksfall	0,25	0,31	0,40	0,40
Total frånvaro (från planerat arbete), %	2,3	2,6	2,7	3,3
Sjukfrånvaro (arbetsrelaterad och annan orsak), %	2,2	2,4	2,5	4,0

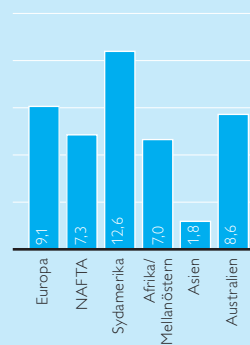
* Arbetsrelaterad olycka hos egen personal som resulterar i minst en dags frånvaro.

** Olycksfallsfrekvensen definieras som antal olyckor per miljoner arbetstimmar. Antagande: Årsarbetstiden per anställd är 2 000 timmar.

Olycksfallsfrekvens per affärsområde

Olycksfallsfrekvens per marknadsområde

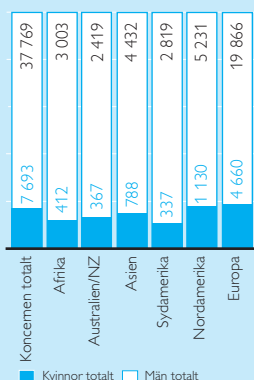
HIV/AIDS hjälpprogram

Mottagare	Utbildning	Rådgivning	Förebyggande arbete/ Riskkontroller	Behandling
Anställda	6	5	6	4
Anställdas familjer	4	5	5	4
Övriga invånare	5	4	4	2

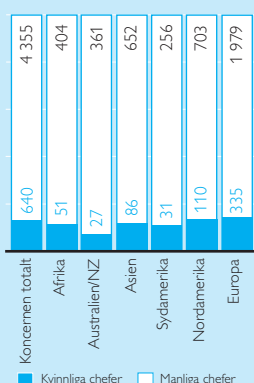
Anger antalet länder som Sandvik har program för inom respektive kategori.

Andel kvinnor, %	2008	2007	2006	2005
Alla anställda	16,9	17,0	17,0	17,0
Interna styrelser och verkställande direktörer	7,8	8,0	6,0	6,0
Chefs-/arbetsledarbefattningar	12,8	12,1	11,9	10,5
Tjänstemän (exklusive chefer)	27,7	28,0	28,7	30,4
Verkstadsarbetare	10,2	10,7	10,8	10,8

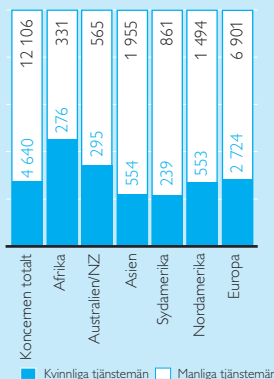
Andel kvinnor, koncernen totalt

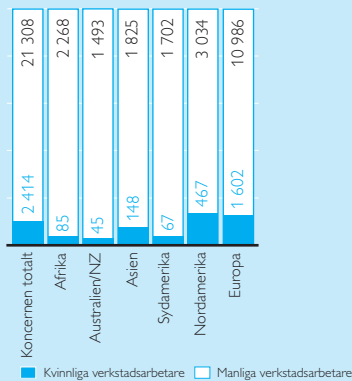
Andel kvinnor, chefer

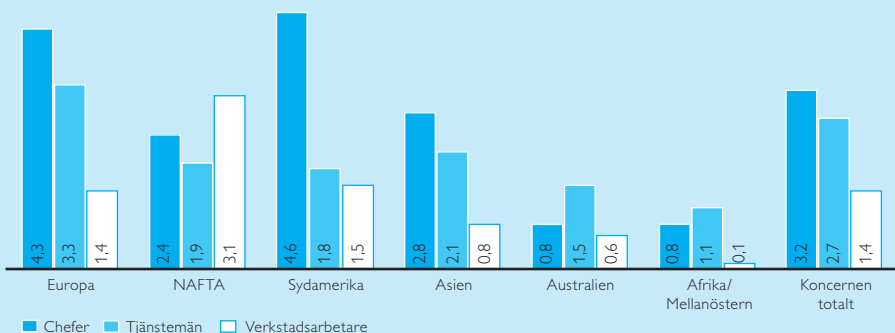
Andel kvinnor, tjänstemän

Andel kvinnor, verkstadsarbetare

Kompetensutveckling, dagar per anställd och marknadsområde

7.4.2 Mångfald och lika rättigheter

Omkring 75 % av Sandviks medarbetare arbetar utanför Sverige. Med medarbetare i dotterbolag i fler än 60 länder och med en rad olika nationaliteter och språk är mångfalden inom koncernen stor. En stor mångfald är en viktig förutsättning för att säkerställa att rätt kompetens är tillgänglig i rätt tid för de behov som finns inom Sandvik. Hög mångfald säkerställs genom att erbjuda samma förutsättningar och lika möjligheter för alla medarbetare oberoende av ålder, ras, hudfärg, nationalitet, religion, kön eller funktionshinder. Sandvik har eftersträvat att öka andelen kvinnliga medarbetare till 25 % före 2010 års slut för att säkerställa tillgången till de mest kompetenta medarbetarna i en framtid med ökad konkurrens om kvalificerad arbetskraft. Som framgår av tabellen till vänster har andelen dock legat på 17 % de senaste fyra åren. Koncernledningen har därför beslutat att omformulera målet till:

Samtliga enheter ska påbörja ett program för att förbättra balansen mellan män och kvinnor före slutet av år 2010.

Fördelningen av medeltalet anställda inom olika geografiska regioner och med hänsyn till kön framgår av not 3 i räkenskaperna i årsredovisningen. Övriga relevanta nyckeltal avseende fördelningen män och kvinnor framgår av diagrammen till vänster.

7.4.3 Utvecklingssamtal och kompetensutveckling

Under 2008 genomfördes formella utvecklingssamtal med 56 % av Sandviks medarbetare vilket ligger långt ifrån det uppsatta målet på 100 %. En viktig del i utvecklingssamtalet är att identifiera möjligheter till ökad kompetens och välbefinnande för den anställde, liksom att förbättra trivsel och välmående på arbetsplatsen. Att utveckla medarbetarens kompetens är att utveckla Sandviks verksamhet. Antalet utbildningsdagar per anställd och region under året framgår av diagrammet till vänster.

Oberoende bestyrkanderapport

Till läsarna av Sandviks hållbarhetsredovisning 2008:

Vi har utfört en översiktlig granskning av Sandviks hållbarhetsredovisning 2008. Hållbarhetsredovisningen återfinns på sidorna 86–97 i Sandviks Årsredovisning 2008 och på Sandviks webbplats www.sandvik.com/sustainability under rubriken GRI Index i form av fullständiga referenser till Global Reporting Initiatives (GRI) Sustainability Reporting Guidelines, G3. Det är Sandviks verkställande ledning som har ansvaret för det löpande arbetet med hållbar utveckling utifrån perspektiven ekonomiskt ansvar, miljöansvar och socialt ansvar samt för att presentera hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med FAR SRS förslag till rekommendation ”RevR 6 Bestyrkanden av hållbarhetsredovisning” och AccountAbilitys AA1000AS (2008). En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Revisionsstandard i Sverige RS och god revisionsstandard i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en

revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

I enlighet med AA1000AS (2008) bekräftar vi att vi är oberoende från Sandvik AB och opartiska i förhållande till Sandviks intressenter.

De kriterier som vår granskning baseras på är de delar av Sustainability Reporting Guidelines, som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt de redovisnings- och beräkningsprinciper, Fair Play Reporting, som Sandvik särskilt tagit fram och angivit. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för vårt uppdrag.

Vår översiktliga granskning har, utifrån en bedömning av väsentlighet och risk, bland annat omfattat följande:

- Intervjuer med externa intressenter för att säkerställa att Sandvik besvarar viktiga intressenters frågeställningar i hållbarhetsredovisningen.
- Samtal med ansvariga chefer, på koncernnivå, affärsområdesnivå, dotterbolagsnivå i syfte att bedöma om den kvalitativa och kvantitativa informationen i hållbarhetsredovisningen är fullständig, riktig och tillräcklig.
- Tagit del av interna och externa dokument för att bedöma om den rapporterade informationen är fullständig, riktig och tillräcklig.
- Bedömning av kriteriernas lämplighet och tillämpning avseende de interna och externa intressenternas informationsbehov.
- Utvärdering av design för de system och rutiner som använts för registrering, rapportering och redovisning av hållbarhetsrelaterad data.

- Genomgång på stickprovsbasis av underliggande dokumentation som legat till grund för hållbarhetsinformation och data i hållbarhetsredovisningen.
- På förhand tillkännagivna besök vid tio av Sandviks anläggningar i Brasilien, Finland, Spanien, Sverige, Tyskland och USA. Intervjuer med ledningen och nyckelpersoner i syfte att säkerställa att väsentliga förhållanden är beaktade i hållbarhetsredovisningen och att hållbarhetsrelaterad data rapporteras på ett i allt väsentligt enhetligt sätt och överensstämmer med fastställda kriterier.
- Genomgång av kvalitativ information och uttalanden samt genomgång av redogörelsen för efterlevnad av lagar, tillstånd och villkor relaterade till hållbarhet.
- Bedömning av Sandviks uttalade tillämpningsnivå avseende AccountAbility APS (2008).
- Bedömning av Sandviks uttalade tillämpningsnivå avseende GRI:s riktlinjer.
- Avstämning av finansiell information mot företagets årsredovisning för år 2008.
- Övervägande av helhetsintrycket av hållbarhetsredovisningen, samt dess format, därvid övervägande av informationens inbördes överensstämmelse med tillämpade kriterier.

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan angivna kriterierna.

Sandviken den 19 februari 2009
KPMG AB

Caj Nackstad
Auktoriserad revisor

Åse Bäckström
Specialistledamot i FAR SRS

Bolagsstyrningsrapport

En effektiv och tydlig bolagsstyrning bidrar till att säkerställa förtroendet för Sandvik-koncernen och bidrar till affärsnyttan och aktieägarvärdet i företaget.

Allmänt

Sandvik AB är ett publikt bolag, noterat på NASDAQ OMX Stockholm ("Börsen") och har cirka 104 000 aktieägare. Sandvik AB har sitt säte i Sandviken, Sverige och är moderbolag i Sandvik-koncernen. Sandvik AB har dotterbolag i cirka 60 länder. Verksamheten är global med en närvaro i 130 länder och antalet medarbetare uppgår till cirka 50 000. Sandvik ska vara det självklara förstahandsvalet för kunderna och skapa bästa möjliga värde för företagets olika intressenter – framförallt kunder, aktieägare och medarbetare. Samtidigt ska Sandvik uppträda som en god samhällsmedborgare som tar ett långsiktigt ansvar. Syftet med bolagsstyrningen är att skapa en tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan ägare, styrelse och verkställande ledning. Bolagsstyrning, eller Corporate Governance, omfattar koncernens styr- och ledningssystem. Ett viktigt led i bolagsstyrningen är också kopplingen till Sandviks riskhantering enligt ERM-modellen och till ersättningsformer till ledande befattningshavare. Bolagsstyrningsrapporten är inte en del av årsredovisningen och har inte reviderats av Sandviks externa revisorer.

Bolagsstyrningen inom Sandvik baseras på tillämplig lagstiftning, Börsens regelverk, Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") och interna riktlinjer och regler.

För ytterligare information om den svenska bolagskoden och information om årsstämma med mera hänvisas till Kollegiet för Svensk Bolagsstyrnings webbplats, www.bolagsstyrningskollegiet.se

Ägarstruktur

Information om aktieägare och aktieinnehav finns på sidorna 10–11 (avsnittet om Sandvik-aktien).

Bolagsordning

Enligt Sandviks bolagsordning är bolagets firma Sandvik Aktiebolag. Aktiekapitalet uppgår till 1 423 544 610 kronor och antalet aktier till 1 186 287 175. Varje aktie har en röst vid omröstning på bolagsstämma. Bolagets styrelse ska, till den del den utses av bolagsstämma, bestå

av lägst fem och högst åtta ledamöter med högst fem suppleanter. Antalet revisorer ska vara lägst två och högst tre och med samma antal suppleanter för dem. Stämman kan också utse en revisor, utan suppleant, om stämman till revisor utser ett registrerat revisionsbolag. Bolagets räkenskapsår är kalenderår och bolagsstämman ska hållas i Sandviken eller Stockholm.

För bolagsordningen i sin helhet, se www.sandvik.se

Bolagsstämma

Enligt aktiebolagslagen är bolagsstämman det högsta beslutande organet där aktieägarna utövar sin rösträtt. På årsstämma fattas beslut avseende årsredovisningen, utdelning, val av styrelse och revisorer, ersättning till styrelseledamöter och revisorer samt andra frågor i enlighet med aktiebolagslagen och bolagsordningen. Ytterligare information om årsstämman samt fullständiga protokoll finns publicerat på bolagets webbplats, www.sandvik.se

Årsstämma 2008

Vid årsstämman den 29 april 2008 deltog aktieägare som representerade 53,1 % av aktiekapitalet och rösterna. Advokat Sven Unger valdes till ordförande för årsstämman. Stämman beslutade om utdelning av 4,00 kronor per aktie för år 2007. Lars Pettersson, verkställande direktör och koncernchef, kommenterade i sitt anförande verksamhetsåret 2007 och utvecklingen under det första kvartalet 2008. Han redogjorde även för koncernens utvecklingsmöjligheter.

Till styrelseledamöter omvaldes Georg Ehrnrooth, Clas Åke Hedström, Fredrik Lundberg, Hanne de Mora, Egil Myklebust, Anders Nyrén och Lars Pettersson. Simon Thompson valdes till ny styrelseledamot efter Sigrun Hjelmquist, som undangett sig omval. Clas Åke Hedström valdes till styrelsens ordförande. De fackliga organisationerna har utsett Tomas Kärnström och Jan Kjellgren till ordinarie styrelseledamöter och Mette Ramberg Frodigh

och Bo Westin till suppleanter. Anders Nyrén är styrelsens vice ordförande.

Valberedning

I enlighet med årsstämmans beslut 2007 har Sandvik haft en valberedning. De för bolaget kända fyra största aktieägarna utsåg en ledamot vardera och dessa samt styrelsens ordförande utgjorde valberedning. Inför årsstämman 2008 tog valberedningen fram förslag till ordförande på stämman, förslag på antal styrelseledamöter, förslag på arvode till styrelseledamöterna och revisorerna, förslag på styrelse och styrelseordförande, förslag till antal revisorer och val av revisorer samt förslag på hur en valberedning ska utses inför årsstämman 2009 jämte dess uppdrag.

Valberedningen, som inför årsstämman 2008 bestod av Carl-Olof By, ordförande (Industrivärden), Curt Källströmer (Handelsbankens Pensionsstiftelse och Pensionskassa), Staffan Grefbäck (Alecta Pensionsförsäkring), Marianne Nilsson (Swedbank Robur Fonder) och Clas Åke Hedström (Sandviks ordförande), hade fem sammanträden. Valberedningen hade genom Sandviks styrelseordförande erhållit information om styrelsens egen utvärdering. Valberedningen har diskuterat de huvudsakliga krav som bör ställas på styrelseledamöterna inbegripet kravet på oberoende ledamöter.

Valberedningen har kommit fram till att den nuvarande storleken på styrelsen, åtta ledamöter, är den mest lämpliga och att den nuvarande styrelsen uppfyller de krav som kommer att ställas på styrelsen till följd av bolagets läge och framtida inriktning.

Valberedning inför årsstämma 2009

Inför årsstämman den 28 april 2009 utgörs valberedningen av Carl-Olof By, ordförande (Industrivärden), Håkan Sandberg (Handelsbankens Pensionsstiftelse och Pensionskassa), Staffan Grefbäck (Alecta Pensionsförsäkring), Marianne Nilsson (Swedbank Robur Fonder) och Clas Åke Hedström (Sandviks ordförande).

Valberedningen ska ta fram förslag till ordförande på stämman, förslag till antal styrelseledamöter, förslag till arvode till var och en av styrelseledamöterna och revisorn, förslag till styrelse och styrelseordförande samt förslag till hur en valberedning ska utses inför årsstämman 2010 jämte dess uppdrag.

Styrelsen

Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen ska fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation.

Styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören fastställs genom en skriftlig instruktion.

Styrelsens viktigaste uppgifter är att:

- fastställa de övergripande målen för bolagets verksamhet och besluta om bolagets strategi för att nå målen,
- säkerställa att bolaget har en väl fungerande verkställande ledning med väl anpassade ersättningsvillkor,
- tillse att bolagets externa rapportering präglas av öppenhet och saklighet och ger en korrekt bild av bolagets utveckling, lönsamhet och finansiella ställning samt riskexponering,
- se till att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet och ekonomiska ställning mot de fastställda målen,
- följa upp och utvärdera bolagets utveckling och att uppmärksamma och stödja verkställande direktören i arbetet att vidta erforderliga åtgärder,
- se till att det finns en tillfredsställande kontroll av bolagets efterlevnad av lagar och andra regler som gäller för bolagets verksamhet,

- se till att erforderliga etiska riktlinjer fastställs för bolagets uppträdande,
- besluta om förvärv, avyttringar och investeringar,
- till årsstämman föreslå utdelning.

Sammansättning

Sandviks styrelse består av åtta ledamöter till den del den utses av årsstämman. De fackliga organisationerna har, i enlighet med svensk lag, rätt till styrelserepresentation och de har utsett två ledamöter och två suppleanter.

I enlighet med förslaget från valberedningen omvaldes vid årsstämman 2008 Georg Ehrnrooth, Clas Åke Hedström, Fredrik Lundberg, Hanne de Mora, Egil Myklebust, Anders Nyrén och Lars Petersson. Till ny styrelseledamot valdes Simon Thompson.

Clas Åke Hedström, som utsågs till styrelsens ordförande, har tidigare varit verkställande direktör och koncernchef i bolaget (1994–2002). Verkställande direktören och koncernchefen Lars Petersson är anställd i bolaget. Anders Nyrén är verkställande direktör i Industrivärden. Fredrik Lundberg är styrelseledamot i Industrivärden. Industrivärden har drygt 11 % av rösterna i Sandvik. Anders Nyrén och Fredrik Lundberg är enligt koden ej att anses som oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Övriga fyra ledamöter valda av stämman var oberoende i förhållande till Sandvik och bolagets stora aktieägare. Styrelsen uppfyllde därmed kravet på att minst två av de styrelseledamöter som är oberoende av bolaget och bolagsledningen även ska vara oberoende av bolagets större aktieägare och av de som är oberoende av bolaget och större ägare finns erforderlig erfarenhet av börsbolag.

Sandviks chefsjurist Bo Severin var styrelsens sekreterare och sekreterare i ersättnings- och revisionsutskottet samt i valberedningen.

För övriga upplysningar om styrelsens ledamöter hänvisas till sidorna 104-105.

Arbetsordning

Styrelsens arbetsordning med instruktion för arbetsfördelning mellan styrelse och verkställande direktör och för ekonomisk rapportering uppdateras och fastställs årligen. Uppdateringen baseras bland annat på den utvärdering av det individuella och kollektiva styrelsearbetet som styrelsen utför.

Vid styrelsens sammanträden avhandlas, förutom rapporteringen och uppföljningen av den löpande affärsverksamheten och lönsamhetsutvecklingen, mål och strategi för affärsverksamheten, förvärv och väsentliga investeringar samt ärenden gällande kapitalstrukturen. Ledande befattningshavare redogör löpande för affärsplaner och strategiska frågeställningar. Ersättnings- och revisionsfrågor bereds inom respektive utskott.

Styrelsearbetet under 2008

Under året har styrelsen sammanträtt sju gånger. Styrelsen har behandlat strategifrågor relaterade till affärsområdenas verksamhet. Samtliga tre affärsområdesledningarna har presenterat mål och strategier och styrelsen har besökt Sandvik Materials Technologys verksamhet avseende medicinska applikationer i England och USA.

Styrelsen har behandlat frågor relaterade till personal som till exempel ersättningsplanering och ersättningsvillkor. Beslut har fattats avseende investeringar, förvärv och avyttringar. Andra områden som har avhandlats är koncernens arbete med riskhantering samt bolagets strategi för kapitalstruktur och upplåning.

Arvode till styrelsens ledamöter

Enligt årsstämmans beslut uppgår arvodet till var och en av de stämмоvalda externa styrelseledamöterna till 450 000 SEK. Till ordföranden utgår 1 350 000 SEK och till vice ordföranden 900 000 SEK. Utöver detta har 150 000 SEK utgått till ordföranden i revisionsutskottet och 125 000 SEK per ledamot i utskottet, sammanlagt 400 000 SEK. Till ordföranden i ersättningsutskottet har

utgått 100 000 SEK och till övriga ledamöter 75 000 SEK eller sammanlagt 250 000 SEK. För övriga upplysningar om ersättningar till styrelsens ledamöter hänvisas till sidorna 59–61.

Utvärdering av styrelsens ledamöter

För att säkerställa att styrelsen uppfyller de krav som erfordras genomförs en systematisk och strukturerad process för att utvärdera styrelsens arbete och dess ledamöter. Utvärderingarna sker individuellt avseende styrelsens arbete och behov av erfarenhet och kompetens. Resultatet av utvärderingarna diskuteras gemensamt i styrelsen. Styrelsens ordförande redogör för resultatet vid möte med valberedningen.

Utvärdering av verkställande direktören
Styrelsen utvärderar fortlöpande verkställande direktörens och bolagsledningens arbete och kompetens. Detta behandlas minst en gång per år utan närvaro av representanter från bolagsledningen.

Styrelsens utskott

Utskottens arbetsuppgifter och arbetsordning fastläggs av styrelsen i skriftliga instruktioner. Utskottens uppgift är att bereda ärenden som föredras styrelsen för beslut.

Ersättningsutskottet

Enligt styrelsens arbetsordning ska ersättningen till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare beredas av ersättningsutskottet utifrån de principer som fastställts av årsstämman. Ledamöterna i ersättningsutskottet var 2008 styrelsens ordförande Clas Åke Hedström (ordförande i ersättningsutskottet), Georg Ehrnrooth och Egil Myklebust.

Ersättningsutskottets rekommendationer till styrelsen innefattar principer för ersättning, förhållandet mellan fast och rörlig lön, pensions- och avgångsvederlagsvillkor samt övriga förmåner för bolagsledningen.

Ersättningar till koncernens verkställande direktör beslutas av styrelsen baserat på ersättningsutskottets rekommendation. Ersättning till andra ledande befattningshavare beslutas av verkstäl-

lande direktören efter samråd med ersättningsutskottet. För ytterligare information se sidorna 59–61.

Ersättningsutskottet sammanträdde under 2008 vid sex tillfällen.

Revisionsutskottet

Revisionsutskottets ledamöter är Anders Nyrén (ordförande), Hanne de Mora och Fredrik Lundberg. Utskottet hade sex möten under 2008 i vilka bolagets externa revisor och företrädare för företagsledningen har deltagit. Områden som revisionsutskottet behandlat har främst avsett den finansiella rapporteringen samt planering, omfattning och uppföljning av årets interna och externa revision. Andra områden som behandlats av utskottet är koncernens implementering av systematiska processer för riskhantering, redovisningsregler, skatter, finansverksamhet, försäkrings- och pensionsfrågor.

Extern revisor

På årsstämman 2008 omvaldes KPMG AB till bolagets externa revisor fram till och med årsstämman 2011. Huvudansvarig revisor är Caj Nackstad.

Revisionen avrapporteras till aktieägarna i form av revisionsberättelsen. Denna utgör en rekommendation till aktieägarna inför deras beslut på årsstämman om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen, disposition av vinsten i moderbolaget samt ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktören.

Revisionen sker i enlighet med aktiebolagslagen och god revisionssed, vilket innebär att revisionen planeras och genomförs på basis av kunskap om Sandvik-koncernens verksamhet, aktuella utveckling och strategier. Arbetsinsatserna omfattar bland annat kontroll av efterlevnaden av bolagsordningen, aktiebolagslagen och årsredovisningslagen samt International Financial Reporting Standards (IFRS) och Börsens krav på information i årsredovisningen, frågor rörande värdering av poster i balansräkningen, uppföljningar av väsentliga redovisningsprocesser samt ekonomisk kontroll.

Revisionen avrapporteras löpande under året till respektive bolags- och

affärsområdesledningar, koncernledningen och revisionsutskottet samt till Sandvik ABs styrelse.

Den externa revisorns oberoende regleras genom en särskild instruktion beslutad i revisionsutskottet, i vilken anges inom vilka områden den externa revisorn får anlitas i frågor vid sidan om det ordinarie revisionsarbetet.

Enligt revisorslagen är revisorn skyldig att löpande pröva sitt oberoende.

För information om arvode till revisorn se sidan 62.

Operativ ledning

Se www.sandvik.se för information om koncernens operativa organisation och verksamhet.

De tre affärsområdena Sandvik Tooling, Sandvik Mining and Construction och Sandvik Materials Technology utgör Sandviks operativa struktur. Affärsområdescheferna, som rapporterar till verkställande direktören för Sandvik AB, har ansvar för affärsverksamheten inom respektive affärsområde. Affärsområdena är i sin tur organiserade i olika produktområden eller kundsegment. Affärsområdena har interna styrelsemöten där verkställande direktören för Sandvik AB fungerar som ordförande. Förutom affärsområdeschefen och affärsområdets ekonomichef deltar Sandvik ABs två vice verkställande direktörer, koncernens affärscontroller och chefsjurist normalt vid dessa sammanträden. Vice verkställande direktören Peter Larson är styrelseledamot i Seco Tools AB och deltar därför inte i Sandvik Toolings styrelsemöten.

Koncernledningen består av verkställande direktören, de två vice verkställande direktörerna och de tre affärsområdescheferna. Koncernledningen sammanträder månadsvis och avhandlar då koncernens finansiella utveckling, koncerngemensamma utvecklingsprojekt, ledarskaps- och kompetensförsörjning samt andra strategiska frågor. Koncernen har elva koncernfunktioner vilka ansvarar för koncernövergripande aktiviteter som ekonomi, finans, IT, information, intern kontroll, juridik, personal, skatter samt investerarkontakter, immateriella rättigheter och patent och varumärken. Immateriella rättigheter och patent samt

varumärken hanteras inom ett helägt bolag i koncernen. Utöver koncernledning, affärsområden och koncernfunktioner finns ett antal kommittéer som har till uppgift att koordinera koncerngemensamma strategiska områden som miljö och arbetsmiljö, forskning och utveckling, inköp, IT, finans och personal.

Verkställande direktören och övrig koncernledning presenteras på sidan 106. För principer, ersättningar och andra arvoden till koncernledningen, se sidorna 59–61.

I samtliga länder där Sandvik har dotterbolag finns en landchef. Landchefens uppgift är bland annat att representera Sandvik gentemot myndigheter i landet, ansvara för koncernövergripande frågor, samordna koncerngemensamma processer och säkerställa att koncerngemensamma riktlinjer efterlevs.

För varje land har en medlem av koncernledningen, eller annan person utsedd av koncernledningen, utsetts med ett övergripande ansvar för verksamheten (Group Management Representative). Denne fungerar i de flesta fall som styrelseordförande i de lokala styrelserna och har som uppgift att bland annat genom landchefen säkerställa att koncerngemensamma riktlinjer efterlevs.

Integration av bolag

Sandvik är ett förvärvsintensivt företag som under den senaste tioårsperioden genomfört ett 50-tal företagsförvärv. Under de senaste två åren har 15 nya bolag förvärvats med cirka 2900 anställda och en sammanlagd omsättning på över 5 miljarder kronor (vid förvärvstillfället). Förvärv svarar således för en betydande andel av Sandvik-koncernens tillväxt.

En snabb och väl genomförd integration av nya bolag i Sandvik är av största vikt. Förvärvets affärsmissiga synergier måste säkerställas. Integrationen omfattar även lednings- och personalfrågor, införlivandet i Sandviks administrativa rutiner och värderingar med kärnvärdena *Open Mind*, *Team Spirit* och *Fair Play*.

Integrationen säkerställs i tre steg. I den initiala förvärvssituationen, innan förhandlingar slutförts och förvärvet genomförs, analyseras och bereds väsentliga integrationsaspekter. Direkt

när ett förvärv genomförts tillsätts en integrationsgrupp som planerar och genomför integrationen inom olika områden. Slutligen införlivas det nya bolaget i Sandviks administrativa rutiner och den nya personalen utbildas i Sandviks regler och värderingar. Häri ingår även den finansiella rapporteringen, vilket medger tidig konsolidering i Sandviks ekonomiska rapportering och koncernredovisning.

Överträdelse av noteringsavtalet

Sandvik sålde i maj 2006 samtliga aktier i det helägda bolaget Edmeston AB till Edmeston Holding AB för drygt 8 MSEK. Samtliga aktier i det sistnämnda bolaget ägdes av en 24-årig dotter till verkställande direktören i Edmeston AB. Aktiemarknadsnämnden uttalade i februari 2008 (uttalande 2008:06) att Sandvik, vid en samlad bedömning, brutit mot god sed på aktiemarknaden, då försäljningen av aktierna i Edmeston AB skulle kunna uppfattas som ett kringgående av de så kallade ”Leo-reglerna”.

I anledning av Aktiemarknadsnämndens uttalande hemställde Börsen till disciplinnämnden vid Börsen om så kallade disciplinåtgärd. I maj 2008 fann disciplinnämnden att Sandvik överträtt noteringsavtalet och utdömde ett vite motsvarande en årsavgift. Vid påföljdens bestämmande beaktade disciplinnämnden att transaktionen rört förhållandevis begränsade värden och att det inte fanns något som tydde på annat än att den varit till aktieägarnas fördel.

Intern kontroll och riskhantering

Styrelsen har det övergripande ansvaret för att säkerställa att koncernen har ett effektivt system för ledning och intern kontroll.

Riktlinjerna för Sandviks verksamhet finns samlade i The Power of Sandvik. Innehållet utgörs bland annat av:

- koncernens affärsidé, strategier, mål och värderingar,
- organisationsstruktur och befattningsbeskrivningar,
- Sandviks uppförandekod som bland annat omfattar affäretik, mänskliga

rättighetsfrågor, jämställdhet, arbetsmiljö, extern miljö och samhällsengagemang,

- administrativa processer, riktlinjer och instruktioner (befogenheter, attestinstruktioner, finansiell rapportering, riskhantering, personalpolitik, arbetsmiljö och så vidare); på vissa marknader har riktlinjerna dessutom anpassats till den lokala lagstiftningen.

Kontrollmiljö

The Power of Sandvik utgör basen för koncernens process för intern kontroll och riskhantering samt information och kommunikation med undantag av Seco Tools som har motsvarande dokumentation.

Alla anställda i koncernen ska följa riktlinjerna i The Power of Sandvik. Varje chef inom koncernen ansvarar för att säkerställa att uppförandekoden, riktlinjer och instruktioner efterlevs.

Uppförandekoden avser Sandviks interna verksamhet, företagets roll i samhället samt företagets förhållningssätt gentemot kunder, anställda, leverantörer och ägare. Koden baseras på grundläggande värderingar för ett ansvarsfullt företagande, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och miljö såsom de beskrivs i OECDs riktlinjer för multinationella företag samt tillämpliga lagar och förordningar. För att säkerställa att dessa riktlinjer och värderingar återspeglas i Sandviks faktiska handlingar, sker uppföljning och kontroll genom självvärdering, rapportering av nyckeltal samt kvartalsvis avrapportering till koncernledningen och styrelsen. En kommitté med representanter från koncernledningen anordnar regelbundet seminarier med koncernens chefer runt om i världen där uppförandekoden beskrivs, diskuteras och omvandlas i lokala handlingsplaner.

Riskhantering

En effektiv riskhantering förenar den operativa affärsutvecklingen med ägarnas och andra intressenters krav på kontroll och en långsiktigt god värdeutveckling. Riskhanteringen syftar till att minimera risker men också till att säkerställa att

möjligheter tillvaratas på bästa sätt. Ett exempel på aktiv riskhantering är inrättandet av Sandvik Pensions Supervisory Board med ansvar för att övervaka koncernens exponering av pensionsåtaganden och för dessa avsatta tillgångar.

Koncernens riskhantering följer den ERM-modell som är integrerad i den löpande planeringen, uppföljningen och kontrollen inom ramen för den strategiska och operativa styrningen. Målsättningen med den integrerade riskhanteringen är:

- ökad riskmedvetenhet i hela organisationen, från operativa beslutsfattare till styrelse. Genom en transparent och konsistent riskrapportering skapas en bas för ett gemensamt synsätt för vad som ska prioriteras och åtgärdas,
- stöd i det strategiska beslutsfattandet för styrelse och ledning genom att kontinuerligt identifiera och utvärdera strategiska risker,
- förbättrat operativt beslutsfattande för ledningen på olika nivåer genom att säkerställa att risker i verksamheten kontinuerligt utvärderas och hanteras,
- förbättrad kontroll över företagens riskexponering genom en gemensam modell och metodik för att konsolidera risker.

Styrelsens beskrivning av intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen för räkenskapsåret 2008

Sandviks finansiella rapportering är upprättad i överensstämmelse med gällande lag, internationella redovisningsprinciper IFRS och noteringsavtalet med Nasdaq OMX Stockholm. Denna beskrivning av intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen har upprättats i enlighet med Koden, avsnitt 10.5 och 10.6. Beskrivningen utgör inte del av den formella årsredovisningen och har inte granskats av företagets externa revisorer.

Sandviks ekonomiorganisation leder en väl etablerad process för finansiell rapportering som säkerställer en intern kontroll på hög nivå. Det system för intern kontroll som tillämpas följer COSO-regelverkets principer, baserat på fem huvudkomponenter som tillsammans medger god intern kontroll i större företag. De fem komponenterna är Kontrollmiljö, Riskbedömning, Kontrollaktiviteter, Information och Kommunikation samt Övervakning och Uppföljning.

Rutinerna för intern kontroll omfattar alla led i den finansiella rapporteringen, från den initiala registreringen av transaktioner i varje dotterbolag och rapportrande enhet, till validering och analys av

varje affärsområde och vidare till konsolidering, kvalitetssäkring, analys och rapportering på koncernnivå. Det sätt på vilket Sandvik tillämpar COSO-regelverket beskrivs nedan.

Kontrollmiljö

Som beskrivits ovan utgör The Power of Sandvik huvuddokument för de riktlinjer som styr ledning och personal, intern kontroll och beteende inom Sandvik. Power of Sandvik innehåller uppförandekoden Sandvik Code of Conduct, delegeringsinstrument med regler för firmateckning och fullmakter för beslutsfattande och godkännande av kostnader, äskande- och godkännanderegler för investeringar och förvärv med mera.

För området finansiell rapportering, finns Sandvik Financial Reporting Procedures införda. De innehåller detaljerade instruktioner rörande redovisningsprinciper och rutiner för den finansiella rapporteringen att tillämpas av samtliga rapportrande enheter inom Sandvik. I de 20 största länderna där Sandvik bedriver verksamhet har landekonomichefer utsetts med uppgift att stödja den lokala företagsledningen och ekonomiorganisationen och utgöra en länk mellan rapportrande enheter och koncernens ekonomifunktion. På koncernnivå leder Group Financial Control rapporteringsprocessen i syfte att säkerställa fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen och att den överensstämmer med IFRS. Group Business Control genomför den affärsmässiga analysen och rapporterar det operativa resultatet från verksamheten. Såväl den legala som den interna rapporteringen utförs i nära samarbete med affärsområden och specialistfunktioner som skatte-, juridiska- och finansavdelningarna för att säkerställa en korrekt rapportering avseende resultaträkning, balansräkning, eget kapital och kassaflöde.

Riskbedömning och riskhantering

ERM-arbetet inom Sandvik, vilket beskrivits i årsredovisningen, omfattar även området finansiell rapportering. Detta innebär att riskhantering utgör en

Närvaro vid styrelse- och utskottsmöten under 2008

Ledamot	Styrelse	Revisionsutskottet	Ersättningsutskottet
Antal möten	7	6	6
Georg Ehrnrooth	7		6
Clas Åke Hedström	7		6
Sigrun Hjelmquist	2	2	
Jan Kjellgren	5		
Fredrik Lundberg	7	6	
Hanne de Mora	6	4	
Egil Myklebust	7		5
Anders Nyrén	7	6	
Lars Pettersson	7		
Simon Thompson	5		
Tomas Kärnström	6		
Göran Lindstedt	2		
Mette Ramberg Frodigh	5		
Bo Westin	6		

naturlig del i det löpande arbetet med och ansvaret för finansiell rapportering. Särskilda aktiviteter har etablerats i syfte att identifiera risker, brister och förändringsbehov i rapporteringsprocessen som ett led i att minimera risker. Kombinationen arbetsbeskrivningar, roller och ansvar, IT-system, kunskap och specialistkompetens skapar en miljö som fortlöpande följs upp för att identifiera och hantera potentiella risker.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter finns implementerade inom alla områden som påverkar den finansiella rapporteringen. Kontrollaktiviteterna följer strukturen i rapporteringsprocessen och ekonomiorganisationen. Inom varje rapporterande enhet ansvarar ekonomipersonalen för en korrekt bokföring och riktiga bokslut. De följer härvid Sandvik Financial Reporting Procedures och validerar och stämmer av den lokala bokföringen innan det finansiella datat överförs till affärsområden och koncernekonomi för konsolidering.

Controllers inom produkt- och affärsområden genomför analyser och utredningar inklusive affärsrelaterade trendanalyser samt uppdaterar prognoser och budgetar. De utreder särskilda frågor rörande den finansiella informationen när så är påkallat. Samtliga affärsområden presenterar sina finansiella resultat i skriftliga rapporter varje månad och kvartal.

De koncernekonomifunktioner som är ansvariga för konsolideringen av Sandviks resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys samt den interna och externa rapporteringen, utför detaljerad avstämning av överförd finansiell data från varje rapporterande enhet. Jämförelser görs mot budget, prognoser och tidigare redovisningsperioder. Nyckeltal och resultatindikatorer granskas och beräkningar testas och kontrolleras. Fördjupade analyser genomförs av rapporterade siffror och resultat. Möten hålls med ledningarna för affärsområdena för att analysera och gemensamt fastställa resultat och utfall utifrån den finansiella informationen för rapporteringsperioden. De

koncernfunktioner som har särskilt ansvar för kontrollaktiviteter avseende den finansiella rapporteringen är Group Financial Control, Group Business Control och Group Assurance.

Information och kommunikation

Sandviks styrelse erhåller regelbundet finansiella rapporter avseende koncernens ställning och resultatutveckling. Styrelsen avhandlar såväl alla kvartalsbokslut som årsredovisning innan dessa publiceras samt följer upp den granskning av intern kontroll och finansiella rapporter som utförts av Group Assurance och de externa revisorerna.

Inom affärsområden och i de större länderna har Sandvik även ett system med interna styrelsemöten, med en formell agenda som inkluderar finansiell information, uppföljning och beslut rörande ekonomiska och finansiella ärenden.

Styrande dokument såsom policies och instruktioner uppdateras löpande på bolagets intranät vilket finns tillgängligt för alla medarbetare. Även rapporteringsinstruktioner uppdateras på bolagets intranät och kommuniceras genom formella och informella kanaler samt på återkommande möten och konferenser.

Information till externa parter kommuniceras löpande på Sandviks webbplats där nyheter och pressmeddelanden publiceras. Kvartalsrapporter publiceras externt och kompletteras med företagsledningens investerarmöten. Därutöver finns en fast agenda för kommunikation med aktieägare rörande bolagsstämma och annan ägarinformation. Årsredovisningen görs tillgänglig för aktieägare och allmänhet både i skriftlig form och genom publicering på Sandviks webbplats.

Övervakning och Uppföljning

Orderläge, försäljningsstatistik och kassaflöde rapporteras och följs upp månadsvis medan fullständiga och heltäckande bokslut tillsammans med komplett rapportering till koncernledning och styrelse genomförs kvartalsvis samt för hela räkenskapsåret.

Varje enhetschef och dennes ekonomiorganisation är ytterst ansvarig för den

löpande uppföljningen av den finansiella informationen för respektive enhet. Därtill följs informationen upp på affärsområdesnivå, av koncernstaber, av koncernledningen och slutligen av styrelsen. Sandviks revisionsutskottet utgör en viktig funktion vad avser uppföljningen av den finansiella rapporteringen och olika aspekter avseende denna.

Kvaliteten i den finansiella rapporteringsprocessen och i den interna kontrollen utvärderas av koncernens ekonomi-funktion varje månad som ett led i kvalitetssäkringsarbetet. Sandviks interna revisionsfunktion Group Assurance granskar självständigt det interna kontrollsystemet avseende finansiell rapportering som en del i sin revisionsplan.

Group Assurance

Koncernfunktionen Group Assurance utvärderar på uppdrag av styrelsen och revisionsutskottet för Sandvik AB att koncernen har en väl fungerande bolagsstyrning, internkontroll och riskhantering.

Syftet med Group Assurance verksamhet är att stödja värdeskapandet i koncernen genom att utvärdera om det finns en väl fungerande riskhantering och interna kontroller, kvalitetssäkra internkontrollerna och genom att rekommendera förbättringar av bolagsstyrning, internkontroll och riskhantering. Group Assurance oberoende säkerställs genom avrapportering till revisionsutskottet. Administrativt rapporterar chefen för Group Assurance till Sandviks vice verkställande direktör för ekonomi och finans.

Internrevisionerna baseras på koncernens riktlinjer och policies för bolagsstyrning, riskhantering och intern kontroll avseende bland annat finansiell rapportering, efterlevnad av uppförandekoden och IT. Granskningen resulterar i åtgärder och förbättringsprogram. Avrapportering sker till koncernledning, affärsområdesledningar och revisionsutskottet.

Styrelse och revisorer

Styrelse, ordinarie

Clas Åke Hedström, f 1939.

Ordförande sedan 2002, styrelseledamot sedan 1994.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilingenjör. Verkställande direktör och koncernchef i Sandvik AB 1994–2002, chef för affärsområde Sandvik Tooling 1980–1994 och olika positioner inom Sandvik Coromant 1965–1980.

Nuvarande styrelseuppdrag: Styrelseledamot i AB SKF.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 225 000.

Lars Petterson, f 1954.

Styrelseledamot sedan 2002.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilingenjör, teknisk fysik, filosofi doktor h. c. Verkställande direktör och koncernchef i Sandvik AB sedan 2002, vice verkställande direktör och chef för affärsområde Sandvik Specialty Steels 2000–2002, olika positioner inom produktion och ledning i Sandvik 1978–1999.

Nuvarande styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Skanska AB och Teknikföretagen.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 113 654.

Georg Ehrnrooth, f 1940.

Styrelseledamot sedan 1997.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Diplomingenjör, teknologie doktor h. c. Verkställande direktör för Metra Oyj (nuvarande Wärtsilä Oyj Abp) 1991–2000, verkställande direktör Lohja Oyj Abp 1979–1991, olika positioner inom produktion och ledning i Wärtsilä Oyj Abp 1965–1979.

Nuvarande styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Sampo plc, styrelseledamot i Oy Karl Fazer Ab och Nokia Oyj.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 55 000.

Fredrik Lundberg, f 1951.

Styrelseledamot sedan 2006.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilingenjör, civilekonom, ekonomie doktor h. c., teknologie doktor h. c. Verksam inom L E Lundbergföretagen AB sedan 1977 och koncernchef sedan 1981.

Nuvarande styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Cardo AB, Holmen AB, Hufvudstaden AB, Vice ordförande i Svenska Handelsbanken AB och NCC AB, styrelseledamot i LE Lundbergföretagen AB och AB Industrivärden.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 4 280 000, via L E Lundbergföretagen AB 14 000 000, via AB Industrivärden 136 431 200.

Anders Nyrén, f 1954.

Styrelseledamot sedan 2002, vice ordförande.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilekonom, MBA. Verkställande direktör och koncernchef i AB Industrivärden sedan 2001, vice verkställande direktör, ekonomi och finans i Skanska AB 1997–2001, olika ledande befattningar i AB Wilhelm Becker, STC Scandinavian Trading Co AB, STC Venture AB, OM International AB, Securum AB och Nordbanken 1979–1997.

Nuvarande styrelseuppdrag: Ordförande i Aktiemarknadsbolagens Förening och Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden, vice ordförande i Svenska Handelsbanken, styrelseledamot i Ericsson, Industrivärden, SCA, SSAB och Ernströmsgruppen.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 4 500.

Egil Myklebust, f 1942.

Styrelseledamot sedan 2003.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Jur.kand. Koncernchef i Norsk Hydro 1991–2001, verkställande direktör Näringslivets hovedorganisasjon 1989–1990, verkställande direktör i Norsk Arbeidsgivareforening 1987–1988, olika ledande positioner inom Norsk Hydro 1971–1987, Consultant, The National Insurance Administration 1968–1971.

Nuvarande styrelseuppdrag: Styrelseledamot i University Board (University of Oslo).

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 5 000.

Hanne de Mora, f 1960.

Styrelseledamot sedan 2006.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilekonom, magistergrad i Business Administration från IESE, Barcelona. En av grundarna och ägarna, tillika styrelseordförande i managementbolaget a-connect (group) ag sedan 2002, partner i McKinsey & Company Inc. 1989–2002, olika befattningar inom brand management och controlling inom Procter & Gamble 1986–1989.

Nuvarande styrelseuppdrag: —

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 0.

Simon Thompson, f. 1959.

Styrelseledamot sedan 2008.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Fil.mag. Geologi. Olika positioner inom Anglo American Group 1995–2007 samt styrelseledamot i Anglo American plc 2005–2007, AngloGold Ashanti 2004–2008, styrelseordförande i Tarmac 2004–2007, styrelseledamot i SG Warburg 1994–1995, NM Rothschild & Sons Ltd. 1984–1995. *Nuvarande styrelseuppdrag:* Styrelseledamot i UC Rusal, Newmont Mining Corporation och AMEC plc. *Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående):* 0.

Tomas Kärnström, f 1966.

Styrelseledamot sedan 2006 (Arbetsstagarrepresentant).

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Huvudskyddsombud Sandvik Materials Technology. Olika befattningar inom Sandvik sedan 1986.

Nuvarande styrelseuppdrag: —

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 2 865.

Jan Kjellgren, f 1952.

Styrelseledamot sedan 2008 (Arbetsstagarrepresentant).

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Utvecklingsingenjör Sandvik Tooling Sverige AB. Olika befattningar inom Sandvik sedan 1981.

Nuvarande styrelseuppdrag: —

AB Sandvik Hard Materials, Sandvik Tooling Sverige AB.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 570.

Suppleanter

Bo Westin, f 1950.

Styrelseledamot sedan 1999 (Arbetsstagarrepresentant).

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Ordförande i Metallklubben, Sandvik Rotary Tools AB i Köping, olika operatörsbefattningar inom Sandvik Mining and Construction sedan 1973, Volvo Köpingverken 1971–1972, Köpings Mekaniska verkstad 1968–1970.

Nuvarande styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Sandvik Rotary Tools.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 101.

Mette Ramberg Frodigh, f 1961.

Styrelseledamot sedan 2006 (Arbetsstagarrepresentant).

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilingenjör NTH Norge, Forskningsingenjör sedan 1997.

Nuvarande styrelseuppdrag: —

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 900.

Hedersordförande

Percy Barnevik, f 1941.

Styrelseordförande i Sandvik AB 1983–2002.

Revisorer

Caj Nackstad, f 1945.

Huvudansvarig, auktoriserad revisor, KPMG AB. Andra revisionsuppdrag i Bil-lerud, Skanska, LKAB, Axel Johnson AB och Wallenius.

Nuvarande styrelseuppdrag: —

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 0.

Styrelsens sekreterare

Bo Severin, f 1955.

Sekreterare i Sandviks styrelse sedan 2000.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Jur. kand. Chefsjurist i Sandvik AB.

Nuvarande styrelseuppdrag: —

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 12 544.

Koncernledning och koncernfunktioner

Lars Pettersson, f 1954.

Verkställande direktör och koncernchef, Sandvik AB. Styrelseledamot sedan 2002.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilingenjör, teknisk fysik, filosofie doktor h. c. Verkställande direktör och koncernchef i Sandvik AB sedan 2002, vice verkställande direktör och chef för affärsområde Sandvik Specialty Steels 2000–2002, olika positioner inom produktion och ledning i Sandvik 1978–1999.

Nuvarande styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i Skanska AB och Teknikföretagen.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 113 654.

Personaloptioner: —

Peter Larson, f 1949.

Vice verkställande direktör, Sandvik AB sedan 2000. Ansvarig för affärsutveckling och HR.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilekonom. Vice verkställande direktör och ansvarig för IT Sandvik AB 2004 till och med 15 feb 2009, vice verkställande direktör och CFO Sandvik AB 2000–2004, vice verkställande direktör Kanthal 1992–2000, administrativ chef, Uddeholm Tooling 1989–1992, controllerbefattningar inom Härnösands Graf AB, Kanthal AB och Asea/ABB mellan 1974–1989.

Nuvarande styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i Seco Tools AB.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 46 425.

Personaloptioner: 5 000.

Per Nordberg, f 1956.

Vice verkställande direktör och CFO, Sandvik AB sedan 2004 till och med 31 aug 2009.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilekonom. CFO, OMX 2002–2004, Group Treasurer, AstraZeneca Plc 1999–2002, Group Treasurer, Astra 1995–1999, olika ledande ekonombefattningar inom Atlas Copco 1981–1994.

Nuvarande styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i Första AP Fonden.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 500.

Personaloptioner: —

Ola Salmén, f 1954.

CFO, Sandvik AB från och med 1 sep 2009.

Anders Thelin, f 1950.

Chef för affärsområde Sandvik Tooling sedan 2000.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

civilingenjör. Olika positioner inom forskning och utveckling, produktion och ledning inom Sandvik Coromant 1976–2000.

Nuvarande styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i Haldex AB.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 16 129.

Personaloptioner: 5 000.

Lars Josefsson, f 1953.

Chef för affärsområde Sandvik Mining and Construction sedan 2003.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilingenjör, teknisk fysik. Verkställande direktör, ABB STAL/ALSTOM Sweden AB 1998–2003.

Nuvarande styrelseuppdrag: —

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 40 000.

Personaloptioner: 5 000.

Peter Gossas, f 1949.

Chef för affärsområde Sandvik Materials Technology sedan 2002.

Utbildning och arbetslivserfarenhet:

Civilingenjör, teknisk fysik. Chef för Sandvik Tube 2001, olika ledande positioner inom forskning och utveckling inom Avesta Polarit, Avesta Sheffield och Avesta AB 1986–2001, olika positioner inom forskning och utveckling samt produktion inom SSAB 1974–1986.

Nuvarande styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i Höganäs AB, styrelseordförande i ”Stål och Metall Arbetsgivareförbundet”.

Aktieinnehav i Sandvik (eget och närstående): 120.

Personaloptioner: 5 000.

Koncernfunktioner

IT	Peter Larson (till och med 15 feb 2009) Daniel Repond (från och med 16 feb 2009)	Immateriella rättigheter	Henrik Hägglöf
Business Control	Andreas Burman	Information	Anders Wallin
Fastigheter	Carl Larsson	Investor Relations	Jan Lissåker
Financial Control	Björn Wahlborg	Juridik	Bo Severin
Financial Services	Anders Örbom	Personal och affärsutveckling	Peter Larson
Group Assurance	Heléne Gunnarson (till och med 31 mars 2009) Bernth Nilsson (från och med 1 april 2009)	Skatter och finansiella projekt	Thomas B. Hjelm

Uppgifterna avseende styrelseuppdrag och innehav av aktier och personaloptioner avser 1 januari 2009.

Finansiella nyckeltal

Nyckeltal (Från 2004 enligt IFRS. Dessförinnan enligt tidigare redovisningsprinciper.)

	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Fakturerad försäljning, MSEK	92 654	86 338	72 289	63 370	54 610	48 810	48 700	48 900	43 750	39 300
Förändring, %	+7	+19	+14	+16	+12	0	0	+12	+11	-7
varav organisk, %	+5	+18	+14	+14	+15	+5	-7	+3	+12	-8
varav struktur, %	+2	+3	+1	-1	-1	+2	+10	+1	-4	-1
varav valuta, %	0	-2	-1	+3	-2	-7	-3	+8	+3	+2
Rörelseresultat, MSEK	12 794	14 394	12 068	9 532	7 578	4 967	5 771	6 103	6 327	4 425
% av fakturering	14	17	17	15	14	10	12	12	14	11
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, MSEK	10 577	12 997	11 113	8 819	6 877	4 187	5 063	5 606	5 804	5 465
% av fakturering	11	15	15	14	13	9	10	11	13	14
Årets koncernresultat, MSEK	7 836	9 594	8 107	6 392	5 111	2 788	3 436	3 688	3 712	3 620
Eget kapital, MSEK	36 725	29 823	27 198	24 507 ¹⁾	23 551 ¹⁾	21 440	23 205	23 972	23 019	20 109
Soliditet, %	36	35	41	41	46	46	48	50	55	52
Nettoskuld-sättningsgrad, ggr	0,9	1,0	0,6	0,7	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3
Kapitalomsättningshastighet, %	101	112	115	112	108	98	97	102	104	95
Likvida medel, MSEK	4 998	2 006	1 745	1 559	1 720	1 972	2 175	2 258	2 097	2 369
Avkastning på eget kapital, %	24,8	34,4	31,8	27,4	21,7	12,8	14,9	15,5	17,3	12,4 ²⁾
Avkastning på sysselsatt kapital, %	19,9	27,0	27,6	23,7	20,5	13,4	15,4	17,4	20,3	15,1 ²⁾
Investeringar i anläggningar, MSEK	7 169	5 399	4 801	3 665	2 967	3 153	2 357	2 627	2 087	1 875
Investeringar totalt, MSEK	8 301	10 068	6 081	3 950	3 278	3 260	5 066	4 083	2 670	2 233
Kassaflöde från den löpande verksamheten, MSEK	9 671	5 476	8 170	7 266	5 322	6 421	7 190	5 093	4 476	3 394
Kassaflöde, MSEK	2 764	179	357	-380	-207	-104	48	73	-334	577
Antal anställda 31/12	50 028	47 123	41 743	39 613	38 421	36 930	37 388	34 848	34 742	33 870

1) Totalt eget kapital inklusive minoritetens andel. 2) Exklusive jämförelsestörande poster.

Data per aktie (Från 2004 enligt IFRS. Dessförinnan enligt tidigare redovisningsprinciper. Alla historiska belopp är omräknade med hänsyn till split 5:1.)

SEK	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Resultat ¹⁾	6,30	7,65	6,45	4,95	3,85	2,20	2,70	2,85	2,85	2,80
Resultat efter utspädning ²⁾	6,29	7,65	6,45	4,90	3,75	2,15	2,70	2,85	2,80	2,75
Eget kapital	30,00	24,10	22,00	19,80	18,30	17,20	18,60	19,10	17,80	15,50
Utdelning (2007 enligt förslag)	3,15	4,00	3,25	2,70	2,20	2,10	2,00	1,90	1,80	1,60
Direktavkastning ³⁾ , %	6,4	3,6	3,3	3,6	4,1	4,2	5,2	4,2	4,0	3,0
Utdelningsandel ⁴⁾ , %	50	52	50	55	57	94	73	66	63	57
Börskurser Sandvik-aktien, årshögsta	108	151	106	79	56	50	52	49	62	56
årslägst	42	96	71	54	46	35	38	35	36	27
vid årets slut	49	111	100	74	54	50	39	45	45	54
Antal aktier vid årets slut (miljoner)	1 186,3	1 186,3	1 186,3	1 186,3	1 235,2	1 250,1	1 250,1	1 255,1	1 293,5	1 293,5
Genomsnitt antal aktier (miljoner)	1 186,3	1 186,3	1 186,3	1 216,9	1 255,8	1 250,1	1 252,5	1 277,6	1 293,5	1 293,5
P/E-tal ⁵⁾	7,8	14,5	15,4	15,0	13,9	22,1	14,2	15,6	15,9	19,1
Börskurs i % av eget kapital ⁶⁾	163	462	452	374	293	288	209	235	255	344

1) Årets resultat per aktie.

2) Årets resultat per aktie efter utspädning av utestående konvertibelprogram.

3) Utdelning dividerad med börskursen vid årets slut.

4) Utdelning dividerad med resultat per aktie.

5) Börskursen vid årets slut i relation till resultat per aktie.

6) Börskursen vid årets slut i procent av eget kapital per aktie.

Kompletterande definitioner, se sidan 56.

Utveckling per affärsområde

	Fakturering				Rörelseresultat och rörelsemarginal							
	2008 MSEK	2007 MSEK	2006 MSEK	2005 MSEK	2008		2007		2006		2005	
					MSEK	%	MSEK	%	MSEK	%	MSEK	%
Sandvik Tooling	25 975	24 732	22 477	20 847	5 461	21	5 989	24	5 191	23	4 420	21
Sandvik Mining and Construction	38 651	33 073	25 001	20 560	4 996	13	4 979	15	3 672	15	2 654	13
Sandvik Materials Technology	21 480	22 486	19 337	17 003	1 187	6	2 435	11	2 324	12	1 729	10
Seco Tools*	6 513	6 011	5 436	4 919	1 332	21	1 491	25	1 266	23	1 100	22

*I Sandvik-koncernen ingår Seco Tools, en fristående och börsnoterad företagsgrupp som marknadsför verktyg för metallbearbetning.

Årstämma, utbetalning av utdelning

Årsstämma

Årsstämma hålls tisdagen den 28 april 2009 kl. 17.00 på Jernvallen, Sandviken.

Aktieägare, som vill delta i årsstämman, ska anmäla detta till bolaget under adress Sandvik AB, Koncernstab Juridik, 811 81 Sandviken, per telefax 026-26 10 86, per telefon 026-26 09 40 vardagar kl. 09.00–12.00 och 13.00–16.00 eller via Internet på koncernens svenska webbplats (www.sandvik.se). Anmälan ska vara Sandvik AB tillhanda senast onsdagen den 22 april 2009. För att få rätt att delta måste aktieägare också onsdagen den 22 april 2009 vara införd i den av VPC AB förda aktieboken.

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste onsdagen den 22 april 2009 hos VPC tillfälligt ha inregistrerat aktierna i eget namn för att äga rätt att delta i stämman. Observera att förfarandet också gäller aktieägare som utnyttjar banks aktieägardepå och/eller handlar via Internet.

Vid anmälan ska namn, person- eller organisationsnummer, adress och telefonnummer samt eventuella biträden uppges. Sker deltagande med stöd av fullmakt, bör denna insändas före årsstämman.

Utbetalning av utdelning

Styrelsen och verkställande direktören föreslår årsstämman att utdelning för år 2008 lämnas med 3,15 SEK per aktie.

Som avstämningsdag för rätt till utdelning föreslås måndagen den 4 maj 2009. Om förslaget antas av årsstämman beräknas utdelningen kunna sändas ut torsdagen den 7 maj 2009. Utdelningen skickas till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken eller i särskild förteckning över panthavare med flera. För att underlätta utdelningsredovisningen bör aktieägare som ändrat adress meddela detta till sin bank i god tid före avstämningsdagen.

Sandviks årsredovisning

Sandviks årsredovisning för 2008 omfattar den formella finansiella redovisningen, det vill säga förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, noter etc och trycks i en mindre upplaga för aktieägare som beställt denna. Förutom den finansiella informationen presenteras Sandvikskoncernen i trycksaken Sandviks Värld 2008/2009 som distribueras till aktieägarna i april 2009.

Den formella årsredovisningen är tillgänglig på www.sandvik.com och kan beställas i tryckt form.

